

תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984

בתי משפט וסדרי דין – סדר דין אזרחי

תוכן ענינים

20	Go	חלק א': מבוא	
20	Go	פרק א': פרשנות ותחולה	
20	Go	הגדרות	סעיף 1
22	Go	תחולה	סעיף 2
22	Go	חלק ב': הליכי משפט	
22	Go	פרק ב': מקום השיפוט	
22	Go	תובענה שאינה במקרקעין	סעיף 3
22	Go	תובענה שבמקרקעין	סעיף 4
22	Go	הסכם שיפוט	סעיף 5
22	Go	מקום שיפוט במקרים אחרים	סעיף 6
22	Go	בקשה להעברת ענין לבית משפט אחר	סעיף 6א
22	Go	תובענות בנושא אחד בבתי משפט אחדים [5]	סעיף 7
23	Go	פרק ג': פתיחת תובענה	
23	Go	סימן א': פתיחת הליך	
23	Go	פתיחת הליך	סעיף 7א
23	Go	תובענה אלקטרונית	סעיף 7ג
23	Go	סימן ב': כתב תביעה	
23	Go	מסירת כתב תביעה	סעיף 8
23	Go	פרטי כתב תביעה	סעיף 9
24	Go	מען להמצאה	סעיף 10
24	Go	בעלי דין נציגים	סעיף 11
24	Go	תובע נציג	סעיף 12
24	Go	יש להראות ענינו של הנתבע	סעיף 13
24	Go	הסעד המבוקש	סעיף 14
24	Go	סעד לתביעות שונות	סעיף 15
24	Go	הסכום שיש לפרשו	סעיף 16
24	Go	תביעה אזרחית נגררת להרשעה בפלילים	סעיף 17
24	Go	סימן ג': הזמנה לדיון	
24	Go	טופס הזמנה	סעיף 18
24	Go	תוכן ההזמנה	סעיף 19
25	Go	המצאת הזמנה וכתב תביעה [18]	סעיף 20
25	Go	פרק ד': בעלי הדין וייצוגם	
25	Go	סימן א': צירופים ושינויים	
25	Go	צירוף תובע	סעיף 21
25	Go	צירוף נתבעים	סעיף 22
25	Go	סייג לצירוף	סעיף 23
25	Go	מחיקת בעלי דין והוספתם	סעיף 24
25	Go	בקשה לשינוי בעל דין [25]	סעיף 25
25	Go	הנוהל בשינוי בעל דין [26]	סעיף 26
25	Go	פסק דין לטובת מקצת בעלי דין	סעיף 27
25	Go	סימן ב': ייצוג בעלי דין	
25	Go	תובע או נתבע בשם תובע או נתבע אחר	סעיף 28
25	Go	אחד מטעם כל המעונינים	סעיף 29
26	Go	ייצוג של תאגיד	סעיף 30
26	Go	ייצוג על ידי היועץ המשפטי לממשלה	סעיף 31
26	Go	סימן ג': פסולי-דין	
26	Go	אפוטרופוס וידיד קרוב	סעיף 32
26	Go	אין לצרף תובע פסול דין	סעיף 33
26	Go	הפסקת תובענה באין אפוטרופוס לנתבע פסול דין	סעיף 34
26	Go	סידור, פשרה ותשלום בתביעת פסול דין	סעיף 35

26	Go	סימן ד': חילופי בעל דין	
26	Go	אין תפוגה כשיש עילה או נגמר הדיון	סעיף 36
26	Go	חילופי בעלים	סעיף 37
26	Go	צו בית המשפט להמשיך	סעיף 38
26	Go	צו להמשיך יכול שיינתן על פי צד אחד	סעיף 39
26	Go	המצאת צו שניתן על פי צד אחד	סעיף 40
27	Go	כתב טענות של בעל דין חדש או נוסף	סעיף 41
27	Go	זכות לבקש ביטול הצו	סעיף 42
27	Go	זכאי שאינו ממשיך	סעיף 43
27	Go	פרק ה': עילות, תביעות ואיחודן	
27	Go	תובענה תכיל מלוא הסעד	סעיף 44
27	Go	מי שלא תבע סעד אחד מרבים	סעיף 45
27	Go	איחוד עילות תובענה	סעיף 46
27	Go	תביעות של חליף או נגדו	סעיף 47
27	Go	הפרדת הדיון	סעיף 48
27	Go	פרק ו': כתב הגנה וכתבי טענות אחרים	
27	Go	סימן א': כתב הגנה	
27	Go	הגשת כתב הגנה	סעיף 49
27	Go	מען להמצאה [54]	סעיף 50
28	Go	הגנת מחזיק בתובענה שבמקרקעין	סעיף 51
28	Go	סימן ב': קיזוז ותביעה שכנגד	
28	Go	רשות הנתבע לקיזוז ולתביעה שכנגד	סעיף 52
28	Go	תביעה שכנגד, הגנה שכנגד ותשובה שכנגד	סעיף 53
28	Go	נתבעים חדשים בתביעה שכנגד	סעיף 54
28	Go	המצאת העתק לנתבע שכנגד	סעיף 55
28	Go	נתבע שכנגד יגיש כתב הגנה שכנגד	סעיף 56
28	Go	תביעה שכנגד בתובענה שהופסקה	סעיף 57
28	Go	תביעה נגד תובע שצורף שלא כדין	סעיף 58
28	Go	פסק דין על היתרה	סעיף 60
29	Go	סימן ג': כתב תשובה וכתבי טענות נוספים	
29	Go	כתב תשובה לכתב הגנה [68]	סעיף 61
29	Go	כתב תשובה שכנגד	סעיף 62
29	Go	כתבי טענות נוספים	סעיף 63
29	Go	נימוקים וטענות חדשים	סעיף 64
29	Go	הוספת פרטים על פי דרישת בית המשפט	סעיף 65
29	Go	מתן זמן לאחר פרטים נוספים	סעיף 66
29	Go	פרק ז': כתבי טענות – הוראות כלליות	
29	Go	סימן א': צורה ותוכן	
29	Go	הגשת כתב טענות	סעיף 67
29	Go	צורת כתב טענות [75]	סעיף 68
29	Go	התנגדות טכנית	סעיף 69
29	Go	סימון כתב טענות	סעיף 70
29	Go	כתב טענות יפרש עובדות מהותיות בלבד ולא ראיות [78]	סעיף 71
29	Go	הסתמכות על עובדות שונות [79]	סעיף 72
30	Go	נימוק הגנה חדש	סעיף 73
30	Go	הוראת דין	סעיף 74
30	Go	צירוף מסמכים	סעיף 75
30	Go	טענת הודעה מהותית	סעיף 76
30	Go	טענת כוונה או ידיעה	סעיף 77
30	Go	טענה המצריכה פרטים	סעיף 78
30	Go	טענת קיום חוזה או קשר	סעיף 79
30	Go	תנאי מוקדם	סעיף 80
30	Go	חזקה שבדין	סעיף 81
30	Go	זיהוי מקרקעין	סעיף 82
30	Go	שתיקה כהודיה	סעיף 83
30	Go	אין צורך בהכחשה לענין דמי נזק	סעיף 84
31	Go	הכחשה מפורשת	סעיף 85
31	Go	הכחשה מלאה	סעיף 86

31	Go	הכחשת זכות בעל דין בחזקת נציג	סעיף 87
31	Go	הכחשת חוזה	סעיף 88
31	Go	יש לפרש כל טענה לסתור וכל טענה מפתיעה	סעיף 89
31	Go	אי הודיה במקום שחובה להודות	סעיף 90
31	Go	סימן ב': תיקון כתב טענות	
31	Go	הוראה לתקן [96]	סעיף 91
31	Go	רשות לתקן [97]	סעיף 92
31	Go	הגשת כתב טענות מתוקן	סעיף 93
31	Go	תשובה לכתב טענות מתוקן [99]	סעיף 94
31	Go	באין תשובה לתיקון	סעיף 95
32	Go	כשאין מתקנים לאחר צו	סעיף 96
32	Go	סימן ג': פסק דין בהעדר הגנה	
32	Go	נתבע שלא הגיש כתב הגנה	סעיף 97
32	Go	מקצת נתבעים הגישו ומקצתם לא הגישו	סעיף 98
32	Go	פרק ז'1: פגישת מהו"ת לבחינת האפשרות ליישוב התובענה בגישור	
32	Go	הגדרות	סעיף 99א
32	Go	פגישת מהו"ת	סעיף 99ב
32	Go	הזמנה לפגישת מהו"ת	סעיף 99ג
33	Go	מועד, משך ומקום פגישת מהו"ת	סעיף 99ד
33	Go	החלפת מגשר	סעיף 99ה
33	Go	פניה לממונה	סעיף 99ו
33	Go	התייצבות לפגישת מהו"ת	סעיף 99ז
33	Go	תוכן פגישת המהו"ת	סעיף 99ח
33	Go	פניה לגישור	סעיף 99ט
33	Go	תחולה	סעיף 99י
33	Go	הודעה על בתי משפט	סעיף 199
33	Go	מועדים	סעיף 99יא
33	Go	פרק ח': סילוק על הסף	
33	Go	מחיקה על הסף	סעיף 100
34	Go	דחיה על הסף	סעיף 101
34	Go	פרק ט': הודיות, שאלונים וגילוי מסמכים	
34	Go	סימן א': הודיות	
34	Go	הודעה על הודיה	סעיף 102
34	Go	דרישה להודות בעובדה או במסמך	סעיף 103
34	Go	רשות לתקן הודיה	סעיף 104
34	Go	סימן ב': שאלונים	
34	Go	גילוי על ידי שאלות [115, 118]	סעיף 105
34	Go	הזמן להמצאת השאלות	סעיף 106
34	Go	סייג לשאלות	סעיף 107
34	Go	תאגידים והמדינה	סעיף 108
34	Go	תשובה בתצהיר	סעיף 109
35	Go	צו להשיב או להוסיף ולהשיב	סעיף 110
35	Go	השימוש בתשובה לשאלות	סעיף 111
35	Go	סימן ג': גילוי מסמכים	
35	Go	צו גילוי מסמכים	סעיף 112
35	Go	צו גילוי מסמך פלוני	סעיף 113
35	Go	דרישת עיון במסמכים שנזכרו [125]	סעיף 114
35	Go	תנאים לקבלת ראיה	סעיף 114א
35	Go	תשובה לדרישת עיון במסמכים שנזכרו	סעיף 115
35	Go	צו לעיון במסמכים [127]	סעיף 116
35	Go	בקשה לעיון במסמכים שלא נזכרו	סעיף 117
35	Go	העתקים מאומתים	סעיף 118
36	Go	סימן ד': הוראות כלליות	
36	Go	טענת חסיון	סעיף 119
36	Go	תנאי למתן צו	סעיף 120
36	Go	תחולה על פסולי דין	סעיף 121
36	Go	הפרת צו [136]	סעיף 122

36	Go	פרק י': חקירות, חשבונות ובדיקת נכסים	
36	Go	הוראה בדבר חקירות או חשבונות	סעיף 123
36	Go	בדיקת נכס מטעם בעל דין	סעיף 124
36	Go	פרק י"א: מומחים	
36	Go	הגדרות	סעיף 125
36	Go	מומחה שיעץ עצה	סעיף 126
36	Go	חוות דעת רפואית	סעיף 127
37	Go	בדיקה רפואית והגשת חוות דעת מטעם בעל דין אחר	סעיף 128
37	Go	חוות דעת מומחה מטעם בעל דין בענין שאינו רפואי	סעיף 129
37	Go	מומחה מטעם בית המשפט	סעיף 130
37	Go	הודעה על רצון לחקור מומחה שהגיש חוות דעת	סעיף 130א
38	Go	שכרו והוצאותיו של מומחה	סעיף 131
38	Go	סמכותו של מומחה רפואי וחובותיו	סעיף 132
38	Go	בקשת הוראות	סעיף 133
38	Go	חוות דעת מומחה שמינה בית המשפט	סעיף 134
38	Go	צירוף אסמכתאות לחוות דעת מומחה	סעיף 134א
38	Go	בדיקה רפואית נוספת	סעיף 135
38	Go	תיקון כתבי הטענות	סעיף 136
38	Go	אי קיום התקנות	סעיף 137
38	Go	פרק י"ב: פלוגתות	
38	Go	פלוגתה והסכם	סעיף 138
39	Go	רישום הפלוגתה והדיון בה	סעיף 139
39	Go	פרק י"ג: קדם-משפט	
39	Go	סמכות להורות על קדם משפט [140]	סעיף 140
39	Go	המועד	סעיף 141
39	Go	הודעה לבעלי הדין	סעיף 142
39	Go	סמכותו של שופט בקדם משפט [143]	סעיף 143
39	Go	הסמכות לפי התקנות	סעיף 144
40	Go	בקשות תלויות ועומדות	סעיף 145
40	Go	עדות בעלי הדין	סעיף 146
40	Go	התייצבות	סעיף 147
40	Go	עדות, הודעה והחלטה בקדם משפט	סעיף 148
40	Go	תוצאיו של קדם משפט	סעיף 149
40	Go	תאריך לדיון	סעיף 150
40	Go	פרק י"ד: הדיון	
40	Go	סימן א': המועד לדיון	
40	Go	קביעת תאריך לדיון באין קדם משפט	סעיף 151
40	Go	דחיה למועד [152]	סעיף 152
40	Go	דחיה ללא מועד	סעיף 153
40	Go	סימן ב': הפסקת תובענה וחידושה	
40	Go	הפסקת תובענה	סעיף 154
41	Go	תובענה חדשה	סעיף 155
41	Go	מחיקת תובענה מחמת חוסר מעש [489]	סעיף 156
41	Go	סימן ג': התייצבות וטיעון	
41	Go	אי התייצבות לדיון	סעיף 157
41	Go	סדר הטיעון באין הודיה בעובדות	סעיף 158
41	Go	סדר הטיעון כשיש הודיה בעובדות	סעיף 159
41	Go	דרך סיכום טענות [161]	סעיף 160
42	Go	פסק דין מוסכם	סעיף 161
42	Go	סימן ד': עדות	
42	Go	אזהרת עד	סעיף 162
42	Go	השבעת כהן דת וחבר למסדר דתי	סעיף 163
42	Go	חקירה ראשית, חקירה שכנגד וחקירה חוזרת	סעיף 164
42	Go	התנגדות לשאלות	סעיף 165
42	Go	סמכות בית המשפט בחקירת עד	סעיף 166
42	Go	סמכות להעיד כל נוכח	סעיף 167
42	Go	סמכות לצוות על הוכחת עובדות על ידי תצהיר	סעיף 168
42	Go	עדות בתצהיר	סעיף 169

43	Go	דרישה מבעל דין להציג מסמכים	סעיף 170
43	Go	זכות לחקור עד מיד	סעיף 171
43	Go	ראשי דת	סעיף 172
43	Go	סמכות בדיקה	סעיף 173
43	Go	הגשת מוצג וידאו כראיה	סעיף 173א
43	Go	הגשת העתק מסמך	סעיף 173ב
43	Go	רציפות הדיון [191]	סעיף 177
43	Go	סימן ה': הזמנת עדים	
43	Go	הזמנה לעדים [194]	סעיף 178
44	Go	ערוכה להוצאות העדים	סעיף 179
44	Go	תשלום סכום ההוצאות או הודעה על הפקדתו	סעיף 180
44	Go	עדים המוזמנים לפי בקשת אסיר	סעיף 181
44	Go	הזמן להמצאת הזמנה	סעיף 182
44	Go	הזמנה להציג מסמך	סעיף 183
44	Go	קנס או מעצר בשל אי ציות [202, 203]	סעיף 184
44	Go	התייצבות עד גמר הדיון	סעיף 185
44	Go	שחרור עד בהעדר בעלי הדין	סעיף 186
45	Go	שכר עדים והוצאותיהם [210, 211]	סעיף 187
45	Go	הצמדה למדד	סעיף 187א
45	Go	מניעת כפל תשלומים	סעיף 188
45	Go	בעל דין שנדרש להעיד	סעיף 189
45	Go	פרק ט"ו: פסק דין ופסיקתה	
45	Go	מתן פסק דין או החלטה אחרת	סעיף 190
45	Go	פסק דין חלקי	סעיף 191
45	Go	תוכן פסק הדין	סעיף 192
45	Go	שימוע החלטה	סעיף 193
45	Go	שימוע החלטה של אחר	סעיף 194
45	Go	חתימה על החלטה של אחר	סעיף 195
46	Go	רשות לערער	סעיף 196
46	Go	פסק דין לענין מסמך סחיר שמקורו קיים	סעיף 197
46	Go	פסיקתה [220, 221, 226]	סעיף 198
46	Go	פסק בנוגע למקרקעין	סעיף 199
46	Go	פסיקת ריבית	סעיף 200
46	Go	ביטול החלטה על פי צד אחד [227, 281]	סעיף 201
46	Go	חלק ג': ענינים מיוחדים	
46	Go	פרק ט"ז: סדר דין מקוצר	
46	Go	סימן א':	
46	Go	תביעות לפי סדר דין מקוצר	סעיף 202
47	Go	דין ההגשה	סעיף 203
47	Go	בקשת רשות להתגונן	סעיף 204
47	Go	הגשת בקשת רשות להתגונן והחלטה בה	סעיף 205
47	Go	באין התגוננות יינתן פסק דין לטובת התובע [273]	סעיף 206
47	Go	צו עיקול [274]	סעיף 207
47	Go	פסק דין על חלק מהתביעה	סעיף 208
47	Go	פסק דין נגד מקצת מהנתבעים	סעיף 209
47	Go	רשות להתגונן יכולה להיות מותנית	סעיף 210
47	Go	תצהיר כתב הגנה	סעיף 211
47	Go	דיון מקוצר לפי הסכמה	סעיף 212
47	Go	המשך התובענה	סעיף 213
47	Go	תחולת הוראות מפרק ט"ז4	סעיף 213א
47	Go	ביטול פסק הדין	סעיף 214
48	Go	פרק ט"ז1: תובענות בסדר דין מהיר	
48	Go	הגדרות	סעיף 214א
48	Go	תחולת הוראות	סעיף 214ב
48	Go	תובענות בסדר דין מקוצר ותובענות ממוכנות	סעיף 214ב1
48	Go	עריכת כתבי טענות	סעיף 214ג
48	Go	כתב תביעה, כתב הגנה וכתב תשובה	סעיף 214ד
49	Go	תביעה שכנגד	סעיף 214ה

49	Go	הודעה לצד שלישי	סעיף 214ו
49	Go	תיקון כתב תביעה	סעיף 214ז
49	Go	גילוי מסמכים מוקדם	סעיף 214ח
49	Go	תצהיר עדות ראשית של העדים	סעיף 214ט
50	Go	קביעת מועד דיון	סעיף 214י
50	Go	ישיבה מקדמית	סעיף 214יא
50	Go	העברה למסלול דיון רגיל	סעיף 214יב
51	Go	בקשות ביניים	סעיף 214יג
51	Go	הדיון בתובענה	סעיף 214יד
51	Go	הגשת עיקרי טיעון וסיכום טענות	סעיף 214טו
51	Go	מתן פסק דין	סעיף 214טז
52	Go	פרק ט"ז: תובענה ממוכנת	
52	Go	פרק ט"ז: כתב בי-דין אלקטרוני	
52	Go	כללים להגשת כתב בי דין אלקטרוני	סעיף 215ה
52	Go	הוראות שונות	סעיף 215ו
52	Go	פרק ט"ז: תביעה לפינוי מושכר	
52	Go	תביעה לפינוי מושכר	סעיף 215ז
53	Go	דרך ההגשה	סעיף 215ח
53	Go	עריכת כתבי טענות	סעיף 215ט
53	Go	המצאה	סעיף 215י
53	Go	קביעת מועד דיון	סעיף 215יא
53	Go	תחולת הוראות פרק ט"ז ואחרות	סעיף 215יב
53	Go	תביעה שכנגד והודעה לצד שלישי	סעיף 215יג
53	Go	פרק י"ז: צד שלישי	
53	Go	הודעה לצד שלישי בתובענות מסוימות	סעיף 216
53	Go	הודעה לצד שלישי בתובענות אחרות	סעיף 217
53	Go	הודעה לצד שלישי כשהחייב סולק	סעיף 218
54	Go	הודעה מאת צד שלישי	סעיף 219
54	Go	תוכן ההודעה והמצאתה	סעיף 220
54	Go	הגנת צד שלישי	סעיף 221
54	Go	הוראות בדבר הדיון בתובענה ובהודעה	סעיף 222
54	Go	פסק דין על תנאי בהודעה	סעיף 223
54	Go	פרק י"ח: טען-ביניים	
54	Go	בקשת סעד בדרך טען ביניים	סעיף 224
54	Go	בית המשפט המוסמך	סעיף 225
54	Go	תצהיר	סעיף 226
54	Go	הוצאת הזמנה כשהמבקש הוא נתבע	סעיף 227
55	Go	הוצאת הזמנה כשהמבקש איננו נתבע	סעיף 228
55	Go	הבאת נושא הבקשה לבית המשפט	סעיף 229
55	Go	המצאת הזמנה	סעיף 230
55	Go	הודעת הסתלקות או הודעת פרטים	סעיף 231
55	Go	הדיון	סעיף 232
55	Go	צו גודר	סעיף 233
55	Go	פרק י"ט: אבעיות	
55	Go	אבעיה בשאלה משפטית	סעיף 234
55	Go	צורת אבעיה	סעיף 235
55	Go	חתימה	סעיף 236
56	Go	השמעת טענות	סעיף 237
56	Go	כשבעל דין הוא פסול דין [324]	סעיף 238
56	Go	תאריך הדיון	סעיף 239
56	Go	פרק כ': בקשות בכתב	
56	Go	סימן א' – בקשה בכתב	
56	Go	בקשה תהא בכתב [303]	סעיף 240
56	Go	הגשת בקשה בכתב והדיון בה	סעיף 241
56	Go	דחיית בקשה כשלא ניתנה הודעה מספקת [306]	סעיף 242
56	Go	דחיית הדיון [307]	סעיף 243
56	Go	צו על פי צד אחד	סעיף 244
56	Go	סדר הדיון [308]	סעיף 245

56	Go	הסתמכות על ראיות שבהליך ביניים	סעיף 246
57	Go	הודעה כהגשה [309]	סעיף 247
57	Go	סימן ב': המרצת פתיחה	
57	Go	הזכאים לבקש בהמרצת פתיחה	סעיף 248
57	Go	שאלות שניתן לבקש בהן בהמרצת פתיחה	סעיף 249
57	Go	המרצת פתיחה מטעם מוכר או קונה של מקרקעין	סעיף 250
57	Go	המרצת פתיחה מטעם שותף בשותפות	סעיף 251
57	Go	המרצת פתיחה מטעם מעונין	סעיף 252
57	Go	תובענה לסעד הצהרתי	סעיף 253
57	Go	סייג	סעיף 254
57	Go	הגשת המרצת פתיחה	סעיף 255
57	Go	הגשת תשובה	סעיף 256
58	Go	החלטה בהעדר תשובה ובקשה לקיום דיון	סעיף 256א
58	Go	ראיות [318]	סעיף 257
58	Go	ביטול ההמרצה [319]	סעיף 258
58	Go	חלק ג'1: תובענות בעניני משפחה	
58	Go	פרק כ'1: בית המשפט לעניני משפחה	
58	Go	פרשנות	סעיף 258א
58	Go	תחולת הוראות	סעיף 258ב
58	Go	מקום השיפוט	סעיף 258ג
59	Go	פתיחת תיק	סעיף 258ד
59	Go	כתב תביעה	סעיף 258ה
59	Go	בקשת ביניים	סעיף 258ו
59	Go	סעדים בשל תביעות שונות	סעיף 258ז
60	Go	אימות כתב טענות בתצהיר	סעיף 258ח
60	Go	גילוי מסמכים מוקדם	סעיף 258ט
60	Go	כתבי טענות נוספים	סעיף 258י
60	Go	התייצבות בעלי הדין	סעיף 258יא
60	Go	חוות דעת של מומחה בעניני משפחה	סעיף 258יב
61	Go	שכר טרחה של מומחה	סעיף 258יב1
61	Go	הזמנת עד מטעם בית המשפט	סעיף 258יג
61	Go	קבלת עדות	סעיף 258יד
61	Go	מינוי כונס נכסים	סעיף 258טו
61	Go	שכרו של כונס נכסים	סעיף 258טז
61	Go	צו עיקול בתביעת מזונות	סעיף 258יז
61	Go	צו עיכוב יציאה מהארץ	סעיף 258יח
62	Go	הפניה ליחידת סיוע	סעיף 258יט
62	Go	חיסיון ביחידות הסיוע	סעיף 258יט1
62	Go	בקשה ליישוב סכסוך	סעיף 258כ
62	Go	התנגדות להפניה	סעיף 258כא
62	Go	בקשה ליישוב סכסוך בין הורי הורה לבין הורה	סעיף 258כא1
62	Go	העברת ענין לייעוץ או לפישור	סעיף 258כב
62	Go	הפסקת הייעוץ או הפישור	סעיף 258כג
62	Go	הסדר הסכסוך	סעיף 258כד
62	Go	בקשה לסעד זמני בעת עיכוב ההליכים	סעיף 258כה
63	Go	אישור הסכם בעניני משפחה	סעיף 258כו
63	Go	פשרה בבית המשפט	סעיף 258כז
63	Go	המועד להגשת ערעור	סעיף 258כח
63	Go	ערעור שכנגד	סעיף 258כט
63	Go	מצורפי כתב הערעור	סעיף 258ל
63	Go	הגשת עיקרי טיעון ומוצגים על ידי המשיב	סעיף 258לא
63	Go	ערובה לערעור	סעיף 258לב
63	Go	הדיון בערעור	סעיף 258לג
63	Go	פרק כ'2: השתתפות ילדים	
63	Go	הגדרות ופרשנות	סעיף 258לג1
63	Go	זכות הילד להישמע	סעיף 258לג1

		258לג2
63	Go	החלטה על שמיעת הילד סעיף
		258לג3
63	Go	אופן שמיעת הילד וגילו סעיף
		258לג4
64	Go	פגישת הילד ביחידת הסיוע סעיף
		258לג5
64	Go	שמיעת הילד על ידי שופט סעיף
		258לג6
64	Go	שמיעת הילד על ידי עובד יחידת הסיוע סעיף
		258לג7
64	Go	חיסיון דברי הילד סעיף
		258לג8
64	Go	מתן ההחלטה בנוגע לילד סעיף
		258לג9
64	Go	בחינת טובת הילד ושמיעתו באישור הסכם סעיף 2
64	Go	שמיעת הילד בבקשה ליישוב סכסוך או בהפניה ליחידת סיוע סעיף 2
64	Go	שמיעת ילדים בהליכים אחרים סעיף 2
64	Go	פרק כ"א: מזונות
64	Go	הגדרה סעיף 259
64	Go	חלותן של התקנות סעיף 260
64	Go	כתב התביעה סעיף 261
65	Go	הזמנה וכתב הגנה סעיף 262
65	Go	אישור כתב טענות בתצהיר סעיף 263
65	Go	הרצאת הפרטים סעיף 264
65	Go	פסיקת מזונות סעיף 265
66	Go	דיון בבקשה לפסיקת מזונות זמניים סעיף 266
66	Go	פרק כ"ב: אימוץ ילדים
66	Go	סימן א': הוראות כלליות
66	Go	הגדרות סעיף 267
66	Go	חלותן של התקנות סעיף 268
66	Go	תיקים סעיף 269
66	Go	חקירה ותסקיר סעיף 270
66	Go	שמיעת המאומץ סעיף 271
66	Go	תקופת פגרה תובא במנין סעיף 271א
66	Go	מינוי מומחה סעיף 271ב
66	Go	סימן ב': הסכמת הורה
67	Go	סימן ג': הכרזת בר-אימוץ מקום השיפוט [345]
67	Go	הגשת בקשה ותסקיר סעיף 275
67	Go	המשיבים סעיף 276
67	Go	המצאה אל מחוץ לתחום המדינה סעיף 277א
67	Go	סייג לפרסום הודעה ברבים סעיף 278
67	Go	קביעת מועדי דיון ומתן החלטות סעיף 279
67	Go	שמיעת אפוטרופסים והורי הורים סעיף 280
68	Go	דיון בצמצום תוצאי האימוץ סעיף 280א
68	Go	שכר עורך דין ממונה ועדים סעיף 281
68	Go	סימן ד': מסירת ילד סעיף 282
68	Go	בקשה לאישור פעולה דחופה סעיף 282
68	Go	סימן ה': צו אימוץ מקום השיפוט [352]
68	Go	בקשה למתן צו אימוץ סעיף 283
68	Go	המשיב סעיף 284
68	Go	למי יומצאו עתקי הבקשה סעיף 285
68	Go	תסקיר פקיד סעד כתשובה לבקשה סעיף 286
68	Go	תסקיר נוסף סעיף 287
68	Go	מסירת העתק תסקיר סעיף 288
68	Go	סייג לגילוי זהותו של מאמץ [359] סעיף 289
68	Go	סעיף 290

68	Go	חזרה מבקשת אימוץ	סעיף 291
68	Go	הוראה בדבר משמורתו של המאומץ [361]	סעיף 292
69	Go	חקירת המאומץ	סעיף 293
69	Go	צמצום תוצאי האימוץ	סעיף 294
69	Go	נוסח צו האימוץ	סעיף 294א
69	Go	סימן ו': אימוץ בין-ארצי	
69	Go	בקשה למתן צו אימוץ	סעיף 294ב
69	Go	המשיב	סעיף 294ג
69	Go	למי יומצאו עותקי הבקשה	סעיף 294ד
69	Go	תסקיר וחוות דעת כתשובה לבקשה	סעיף 294ה
69	Go	תסקיר נוסף	סעיף 294ו
70	Go	מסירת העתק תסקיר וחוות דעת	סעיף 294ז
70	Go	סייג למתן צו אימוץ	סעיף 294ח
70	Go	פקיעת אפוטרופסות	סעיף 294ט
70	Go	נוסח צו האימוץ	סעיף 294י
70	Go	אמצעים להגנה על שלום הילד	סעיף 294יא
70	Go	אימוץ בין ארצי קודם	סעיף 295
70	Go	פרק כ"ב: החזרת ילדים חטופים לחוץ לארץ	
70	Go	פרשנות	סעיף 295א
70	Go	בית המשפט שאליו תוגש התובענה	סעיף 295ב
70	Go	המצאה למדינה	סעיף 295ב1
70	Go	כתב התביעה	סעיף 295ג
71	Go	המשיב לתביעה	סעיף 295ד
71	Go	בקשה לסעד ביניים	סעיף 295ה
71	Go	המצאת כתב התביעה	סעיף 295ו
71	Go	תשובת המשיב	סעיף 295ז
71	Go	מועד הדיון בתביעה	סעיף 295ח
71	Go	הזמנת עדים וחקירתם	סעיף 295ט
71	Go	הדיון בתביעה	סעיף 295י
72	Go	ראיות נוספות	סעיף 295יא
72	Go	צו שנתנה רשות שיפוטית אחרת	סעיף 295יב
72	Go	החלטת בית המשפט בתביעה	סעיף 295יג
72	Go	ערעור	סעיף 295יד
72	Go	פטור מערובה	סעיף 295טו
72	Go	הוצאות התובע	סעיף 295טז
72	Go	שפת המסמכים	סעיף 295יז
73	Go	אין צורך באימות מסמכים	סעיף 295יח
73	Go	הכרה בהחלטות חוץ	סעיף 295יט
73	Go	הארכת מועדים	סעיף 295כ
73	Go	בקשה לאכיפת זכות ביקור בישראל	סעיף 295כא
73	Go	בקשה לקבלת החלטה בדבר הרחקה שלא כדין	סעיף 295כב
73	Go	פרק כ"ג: ירושה	
73	Go	סימן א':	
73	Go	סימן ב':	
74	Go	סימן ג':	
74	Go	סימן ד':	
74	Go	סימן ה':	
74	Go	סימן ו':	
75	Go	פרק כ"ד: היתר נישואין	
75	Go	בקשה להיתר נישואין	סעיף 343
75	Go	הגדרות	סעיף 343א
75	Go	תחולת הוראות	סעיף 343ב
75	Go	צורת התובענה ותוכנה	סעיף 343ג
75	Go	צירוף מסמכים	סעיף 343ד
75	Go	המצאה	סעיף 343ה
75	Go	כתב הגנה	סעיף 343ו
76	Go	פניה לבית דין דתי	סעיף 343ז
76	Go	הודעה על העברת תובענה לבית דין דתי	סעיף 343ז1

76	Go	הדיון בתובענה	סעיף 343ח
76	Go	פסק דין להתרת נישואין	סעיף 343ט
76	Go	בקשה לנשיא בית המשפט העליון	סעיף 343י
76	Go	פרק כ"ד:2: ברית זוגיות	
76	Go	תחולה	סעיף 343יא
77	Go	בקשה ליישוב סכסוך להתרת ברית זוגיות	סעיף 343יב
77	Go	בקשה בעניינו של פסול דין או מי שמונה לו אפוטרופוס	סעיף 343יג
77	Go	פרק כ"ה: שינוי שם	
77	Go	בקשה לשינוי שמו של קטין או פסול דין	סעיף 344
77	Go	פרק כ"ו: קביעת גיל	
77	Go	הגדרה	סעיף 345
77	Go	מקום השיפוט והגשת הבקשה [363ג]	סעיף 346
77	Go	המשיבים	סעיף 347
77	Go	המשיבים בבקשת יוצא צבא	סעיף 348
77	Go	צירוף משיבים אחרים	סעיף 349
77	Go	בקשות קודמות לקביעת גיל	סעיף 350
77	Go	צירוף תצהיר ומסמכים	סעיף 351
78	Go	פרק כ"ו:1: אבהות או אימהות	
78	Go	המצאה ליועץ המשפטי לממשלה	סעיף 351א
78	Go	חלק ג'2: ענינים מיוחדים נוספים	
78	Go	פרק כ"ז: אכיפת פסקי-חוזן	
78	Go	הגדרה	סעיף 352
78	Go	צורת הבקשה [332, 331]	סעיף 353
78	Go	צירוף העתק פסק החוזן ותצהיר	סעיף 354
78	Go	תרגום פסק החוזן	סעיף 355
78	Go	התנגדות המשיב	סעיף 356
78	Go	הגבלה לנימוקים	סעיף 357
78	Go	חזרת המבקש מבקשתו	סעיף 358
78	Go	שער החליפין	סעיף 359
78	Go	אישור החלטה לצורך אכיפתה במדינה זרה	סעיף 359א
79	Go	פרק כ"ח: סעד זמני	
79	Go	סימן א': כללי	
79	Go	הגדרות	סעיף 360
79	Go	תחולת הוראות	סעיף 361
79	Go	בקשה לסעד זמני	סעיף 362
79	Go	סעד זמני לפני הגשת תובענה ולאחר מתן פסק דין	סעיף 363
79	Go	ערבות ועירבון	סעיף 364
80	Go	הגשת בקשה לסעד זמני	סעיף 365
80	Go	הדיון בבקשה	סעיף 366
80	Go	צו במעמד צד אחד	סעיף 367
80	Go	עיון מחדש	סעיף 368
81	Go	שמיעת התובענה במקום דיון בסעד הזמני	סעיף 369
81	Go	פקיעת הסעד הזמני	סעיף 370
81	Go	חילוט עירבון; החזרת ערבות ועירבון	סעיף 371
81	Go	סמכות רשם	סעיף 372
81	Go	החלטה בבקשה	סעיף 373
81	Go	סימן א'1: עיקול זמני	
81	Go	צו עיקול זמני	סעיף 374
82	Go	רישום בפנקסי מקרקעין	סעיף 375
82	Go	הודעה למחזיק	סעיף 376
82	Go	מחזיק שהודה	סעיף 377
82	Go	מחזיק שלא הודה	סעיף 378
82	Go	הדיון בבקשה	סעיף 379
82	Go	מבקש שלא דרש את אישור העיקול	סעיף 380
82	Go	עיקול זמני לטובת תובע שזכה בתביעתו	סעיף 381
82	Go	החלת חוק ההוצאה לפועל	סעיף 382
82	Go	הגבלת שימוש בנכס	סעיף 383
82	Go	המצאה למדינה	סעיף 383א

82	Go	סימן ב': עיכוב יציאה מן הארץ	
82	Go	צו עיכוב יציאה מן הארץ	סעיף 384
83	Go	ערבות ועירבון של המבקש	סעיף 385
83	Go	עירבון של המשיב	סעיף 386
83	Go	צו עיכוב וצו גירוש או צו הסגרה	סעיף 387
83	Go	סימן ב'1: תפיסת נכסים וכינוס נכסים זמני	
83	Go	תפיסת נכסים	סעיף 387א
83	Go	כינוס נכסים זמני	סעיף 387ב
84	Go	סייגים למינוי תופס נכסים או כונס	סעיף 387ג
84	Go	כניסה לחצרים חיפוש ותפיסה	סעיף 387ד
84	Go	חיפוש בחומר מחשב	סעיף 387ה
84	Go	מתן דין וחשבון	סעיף 387ו
84	Go	שמירת סודיות	סעיף 387ז
85	Go	הוראות בדבר הנכסים התפוסים	סעיף 387ח
85	Go	זכויות מחזיק וצד שלישי	סעיף 387ט
85	Go	הודעת הצטרפות	סעיף 387י
85	Go	סימן ג': מינוי כונס נכסים	
85	Go	מינוי כונס נכסים	סעיף 388
85	Go	שכר	סעיף 389
86	Go	חובת פרסום [266]	סעיף 390
86	Go	חובותיו של כונס נכסים	סעיף 391
86	Go	אכיפת תשלום	סעיף 392
86	Go	פרק כ"ט: סדר הדין בבית הדין המיוחד	
86	Go	מה יובא לפני בית הדין המיוחד	סעיף 393
86	Go	צורת התזכיר	סעיף 394
86	Go	הדיון	סעיף 395
86	Go	פסק הדין	סעיף 396
86	Go	חלק ד': הערעור	
86	Go	פרק ל': סדר הדין בערעור	
86	Go	סימן א': המועדים	
86	Go	המועד להגשת ערעור בזכות	סעיף 397
86	Go	המועד להגשת ערעור ברשות [370, 369]	סעיף 398
86	Go	המועד להגשת ערעור על החלטה במעמד צד אחד	סעיף 398א
87	Go	המועד לבקשת רשות לערער [371]	סעיף 399
87	Go	ערעור על החלטת רשם	סעיף 400
87	Go	ערעור על פסק דין בתביעה אזרחית	סעיף 401
87	Go	מנין הימים	סעיף 402
87	Go	סימן ב': רשות לערער	
87	Go	הגשת בקשת רשות לערער לבית המשפט שלערעור	סעיף 403
87	Go	ערובה ומסמכים שיש לצרפם לבקשה לרשות ערעור	סעיף 404
87	Go	ערובה להוצאות בערעור ברשות	סעיף 405
87	Go	תשובת המשיב בעל פה או בכתב [377א]	סעיף 406
87	Go	רשות ערעור על החלטה בענין סעד זמני	סעיף 406א
88	Go	החלטת בית המשפט והמצאתה	סעיף 407
88	Go	הרשות לערער מסוייגת	סעיף 408
88	Go	אין ערעור על רשות לערער	סעיף 409
88	Go	הגשת בקשת רשות לערער כהגשת ערעור [375]	סעיף 410
88	Go	הפיכת בקשה לכתב ערעור	סעיף 410א
88	Go	השגה על החלטות שאינן פסק דין [376]	סעיף 411
88	Go	סימן ג': ערעור	
88	Go	הגשת ערעור	סעיף 412
88	Go	תוכן כתב הערעור	סעיף 413
89	Go	נימוקי הערעור	סעיף 414
89	Go	נימוקים שלא פורשו	סעיף 415
89	Go	פטור מנימוקי ערעור	סעיף 416
89	Go	מחיקת נימוקים ותיקונם	סעיף 417
89	Go	פרטים נוספים	סעיף 418
89	Go	מסמכים שיש לצרפם לכתב ערעור	סעיף 419

89	Go	מסמכים שיש להמציאם למשיבים	סעיף 420
89	Go	ערעור שאינו בהתאם להוראות	סעיף 421
89	Go	איחוד בעלי דין	סעיף 422
89	Go	ערעור של תובענות שאוחדו	סעיף 423
89	Go	מיהו המשיב	סעיף 424
89	Go	צירוף משיב בידי בית המשפט	סעיף 425
89	Go	תחולת התקנות 36 עד 43	סעיף 426
90	Go	סימן ד': ערובה להוצאות	
90	Go	הוצאות הערעור	סעיף 427
90	Go	ערבון	סעיף 428
90	Go	ערובה במקום ערבון	סעיף 429
90	Go	קביעת ערובה [396א]	סעיף 430
90	Go	דחיית ערעור מהעדר ערובה	סעיף 431
90	Go	פטור מחובת ערבון	סעיף 432
90	Go	שינוי החלטה בענין ערבון	סעיף 433
90	Go	סימן ה': ערעור שכנגד	
90	Go	ערעור שכנגד טעון הודעה	סעיף 434
90	Go	הודעה כשהמערער פטור מערובה	סעיף 435
90	Go	אי הגשת הודעה	סעיף 436
90	Go	סימן ו': תיק מוצגים	
90	Go	הגשת העתקי מוצגים בידי המערער	סעיף 437
90	Go	הזמן להגשה	סעיף 438
91	Go	תיק המוצגים	סעיף 439
91	Go	המצאת תיק המוצגים	סעיף 440
91	Go	הגשת מוצגים בידי המשיב	סעיף 441
91	Go	הגשת תיק מוצגים נוסף בידי המערער	סעיף 442
91	Go	הגשת תיק מוצגים לאחר שעבר המועד	סעיף 443
91	Go	הסתמכות על מוצגים [393ח]	סעיף 444
91	Go	סימן ז': הדיון בערעור	
91	Go	דיון מקדמי בערעור	סעיף 445
92	Go	עיקרי טיעון [404א]	סעיף 446
92	Go	הדיון בערעור	סעיף 447
92	Go	סיכום טענות בכתב [406]	סעיף 448
92	Go	טענת פגם או אי קיום תנאי	סעיף 449
92	Go	אי התייצבות בערעור	סעיף 450
93	Go	ביטול החלטה על פי צד אחד	סעיף 451
93	Go	היסוד להכרעה בערעור	סעיף 453
93	Go	הכרעה על יסוד נימוק שונה	סעיף 454
93	Go	החזרת הדיון לבית המשפט בערכאה הקודמת	סעיף 455
93	Go	התנגדות לממצאי בית המשפט בערכאה הקודמת	סעיף 456
93	Go	ראיות נוספות בערעור	סעיף 457
93	Go	כיצד גובים עדות נוספת	סעיף 458
93	Go	סימן ח': פסק הדין בערעור	
93	Go	מתן פסק דין בערעור	סעיף 459
93	Go	תוכן פסק הדין	סעיף 460
94	Go	פסק דין מוסכם	סעיף 461
94	Go	סמכותו של בית המשפט בערעור	סעיף 462
94	Go	שימוע החלטה	סעיף 463
94	Go	החלטה תיערך בצורת פסיקתה	סעיף 464
94	Go	סימן ט': בקשות ביניים בערעור	
94	Go	בקשה להחלטת ביניים	סעיף 465
95	Go	סימן י': עיכוב ביצוע וסעד זמני	
95	Go	הביצוע לא יעוכב	סעיף 466
95	Go	עיכוב ביצוע וסעד זמני	סעיף 467
95	Go	עיכוב ביצוע מהו?	סעיף 470
95	Go	חלק ה': הוראות כלליות	
95	Go	פרק ל"א: טענת פסלות לישב בדין	
95	Go	סייג לתחולתן של התקנות	סעיף 471א

95	Go	מועד לטענת פסלות	סעיף 471ב
95	Go	ערעור על החלטה	סעיף 471ג
96	Go	פרק ל"א: עורכי דין	
96	Go	ייפוי כוח לעורך דין	סעיף 472
96	Go	רשימת עורכי דין	סעיף 472א
96	Go	הודעה על הרשאה לעיין בתיק בית המשפט	סעיף 472ב
96	Go	בעל דין רשאי להחליף עורך דינו	סעיף 473
96	Go	התייצבות בעל דין	סעיף 474
96	Go	פרק ל"ב: המצאת כתבי בי-דין	
96	Go	סימן א': הוראות כלליות	
96	Go	דרכי המצאת כתב בי דין [436]	סעיף 475
96	Go	המצאה על ידי בעל דין	סעיף 475א
97	Go	המצאה כיצד?	סעיף 476
97	Go	המצאה היא לנמען גופו או למורשהו	סעיף 477
97	Go	מורשה לקבלת כתבי בי דין	סעיף 478
97	Go	המצאה לבעלי דין אחדים	סעיף 479
97	Go	מקום שניתן מען	סעיף 480
97	Go	המצאה לבן משפחה או למזכיר ישוב	סעיף 481
97	Go	המצאה למורשה בהנהלת עסקים [443]	סעיף 482
97	Go	המצאה בענין מקרקעין	סעיף 483
97	Go	המצאה לתאגיד	סעיף 484
97	Go	המצאה למדינה [441]	סעיף 485
97	Go	המצאה לרשות מקומית	סעיף 486
98	Go	המצאה לפסול דין	סעיף 487
98	Go	אישור קבלה	סעיף 488
98	Go	הנמען לא נמצא או מסרב לקבל המצאה	סעיף 489
98	Go	רישום זמן ההמצאה ודרכה	סעיף 490
98	Go	חקירת שליח בי דין	סעיף 491
98	Go	סימן ב': המצאה על ידי מוסד	
98	Go	המצאה על ידי מוסד	סעיף 492
98	Go	חובת מי שנשלח לו כתב בי דין	סעיף 493
98	Go	המצאה לאנשי הסגל הדיפלומטי	סעיף 494
98	Go	סימן ג': המצאה בדואר	
98	Go	המצאה בדואר על ידי בית משפט [463]	סעיף 495
98	Go	המצאה בדואר בידי עורך דין למשנהו [463א]	סעיף 496
99	Go	תקנות שלא יחולו	סעיף 497
99	Go	סימן ג' 1: המצאה בפקסמילה	
99	Go	המצאה לעורך דין	סעיף 497א
99	Go	המצאה לבית המשפט	סעיף 497ב
99	Go	סימן ג' 2: המצאת כתב בי-דין אלקטרוני באמצעי אלקטרוני	
99	Go	הגדרות	סעיף 497ב1
100	Go	המצאת כתב בי דין אלקטרוני	סעיף 497ג
100	Go	הוראות לביצוע	סעיף 497ג1
100	Go	החלת הוראות הסימן	סעיף 497ד
100	Go	המצאה אלקטרונית מבית המשפט	סעיף 497ה
100	Go	סימן ד': תחליף המצאה	
100	Go	הגדרה לסימן ד'	סעיף 497ו
100	Go	תחליף המצאה [465]	סעיף 498
101	Go	בקשה לתחליף המצאה	סעיף 499
101	Go	סימן ה': המצאה אל מחוץ לתחום המדינה	
101	Go	המצאה מחוץ לתחום השיפוט	סעיף 500
102	Go	הבקשה להמצאה מחוץ לתחום השיפוט	סעיף 501
102	Go	בקשה לבטל צו המצאה מחוץ לתחום השיפוט	סעיף 502
102	Go	המצאת שאר מסמכים מחוץ לתחום השיפוט	סעיף 503
102	Go	המצאה לנתבע שכפר בסמכות	סעיף 503א
102	Go	פרק ל"ג: תשלום לקופת בית המשפט וממנה	
102	Go	תשלום כסף לקופת בית המשפט מאת הנתבע	סעיף 504
102	Go	תשלום לתובע	סעיף 505

102	Go	כסף שנשאר בקופת בית המשפט	סעיף 506
102	Go	נתבעים אחדים	סעיף 507
103	Go	התשלום בתביעה שכנגד	סעיף 508
103	Go	השפעת התשלום	סעיף 509
103	Go	כסף ששולם לפי צו	סעיף 510
103	Go	פרק ל"ד: הוצאות המשפט וערובה לתשלומן	
103	Go	הטלת הוצאות [475]	סעיף 511
103	Go	קביעת סכום ההוצאות [476]	סעיף 512
103	Go	חישוב הוצאות [476]	סעיף 513
103	Go	הארכת דיון שלא לצורך	סעיף 514
104	Go	אכיפת צו הוצאות	סעיף 515
104	Go	בעל דין הטוען לעצמו [480]	סעיף 516
104	Go	תיאום ההוצאות בין בעלי הדין	סעיף 517
104	Go	בדיקת שומה	סעיף 518
104	Go	ערובה לתשלום הוצאות	סעיף 519
104	Go	פרק ל"ה: שונות	
104	Go	איחוד ענינים מטעם בית המשפט [484]	סעיף 520
104	Go	מידע על אודות קטיין	סעיף 520א
104	Go	עריכת תצהיר	סעיף 521
104	Go	חקירת מצהיר	סעיף 522
105	Go	כתב בי דין שהופק במערכת ממוכנת	סעיף 522א
105	Go	עריכת טופס [485]	סעיף 523
105	Go	סמכות כללית לתקן פגם בהליך	סעיף 524
105	Go	תיקון טעויות [486]	סעיף 525
105	Go	אי קיום התקנות	סעיף 526
105	Go	מחיקה אינה מעשה בית דין	סעיף 527
105	Go	הארכת מועדים	סעיף 528
105	Go	תקופת פגרה לא תובא במנין	סעיף 529
105	Go	ביטול	סעיף 530
105	Go	הוראת מעבר	סעיף 531
105	Go	תחילה	סעיף 532
105	Go	תוספת ראשונה	
111	Go	[הודעה בדבר צו כניסה לחצרים]	
111	Go	[מינוי כונס נכסים]	
111	Go	[ערובה של כונס נכסים]	
111	Go	[הודעת נתבע על תשלום לבית המשפט]	
111	Go	[הסכמת תובע לקבלת סכום ששולם לבית המשפט]	
111	Go	תוספת שניה	

תק' תשע"ט-2018

תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984*

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 46 ו-47 לחוק בתי המשפט, תשי"ז-1957, סעיף 160 לחוק הירושה, תשכ"ה-1965, ושאר הסמכויות הנתונות לי לפי כל דין, ולענין פרק כ"ב להלן – לאחר התייעצות עם שר העבודה והרווחה, אני מתקין תקנות סדרי דין אלה:

[1] חלק א': מבוא

פרק א': פרשנות ותחולה

הגדרות [1]

1. בתקנות אלה –

תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999

"אמצעי אלקטרוני" – תקשורת בין מחשבים, דיסקט מגנטי או אופטי או התקן אחר, שבאמצעותו ניתן להעביר כתב בי דין אל מערכת ממוכנת או ממנה;

תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

"בית משפט" ו"רשם" – כמשמעותם בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (להלן – חוק בתי המשפט);

"החלטה" – פסק דין וכל החלטה אחרת של בית משפט;

תק' (מס' 6) תשס"א-2001

"הליך משפטי או הליך" – בירור תובענה בפני בית משפט, מעת שהוגשה לבית המשפט;

תק' (מס' 6) תשס"א-2001

"התחייבות עצמית" – התחייבות בכתב של החייב לקיום חיוב קיים או עתידי, מתחדש או מותנה, קצוב או בלתי קצוב;

תק' (מס' 2) תשס"ה-2004

"חתימה אלקטרונית" – חתימה אלקטרונית מאושרת כהגדרתה בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001 (להלן – חוק חתימה אלקטרונית);

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

"חתימה אלקטרונית מאובטחת" ו"מסר אלקטרוני" – כהגדרתם בחוק חתימה אלקטרונית;

"טופס" – שנוסחו ניתן בתוספת הראשונה;

תק' (מס' 2) תשס"ה-2004 תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

"יעד הגשה אלקטרוני" – יעד שאליו משגרים כתבי-דין אלקטרוניים אל המערכת הממוכנת, כפי שיפרסם מנהל בתי המשפט בהודעה ברשומות;

"כתב בי-דין" – כל מסמך שניתן למסרו או להמציאו על פי תקנות אלה, לרבות החלטה, פסיקתה, הודעה, דרישה והזמנת בעל דין או עד;

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

"כתב בי-דין אלקטרוני" – כתב בי-דין שהוא מסר אלקטרוני, הניתן לשמירה אלקטרונית ולהפקה כפלט;

תק' תשנ"א-1991

"מזכיר ראשי" של בית משפט – לרבות סגנו;

תק' (מס' 4) תשע"ב-2012

"מספר זהות" –

- (1) לגבי חברה הרשומה בישראל – מספר הרישום;
- (2) לגבי חברה רשומה מחוץ לישראל – המדינה שבה היא רשומה ומספר הרישום, אם יש לה מספר רישום;
- (3) לגבי תאגיד אחר שיש לו מספר רישום על פי דין – מספר הרישום שלו;
- (4) לגבי יחיד תושב ישראל – מספר זהותו במרשם האוכלוסין;
- (5) לגבי יחיד שאינו תושב ישראל – המדינה שבה הוצא הדרכון ומספר הדרכון;

תק' (מס' 6) תשע"ב-2012

- (6) לגבי יחיד תושב האזור – מספר הזהות על פי מרשם האוכלוסין הפלסטיני שבאזור כמשמעותו בחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003;

תק' (מס' 7) תשע"ב-2012 תק' (מס' 2) תשע"ו-2016

"מען", לעניין המצאת כתב בי-דין – כתובת לפי סעיפים 2(א)(11) ו-11(א) לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, לרבות מספרי הטלפון והפקסימילה באותו מען וכן כתובת דואר אלקטרוני, אם ישנם; בהעדר שם לרחוב או מספר לבית – סימן זיהוי אחר;

תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992 תק' (מס' 2) תשס"ה-2004

"מערכת ממוכנת" – מערכת מחשבים שבאמצעותה פועלים בתי המשפט ומתנהלים הליכים;

תק' (מס' 6) תשס"א-2001 תק' תשס"ב-2002

"נכסים" – לרבות כל חוב, בין אם הגיע מועד פירעונו ובין אם לאו, וכל זכות, בין אם הגיע מועד מימושה ובין אם לאו;

תק' (מס' 6) תשס"א-2001

"סעד זמני" – סעד שניתן להבטחת קיומו התקין של ההליך או ביצועו היעיל של פסק הדין, לרבות צו עשה, צו לא תעשה, עיקול, עיכוב יציאה מהארץ, הגבלת שימוש בנכס, תפיסת נכסים, כינוס נכסים זמני, וכל סעד אחר שבית המשפט ייתן, בנסיבות הענין, לפי הוראות פרק כ"ח;

תק' (מס' 6) תשס"א-2001

"עירבון" – ערובה חפצית לקיום חיוב קיים או עתידי, מתחדש או מותנה, קצוב או בלתי קצוב, לרבות ערבות בנקאית;

תק' (מס' 6) תשס"א-2001

"ערבות" – כמשמעותה בחוק הערבות, התשכ"ז-1967, לרבות ערבות בנקאית;
 "פסול-דין" – לרבות "קטיין" וכמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962;
 "תובענה" – תביעות, בקשות ושאר ענינים שמביא בעל דין לפני בית משפט, באחת הדרכים שנקבעו לכך;
 "תצהיר" – תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, לרבות הצהרה בכתב בדבר אמיתות הדברים שנכתבו בה ושניתנה מחוץ לישראל, באחת מן הדרכים האלה:
 (1) בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל;
 (2) לפי דין המקום שבו ניתנה ואושרה בידי נציג כאמור;
 (3) לפי הסדר שנקבע מכוח הסכם בין מדינת ישראל לבין מדינת חוץ;
 (4) בפני נוטריון המוסמך על פי דין מדינת החוץ שבה ניתנה ההצהרה לאמת את החתימה על ההצהרה, ובלבד שצורף להצהרה אישור נוטריוני של תעודה מזהה של החותם וכן תעודה מאותה מדינה לפי האמנה כהגדרתה בתקנות לביצוע אמנת האג (ביטול אימות מסמכי חוץ ציבוריים), התשל"ז-1977, אשר מאמתת את חתימת הנוטריון על גבי ההצהרה ומאשרת כי הוא אכן נוטריון על פי דיני אותה מדינה.

תחולה [2]

2. סדר הדין בכל ענין אזרחי המובא לפני בית משפט, וכן בדיון בבית הדין המיוחד לפי סעיף 55 לדבר המלך במועצה על א"י, 1922-1947, או בדיון בבקשות לפי אותו סעיף - יהיה לפי תקנות אלה; אולם במידה שבענין פלוני נוהגים לפי סדר דין אחר - לא ינהגו לפי תקנות אלה.

חלק ב': הליכי משפט

פרק ב': מקום השיפוט

תובענה שאינה במקרקעין [3]

3. (א) תובענה שאינה כולה במקרקעין, תוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי אחד מאלה:

- (1) מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע;
- (2) מקום יצירת ההתחייבות;
- (3) המקום שנועד, או שהיה מכוון, לקיום ההתחייבות;
- (4) מקום המסירה של הנכס;
- (5) מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים.

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997 תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

(א) על אף האמור בתקנת משנה (א), היו לעסקו של התובע מספר סניפים, והיה אחד מהם בתחום השיפוט שבו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע, תוגש התובענה לבית משפט באותו תחום שיפוט.

תק' (מס' 2) תשע"ו-2016

(א) על אף האמור בתקנת משנה (א), תובענה בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט תוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או מקום מגוריו או מקום עסקו של התובע, בלבד, ויחולו האמור בתקנת משנה (א).

(ב) היו נתבעים אחדים, יכול שתוגש התובענה לכל בית משפט שבו ניתן להגישה נגד אחד הנתבעים.

תובענה שבמקרקעין [4]

4. תובענה שבמקרקעין תוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו הם מצויים.

הסכם שיפוט [א4]

5. היה קיים הסכם בין בעלי הדין על מקום השיפוט, תוגש התובענה לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי אותו מקום; לא הוסכם בין בעלי הדין שמקום השיפוט המוסכם יהיה מקום שיפוט ייחודי, יכול שתוגש התובענה לבית המשפט שבאותו מקום או לבית משפט אחר לפי תקנות 3 או 4.

מקום שיפוט במקרים אחרים [ב4]

6. תובענה שאין מקום שיפוט המתאים לה לפי תקנות אלה או לפי כל דין אחר, תוגש לבית משפט בירושלים שבסמכותו העניינית לדון בה, אולם רשאי בית המשפט בירושלים להורות הוראה אחרת, אם ראה שלפי נסיבות הענין יהיה הדין בבית משפט אחר נוח יותר לבעלי הדין.

בקשה להעברת ענין לבית משפט אחר תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

- 6א. בקשה להעברת ענין לבית משפט אחר לפי סעיפים 49 או 78 לחוק בתי המשפט תוגש כמפורט להלן:
- (1) הבקשה תוגש בכתב; בבקשה יפורטו כל נימוקיה, ויצורף לה תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא נסמכת והעתק של כל מסמך שעליו היא מבוססת; הבקשה תוגש במספר עותקים מספיק לשם המצאה לכל בעלי הדין;
 - (2) החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה תשובה, תומצא הבקשה לבעלי הדין האחרים; כל בעל דין רשאי להשיב לבקשה; תשובת בעל הדין תוגש תוך עשרה ימים מיום ההמצאה, במספר עותקים מספיק לבית המשפט ולבעלי הדין האחרים; לתשובה יצורף תצהיר לשם אימות העובדות שעליהן היא נסמכת, והעתק מכל מסמך שעליו היא מבוססת;
 - (3) לא הוגשה תשובה בתוך עשרה ימים, רשאי בית המשפט להחליט בבקשה לאלתר על יסוד הטענות בכתב שבפניו;
 - (4) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ליתן, לבקשת בעל דין, הזדמנות לטעון טענות נוספות בכתב או בעל-פה.

תובענות בנושא אחד בבתי משפט אחדים [5] תק' (מס' 3) תשמ"ט-1989 תק' תשע"ה-2015

7. הוגשו תובענות בנושא אחד לבתי משפט אחדים בעלי אותן סמכויות, יקבע נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שהוא הסמיכו לכך למי מבתי משפט אלה השיפוט ולאותו בית משפט יהיה לפי זה שיפוט ייחודי והתובענות שבשאר בתי המשפט יועברו לבית המשפט האמור ויידונו בו במאוחד.
- פרק ג': פתיחת תובענה

תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992

סימן א': פתיחת הליך

פתיחת הליך תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992

- 7א. (א) הליך בבית משפט ייפתח בהגשת תובענה.
- תק' תשנ"ה-1995 תק' (מס' 2) תשס"ה-2004
- (ב) הליך ייפתח לפי טופס 1 (להלן – טופס פתיחת הליך אזרחי), שיהיה, לכל ענין, חלק בלתי נפרד מכתבי התובענה; לענין זה, "תובענה" – לרבות ענין שהועבר לבית המשפט וערעור.
- תק' תשנ"ה-1995 תק' (מס' 2) תשס"ה-2004
- (ג) לא תקובל תובענה ללא טופס פתיחת הליך אזרחי כשהוא ממולא כהלכה, על כל חלקיו, לפי הפרטים הנדרשים בו כמפורט ברשימות שפרסם מנהל בתי המשפט ברשומות ^[2].

תק' (מס' 2) תשע"ה-2015

(ד) (נמחקה).

תק' (מס' 4) תשע"ב-2012

- (ה) לא יקובל כתב בי-דין לרישום אם לא צוין בראשו מספר זהותו של מגיש כתב בי-הדין.

תק' (מס' 6) תשע"ב-2012

- (ו) על אף האמור בתקנות משנה (ג) ו-(ה), לא היה לבעל דין מספר זהות, יציין זאת בטופס פתיחת הליך אזרחי ובראש כתב בי-הדין ויפרט את הטעמים לכך; ראה מזכיר ראשי או מי שהוא הסמיכו כי אין לבעל דין מספר זהות, יאשר את קבלת כתב בי-הדין לרישום.

תק' (מס' 6) תשע"ב-2012

- (ז) הרואה את עצמו נפגע מאי-קבלתו לרישום של כתב בי-דין, רשאי, בתוך עשרה ימים ממועד קבלת ההודעה על אי-הקבלה לרישום, לבקש כי הענין יועבר לעיוני ולהכרעתו של שופט או רשם; לא הגיש בקשה כאמור, יראוהו כמי שאינו מתנגד לאי-קבלת כתב בי-הדין לרישום.

תק' תש"ע-2009

- 7ב ^[3]. (בוטלה).

תובענה אלקטרונית תק' (מס' 2) תשס"ה-2004 תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

7ג. (א) הליך בבית המשפט שלגביו ניתנה הודעה מטעם מנהל בתי המשפט לפי תקנה 1215(א) יכול שיפתח בהגשת תובענה בדרך של הגשת כתב בי-דין אלקטרוני לפי פרק ט"ז32; לענין זה, "תובענה" – לרבות ענין שהועבר לבית המשפט וערעור.

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

(ב) הוראות תקנה 7א(ב) עד (ד) לא יחולו על הליך שנפתח לפי תקנת משנה (א).

תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992

סימן ב': כתב תביעה

מסירת כתב תביעה [6 רישה]

8. תובענה שאין לגביה בתקנות אלה הוראה אחרת לענין זה תיפתח במסירת כתב תביעה לבית המשפט.

פרטי כתב תביעה [7]

9. ואלה הפרטים שיכיל כתב תביעה, וחוזן מן האמור בתקנות להלן לא יכיל אלא פרטים אלה:

- (1) שם בית המשפט שהתובענה מוגשת לו;
- (2) שמו של התובע, מספר זהותו, מקום מגוריו ומען להמצאת כתבי בי-דין;
- (3) שמו של הנתבע וכן מספר זהותו ומקום מגוריו, במידה שניתן לבררם;

תק' (מס' 5) תשע"ב-2012

(4) העובדה שהתובע או הנתבע הוא תאגיד או הוא פסול-דין או הוא קטין, אם הדבר הוא כך, ואם הוא תאגיד – הצורה שבה התאגד;

תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

- (5) העובדות העיקריות המהוות את עילת התובענה, ואימתי נולדה;
- (6) העובדות המראות שבית המשפט מוסמך לדון בתובענה;

תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

- (7) הסעד המבוקש;
- (8) הסכום שהתובע הסכים לקזוז או ויתר עליו;
- (9) שוויו של נושא התובענה, ככל שאפשר לקבעו.

מען להמצאה [8]

10. (א) המען להמצאה האמור בתקנה 9 יהא –

- (1) מקום מגוריו של התובע – אם הוא טוען לעצמו;
- (2) משרד עורך דינו של התובע – אם עורך דין מייצג אותו;
- (3) מקום מגוריו או מקום עסקו של מי שנתמנה מורשה לקבלת כתבי בי-דין לפי תקנה 478, אלא שאם אחד המקומות האמורים אינו בתחומה של המדינה, יצוין כמען להמצאה מקום בתחום המדינה.

(ב) לא צוין מען כאמור בתקנת משנה (א), לא יקובל כתב התביעה, אולם לפי דרישת התובע יחליט בית המשפט שלפניו מובאת התובענה, או הרשם, אם כתב התביעה הוא בהתאם להוראה בדבר המען ואם לאו.

בעלי דין נציגים [10]

11. מקום שהתובע תובע בחזקת נציג או שהנתבע נתבע בחזקת נציג, צריך שכתב התביעה יראה בחזקת מי הוא תובע או נתבע.

תובע נציג [11]

12. כתב התביעה של התובע בחזקת נציג צריך שיראה לא רק שיש לתובע ענין ממשי קיים בנושא התובענה, אלא גם שעשה את כל הדרוש כדי שיוכל להגיש תובענה באותו נושא.

יש להראות ענינו של הנתבע [12]

13. כתב התביעה צריך שיראה כי הנתבע יש לו, או טוען שיש לו, ענין בנושא התובענה ושיש מקום לחייב את הנתבע להשיב עליה.

הסעד המבוקש [13, 47]

14. (א) בכתב התביעה רשאי התובע לבקש כל סעד שמוסמך בית המשפט לתיתו, לרבות צו לתשלום סכום כסף, צו אכיפה, צו עשה, צו לא תעשה וצו הצהרתי.

תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

(ב) כתב התביעה יפרש את הסעד הנתבע, אם לחלוטין ואם לחלוטין; אך אין צורך לבקש סעד כללי לרבות הפרשי הצמדה, ריבית, שכר טרחת עורך דין והוצאות משפט שבית המשפט מוסמך ליתן אותו בכל מקרה לפי שיקול דעתו כאילו נתבקש על כך.

סעד לתביעות שונות [14]

15. מקום שהתובע מבקש סעד בשל תביעות שונות או עילות המבוססות על נימוקים שונים, יצויינו התביעות או העילות, עד כמה שאפשר, בנפרד ובמובחן.

הסכום שיש לפרשו [9]

16. (א) היתה התביעה לסכום כסף, יפורש בכתב התביעה הסכום הנתבע במדוייק.

(ב) היתה התביעה לסכום שגייע לתובע לאחר בירור חשבונות שלא נתיישבו בינו לבין הנתבע, יפורש בכתב התביעה הסכום הנתבע לפי המשוער.

תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

(ג) הוגשה לבית המשפט תביעה לפיצויים בשל נזקי גוף, או תביעה לשיפוי או לפיצוי על תשלומי פנסיה, תגמולים וכל הוצאה אחרת ששולמו או שישולמו בשל נזקי גוף, אין חובה, על אף האמור בתקנת משנה (א), לפרש בכתב התביעה את הסכום הנתבע בעד נזק כללי, ותקנה 9(9) לא תחול עליו.

תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

(ד) (נמחקה).

תביעה אזרחית נגררת להרשעה בפלילים תק' תש"ן-1990 תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

17. (א) בתביעה אזרחית כאמור בסעיף 77 לחוק בתי המשפט, תוגש לבית המשפט כאמור באותו סעיף, תוכתר במלים "תביעה אזרחית נגררת להרשעה בפלילים, ובנוסף לאמור בתקנה 9 יפרט כתב התביעה את מספר תיק בית המשפט שבו הורשע הנתבע; התובע יצרף לכתב התביעה העתק מפסק הדין שלפיו הורשע הנתבע והעתק מכתב האישום.

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

(ב) כתב התביעה יוגש לבית המשפט תוך תשעים ימים לאחר שפסק הדין בפלילים הפך לחלוט.

(ג) תביעה אזרחית שהוגשה כאמור תידון כאילו היתה תובענה.

תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992

סימן ג': הזמנה לדיון

טופס הזמנה תק' תש"ן-1990 תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992

18. בהגשת תובענה שאינה בסדר דין מקוצר, ימסור התובע עם כתב התביעה מספר הזמנות לדין, כפול ממספר הנתבעים; הזמנה לדין תהא ערוכה לפי טופס 2.

תוכן ההזמנה תק' תש"ן-1990

19. בהזמנה לדין יידרש הנתבע להגיש כתב הגנה תוך שלושים ימים לאחר המצאת ההזמנה, או תוך תקופה ארוכה יותר שקבע בית המשפט או הרשם.

המצאת הזמנה וכתב תביעה [18] תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

20. הזמנה לדין חתומה ביד פקיד של בית המשפט תומצא בתכוף לאחר הגשתו של כתב התביעה, לכל נתבע יחד עם עותק ממנו.

פרק ד': בעלי הדין וייצוגם

סימן א': צירופים ושינויים

צירוף תובע [19]

21. מותר לצרף בחזקת תובעים בתובענה אחת את כל הטוענים לזכות סעד – בין ביחד, בין לחוד ובין לחלוטין – בשל מעשה אחד או עסקה אחת או סדרה אחת של מעשים או עסקאות או כתוצאה של אחד מאלה, ושאליו הגישו תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית.

צירוף נתבעים [20, 22, 23]

22. (א) מותר לצרף בחזקת נתבעים בתובענה אחת את כל הנתבעים למתן סעד – בין ביחד, בין לחוד ובין לחלופין – בשל מעשה אחד או עסקה אחת או סדרה אחת של מעשים או עיסקאות, או כתוצאה של אחד מאלה, ושאלו הוגשו נגדם תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית.
- (ב) היה לתובע ספק ממי הוא זכאי לתבוע, רשאי הוא לצרף נתבעים אחדים כדי ששאלת החבות ומידת החבות של כל אחד מהם תוכרע בין כל בעלי הדין.
- (ג) אין צורך שכל נתבע יהא לו ענין לגבי כל הסעד שתובעים בתובענה.

סייג לצירוף [21]

23. ראה בית המשפט או הרשם שהצירוף עלול לסבך או להשהות את הדיון, רשאי הוא להורות על הפרדת הדיון או על דרך דיון אחרת.

מחיקת בעלי דין והוספתם [24]

24. בכל שלב משלבי הדיון רשאי בית המשפט או הרשם, לבקשת אחד מבעלי הדין או בלא בקשה כזאת ובתנאים שייראו לו, לצוות על מחיקת שמו של בעל דין שצורף שלא כהלכה כתובע או כנתבע, או על הוספת שמו של אדם שהיה צריך לצרפו כתובע או כנתבע או שנוכחותו בבית המשפט דרושה כדי לאפשר לבית המשפט לפסוק ולהכריע ביעילות ובשלמות בכל השאלות הכרוכות בתובענה.

בקשה לשינוי בעל דין [25] תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

25. בקשה להוסיף או למחוק או להחליף בעל דין אפשר שתוגש לבית המשפט או לרשם בכתב.

הנוהל בשינוי בעל דין [26] תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

26. (א) הוסף או הוחלף בעל דין, יתוקן כתב התביעה לפי הצורך, אם לא הורה בית המשפט או הרשם הוראה אחרת; העתק כתב התביעה המתוקן יומצא לכל בעלי הדין.
- (ב) הוסף או הוחלף בעל דין, רואים, לענין התיישנות, את ההליכים לגבי בעל הדין החדש כאילו התחילו עם כתב התביעה המתוקן.

פסק דין לטובת מקצת בעלי דין [27]

27. לא תיפגע תובענה בשל כך בלבד שבעלי דין צורפו בה שלא כדין או שלא צורפו, אלא רשאי בית המשפט או הרשם לדון בענין ככל שהוא נוגע לבעלי הדין שלפניו למעשה, ומותר ליתן פסק דין, ללא תיקונים, לטובת מקצתם של התובעים שנמצאו זכאים לסעד ולפי זכותם, או כנגד מקצתם של הנתבעים שנמצאו חבים ולפי חבותם.

סימן ב': ייצוג בעלי דין

תובע או נתבע בשם תובע או נתבע אחר [28]

28. (א) מקום שיש מספר תובעים יכול שאחד או אחדים מהם יהיו מורשים בידי אחד או אחדים מן השאר להתייצב, לטעון או לפעול בכל הליך במקומם; הוא הדין לגבי הרשאת נתבע בידי נתבע אחר.
- (ב) ההרשאה תהא בכתב חתום ביד בעל הדין המרשה ותצורף לתיק.

אחד מטעם כל המעוניינים [29]

29. (א) היה מספר המעוניינים בתובענה אחת גדול, יכולים מקצתם – לבקשת תובע אם הם תובעים, או לבקשת תובע או נתבע אם הם נתבעים, וברשות בית המשפט או הרשם – לייצג באותה תובענה את כל המעוניינים; לא ידעו המעוניינים האחרים על דבר התובענה, יודיע להם בית המשפט או הרשם על הגשתה בהמצאה אישית, או במודעה פומבית אם ההמצאה האישית אינה מעשית מכל סיבה שתיראה לבית המשפט או לרשם, ככל שיוורה בית המשפט או הרשם בכל מקרה ומקרה.
- (ב) כל מי שמוצג בתובענה כאמור בתקנת משנה (א) רשאי לבקש מבית המשפט או מהרשם לעשותו בעל דין בה.

ייצוג של תאגיד [30]

30. בעל דין שהוא תאגיד, רשאי מנהל התאגיד או פקיד מפקידיו, שהורשו לכך כראוי, לעשות מטעם התאגיד כל מה שהתאגיד עצמו יכול היה לעשות אילו היה יחיד.

ייצוג על ידי היועץ המשפטי לממשלה [31]

31. מקום שהיועץ המשפטי לממשלה או נציגיו רשאים על פי כל דין לייצג אדם בבית המשפט בענין מסויים, רשאים הם באותו ענין, על אף האמור בכל תקנת סדרי דין, לפתוח בשמו כל הליך, ולהגיש בשמו של המיוצג כל בקשה לבית המשפט, ככל שהמיוצג עצמו היה רשאי להם או חייב בהם על פי כל דין.

סימן ג': פטוילי-דין

אפוטרופוס וידיד קרוב [32, 34]

32. (א) פסול-דין רשאי לתבוע לדין על ידי אפוטרופוסו או ידידו הקרוב; כן רשאי הוא להתגונן בדין על ידי אפוטרופוסו.

(ב) בית המשפט או הרשם המוסמך לדון בתובענה רשאי למנות לפסול-דין, או למי שזקוק לאפוטרופוס, אפוטרופוס-לדין אשר ייצגו מלא בכל ההליכים בבית המשפט.

אין לצרף תובע פסול-דין [33]

33. אין לצרף פסול-דין בחזקת תובע אלא אם כן יש לו אפוטרופוס לאותה תובענה, ואין לצרף אדם כאפוטרופוס לתובענה בשם תובע פסול-דין אלא בהסכמתו של האפוטרופוס בכתב.

הפסקת תובענה באין אפוטרופוס לנתבע פסול-דין [35]

34. היה הנתבע פסול-דין, ואין לו אפוטרופוס או אפוטרופוסו נעדר מן המדינה, יבקש התובע מאת בית המשפט או הרשם, מיד לאחר פתיחת התובענה, למנות לנתבע אפוטרופוס-לדין, ואם הוא מציע אדם פלוני כאפוטרופוס-לדין, יצרף לבקשה הסכמת אותו פלוני בכתב; התובע לא יהיה רשאי להמשיך בתובענה עד שנתמנה אפוטרופוס כאמור.

סידור, פשרה ותשלום בתביעת פסול-דין [237]

35. פסול-דין או אדם אחר מטעמו, התובע לבדו או ביחד עם בעלי דין אחרים – שום סידור, פשרה או קבלת כסף ששולם לקופת בית המשפט, בין לפני הדיון בתובענה, בין בשעת הדיון ובין לאחריו, לא יהא כוחם יפה בכל הנוגע לתביעותיו אלא באישור בית המשפט, ושום כסף שנגבה או שנפסק לגבי תביעותיו, אם על פי פסק דין ואם בדרך סידור, פשרה, תשלום לקופת בית המשפט או בדרך אחרת, לפני הדיון, בשעת הדיון או לאחריו, לא ישולם לנציגו של התובע אלא אם כן בית המשפט הורה כך.

סימן ד': חילופי בעל דין

אין תפוגה כשיש עילה או נגמר הדיון [36]

36. לא תפוג תובענה על שום שאחד מבעלי הדין מת או פשט את הרגל, ובלבד שעילת התובענה בעינה עומדת; ואם מת אחד מבעלי הדין בין גמר הדיון לבין פסק הדין, לא תפוג התובענה אף אם אין עילתה קיימת עוד אלא מותר ליתן פסק דין.

חילופי בעלים [37]

37. לא תיפגע תובענה על שום שתוך כדי הדיון הועבר או נסב נכס, או הועברה, נוצרה או נסבה זכות קניין או כל טובת הנאה, וברשות בית המשפט או הרשם אפשר שהמשפט ימשך בידי האדם שהנכס או הזכות הגיעו אליו או נגד אותו אדם.

צו בית המשפט להמשיך [38]

38. מת בעל דין או שפשט את הרגל או שנכס שלו נסב מכוח דין, רשאי בית המשפט או הרשם להורות – אם ראה צורך בכך לשם יישוב מלא של כל השאלות הכרוכות בדבר – כי מנהל העזבון, או היורשים או הנאמנים או חליף אחר של בעל הדין, כולם או מקצתם, יהיו לבעלי הדין, או שתומצא להם הודעה בדרך ובצורה שנקבעו להלן ובתנאים שייראו לבית המשפט או לרשם, והוא יתן צו בדבר המשך המשפט כפי שייראה לו.

צו להמשיך יכול שיינתן על פי צד אחד [39]

39. נראה צורך לצרף בעל דין חדש או לשנות מעמדו של בעל דין – אם מן הטעמים האמורים בתקנות 36 עד 38 ואם מחמת שאדם מעוניין נתגלה אחרי תחילת המשפט – יכול שהצו על המשך המשפט בין בעלי הדין, הממשיכים או החדשים, יינתן על פי צד אחד שהגיש בקשה לבית המשפט או לרשם על יסוד הטענה שטובת ההנאה או החבות נשתנתה או נסבה או שאדם מעוניין נתגלה כאמור.

המצאת צו שניתן על פי צד אחד [40]

40. צו שניתן לפי תקנה 39 יש להמציאו – אם אין הוראה אחרת מבית המשפט או מהרשם – לבעלי הדין הממשיכים וכן לכל בעל דין חדש, בצירוף הודעה לפי טופס 3, זולת אם המבקש עצמו הוא בעל הדין החדש היחיד, ומשעת המצאה כאמור יחייב הצו את האנשים שלהם הומצא, בכפוף לתקנות 42 ו-43.

כתב טענות של בעל דין חדש או נוסף [41]

41. (א) מנהל עזבונו או יורשו של נפטר שנעשה בעל דין לפי תקנה 39, רשאי להגיש כתב טענות נוסף הנובע מהעברת הזכויות אליו.

(ב) הכונס הרשמי או הנאמן בפשיטת רגל שנעשה בעל דין לפי תקנה 39, רשאי להגיש כתב טענות חדש, בין אם הוא נובע מהעברת זכויות פושט הרגל אליו ובין אם לאו.

(ג) כתב הטענות החדש שהוגש כאמור בתקנת משנה (ב) יבוא במקום כתב הטענות המקורי; לא הוגש כתב טענות חדש, יעמוד כתב הטענות המקורי בעינו.

(ד) כתב טענות לפי תקנה זו יש להגיש תוך שלושים ימים מהיום שבו ניתן הצו, אם ניתן לפי בקשת בעל הדין החדש, או תוך שלושים ימים מהיום שבו הומצא לו הצו, אם ניתן שלא לפי בקשתו.

זכות לבקש ביטול הצו [42]

42. מי שהומצא לו צו שניתן לפי תקנה 39 רשאי הוא או אפוטרופסו, תוך שלושים ימים מיום ההמצאה, לבקש מבית המשפט, או מהרשם – אם הצו ניתן בידו, ביטול הצו או שינויו, ואם היה פסול-דין שאין לו אפוטרופוס רשאי הוא לעשות כן תוך שלושים ימים מיום שנתמנה לו אפוטרופוס-לדין, ועד שלא חלפה תקופת שלושים הימים לא יהא לצו תוקף כלפי אותו אדם.

זכאי שאינו ממשיך [43]

43. מת בעל דין ועילת התובענה בעינה עומדת, אך מי שזכאי להמשיך בתובענה אינו עושה כן, רשאי הנתבע או בעל הדין שנגדו אפשר היה להמשיך, לבקש מבית המשפט או מהרשם שיחייב את הזכאי להמשיך בתובענה תוך זמן שיקבע; לא המשיך, מותר ליתן פסק דין לזכות הנתבע או בעל הדין שנגדו אפשר היה להמשיך.
פרק ה': עילות, תביעות ואיחודן

תובענה תכיל מלוא הסעד [44, 45]

44. (א) תובענה תכיל את מלוא הסעד שהתובע זכאי לו בשל עילת התובענה; אך רשאי תובע לוותר על חלק מהסעד כדי להביא את התובענה בתחום שיפוטו של בית המשפט.
(ב) תובע שלא כלל בתובענה חלק מהסעד או ויתר עליו, לא יגיש אחרי כן תובענה בשל חלק זה.

מי שלא תבע סעד אחד מרבים [46]

45. מי שזכאי לסעדים אחדים בשל עילה אחת, רשאי לתבוע את כולם או מקצתם; אך אם לא תבע את כולם, לא יתבע אחרי כל סעד שלא תבעו, אלא אם כן הרשה לו בית המשפט שלא לתבעו.

איחוד עילות תובענה [48]

46. (א) תובע רשאי לאחד לתובענה אחת כמה עילות, בין נגד נתבע אחד ובין נגד כמה נתבעים יחד; תובעים אחדים רשאים לאחד לתובענה אחת כמה עילות שהם מעוניינים בהן יחד, בין נגד נתבע אחד ובין נגד כמה נתבעים יחד; והכל כשאין הוראה אחרת בענין זה.

(ב) תביעותיהם של תובעים יחד מותר לאחד בתובענה אחת עם תביעותיהם הנפרדות של אותם תובעים, כולם או מקצתם, נגד אותו נתבע.

(ג) אוחדו עילות, יהא שיפוטו של בית המשפט באותה תובענה תלוי בסכום או בשווי של כלל נושאי התובענה ביום שהוגשה.

תביעות של חליף או נגדו [49, 50]

47. (א) תביעה של אדם או נגדו בחזקת מנהל עזבון, נאמן או חליף אחר – אין לצרף אליה תביעה אישית שלו או נגדו, אלא ברשות בית המשפט.

(ב) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על תביעה של מנהל עזבון או נגדו אם התביעות האחרות נתעוררו לענין אותו עזבון שלגביו הוא תובע או נתבע כאמור, או שהן תביעות שהוא זכאי להן או חב בהן יחד עם המנוח שאת עזבונו הוא מנהל.

הפרדת הדיון [51, 52]

48. ראה בית המשפט או הרשם מיזמתו או על פי בקשת נתבע, כי אין דרך נוחה לדון יחד או לפסוק יחד בעילות שאוחדו בתובענה אחת, רשאי הוא להורות על צמצום התובענה לאותן עילות שאפשר לדון או לפסוק בהן בדרך נוחה או על הפרדת הדיון או על דרך דיון אחרת שתיראה לו וכן להורות על התיקונים הכרוכים בכך.

פרק ו': כתב הגנה וכתבי טענות אחרים

סימן א': כתב הגנה

הגשת כתב הגנה [53]

49. נתבע שנדרש להגיש כתב הגנה יגיש אותו תוך המועד הנקוב בהזמנה לדין.

מען להמצאה [54] תק' (מס' 3) תשמ"ט-1989

50. בכתב ההגנה יציין הנתבע את מספר זהותו וכן מען להמצאת כתבי-דין, שיהא –

(1) מקום מגוריו של הנתבע – אם הוא טוען לעצמו;

(2) משרד עורך דינו של הנתבע – אם עורך דין מייצג אותו;

(3) מקום מגוריו או מקום עסקו של מי שנתמנה מורשה לקבלת כתבי-דין לפי תקנה 478.

הגנת מחזיק בתובענה שבמקרקעין [55]

51. בתובענה שבמקרקעין יהא אדם המגיש תצהיר שהוא מחזיק באותם מקרקעין, בין בעצמו ובין על ידי שוכרים, רשאי, ברשות בית המשפט או הרשם, להתייצב ולהתגונן, אף אם לא צויין בתובענה כנתבע ולא הומצאה לו

הזמנה; קיבל רשות להתייצב ולהתגונן, יגיש כתב הגנה בתשובה לתביעת התובע, ובכל ההליכים שלאחר מכן יצוין כנתבע.

סימן ב': קיזוז ותביעה שכנגד

רשות הנתבע לקיזוז ולתביעה שכנגד [59]

52. נתבע רשאי לקזוז כל זכות ותביעה שלו כנגד תביעתו של התובע, או להגיש אותן בתביעה שכנגד, בין שהן על נזק ממון ובין אם לאו; כוחם של הקיזוז או התביעה שכנגד ככוח תובענה שכנגד, ובית המשפט יכול ליתן בהם פסק דין סופי הן על התביעה המקורית והן על התביעה שכנגד.

תביעה שכנגד, הגנה שכנגד ותשובה שכנגד תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

53. (א) נתבע המסתייע בנימוק שיש בו כדי לבסס תביעה שכנגד יגיש, נוסף על כתב ההגנה, כתב תביעה שייקרא כתב תביעה שכנגד; בכתב תביעה שכנגד יצוין מספר ההליך בתביעה המקורית שהוגשה נגדו.

(ב) תביעה שכנגד תתברר במסגרת התביעה המקורית, ואולם רשאי בית המשפט או הרשם, ביוזמתו או לבקשת בעל דין, להורות על הפרדת הדיון אם ראה שאין זה מן הראוי לפסוק בתביעה שכנגד במאוחד עם התביעה המקורית.

ת"ט (מס' 2) תשס"ו-2006

(ג) על כתב תביעה שכנגד, על כתב הגנה שכנגד המוגש לפי תקנה 56 ועל כתב תשובה שכנגד המוגש לפי תקנה 62, יחולו ההוראות החלות על כתב תביעה, כתב הגנה וכתב תשובה, לפי הענין.

נתבעים חדשים בתביעה שכנגד תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

54. (א) העלה הנתבע בכתב התביעה שכנגד שאלות בינו לבין התובע יחד עם אחרים, ינקוב בכותרת כתב התביעה שכנגד את שמותיהם של כל הנתבעים בתביעה שכנגד וימסור את כתב התביעה שכנגד לבית המשפט כדי להמציאם לאלה מהם שעדיין אינם בעלי דין בתביעה המקורית, בתוך המועד שבו הוא נדרש להגיש את כתב הגנתו בתביעה המקורית.

(ב) תובע שכנגד שבכתב התביעה שכנגד הפנה לנימוקים שפורטו בכתב הגנתו, ימסור לבית המשפט עותקים גם מכתב ההגנה כדי להמציאם לבעלי הדין שאינם בעלי דין בתביעה המקורית.

המצאת העתק לנתבע שכנגד תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

55. תובע שהוגשה נגדו תביעה שכנגד וכל אדם אחר ששמו צוין בכתב תביעה שכנגד, יוזמנו להגיש כתב הגנה שכנגד על ידי שיומציא להם העתק מכתב ההגנה ומכתב התביעה שכנגד בצירוף הזמנה; דין כתב תביעה שכנגד כדין כתב תביעה שבו נפתחת תובענה.

נתבע שכנגד יגיש כתב הגנה שכנגד תק' (מס' 3) תשס"ו-2006 ת"ט (מס' 2) תשס"ו-2006

56. תובע שהוגשה נגדו תביעה שכנגד וכל אדם שהומצא לו כתב תביעה שכנגד יגיש, במועדים האמורים בתקנה 19, כתב הגנה שייקרא כתב הגנה שכנגד, ואם אינו מגיש כתב הגנה שכנגד, דינו כדין נתבע שלא הגיש כתב הגנה.

תביעה שכנגד בתובענה שהופסקה [64]

57. העלה נתבע תביעה שכנגד, מותר לדון בה אף אם עוכבה תובענת התובע, הופסקה, נמחקה או נדחתה.

תביעה נגד תובע שצורף שלא כדין [65]

58. צורף אדם כתובע שלא כדין או שלא לצורך, ונתבע העלה תביעה שכנגד, רשאי הנתבע לקיים את התביעה שכנגד כלפי שאר בעלי הדין, חוץ מאותו תובע, על אף הצירוף שלא כדין ועל אף כל הליך שבא בעקבותיו.

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

59. (בוטלה).

פסק דין על היתרה [67]

60. הוכחה תביעה שכנגד ונמצאה יתרה לזכות הנתבע, רשאי בית המשפט לפסוק לנתבע את היתרה או להעניק לו סעד אחר שהוא זכאי לו.

סימן ג': כתב תשובה וכתבי טענות נוספים

כתב תשובה לכתב הגנה [68] תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999

61. רשאי תובע להגיש כתב תשובה לכתב הגנה; המועד להגשת כתב התשובה הוא, אם לא האריך אותו בית המשפט או הרשם, תוך חמישה עשר ימים מיום שהומצא לו כתב ההגנה, או האחרון שבכתבי ההגנה כשיש נתבעים אחדים; לא הגיש התובע כתב תשובה – יראו את העובדות המהותיות הנקובות בכתב ההגנה כמוכחות וכשנויות במחלוקת.

כתב תשובה שכנגד תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

62. תובע שכנגד רשאי להגיש כתב תשובה שכנגד לכתב הגנה שכנגד, ויחולו הוראות תקנה 61.

כתבי טענות נוספים [70]

63. לאחר כתב תשובה לא יוגש שום כתב טענות אלא ברשות בית המשפט או הרשם ובתנאים שייראו לו.

נימוקים וטענות חדשים [71]

64. אין להעלות בכתב תשובה נימוק תביעה חדש, ואין לכלול בו טענה שבעובדה שאינה מתיישבת עם טענותיו הקודמות של אותו בעל דין.

הוספת פרטים על פי דרישת בית המשפט תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

65. בית המשפט או הרשם רשאי, בכל עת, לדרוש פרטים נוספים ומפורטים יותר לכל ענין הנזכר בכתב טענות או נוגע לו, ולהורות שהפרטים העובדתיים יוגשו בתצהיר; כן יוכל להורות בדבר הוצאות וענינים אחרים הנגזרים מדרישתו להוספת פרטים, ככל שנראה לו.

מתן זמן לאחר פרטים נוספים [73]

66. בעל דין שעל פי בקשתו נמסרו פרטים, יינתן לו זמן להגיש כתב טענות לאחר מסירת הפרטים כזמן שעמד לרשותו בשעה שהגיש בקשתו לפרטים, זולת אם יש בצו בית המשפט או הרשם הוראה אחרת; חוץ מן האמור בתקנה זו, אין בצו למסירת פרטים כדי לעכב הליכים או ליתן ארכה, אלא אם כן יש בו הוראה אחרת.

פרק ז': כתבי טענות – הוראות כלליות

סימן א': צורה ותוכן

הגשת כתב טענות [74, 6 סיפה]

67. הגשתו של כתב טענות תהיה במסירה לבית המשפט כדי לצרפו לתיק התובענה, ויש למסור מספר מספיק של עותקים בשביל בית המשפט ולשם המצאה לכל אחד מבעלי הדין שכנגד, והם יומצאו לפי מענו להמצאת כתבי בי-דין; אין צורך להמציא עותק לבעל דין שהרשה בעל דין אחר לתבוע או להגן מטעמו.

צורת כתב טענות [75] תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992 תק' (מס' 2) תשס"ה-2004

68. (א) כתב טענות יהיה מודפס או כתוב במכונת כתיבה, על גבי גליונות נייר לבנים וחלקים בגודל 21 x 29.7 ס"מ (A4) על צד אחד בלבד של הגליון, ויש להניח שוליים של חמישה סנטימטרים לפחות בימינו, ובהם שני נקבים, במרכז הגליון, המרוחקים שמונה סנטימטרים זה מזה.

תק' (מס' 2) תשס"ה-2004 תק' תש"ע-2009

(ב) בלי לגרוע מהאמור בתקנת משנה (א), רשאי מנהל בתי המשפט לפרסם ברשומות הוראות טכניות בדבר מספר עותקים של כתב טענות שיש להגיש, אופן הגשתם, צורת כתב טענות, מצורפיו ומבנהו, לרבות בדבר גודל וסוגי הגופנים, גודל העמוד ומיקום הכיתוב על פני העמוד^[4].

התנגדות טכנית [76]

69. אין לעורר התנגדות טכנית לכתב טענות על יסוד פגם שבצורה.

סימון כתב טענות [77]

70. כתב טענות יוכתר בשמו המתאים, יסומן במספר התיק של התובענה ובתאריך הגשתו, ויהא חתום ביד בעל הדין המגישו, ואם נערך בידי עורך דין – ביד עורך הדין.

כתב טענות יפרש עובדות מהותיות בלבד ולא ראיות [78] תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

71. (א) כתב טענות יכיל את הרצאת העובדות המהותיות בלבד, שבעל הדין מסתמך עליהן בתביעתו או בהגנתו, לפי הענין, אך לא את הראיות הבאות להוכיח אותן.

(ב) כתב טענות יחולק, לפי הצורך, לסעיפים מסומנים במספרים; את התאריכים, הסכומים והמספרים יש לבטא בספרות.

הסתמכות על עובדות שונות [79] תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

72. (א) בעל דין המסתמך בכתב טענותיו על נימוקים שונים זה מזה ומבוססים על עובדות נפרדות ושונות, יפרש אותם, עד כמה שאפשר, בנפרד ובמובחן.

תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

(ב) בכתב טענות אין לטעון כנגד אותו בעל דין טענות עובדתיות חלופיות, אלא אם כן הצהיר הטוען כי העובדות כהוותן אינן ידועות לו; אין באמור בתקנה זו כדי למנוע טענות משפטיות חלופיות.

נימוק הגנה חדש [80] תק' (מס' 2) תשע"ו-2016

73. נימוק הגנה שנולד לנתבע לאחר הגשת התובענה או לתובע לאחר הגשת כתב הגנה המכיל תביעה שכנגד, מותר להסתמך עליו בכתב ההגנה או בכתב ההגנה שכנגד, הכל לפי הענין.

הוראת דין תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

74. (א) הועלתה בכתב טענות טענה של הפרת חובה חקוקה, יצויין החיקוק אשר הפרתו מהווה עילה לתובענה.
(ב) מותר להביא בכתב טענות כל הוראת דין שהטוען מתכוון להסתמך עליה, אך אין בעל דין מנוע מהסתמך על הוראת דין כאמור מחמת שלא הביא אותה בכתב טענותיו.

צירוף מסמכים תק' תשע"ד-2013

75. בעל דין יצרף לכתב טענותיו העתק של כל מסמך הנזכר בו, זולת אם אינו מצוי ברשותו או בשליטתו.

טענת הודעה מהותית [89]

76. הטוען שנמסרה הודעה לאדם על עובדה פלונית או על ענין פלוני, והטענה היא מהותית במשפט, די לטוען שיטען אותה בחזקת עובדה; אך אם ניתנה ההודעה בכתב, יש לפרש את נוסח ההודעה בכתב הטענות או לצרפו אליו.

טענת כוונה או ידיעה [88]

77. הטוען כוונה רעה, כוונת מרמה, ידיעה, וכיוצא באלה שבלבו של אדם, והטענה היא מהותית במשפט, די לטוען שיטען אותה בחזקת עובדה, ואין עליו לפרש את הנסיבות שמהן ניתן להסיקה.

טענה המצריכה פרטים [87]

78. כל מקום שבעל דין טוען טענת מצג-שווא, תרמית, זדון או השפעה בלתי הוגנת, ובכל מקרה אחר המזיק לפרטים, יפורשו הפרטים ותאריכיהם בכתב הטענות.

טענת קיום חוזה או קשר [93]

79. כל אימת שיש להסיק על קיום חוזה או קשר בין בעלי דין מתוך סדרת מכתבים או שיחות או מנסיבות אחרות, די לו לטוען שיטען קיום חוזה או קשר בחזקת עובדה ויסתמך על המכתבים, השיחות או הנסיבות הסתמכות כללית, בלי לפרטם; רצה הטוען להסתמך לחלופין על כמה חוזים או קשרים המשתמעים מנסיבות אלה, רשאי הוא לעשות כן.

תנאי מוקדם [94]

80. אין בעל דין חייב לפרש בכתב הטענות שתנאי מוקדם פלוני הדרוש לענינו נתקיים; בעל הדין הרוצה לטוען שתנאי כאמור לא נתקיים חייב להעלות טענה זו במפורש בכתב טענותיו הוא, שאם לא כן יהא זה דבר המשתמע מאליו מתוך כל כתב טענות, שכל התנאים המוקדמים הדרושים לענינו נתקיימו.

חזקה שבדין [95]

81. אין בעל דין חייב לטעון בכתב טענותיו ענין עובדתי שחזקה מן הדין שהוא לזכותו, או שחובת הראיה בו היא על בעל הדין שכנגד, אלא אם כן אותו ענין עובדתי הוכחש תחילה במפורש; לדוגמה – קיומה של תמורה בשטר חליפין, כשהתובע בא מכוח השטר בלבד ואינו מעמיד את התמורה כנימוק יסודי לתביעה.

זיהוי מקרקעין [83, 84]

82. (א) בתובענה שבמקרקעין יכיל כתב התביעה תיאור המקרקעין כדי אפשרות לזהותם וככל האפשר – לפי גבולות או לפי מספרים שבפנקס מקרקעין או במפה, ואם היתה בה תביעה – מכל צד שהוא – לרשום טובת הנאה במקרקעין, יש לצרף לכתב התביעה מפת המקרקעין מאושרת בידי מחלקת המדידות; היה המדובר בחלקת קרקע רשומה, רשאי בית המשפט או הרשם לפטור מהגשת מפה ולהורות על הגשת העתק מאושר מן הרישום בפנקס המקרקעין, או כל אמצעי זיהוי אחר של אותה חלקה.

(ב) הוגשה מפת מקרקעין מאושרת, יומצא העתק ממנה לבעל הדין המתנגד לרישום המקרקעין, כולם או מקצתם, ובית המשפט או הרשם רשאי להורות בדבר ההוצאות הכרוכות בהכנת המפה, באישורה ובהמצאתה, ככל שנראה לו.

שתיקה כהודיה [56] תק' (מס' 2) תשע"ו-2016

83. כל טענת עובדה שלא הוכחה בכתב הגנה או בכתב הגנה שכנגד במפורש או מכללא, או שלא נאמר עליה כי אין מודים בה, רואים אותה כטענה שמודים בה, זולת אם היא נטענת נגד פסול-דין, אך בית המשפט רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש שעובדות כאמור יוכחו שלא על דרך ההודיה האמורה.

אין צורך בהכחשה לענין דמי נזק [57] תק' (מס' 2) תשע"ו-2016

84. על אף האמור בתקנה 83 אין צורך בהכחשה לענין שיעור דמי הנזק, ולעולם יראו אותו כשנוי במחלוקת זולת אם הודו בו במפורש, בין אם הוגש כתב הגנה או כתב הגנה שכנגד ובין אם לאו.

הכחשה מפורשת [90]

85. לא די בהכחשה כללית אלא חייב בעל דין לדון במפורש בכל טענה שבעובדה שאין הוא מודה באמיתותה, חוץ מטענה לדמי נזק.

הכחשה מלאה [91]

86. בעל דין המכחיש בכתב טענותיו עובדה שבעל הדין שכנגד טוען לה בכתב טענותיו הוא, לא יעשה זאת על דרך ההתחמקות, אלא ישיב לגופו של ענין; לדוגמה – אם הטענה היא שקיבל סכום כסף פלוני, לא די שיכחיש קבלת אותו סכום, אלא צריך שיכחיש כי קיבל אותו סכום או כל חלק ממנו, או שיציין כמה קיבל; נטענה עובדה אגב תיאור נסיבותיה, לא די שיכחיש אותה לגבי אותן נסיבות בלבד.

הכחשת זכות בעל דין בחזקת נציג [86]

87. בעל דין הרוצה להכחיש את זכותו של בעל דין אחר לתבוע בחזקת נציג, אם בפשיטת רגל ואם בענין אחר, או הרוצה להכחיש קיומה של שותפות, או זכות השותף לתבוע בשמה, יכחיש דברים אלה במפורש.

הכחשת חוזה [92]

88. היתה בכתב הטענות טענת חוזה – הכחשת סתם של החוזה בידי בעל הדין שכנגד, היא בלבד, פירושה הכחשת קיומו של חוזה מפורש או הכחשת העובדות שמכללן אפשר שישתמע קיומו, אך אין פירושה הכחשת חוקיותו של החוזה או דיותו מבחינה חוקית.

יש לפרש כל טענה לסתור וכל טענה מפתיעה [85]

89. הנתבע או התובע, לפי הענין, חייב להעלות בכתב טענותיו כל דבר הבא להראות שהתובענה או התביעה שכנגד אין לה על מה שתסמוך, או שהעסקה בטלה או ניתנת לביטול מבחינה חוקית, וכן כל נימוק של הגנה או של תשובה, שיש בו – אם לא הועלה בכתב הטענות – כדי להפתיע את בעל הדין שכנגד או לעורר שאלות שבעובדה שאינן עולות מתוך כתבי הטענות הקודמים, כגון תרמית, התיישנות, שחרור, תשלום, ביצוע או עובדות המגלות מעשה לא חוקי.

אי-הודיה במקום שחובה להודות [58]

90. היה בית המשפט סבור כי טענת עובדה שהוכחה או שלא הודו בה, מן הראוי היה שידו בה, רשאי הוא ליתן כל צו שייראה לו צורך בענין הוצאות יתרות שנגרמו עקב ההכחשה או אי-ההודיה.

סימן ב': תיקון כתב טענות

הוראה לתקן [96] תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

91. (א) בית המשפט או הרשם רשאי, בכל עת, להורות כי יימחק או יתוקן כל ענין בכתב טענות שאין בו צורך או שהוא מביש או עלול להפריע לדיון הוגן בתובענה, לסבכו או להשהותו. כמו כן רשאי בית המשפט או הרשם להודות על מחיקה או על תיקון של כתב טענות שלא קויימו לגבי הוראות תקנות אלה.

תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

(ב) בעל דין לא יהא רשאי לבקש מבית המשפט או מהרשם לתת הוראה כאמור בתקנת משנה (א) אלא אם כן פנה לבעל דינו, תוך חמישה עשר ימים מיום המצאת כתב ההגנה האחרון או התשובה, לפי המאוחר, בבקשה למחוק או לתקן את הענין או את כתב הטענות.

רשות לתקן [97] תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

92. בית המשפט או הרשם רשאי, בכל עת, להתיר לכל אחד מבעלי הדין לשנות או לתקן את כתבי טענותיו בדרך ובתנאים הנראים צודקים, וכל תיקון כזה ייעשה לפי הצורך, כדי שבית המשפט יוכל להכריע בשאלות שהן באמת השאלות השנויות במחלוקת בין בעלי הדין. תיקון של טענה עובדתית או הוספתה, טעונים הגשת תצהיר המאמת את העובדות.

הגשת כתב טענות מתוקן [98]

93. כתב טענות מתוקן יוגש תוך חמישה עשר ימים, אם לא קבע בית המשפט או הרשם מועד אחר.

תשובה לכתב טענות מתוקן [99] תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

94. הגיש בעל דין כתב טענות מתוקן, ישיב עליו בעל הדין שכנגד, או יתקן בלי נטילת רשות, את כתב טענותיו הוא, תוך הזמן העומד לרשותו אותה שעה להגשת כתב טענותיו או תוך חמישה עשר ימים מיום שהומצא לו כתב הטענות המתוקן, הכל לפי התאריך המאוחר יותר, אם לא קבע בית המשפט או הרשם מועד אחר. תיקון של טענה עובדתית או הוספתה, טעונים הגשת תצהיר המאמת את העובדות.

באין תשובה לתיקון [100]

95. הגיש בעל הדין שכנגד את כתב טענותיו לפני שהומצא לו התיקון, ואינו משיב לתיקון או אינו מתקן את כתב טענותיו תוך הזמן האמור, רואים אותו כאילו הוא מסתמך על כתב טענותיו המקורי כתשובה לתיקון.

כשאין מתקנים לאחר צו [101]

96. בעל דין שהשיג צו המתיר תיקון ולא תיקן לפיו תוך המועד שנקבע לכך, לא יתירו לו לתקן לאחר תום המועד האמור אלא אם כן בית המשפט או הרשם האריך את המועד.

סימן ג': פסק דין בהעדר הגנה

נתבע שלא הגיש כתב הגנה [102]

97. (א) נתבע שלא הגיש כתב הגנה תוך המועד שנקבע לכך, יתן בית המשפט או הרשם פסק דין שלא בפניו על יסוד כתב התביעה בלבד; היתה התביעה שלא על סכום כסף קצוב, יהא בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדרוש מן התובע הוכחה מלאה או חלקית של תביעתו או מקצתה לפני שיינתן פסק הדין; היתה התביעה לפני הרשם והיה הרשם סבור כי אין ליתן פסק דין ללא שמיעת עדות – יעביר את התביעה לבית המשפט.

(ב) הנתבע לא יוזמן לדיון, אף אם נדרש התובע להביא הוכחה, אלא אם כן בית המשפט הורה על כך מטעם מיוחד שרשם.

מקצת נתבעים הגישו ומקצתם לא הגישו [103]

98. פסק דין שלא בפני בעל דין כאמור בתקנה 97 ניתן להוצאה לפועל בלא שתיפגע זכותו של התובע להמשיך בתובענה נגד הנתבעים שהגישו כתב הגנה.

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

99. (בוטלה).

(הוראת שעה) תשס"ה-2007

[5] פרק ז' 1: פגישת מהו"ת לבחינת האפשרות ליישוב התובענה בגישור

הגדרות (הוראת שעה) תשס"ה-2007

99א. בפרק זה –

"גישור" – כמשמעותו בסעיף 79ג לחוק;

"המרכז הארצי" – המרכז הארצי לגישור וליישוב סכסוכים במשרד המשפטים;

(הוראת שעה) (תיקון) תשס"ה-2007

"מגשר" – מגשר כהגדרתו בסעיף 79ג(א) לחוק;

"ממונה" – שופט, רשם או עוזר משפטי בבית המשפט שנושא אתו לממונה מטעמו לנושא פגישת מהו"ת;

"פגישת מהו"ת" – פגישת מידע, היכרות ותיאום לבחינת האפשרות ליישוב התובענה בגישור בהתאם להוראות פרק זה;

"תובענה" – למעט בקשה לסעד זמני, ערעור או בקשת רשות ערעור;

"תקנות הגישור" – תקנות בתי המשפט (גישור), התשנ"ג-1993.

פגישת מהו"ת (הוראת שעה) תשס"ה-2007

99ב. (א) הסתיימה הגשת כתבי הטענות, לא ידון בית המשפט או רשם בתובענה, לרבות בדרך של ניהול קדם משפט, אלא לאחר שהתקיימה פגישת מהו"ת.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי בית המשפט, מיוזמתו או לפי בקשת בעל דין, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדון בתובענה גם בלא שנתקיימה קודם לכן פגישת מהו"ת, אם מצא כי יש לדון בתובענה באופן מיידי.

(ג) בתובענה שבה לא התקיימה פגישת מהו"ת כאמור בתקנת משנה (ב), רשאי בית המשפט בכל עת ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם לעניין זה, להורות על קיומה של פגישת מהו"ת, ויחולו הוראות פרק זה, בשינויים המחויבים.

(ד) הוראות החלות על גישור לפי סעיף 79ג(ג) ו-(ד) לחוק וכן תקנות לעניין יחולו על פגישת מהו"ת; פגישת המהו"ת תתנהל על פי כללים שפרסם המרכז הארצי ברשומות.

(ה) פגישת מהו"ת תתקיים עם מגשר שנכלל ברשימה של מגשרים אשר הוכיחו את מיומנותם והתאמתם לקיים פגישת מהו"ת, שנערכה על ידי המרכז הארצי (להלן – רשימת מגשרי מהו"ת).

הזמנה לפגישת מהו"ת (הוראת שעה) תשס"ה-2007

99ג. הסתיימה הגשת כתבי הטענות, תומצא לבעלי הדין בתוך שבעה ימים הזמנה לפגישת מהו"ת לפי טופס 33 שבתוספת (להלן – הזמנה לפגישת מהו"ת); דינה של הזמנה לפגישת מהו"ת כדין הזמנה לבית המשפט.

מועד, משך ומקום פגישת מהו"ת (הוראת שעה) תשס"ה-2007

99ד. (א) פגישת מהו"ת תתקיים לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום המצאת ההזמנה לפי תקנה 99ג, ומשכה ייקבע על ידי המגשר.

(ב) בהסכמת בעלי הדין, רשאי המגשר לשנות את מקום פגישת המהו"ת או את מועדה כפי שצוינו בהזמנה, ובלבד שפגישת המהו"ת תתקיים לא יאוחר מתום התקופה האמורה בתקנת משנה (א); בהעדר הסכמה, יודיע על כך המגשר לממונה ותמצא לבעלי הדין בתוך שבעה ימים הזמנה חדשה לפגישת מהו"ת.

החלפת מגשר (הוראת שעה) תשס"ה-2007

99ה. נוכח המגשר, כי אין הוא רשאי לקיים את פגישת המהו"ת לפי תקנה 5(ב) לתקנות הגישור, יודיע על כך בהקדם האפשרי לממונה, ותמצא לבעלי הדין בתוך שבעה ימים הזמנה חדשה לפגישת מהו"ת.

פניה לממונה (הוראת שעה) תשס"ה-2007

99ו. בכל עניין הנוגע למועד פגישת המהו"ת, מקומה או זהות המגשר, שנתגלעה לגביו מחלוקת, רשאי המגשר או בעל דין להביא את העניין להכרעת הממונה שהוא רשם או שופט.

התייצבות לפגישת מהו"ת (הוראת שעה) תשס"ה-2007

99ז. (א) לפגישת מהו"ת יתייצבו בעלי הדין עצמם, ורשאים הם להתייצב עם עורכי דינם; בעל דין המתגורר דרך קבע מחוץ לגבולות המדינה ולא נמצא בארץ, יתייצב לפגישת המהו"ת מיופה כוחו.

(הוראת שעה) (תיקון מס' 4) תשע"ב-2012

(ב) היה בעל דין המדינה או תאגיד, יתייצב לפגישת מהו"ת נציג מטעמו שהוא בעל תפקיד הבקיא בפרטי התובענה ומוסמך להחליט בדבר העברת התובענה לגישור, ורשאי הוא להתייצב עם פרקליט מטעם בעל הדין.
(ג) לא התייצב בעל דין לפגישת מהו"ת, רשאי בית המשפט לחייבו בהוצאות המגשר ובהוצאות בעלי הדין שהתייצבו לפגישה, וכן רשאי הוא להביא עניין זה בחשבון לעניין הוצאות ההליך בסופו.

תוכן פגישת המהו"ת (הוראת שעה) תשס"ה-2007

99ח. בפגישת המהו"ת יסביר המגשר לבעלי הדין את עקרונות פגישת המהו"ת, את הליך הגישור ואת היתרונות הגלומים ביישוב התובענה בגישור, ויבחן עם בעלי הדין את הנושאים העיקריים שבמחלוקת ואת האפשרות ליישב את התובענה בגישור.

פניה לגישור (הוראת שעה) תשס"ה-2007

99ט. בעלי הדין יודיעו במשותף לממונה בתוך עשרה ימים מיום פגישת המהו"ת אם הם מסכימים להעביר את התובענה לגישור או מבקשים להמשיך לדון בה בבית המשפט; העתק ההודעה יומצא למגשר שקיים את פגישת המהו"ת.

תחולה (הוראת שעה) תשס"ה-2007 (תיקון מס' 4) תשע"ב-2012

99י. (א) הוראות פרק זה יחולו על תובענות אזרחיות שסכומן או שווי נושאן עולה על 75,000 שקלים חדשים, למעט תובענות בסדר דין מקוצר שלא הוגשה בהן בקשת רשות להתגונן במועד שנקבע בתקנה 206 ותובענות שעילתן בחוק פיזיוניים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מנהל בתי המשפט רשאי להורות על הגבלת מספר התובענות שיופנו לפגישת מהו"ת בשים לב, בין השאר, למספר המגשרים ולתחומי התמחותם, ובלבד שהתובענות שיופנו כאמור ייבחרו באופן מדגמי; הודעה על הוראה כאמור תפורסם ברשומות.

הודעה על בתי משפט (הוראת שעה) (תיקון) תשס"ה-2007

99י1. מנהל בתי המשפט רשאי לפרסם בהודעה ברשומות את בתי המשפט שבהם תתקיים פגישת מהו"ת לפי פרק

[\[6\]](#) זה.

מועדים תק' תשס"ה-2007

99יא. אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מכל מועד או זמן שנקבע בתקנות אלה או על ידי בית המשפט.
פרק ח': סילוק על הסף

מחיקה על הסף [105]

100. בית המשפט או הרשם רשאי, בכל עת, לצוות על מחיקת כתב תביעה נגד הנתבעים, כולם או מקצתם, על יסוד אחד הנימוקים האלה:

- (1) אין הכתב מראה עילת תביעה;
- (2) נראה לבית המשפט או לרשם מתוך הכתב שהתובענה היא טרדנית או קנטרנית;
- (3) שוויו של נושא התובענה נישום בחסר והתובע לא תיקן את הכתב תוך הזמן שנקבע לכך;
- (4) שולמה אגרה בלתי מספקת והתובע לא שילם את האגרה הנדרשת תוך הזמן שנקבע לכך.

דחיה על הסף [106]

101. (א) בית המשפט או רשם שהוא שופט רשאי, בכל עת, לדחות תובענה נגד הנתבעים, כולם או מקצתם, מאחד הנימוקים האלה:

(1) מעשה בית דין;

(2) חוסר סמכות;

(3) כל נימוק אחר שעל פיו הוא סבור שניתן לדחות מלכתחילה את התובענה בנוגע לאותו נתבע.

תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

(ב) לא ייעתר בית המשפט או הרשם לבקשת דחיה מחוסר סמכות, אם נראה לו שיש להעביר את הענין לבית משפט או לבית-דין מוסמך לפי סעיף 79 לחוק בתי המשפט.

פרק ט': הודיות, שאלונים וגילוי מסמכים

סימן א': הודיות

הודעה על הודיה [107]

102. בעל דין רשאי למסור הודעה, אם בכתב טענותיו ואם בכתב אחר, כי הוא מודה באמיתות טענותיו של בעל דין אחר, כולן או מקצתן.

דרישה להודות בעובדה או במסמך [108-110]

103. (א) בעל דין רשאי, בכתב ערוך לפי טופס 4 או 5, לדרוש מבעל הדין שכנגד להודות בעובדה פלונית או במסמך פלוני, תוך שמירה על הסתייגויות צודקות; ההודיה תהיה לטובת בעל הדין שמסר את הדרישה ולענין אותה תובענה בלבד.

(ב) הודיה בעובדות תהא ערוכה לפי טופס 6.

(ג) סירב בעל דין להודות בעובדה או לא הודה בה תוך שבעה ימים מיום שהומצאה לו הדרישה, או תוך זמן נוסף שהתיר לו בית המשפט או הרשם, או סירב להודות או לא הודה במסמך תוך ארבעים ושמונה שעות מהזמן שניתן לו לעיין בו, או תוך זמן נוסף כאמור, ישלם את ההוצאות הכרוכות בהוכחת העובדה או המסמך, יהיו תוצאות המשפט אשר יהיו, זולת אם בית המשפט או הרשם הורה אחרת.

(ד) לא באה דרישה להודות במסמך, לא יפסוק בית המשפט לשלם את ההוצאות שהוצאו להוכחת המסמך, אלא אם כן ראה בית המשפט שהיה בהימנעות מן הדרישה משום חסכון בהוצאות.

רשות לתקן הודיה [111]

104. בית המשפט רשאי, בכל עת ולפי תנאים שייראו לו צודקים, להתיר לבעל דין שיתקן כל הודיה שלו בעובדה או שיחזור בו ממנה.

סימן ב': שאלונים

גילוי על ידי שאלות [115, 118] תק' תש"ן-1990

105. בית המשפט או הרשם רשאי, לפי בקשת בעל דין, ליתן צו לפי טופס 7, המרשה לו למסור לבעלי הדין האחרים, כולם או מקצתם, שאלון ערוך לפי טופס 8, ובלבד שיפרש בשולי השאלון מי מבעלי הדין האחרים נדרש להשיב עליו ועל איזו מן השאלות.

הזמן להמצאת השאלות [116]

106. עותק של השאלון והודעה בדבר בקשת הרשות יומצאו לנשאלים שבעה ימים לפחות לפני היום שנקבע לבירור הבקשה, זולת אם ראה בית המשפט או הרשם לוותר על דרישה זו.

סייג לשאלות [117]

107. בית המשפט או הרשם, בהחליטו בדבר בקשת הרשות, ישקול כל הצעה שתבוא מצד הנשאל למסור לו פרטים או להודות בעובדות או להראות מסמכים הנוגעים לדברים הנדונים, כולם או מקצתם, והרשות לא תינתן אלא לשאלות שהן לענין הנדון, ולא די שיהיו קבילות בחקירה שכנגד של עד בעל פה.

תאגידים והמדינה [119, 131] (ב) רישה

108. היה הנשאל תאגיד, רשאי בית המשפט או הרשם, לפי בקשת השואל, להרשות מסירת שאלון לחבר או לפקיד של התאגיד; נדרשה המדינה להשיב על שאלות – יורה הצו איזה עובד ציבור ישיב עליהן.

תשובה בתצהיר [120, 131] (ב) סיפה

109. (א) התשובה על שאלון תינתן בתצהיר לפי טופס 9, ויש להגישו תוך שבעה ימים מיום מסירת השאלון או תוך מועד אחר שהרשה בית המשפט או הרשם.

(ב) התנגדות למתן תשובה על שאלה פלונית, תירשם בתצהיר הנערך בתשובה על השאלות.

צו להשיב או להוסיף ולהשיב [121]

110. לא השיב הנשאל, או לא השיב תשובה מספקת, רשאי השואל לבקש מבית המשפט או מן הרשם צו המחייב את הנשאל להשיב, או להוסיף ולהשיב, לפי הענין, ומותר בצו כאמור לחייב במתן תשובה בין בתצהיר ובין בחקירה שבעל פה, ככל שיוורה בית המשפט או הרשם.

השימוש בתשובה לשאלות [122]

111. בשעת הדיון רשאי כל בעל דין להשתמש לראיה במקצת מתשובותיו של בעל דינו על שאלות, ולא להגיש שאר תשובותיו; אך אם היה בית המשפט סבור שיש קשר בין תשובות אחרות לבין התשובות שהוגשו כראיה עד שאין להשתמש באלה בלעדי אלה, רשאי הוא להורות שיוגשו גם התשובות האחרות.

סימן ג': גילוי מסמכים

צו גילוי מסמכים [123, 131(א)]

112. בית המשפט או הרשם רשאי, לפי בקשת בעל דין, ליתן צו לפי טופס 10, המורה לבעל דין אחר לגלות בתצהיר ערוך לפי טופס 11, מה הם המסמכים הנוגעים לענין הנדון המצויים, או שהיו מצויים ברשותו או בשליטתו ושאותו על ידו לאחר חקירה ודרישה; בית המשפט או הרשם רשאי לסרב לבקשה או לדחותה לזמן אחר, או ליתן כל צו אחר שייראה לו מתאים, בין דרך כלל ובין לסוגים של מסמכים.

צו גילוי מסמך פלוני [124]

113. בית המשפט או הרשם רשאי בכל עת, בין שניתן צו גילוי מסמכים או הוגש תצהיר על מסמכים ובין אם לאו, ליתן, לפי בקשת בעל דין, צו לפי טופס 12, המורה לבעל דין אחר לגלות בתצהיר אם מסמך פלוני המפורש באותה בקשה מצוי, או היה מצוי, ברשותו או בשליטתו, ואם אינו מצוי בה – מתי יצא ממנה ומה היה עליו.

דרישת עיון במסמכים שנזכרו [125] תק' תש"ן-1990 תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

114. מסמך שנזכר בכתבי טענותיו של בעל דין או בתצהיריו, רשאי בעל דין אחר לדרוש ממנו, בכל עת, בכתב לפי טופס 13, שיראה לו או לעורך דינו את המסמך לעיון ולהעתקה.

תנאים לקבלת ראייה תק' (מס' 2) תשנ"א-1991 תק' תשע"ז-2017

114א. בעל דין שאינו מגלה מסמך שיש לגלותו לפי תקנה 112 או 113 או שאינו נענה לדרישה לפי תקנה 114, לא יהא רשאי להגיש את המסמך כראיה מטעמו באותה תובענה, אלא ברשות שנתן בית המשפט לאחר שנוכח כי היה לבעל הדין הצדק סביר למחדלו; הרשה בית המשפט את הגשת המסמך, רשאי הוא להורות בכל הנוגע להוצאות או לענינים אחרים.

תשובה לדרישת עיון במסמכים שנזכרו [126, 129 סיפה]

115. (א) בעל הדין שנמסרה לו דרישה לפי תקנה 114 ישיב למוסרה, תוך שבעה ימים מיום שקיבל אותה, תשובה לדרישה, לפי טופס 14, המציינת באיזה זמן – תוך שבעה ימים מתאריך מסירת התשובה – אפשר יהיה לעיין במסמכים שהוא מסכים להראותם, או להעתיקם, אם במשרד עורך דינו או במקום אחר, ומפרשת את המסמכים שהוא מתנגד להראותם וטעמי ההתנגדות.

(ב) מי שנמסרה לו דרישה לפי תקנה 114 לעיין בפנקסי בנק או בפנקסי עסקים, רשאי, במקום להרשות למוסר הדרישה את העיון בפנקסים עצמם, לספק לו העתק מהרישום בפנקסים, מאושר בידי מנהל הבנק או העסק או מנהל הסניף שלהם שבו שמורים הפנקסים; מתן העתק כאמור אינו מונע את בית המשפט או את הרשם מהורות כי מי שבדק את ההעתק והשווה אותו למקור יאמת את האישור בתצהיר ויציין בו אם יש בפנקס המקורי מחיקות, תוספות או שינויים ואם אין, ואינו מונע אותו מהורות על עיון בפנקס גופו.

צו לעיון במסמכים [127] תק' תש"ן-1990

116. לא ציית בעל דין לדרישה שנמסרה לו לפי תקנה 114, רשאי בית המשפט או הרשם, לבקשת בעל הדין שמסר את הדרישה, ליתן צו לעיון במסמכים ולהעתיקם במקום ובדרך שייראו לו.

בקשה לעיון במסמכים שלא נזכרו תק' תש"ן-1990

117. בעל דין רשאי לבקש מבית המשפט או מהרשם צו לעיון במסמכים של בעל דין שלא נזכרו בכתבי טענותיו או בתצהיריו, ולהעתיקם; הבקשה תהא מבוססת על תצהיר המציין מה הם המסמכים שהעיון בהם מבוקש, וכי המבקש זכאי לעיין בהם ולהעתיקם והם מצויים ברשותו או בשליטתו של בעל דינו.

העתקים מאומתים [129 רישה]

118. היתה הבקשה לפי תקנה 116 או 117 לעיין בפנקסי הבנק או בפנקסי עסקים, רשאי בית המשפט או הרשם לא לצוות על עיון אלא על מתן העתק מהרישום בפנקסים, כאמור בתקנה 115(ב).

סימן ד': הוראות כלליות

טענת חסיון [130]

119. הוגשה בקשה למתן צו למסירת שאלון, או לעיון במסמכים, ונטענה טענת חסיון לגבי שאלה פלונית או מסמך פלוני, רשאי בית המשפט או הרשם שלא להעתר לבקשה לענין אותה שאלה או אותו מסמך, ולשם כך רשאי

הוא לעיין במסמך כדי להחליט אם יש ממש בטענה זו; אין האמור בזה בא לגרוע מזכותה של המדינה לסרב להראות מסמך.

תנאי למתן צו [135]

120. (א) בעל דין לא יהא רשאי לבקש מבית המשפט או מהרשם לתת צו למסירת שאלון או לגילוי מסמכים, אלא אם כן פנה לבעל דינו, תוך שלושים ימים מיום המצאת כתב ההגנה האחרון או כתב התשובה, לפי המאוחר יותר, בבקשה בכתב להשיב בתצהיר על השאלון או לגלות בתצהיר את המסמכים ובעל הדין לא נענה לבקשה תוך שלושים ימים מהיום שנמסר לו כתב הבקשה.

(ב) בית המשפט או הרשם לא יתן צו למסירת שאלון או לגילוי מסמכים או לעיון במסמכים, אלא אם כן היה סבור שיש צורך בכך כדי לאפשר דיון הוגן או כדי לחסוך הוצאות, ורשאי הוא לסרב לבקשת רשות למסור שאלון או לגלות מסמכים, אם הבקשה לא הוגשה תוך חמישה עשר ימים לאחר תום המועד לתשובת בעל הדין לפי תקנת משנה (א).

(ג) מתן צו לפי תקנה זו אינה עילה לעיכוב הדין בבית המשפט.

תחולה על פסולי-דין [137]

121. בית המשפט או הרשם רשאי ליתן צו למסירת שאלון או לגילוי מסמכים נגד בעל דין שהוא פסול-דין או נציגו.

הפרת צו [136] תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986 תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996 תק' (מס' 2) תשס"ו-2006

122. בעל דין שאינו מקיים צו להשיב על שאלון, צו לגילוי מסמכים, צו לעיון במסמכים או צו למתן פרטים נוספים לפי תקנה 65, הרי אם הוא התובע ימחק בית המשפט או הרשם את תובעתו, ואם הוא הנתבע ימחק בית המשפט או הרשם את כתב הגנתו ודינו כדין מי שלא הגיש כתב הגנה, אלא שרשאי בית המשפט או הרשם להאריך את המועד לקיום הצו.

פרק י': חקירות, חשבונות ובדיקת נכסים

הוראה בדבר חקירות או חשבונות [138, 139]

123. (א) בית המשפט רשאי, בכל עת לאחר הגשת התובענה, להורות על עריכת חקירה או חשבון, אף אם נראה שמבוקש סעד מיוחד או סעד נוסף, או שיש לדון בפלוגתה מיוחדת, ולגביהם ראוי היה להמשיך בענין בדרך הרגילה; נתן בית המשפט צו כאמור, רשאי הוא להורות הוראות ולמנות אנשים לעריכת החקירה או החשבון, ככל שייראה לו.

(ב) בהוראה על עריכת חשבון, או בכל צו שיבוא אחריה, רשאי בית המשפט להורות הוראות מיוחדות בדבר אופן עריכת החשבון או ביקורתו, ובמיוחד רשאי הוא להורות שבעריכת החשבון ישמשו הפנקסים, שבהם יתנהלו החשבונות הנדונים, ראייה לכאורה לאמיתות הענינים הכלולים בהם, אגב מתן אפשרות לבעלי הדין המעונינים להתנגד להם ככל אשר יראו לנכון.

בדיקת נכס מטעם בעל דין [139א]

124. בית המשפט או הרשם רשאי, בכל עת לאחר הגשת התובענה, ובתנאים שקבע, לצוות על בעל דין להרשות לבעל דין שכנגד, לרבות מומחה מטעמו, לבדוק כל נכס או חפץ שנתעוררה לגביהם שאלה בתובענה; לא קיים בעל הדין את הצו, יחולו הוראות תקנה 122, בשינויים המחוייבים.

פרק י"א: מומחים

הגדרות [168]

125. בפרק זה –

"מומחה" – רופא, מומחה רפואי, או מי שעוסק כמומחה בנושא שבמדע, במחקר, באמנות או במקצוע;

"מומחה רפואי" – רופא בעל תואר מומחה ששמו כלול ברשימת הרופאים שנתפרסמה לפי תקנה 34 לתקנות הרופאים (אישור תואר מומחה ובחינות), תשל"ג-1973.

מומחה שיעץ עצה [169]

126. מומחה שיעץ עצה או חיווה דעתו לאדם בענין שבתחום מומחיותו, לא יוזמן מטעם בית המשפט כמומחה באותו ענין כשאותו אדם צד בו.

חוות דעת רפואית [170]

127. רצה בעל דין להוכיח ענין שברפואה לביסוס טענה מטענותיו, יצרף לכתב טענותיו תעודת רופא או חוות דעת של מומחה, לפי הענין, שנערכה לפי סעיף 24 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן – חוות דעת); אולם רשאי בית המשפט או הרשם לפטור בעל דין מצירוף חוות דעת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

בדיקה רפואית והגשת חוות דעת מטעם בעל דין אחר [171]

128. (א) הגיש בעל דין חוות דעת בענין שברפואה, רשאי בעל דין אחר לשלוח לו, תוך שלושים ימים מהיום שהומצאה לו חוות הדעת, דרישה בכתב להעמיד את נושא חוות הדעת לבדיקה בידי רופא או מומחה רפואי מטעמו, ובלבד שהודיע לבעל הדין שהגיש את חוות הדעת שימציא לו, לפי דרישתו, העתק חוות דעת של הרופא או המומחה הרפואי מטעמו תוך זמן סביר לאחר הבדיקה.

(ב) רצה בעל דין לחלוק על טענת בעל דינו, יגיש לבית המשפט, תוך ששים ימים מהיום שהומצאה לו חוות הדעת, או תוך זמן ארוך יותר שקבע בית המשפט או הרשם, חוות דעת מטעמו, במספר עתקים כמספר עתקי כתב טענותיו; אולם רשאי בית המשפט או הרשם לפטור בעל דין מהגשת חוות דעת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

חוות דעת מומחה מטעם בעל דין בענין שאינו רפואי תק' (מס' 3) תשס"ה-2005

129. (א) רצה בעל דין להביא עדות בענין שבמומחיות, שאינו ענין שברפואה, לביסוס טענה מטענותיו, יגיש לבית המשפט חוות דעת של מומחה לאותו ענין לא יאוחר מהמועד שנקבע להגשת תצהירי העדות הראשית מטעמו, זולת אם קבע בית המשפט או הרשם אחרת; לא ניתנו הוראות בענין הגשת עדויות בדרך של תצהירי עדות ראשית ונקבע מועד לשמיעת ראיות – תוגש חוות הדעת לא יאוחר מתשעים ימים לפני ישיבת ההוכחות הראשונה, זולת אם קבע בית המשפט או הרשם אחרת.

(ב) רצה בעל דין, שנמסרה לו חוות דעת כאמור בתקנת משנה (א), להגיש חוות דעת מטעמו כראיה במשפט באותו ענין – יגיש לבית המשפט לא יאוחר מהמועד שנקבע להגשת תצהירי העדות הראשית מטעמו, זולת אם קבע בית המשפט או הרשם אחרת; לא ניתנו הוראות בענין הגשת עדויות בדרך של תצהירי עדות ראשית ונקבע מועד לשמיעת ראיות – תוגש חוות הדעת לא יאוחר משלושים ימים לפני ישיבת ההוכחות הראשונה, זולת אם קבע בית המשפט או הרשם אחרת.

(ג) חוות דעת מומחה, זולת חוות הדעת לפי תקנות משנה (א) ו-(ב), לא יוגשו מטעם בעלי הדין, אלא באישור בית המשפט.

(ד) הגיש בעל דין לבית המשפט חוות דעת בהתאם לתקנה זו, ימציא באותו מועד העתקים ממנה לכל שאר בעלי הדין.

(ה) אין באמור בתקנה זו כדי לגרוע מסמכותו של שופט בקדם משפט לפי תקנה 143.

מומחה מטעם בית המשפט תק' (מס' 3) תשס"ה-2005

130. (א) בית המשפט או הרשם רשאי, בכל עת ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיהם, למנות מומחה או מומחים לענין במחלוקת בין בעלי הדין (להלן – מומחה מטעם בית המשפט).

(ב) מונה מומחה מטעם בית המשפט, והוגשו באותו ענין גם חוות דעת מומחים מטעם בעלי הדין לפי תקנות 127 עד 129 (להלן – מומחים מטעם בעלי הדין), לא ייחקרו המומחים מטעם בעלי הדין, זולת אם הודיע בעל דין על רצונו לחקור את כולם או מקצתם לפי תקנה 130א; הודיע כך בעל דין, ייחקרו המומחים כאמור באופן ובהיקף כפי שיקבע בית המשפט בהתחשב בנסיבות הענין, ובשים לב לחוות דעתו של המומחה מטעם בית המשפט ולעדותו.

(ג) מונה מומחה מטעם בית המשפט בהסכמת בעלי הדין, יראו הסכמה זו כהסדר דיוני הכולל את ההוראות המפורטות להלן, אלא אם כן קבע בית המשפט או הרשם אחרת:

- (1) לא יוגשו חוות דעת מומחה מטעם בעלי הדין;
- (2) יראו חוות דעת מומחה שהגישו בעלי הדין קודם למינוי המומחה מטעם בית המשפט, כאילו לא נתקבלו כראיה.

(ד) אין בתקנה זו כדי לגרוע מכוחם של בעלי הדין להסכים שלא לחקור את המומחה מטעם בית המשפט, בין אם מונה בהסכמה ובין אם לאו; הוסכם כאמור, לא ייחקר המומחה מטעם בית המשפט, זולת אם ראה בית המשפט צורך בכך לשם בירור המחלוקת שלפניו.

הודעה על רצון לחקור מומחה שהגיש חוות דעת תק' (מס' 3) תשס"ה-2005

130א. ביקש מי מבעלי הדין לחקור מומחה שהגיש חוות דעת, יודיע על כך לבית המשפט ולשאר הצדדים שלושים ימים לפחות לפני המועד שנקבע לשמיעת ראיות או בתוך שבעה ימים מקבלת חוות הדעת, לפי המאוחר.

שכרו והוצאותיו של מומחה [173(ג), (ד)]

131. (א) בית המשפט רשאי לקבוע למומחה את שכרו והוצאותיו ואת אופן תשלומם, ובכפוף לאמור בתקנה 187(ב) – להטילים על בעלי הדין או על חלק מהם ולקבוע את מידת ההשתתפות של כל אחד מהם.

(ב) בית המשפט או הרשם רשאי להורות בכל עת לבעלי הדין או לאחד מהם, להפקיד סכומי כסף שייראו לבית המשפט או לרשם, לכיסוי שכרו והוצאותיו של מומחה או לשלמם למומחה במישרין, ובגמר המשפט יחליט בית המשפט מי ישא בשכר ובהוצאות אלה; לא נענה בעל דין להוראה לפי תקנת משנה זו, רשאי בית המשפט או הרשם למחוק את כתבי טענותיו או לדחות את הדיון בתובענה למועד אחר עד שיקיים את ההוראה כאמור.

(ג) בדיון על החזקת קטיין או אימוצו רשאי בית המשפט לקבוע ששכר מומחה והוצאותיו ישולמו מאוצר המדינה.

סמכותו של מומחה רפואי וחובותיו [174]

132. מומחה רפואי שמינהו בית המשפט או הרשם רשאי לדרוש מבעל דין שיעמיד לבדיקה מי שטעון בבדיקה לביסוס כתבי טענותיו; הוא רשאי לדרוש מבעל דין לאפשר לו לשמוע דעתו של רופא או מומחה רפואי שנתן חוות דעת מטעם בעל דין ולקבל מכל אדם או מוסד, לעיון ולהעתקה, את הרשומות הרפואיות הנוגעות למי שטעון בבדיקה כאמור, והוא חייב לערוך בבדיקה ולשמוע דעתו של רופא או מומחה רפואי כאמור, אם ביקש כך בעל דין, וכן לעיין ברשומות כאמור, אם הוגשו לו מטעם בעל דין.

בקשת הוראות [175]

133. מומחה שמינהו בית המשפט או הרשם רשאי, בכל עת, לבקש מבית המשפט או הרשם, בכתב או בעל פה, הוראות לענין מילוי תפקידו.

חוות דעת מומחה שמינהו בית המשפט [176]

134. (א) מומחה שמינהו בית המשפט או הרשם יגיש לו את חוות דעתו תוך שלושים ימים מיום מינויו, זולת אם הורה בית המשפט או הרשם הוראה אחרת.

(ב) חוות הדעת תוגש במספר עתקים שיוורה בית המשפט או הרשם ובית המשפט ימציא אותם לבעלי הדין.

(ג) בעל דין רשאי לבקש בכתב, באמצעות בית המשפט, הבהרות מהמומחה על חוות דעתו.

צירוף אסמכתאות לחוות דעת מומחה (תק' תשס"ב-2002)

134א. חוות דעת של מומחה מטעם בעל דין או שמינהו בית המשפט, תוגש בצירוף רשימת האסמכתאות אשר המומחה הסתמך עליהן בחוות דעתו; אסמכתאות אשר לא ניתן לאתרן בנקיטת אמצעים סבירים, יצורפו לחוות הדעת.

בדיקה רפואית נוספת [177]

135. בית המשפט או הרשם רשאי להורות למומחה רפואי לברוק בבדיקה נוספת מי שטעון בבדיקה לפי סימן זה ולהגיש חוות דעת נוספת; כן הוא רשאי להורות לבעל דין שיעמיד מי שטעון בבדיקה כאמור לבדיקה נוספת בידי מומחה רפואי אחר.

תיקון כתבי הטענות [178] תק' תשע"ז-2017

136. בעל דין רשאי, תוך חמישה עשר ימים מהיום שהומצאה לו חוות דעתו של מומחה מטעם בית המשפט, לתקן, בלי נטילת רשות מבית המשפט, את כתב טענותיו לאור האמור בחוות הדעת; היה בעל הדין תובע, רשאי הוא לתקן את הסעד שביקש, בין להעלאה ובין להפחתה, בין להרחבה ובין לצמצום.

אי קיום התקנות [179]

137. (א) בעל דין שלא עשה כאמור בתקנה 127 או בתקנה 128 (ב) ולא פטר אותו בית המשפט או הרשם מכך, לא ייזקק בית המשפט להוכחה של ענין שברפואה מטעמו לענין הנדון.

(ב) בעל דין שלא נענה לדרישה לפי תקנה 128 (א) או 132, או להוראה של בית המשפט או הרשם לפי תקנה 135, או שלא נענה במידה מספקת, ואי ההיענות היתה ללא הצדק סביר, לא ייזקק בית המשפט להוכחה של ענין שברפואה מטעמו לענין הנדון.

(ג) בעל דין שלא עשה כאמור בתקנה 129, לא ישמע בית המשפט עדות של מומחה מטעם בעל הדין, אלא אם כן ראה לנכון לעשות כן מטעמים מיוחדים שיירשמו.

פרק י"ב: פלוגתות

פלוגתה והסכם [113]

138. בעלי דין שהסכימו ביניהם מהו הענין, שבעובדה או שבחוק, שבו הם מפולגים והוא עומד להכרעה בדין, רשאים, בכל עת לפני תחילת הדין, לנסח אותו ולהסכים בכתב, כי לאחר שבית המשפט יכריע בפלוגתה זו לחיוב או לשלילה יחול אחד מאלה:

(1) אחד מהם ישלם לחברו סכום כסף, שפורש בהסכם או שייקבע בידי בית המשפט או בדרך שיוורה בית המשפט;

(2) אחד מהם יוכר כזכאי לזכות פלונית או כחב בחבות פלונית, כמפורש בהסכם;

(3) אחד מהם ימסור לחברו, או לפי הוראות חברו, נכס פלוני המפורש בהסכם ושנוי במחלוקת בתובענה;

(4) אחד מהם יעשה, או לא יעשה, מעשה פלוני המפורש בהסכם והנוגע לענין שבמחלוקת בתובענה.

רישום הפלוגתה והדיון בה [114]

139. נוכח בית המשפט, לאחר שחקר בדבר כפי שנראה לו, כי נתקיימו שלושה אלה:

(1) ההסכם הנזכר בתקנה 138 נחתם כהלכה בידי בעלי הדין;

(2) לבעלי הדין יש ענין של ממש בהכרעת השאלה כאמור;

(3) השאלה ראויה שידונו ויכריעו בה,

יעמיד את הפלוגתה לדיון ויתן פסק דין בהתאם לתנאי ההסכם.

פרק י"ג: קדם-משפט

סמכות להורות על קדם-משפט [140] תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

140. ראה שופט כי בתובענה פלונית שהוא עומד לדון בה, או ראה נשיא או סגן נשיא של בית משפט כי בסוג פלוני של תובענות, מן הראוי להקדים למשפט בירור של נושא הריב ודרכי הדיון בו, במגמה לייעל את הדיון, לפשטו, לקצרו ולהחישו או כדי לברר אם יש מקום לפשרה בין בעלי הדין – רשאי הוא להורות על קיום קדם-משפט בפני שופט או בפני רשם שהוא שופט (להלן – שופט בקדם-משפט).

המועד [141]

141. קדם-משפט לא יתקיים לפני שעבר הזמן להגשת האחרון שבכתבי ההגנה.

הודעה לבעלי הדין [142]

142. הודעה על קיום קדם-משפט ועל תאריך הדיון בו תומצא לבעלי הדין לפחות חמישה עשר ימים מראש.

סמכותו של שופט בקדם-משפט [143] תק' (מס' 2) תשנ"א-1991 תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

143. בקדם-משפט או לצורכי קדם-משפט מוסמך שופט –

(1) לבדוק אם כתבי הטענות ערוכים כדין, להתיר את תיקונם או להורות על כך, למחוק כל דבר שאינו דרוש לענין, לברר מה הן השאלות שהן באמת שאלות השנויות במחלוקת בין בעלי הדין ולערך רשימת הפלוגות;

(2) להחליט בדבר צירוף בעלי דין ומחיקתם, הודעות לצד שלישי ומתן הוראות לבירור תובענה שהוגשה על דרך הודעה לצד שלישי;

תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

(3) להחליט בדבר מתן פרטים נוספים, הודיות בעובדות ובמסמכים, הצגת שאלונים, גילוי מסמכים והעיון בהם, עריכת חקירות וחשבונות, בדיקת נכסים ומינוי מומחים;

(4) ליתן סעד זמני;

תק' (מס' 2) תשנ"א-1991 תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

(5) להורות לבעל דין כי עד שיובא על ידו יקדים ויגיש תצהיר על עדותו או שעובדה שבמחלוקת תוכח על ידי תצהיר, בין אם הוגשו כבר תצהירים אחרים בענין זה ובין אם לאו וכן רשאי הוא להורות, כי בעלי הדין יגישו תצהירים במועד אחד, על אף האמור בתקנה 158; לא הגיש בעל הדין תצהיר כאמור, יחולו הוראות תקנה 168(ב);

תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995

(6) לקבוע, אחרי בירור עם בעלי הדין, את דרכי הוכחת הטענות ואת כשרותן של הראיות, לרבות הוראות בדבר מתן עדות בתעודה של עובד הציבור, תעודה ציבורית, חוות דעת של מומחה או תעודת רופא כמשמעותם בפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971, במקום עדות בעל פה וכן להורות על גביית עדות מחוץ לתחום השיפוט של בית המשפט העתידי לדון בענין או מחוץ לתחום המדינה;

(7) לקבוע את שלבי הדיון בתובענה ואת הסדר שבו יתבררו שאלות שבעובדה ושבמשפט, וכן את הענינים שיתבררו בנפרד;

(8) לסלק תביעה על הסף על יסוד אחד הנימוקים המנויים בתקנות 100 ו-101;

(9) ליתן פסק דין, לרבות פסק דין חלקי בתובענה, במידה שנתברר כי אין לנתבע הגנה בפני התביעה;

(10) להורות כל הוראה לסדר הדין שיש בה לפשט את הדיון או להקל עליו.

הסמכות לפי התקנות [144]

144. בענינים האמורים בתקנה 143 יהיו לשופט בקדם-משפט כל הסמכויות הנתונות לבית המשפט לפי כל דין והוא רשאי להחליט בהם ללא צורך בבקשת בעל דין.

בקשות תלויות ועומדות [145]

145. היו בקשות תלויות ועומדות לפני בית המשפט והן נוגעות לאחד הענינים המנויים בתקנה 143, יהא שופט בקדם-משפט רשאי לדון ולהחליט בהן.

עדות בעלי הדין [146]

146. שופט בקדם-משפט רשאי, ביזמתו או לפי בקשת בעל דין, להורות שבעלי הדין, או מי שהוזמן להתייצב לפי תקנה 147, יעידו בפניו בשאלות השנויות במחלוקת ביניהם, או בחלק מהן.

התייצבות [147]

147. (א) שופט בקדם-משפט רשאי להורות שבעל דין פלוני יתייצב בעצמו, ואם היה תאגיד – מנהלו, מנהל עסקיו או אדם אחר הממלא בו תפקיד, הכל לפי ראות עיני השופט; כן רשאי הוא להורות שבעל דין פלוני שנוכחותו אינה דרושה לביורור, יהא פטור מהתייצב.

(ב) דין אי-התייצבות לקדם-משפט כדין אי-התייצבות למשפט.

עדות, הודעה והחלטה בקדם-משפט [148]

148. עדותו והודעתו של בעל דין שנרשמו בקדם-משפט והחלטות השופט בקדם-משפט דינן כדין עדות, הודעה והחלטה במשפט.

תוצאיו של קדם-משפט [149]

149. (א) ענין שהוחלט בו בקדם-משפט אין לפתוח שנית במשפט, והמשפט יתנהל על פי ההכרעות בקדם-משפט, זולת אם ראה בית המשפט הדין בתובענה לשנות מהן, מטעמים מיוחדים שיירשמו וכשהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ב) לא ידון בית המשפט או הרשם בשום בקשה שבעל דין יכול היה להביאה בקדם-משפט, זולת אם ראה לעשות כן מטעמים מיוחדים שיירשמו וכשהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

תאריך לדיון [150]

150. נסתיים הקדם-משפט, ייקבע תאריך לדיון.

פרק י"ד: הדיון

סימן א': המועד לדיון

קביעת תאריך לדיון באין קדם-משפט [151]

151. (א) תאריך לדיון כשלא נתקיים קדם-משפט ייקבע כעבור שלושים ימים מהיום שנקבע למסירת כתב ההגנה או האחרון שבכתבי ההגנה, ואולם בית המשפט או הרשם רשאי לקבוע תאריך לדיון אף אם לא עברו שלושים הימים כאמור.

(ב) התאריך שנקבע יוצג על לוח המודעות של בית המשפט או יפורסם בדרך אחרת כפי שיורה שר המשפטים; הודעה על התאריך תישלח לבעלי הדין לפחות חמישה עשר ימים לפני התאריך, זולת אם היה המקרה דחוף.

דחיה למועד [152] תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

152. (א) בית המשפט רשאי לדחות את הדיון למועד, למקום ובתנאים שייראו לו, אם היה סבור כי למען הצדק מן הראוי לעשות כן; אך אם התחיל בשמיעת ראיות ימשיך בה ברציפות יום יום, עד גמר חקירתם של כל העדים, זולת אם ראה צורך בדחיה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) נדחה הדיון דחיה למועד, יקבע בית המשפט או הרשם תאריך להמשיך ורשאי הוא ליתן צו שייראה לו בדבר ההוצאות שנגרמו מחמת הדחיה.

דחיה ללא מועד [153]

153. (א) בית המשפט או הרשם רשאי לדחות את הדיון דחיה ללא מועד, ואם עשה כן יהא כל בעל דין רשאי לבקש החזרת המשפט לרשימת המשפטים התלויים ועומדים.

(ב) נדחה הדיון דחיה ללא מועד ולא נתבקשה החזרת המשפט תוך ששה חדשים מיום הדחיה האחרונה, רשאי בית המשפט או הרשם ליתן הודעה לבעלי הדין לבוא וליתן טעם מדוע לא תימחק התובענה; לא ניתן טעם להנחת דעתו של בית המשפט או של הרשם, תימחק התובענה.

סימן ב': הפסקת תובענה וחידושה

הפסקת תובענה [154, 156]

154. (א) רצה תובע או נתבע שהגיש תביעה שכנגד, להפסיק תובענה, או לחזור בו מתביעתו כולה או מקצתה, יגיש בקשה על כך לבית המשפט או לרשם, ואם רצה לעשות כן תוך כדי הדיון יכול שהבקשה תהיה ללא הודעה מוקדמת.

(ב) בית המשפט או הרשם רשאי, בתנאים שייראו לו, להרשות למבקש לעשות כמבוקשו, ואם הרשה, יפסוק גם בהוצאות המשפט.

(ג) סירב בית המשפט לבקשה והתובע, או הנתבע שהגיש תביעה שכנגד, לא המשיך בתובענה, רשאי בית המשפט לדחותה.

תובענה חדשה [155]

155. הופסקה תובענה, והוגשה תובענה חדשה בשל אותה עילה או בשל עילה דומה לה, לפני תשלום ההוצאות על התובענה שהופסקה, רשאי בית המשפט, אם נראה לו הדבר, לצוות על עיכוב התובענה החדשה עד לאחר תשלום ההוצאות כאמור.

מחיקת תובענה מחמת חוסר מעש [489(א)] תק' תשס"ב-2002 תק' (מס' 5) תשע"ב-2012

156. (א) נבצר מבית המשפט לדון בתובענה או להמשיך את הדיון בה מחמת חוסר מעש מצד בעל דין, רשאי בית המשפט או הרשם או המזכיר הראשי של בית המשפט על דעת עצמו, ליתן הודעה לבעלי הדין או למי שבית המשפט הורה ובדרך שהורה לבוא וליתן טעם מדוע לא תימחק התובענה.

תק' תשס"ב-2002

(ב) לא ניתן כל טעם, בתוך שלושים ימים מיום ההמצאה או פרק זמן ארוך יותר שנקבע בהודעה, יראו את התובענה כתובענה שנמחקה.

תק' תשס"ב-2002

(ג) בית המשפט או הרשם רשאי למחוק את התובענה אם הטעם שניתן אינו מניח את דעתו.

תק' תשס"ב-2002

(ד) המצאת ההודעה לפי תקנת משנה (א) יכול שתיעשה באמצעות הדואר, לפי המען הרשום במסמך שהוגש לבית המשפט או לפי המען הרשום במרשם האוכלוסין, ויראו אותה כהודעה שהומצאה כדין ביום העשירי שלאחר המשלוח.

סימן ג': התייצבות וטיעון

אי-התייצבות לדיון [157]

157. בתאריך שנקבע לדיון או לדיון נדחה, ינהגו כך:

- (1) נמסרה על הדיון הודעה כראוי ואיש מבעלי הדין לא התייצב, רשאי בית המשפט, בכפוף לתקנות אלה, לדחות את הדיון למועד אחר, או למחוק את התובענה;
- (2) התייצב התובע, ואילו הנתבע לא התייצב לאחר שנמסרה לו הודעה כראוי, רשאי התובע להוכיח את תביעתו עד כמה שחובת הראיה עליו, ואז יהא זכאי לסעד המבוקש ולכל סעד מתאים אחר;

תק' תש"ן-1990

- (3) התייצב הנתבע ואילו התובע לא התייצב לאחר שנמסרה לו הודעה כראוי, רשאי בית המשפט, לפי בקשת הנתבע, למחוק את התובענה או לדחותה; הגיש הנתבע תביעה שכנגד, רשאי הוא להוכיח אותה עד כמה שנטל ההוכחה עליו, ואז יהא זכאי לסעד המבוקש ולכל סעד מתאים אחר.

סדר הטיעון באין הודיה בעובדות [159]

158. (א) לא הודה הנתבע בעובדות שטען להן התובע, יהיה סדר הטיעון כזה:

- (1) התובע רשאי לפתוח בהרצאת פרשתו ויביא ראיותיו, לרבות ראיות שבכתב, אחריו רשאי הנתבע להרצות את פרשתו ויביא ראיותיו הוא; בית המשפט רשאי, לפי שיקול דעתו, להרשות לתובע להביא ראיות מפריכות;

תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995

- (2) בתום הבאת הראיות זכאי התובע לסכם את טענותיו, ואחריו זכאי הנתבע לסכם את טענותיו, אלא אם כן הורה בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, על סדר סיכומים אחר;

תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995

(3) (בוטלה);

- (4) היו תובעים או נתבעים אחדים, יקבע בית המשפט את סדר הסיכומים בינם לבין עצמם;

תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995

(5) (בוטלה);

- (6) בית המשפט רשאי להרשות לבעל דין שסיכם את טענותיו תחילה להשיב לסיכומו של בעל דינו, אם ראה שהדבר דרוש להבהרת טיעון שהושמע בפניו.

(ב) בית המשפט רשאי, ביזמתו או לפי בקשת בעל דין, להורות שבעלי הדין יעידו בפניו לפני שיעידו שאר העדים במשפט.

סדר הטיעון כשיש הודיה בעובדות [160]

159. הודה הנתבע בעובדות שטען להן התובע וטוען כי על פי דין, או מחמת עובדות שטען להן הנתבע, אין התובע זכאי לסעד המבוקש – יהיה הנתבע הפותח, וסדר הטיעון יהיה בהיפוך לסדר האמור בתקנה 158.

דרך סיכום טענות [161] תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995

160. (א) סיכום טענות בעלי הדין יהיה בעל פה, בהקדם ככל האפשר לאחר סיום הבאת הראיות; אולם רשאי בית המשפט, לצוות שסיכמו טענותיהם בכתב, על הפרשה כולה או על שאלה מסויימת שקבע, בין בנוסף על הסיכום שבעל פה ובין במקומו.

תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995

(ב) צו כאמור יקבע את סדר סיכומי הטענות, כאמור בתקנות 158 ו-159, הן שבעל פה והן שבכתב, וכל יתר הדברים הטעונים, לדעת בית המשפט, הסדר בשל צו כזה.

תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995

(ג) ניתן צו כאמור, יסכם בעל הדין שעליו לסכם ראשונה את טענותיו תוך פרק זמן שקבע בית המשפט מיום שקיבל את הצו, והצד השני יסכם טענותיו תוך פרק זמן שקבע בית המשפט מיום שקיבל את סיכומי הצד שכנגד.

(ד) דינו של בעל דין שלא הגיש כתב סיכומיו במועד הקבוע, כדין בעל דין שלא התייצב במועד שנקבע לדיון, זולת אם הורה בית המשפט הוראה אחרת.

פסק דין מוסכם [162]

161. (א) הסכימו בעלי הדין למתן פסק דין לפי נוסח מוסכם, רשאי בית המשפט או הרשם ליתן פסק דין כאמור.
(ב) הוראת תקנת משנה (א) תחול אף אם הסכימו בעלי הדין לגופו של ענין בלבד ולא על סכום הוצאות המשפט; במקרה כזה ישום בית המשפט או הרשם את ההוצאות ויקבעם בפסק הדין.

סימן ד': עדות

אזהרת עד [182]

162. (א) בית המשפט או הרשם יזהיר את העד לפני גביית עדותו, בלשון המובנת לו, כי עליו להעיד את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לענשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן; העד ישיב כי הבין את האזהרה וכי הוא מתחייב לעשות כן.

(ב) היה לבית המשפט או לרשם יסוד להניח כי השבעת העד עשויה לסייע לגילוי האמת, רשאי בית המשפט, ביזמתו או לפי בקשת בעל דין, להשביעו, אולם רשאי העד, מהשהודיע שהוא עושה כן מטעמי דת או מצפון, שלא להישבע אלא להצהיר בהן צדק, זולת אם היה בית המשפט משוכנע שטעמי העד ניתנו שלא בתום לב.

השבעת כהן דת וחבר למסדר דתי [192]

163. כהן דת או חבר למסדר דתי המתנגד להשבעתו לפי תקנה 162(ב) שלא בידי הבישוף או ראש המסדר הדתי שלו, יגש אל הבישוף או אל ראש המסדר הדתי שלו, כדי שישביעוהו לענות באמת ובתמים על כל השאלות שיוצגו לפניו ברשות בית המשפט, וישוב כשבידו תעודה מאת הרשות שהשביעוהו המאשרת שהושבע כאמור, ודינו יהיה כדין מי שושבע בפני בית המשפט.

חקירה ראשית, חקירה שכנגד וחקירה חוזרת [183]

164. בעל הדין הקורא עד יחקור אותו תחילה חקירה ראשית; לאחר מכן רשאים בעלי הדין האחרים לחקור אותו חקירה שכנגד, ובעל הדין הקורא את העד רשאי לחזור ולחקור אותו חקירה חוזרת בענינים הנובעים מהחקירה שכנגד.

התנגדות לשאלות [184]

165. היתה התנגדות לשאלה שהוצגה לעד, יציין המתנגד את נימוקי התנגדותו ובעל הדין המבקש להציג את השאלה ישיב להתנגדות; בית המשפט יחליט בדבר קבילותה של השאלה והוא רשאי על דעתו עצמו, וחייב אם ביקש זאת אחד מבעלי הדין, לרשום את השאלה ואת ההחלטה וכן את נימוקיהם של בעלי הדין בענין זה.

סמכות בית המשפט בחקירת עד [186]

166. בכל שלב משלבי הדיון רשאי בית המשפט להציג לעד כל שאלה שתיראה לו, ורשאי הוא בכל עת לשוב ולקרוא עד שכבר נחקר.

סמכות להעיד כל נוכח [185]

167. כל אדם הנוכח בבית המשפט רשאי בית המשפט לדרוש ממנו להעיד או להראות מסמך המצוי ברשותו או בשליטתו באותו מעמד.

סמכות לצוות על הוכחת עובדות על-ידי תצהיר תק' (מס' 2) תשנ"א-1991 תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

168. (א) בית המשפט או הרשם רשאי, בכל עת, להורות לבעל דין כי עד שיובא על ידו יקדים ויגיש תצהיר על עדותו או שעובדה פלונית תוכח עד ידי תצהיר, בין אם הוגשו כבר תצהירים אחרים בענין זה ובין אם לאו, ורשאי הוא להורות, על אף האמור בתקנה 158, כי בעלי הדין יגישו תצהירים במועד אחד.

(ב) לא הגיש בעל הדין תצהיר של עד כפי שנדרש על פי תקנה זו או על פי תקנה 143, לא יורשה להביא את העד או להוכיח את העובדה, אלא אם כן שוכנע בית המשפט, על פי בקשת בעל הדין הנתמכת בתצהירו, כי התצהיר לא הוגש מסיבות מוצדקות.

עדות בתצהיר תק' (מס' 2) תשנ"א-1991 תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992

169. (א) מותר למסור עדות על ידי תצהיר גם בדיון שלא לפי כתב תביעה.

(ב) תצהירו של עד שהוגש לבית המשפט יבוא במקום חקירה ראשית, אולם רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות, להחליט שהעד יעיד בחקירה ראשית גם בעל פה בנושאים שיקבע בית המשפט.

דרישה מבעל דין להציג מסמכים [112]

170. בעל דין רשאי בכל עת, בכתב ערוך לפי טופס 15, לדרוש מבעל דין אחר להציג בשעת הדיון מסמכים שברשותו או בשליטתו.

זכות להקור עד מיד [208]

171. (א) עד העומד לצאת מישראל, או שניתן להנחת דעתו של בית המשפט או של הרשם טעם מספיק אחר לגבות עדותו מיד, רשאי בית המשפט או הרשם לבקשת אחד מבעלי הדין או לבקשת העד, בכל עת לאחר הגשת התובענה, לגבות את העדות או להורות שתיגבה בידי פקיד בית המשפט או אדם אחר שימונה לכך.

(ב) על התאריך שנקבע לגביית העדות תינתן לבעלי הדין הודעה בדרך שבית המשפט או הרשם יראה כמספקת.

(ג) העדות תיגבה בדרך שגובים עדות בבית המשפט; היא תיקרא לפני העד, ואם הודה בנכונותה – יחתום עליה, וכן יחתום עליה השופט, הרשם, הפקיד או האדם האחר כאמור; לאחר מכן תצורף העדות לפרוטוקול בית המשפט ודינה לכל דבר כדין עדות שנגבתה בבית המשפט.

(ד) אם בשעת גביית עדות כאמור הובעה התנגדות לשאלה מסויימת יש לרשום את השאלה, ההתנגדות, הנימוקים בעד ונגד והתשובה; בשעת הדיון יכריע בית המשפט אם יש לקבל את התשובה או לנהוג בה בדרך אחרת.

ראשי דת [193]

172. עדות מפי ראש קהילה דתית כשהיא נחוצה לבירור תובענה, גובים אותה במקום מגוריו או במקום אחר הנראה נוח יותר, או בלשכת השופט, בפני שופט או בפני אדם מתאים אחר שימונה לכך בית המשפט, כדרך שגובים עדותו של עד העומד לצאת מישראל; על עדות כאמור יחולו הוראות תקנה 171(ב) עד (ד).

סמכות בדיקה [187]

173. בכל שלב משלבי הדיון רשאי בית המשפט לבדוק כל נכס או חפץ שנתעוררה לגביהם שאלה.

הגשת מוצג וידאו כראיה תק' (מס' 5) תשע"ב-2012

173א. (א) בעל דין המבקש להציג כראיה לפני בית המשפט מוצג וידאו, יודיע לבית המשפט על כוונתו לעשות כן לא יאוחר משלושה ימים לפני מועד הדיון.

(ב) מוצג וידאו יוגש בפורמט שיקבע מנהל בתי המשפט בהודעה שתפורסם באתר האינטרנט של מערכת בתי

המשפט [7].

הגשת העתק מסמך (תק' (מס' 2) תשע"ד-2014

173ב. (א) בעל דין לא יצרף לכתב-בי-דין או לתצהיר ולא ימסור לבית המשפט מסמך מקורי אלא את העתקו, זולת אם הורה בית המשפט אחרת; הגיש בעל דין מסמך מקורי בהתאם להחלטת בית המשפט, יודיע על כך למזכירות בית המשפט בהודעה בכתב שתוכתר במילים "הודעה בדבר הגשת מסמך מקורי".

(ב) אין באמור כדי לגרוע מהחובה להציג מסמך מקורי מקום שבו קיימת חובה כזו.

תק' (מס' 2) תשס"ט-2008

174. (בוטלה).

תק' (מס' 2) תשס"ט-2008

175. (בוטלה).

תק' (מס' 2) תשס"ט-2008

176. (בוטלה).

רציפות הדיון [191] תק' (מס' 2) תשס"ט-2008

177. נמנע משופט, מכל סיבה שהיא, לסיים את הדיון, רשאי שופט אחר לנהוג בעדות שנרשמה בפרוטוקול הדיון או שצורפה אליו כאילו הוא עצמו שמע או רשם את העדות, ורשאי הוא להמשיך מן השלב שבו הפסיק קודמו.

סימן ה': הזמנת עדים

הזמנה לעדים [194] תק' תשנ"ז-1996

178. (א) נקבע תאריך לדיון בתובענה, רשאי בית המשפט, לבקשת בעל דין, להזמין עד, אם למתן עדות ואם להצגת מסמכים; ההזמנה תפרש את הזמן ואת המקום שבהם נדרש המוזמן להתייצב ולשם מה הוא נדרש; ואם

נדרש להציג מסמך יתואר המסמך בהזמנה בדיוק סביר ויפורש בה שהמוזמן רשאי להביא לידי הצגת המסמך בלי שיבוא להציגו בעצמו. ההזמנה תומצא באחת הדרכים האמורות בתקנה 475.

תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995

(א) לא תישלח הזמנה לעובד ציבור לתת עדות בעל פה, אם ניתן לקבל עדותו באמצעות תעודה של עובד הציבור או תעודה ציבורית כמשמעותן בפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971; היתה העדות כזו שאי אפשר ליתתה בתעודה כאמור, יגיש בעל הדין בקשה לבית המשפט לשלוח הזמנה לעובד הציבור לתת עדות בעל פה.

תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995

(ב) בעל דין שביקש הזמנת עד והעד לא נשמע בתאריך הקבוע בהזמנה, יחזור ויבקש מבית המשפט הזמנתו של העד לתאריך שאליו נדחה המשך המשפט, ואם לא עשה כן, רשאי בית המשפט שלא להמציא לעד הזמנה חדשה ושלא לדחות את בירור המשפט לשם הזמנת העד.

תק' תשנ"ז-1996

(ג) נשלחה ההזמנה לפי תקנת משנה (א) שלא בידי בעל דין ולא ניתן להמציא לעד את ההזמנה, יודיע בית המשפט לבעל הדין שאי אפשר להמציא לעד את ההזמנה מפני חוסר פרטים או אי דיוקם, ובעל הדין ימסור לבית המשפט, ללא שיהוי, את כל הפרטים הדרושים לביצוע ההמצאה; לא עשה כן, רשאי בית המשפט שלא לדחות את בירור המשפט לשם הזמנת העד.

ערוכה להוצאות העדים [195]

179. בעל דין המבקש הזמנה לעד ישלם לבית המשפט, לפני משלוח ההזמנה ותוך הזמן שייקבע, סכום כסף, או יתן ערובה אחרת, להנחת דעתו של הרשם או המזכיר הראשי של בית המשפט, לכיסוי הוצאותיו של המוזמן בדרכו לבית המשפט ובשובו ממנו ובעד יום אחד של שהייה, ועל פי הוראת הרשם גם סכום כסף או ערובה אחרת בעד ימי שהייה נוספים ככל שיידרשו; לא שולם הסכום, או לא ניתנה הערובה, לא תישלח ההזמנה.

תשלום סכום ההוצאות או הודעה על הפקדתו [196]

180. מקום שניתן להמציא את ההזמנה באופן אישי יש להגיש עמה למוזמן, אם אפשר, שובר על הסכום ששולם לבית המשפט כאמור, ולפי הוראת הרשם אפשר רק להודיע למוזמן שהסכום שולם לבית המשפט ויסולק לו לכשיתייצב.

עדים המוזמנים לפי בקשת אסיר [197]

181. בעל דין אסיר המבקש הזמנה לעד ולשכת סעד מעידה בכתב שאין ביכולתו אותה שעה להבטיח כיסוי הוצאות העד, רשאי בית המשפט או הרשם לדחות את התשלום הנדרש ושכר העדים והמומחים והוצאותיהם ישולמו מאוצר המדינה; סכומים ששולמו כאמור יראו אותם כאילו היו אגרת בית משפט שנדחה תשלומה ותקנות בית המשפט (אגרות), תשל"ו-1976, יחולו עליהם בשינויים המחוייבים לפי הענין.

הזמן להמצאת הזמנה [199]

182. (א) ההזמנה תומצא זמן מספיק לפני המועד הנקוב בה להתייצבותו של המוזמן או להצגת המסמך, כדי ליתן לו שהות מספקת להתכונן ולהגיע למקום הנדרש או להציג את המסמך.

(ב) דרש בעל דין הזמנת עד במועד שהוא פחות מחמישה עשר ימים לפני התאריך שנקבע לבירור המשפט, רשאי בית המשפט או הרשם לסרב להוציא את ההזמנה; הוצאה הזמנה, לא תשמש אי הענותו של העד להזמנה עילה לדחיית בירור המשפט, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הזמנה להציג מסמך [200]

183. מי שהוזמן להציג מסמך בלבד רואים אותו כאילו נענה להזמנה אם הביא לידי הצגת המסמך, אף אם לא בא בעצמו להציגו.

קנס או מעצר בשל אי-ציות [202, 203] תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

184. מי שהוזמן להעיד ולא התייצב או נצטווה להמציא מסמך ולא המציאו, יחולו לגביו הוראות סעיף 73 לחוק בתי המשפט.

התייצבות עד גמר הדיון [204, 205, 206]

185. (א) מי שהוזמן והתייצב חייב לבוא לכל ישיבה עד גמר הדיון בתובענה, זולת אם הורה בית המשפט הוראה אחרת.

(ב) לבקשת כל אחד מבעלי הדין, ולאחר ששולמו באמצעות בית המשפט כל ההוצאות הדרושות, רשאי בית המשפט לדרוש מאת מי שהוזמן והתייצב שיתן ערובה סבירה להבטיח התייצבותו בישיבה הבאה או בכל ישיבה אחרת עד גמר הדיון בתובענה; לא נתן ערובה כאמור, רשאי בית המשפט לצוות על מעצרו.

(ג) ההוראות החלות לענין תקנה 184 יחולו, ככל שאפשר להחילן, גם על מי שהתייצב לפי ההזמנה ולאחר מכן חדל מהתייצב ללא הצדק חוקי בניגוד לתקנת משנה (א).

שחרור עד בהעדר בעלי הדין [207]

186. נעצר אדם לפי האמור בתקנה 184 והובא לפני בית המשפט או הרשם בהיותו עצור, ומחמת העדר בעלי הדין, כולם או מקצתם, לא יכול להעיד או להציג מסמך בהתאם להזמנה, רשאי בית המשפט או הרשם לשחררו בערובה מספקת המבטיחה את התייצבותו במועד ובמקום שייראו לבית המשפט או לרשם.

שכר עדים והוצאותיהם [211, 210] תק' (מס' 4) תשס"א-2001

187. (א) נענה אדם להזמנה להעיד בבית משפט, רשאי בית המשפט או הרשם לצוות כי ישולמו לו דמי נסיעתו ממקומו למקום מושב בית המשפט וחזרה, וכן שכר בטלה ודמי לינה שלא יעלו על השיעורים הנקובים בתוספת השניה.

תק' (מס' 4) תשס"א-2001

(ב) הוזמן האדם להעיד כמומחה, ישולם לו, נוסף על דמי הנסיעה והלינה, שכר כפי שייראה לבית המשפט או לרשם; אוצר המדינה לא יחויב לשלם, על פי תקנת משנה זו, שכר והוצאות העולים על השיעורים הנקובים בתוספת השניה.

הצמדה למדד תק' (מס' 4) תשס"א-2001

187א. (א) בתקנה זו, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
(ב) הסכומים הנקובים בתוספת השניה יעודכנו ב-1 בינואר של כל שנה (להלן – יום העדכון), לפי שיעור עליית המדד שפורסם בחודש נובמבר שלפניו, לעומת המדד שפורסם בחודש נובמבר שקדם ליום העדכון הקודם.
(ג) סכום שעודכן כאמור יעוגל לשקל החדש השלם הקרוב וסכום של חצי שקל חדש יעוגל כלפי מעלה.
(ד) מנהל בתי המשפט יפרסם בהודעה ברשומות את נוסח התוספת השניה, כפי שהשתנתה לפי תקנות משנה (ב) ו-(ג).

מניעת כפל תשלומים [212]

188. לפני מתן צו בדבר תשלום דמי נסיעה, שכר בטלה ודמי לינה לעד, יברר בית המשפט או הרשם אם ניתנו צווים בדבר תשלומים כאמור בשל משפט אחר שחל אותו יום או שנדחה לאותו יום מהיום שקדם לו, בין באותו בית משפט ובין בבית משפט אחר שישב בדין באותו מקום מושב; העד לא יהיה זכאי לתשלומים אלה אם הם נפסקו לו בשל משפט אחר כאמור.

בעל דין שנדרש להעיד [209]

189. ההוראות בדבר עדים יחולו, במידה שאפשר להתאימן, על בעל דין שנדרש להעיד או להציג מסמך.
פרק ט"ו: פסק דין ופסיקה

מתן פסק דין או החלטה אחרת [213]

190. (א) כתום הדיון בכל הליך, או לאחר מכן, בהקדם ככל האפשר לפי הנסיבות, יתן בית המשפט פסק דין או החלטה אחרת, לפי הענין; ההחלטה תהיה בכתב ותיחתם בידי השופטים שישבו לדין.
(ב) החלטת בית המשפט תהיה על פי דעת רוב השופטים שישבו לדין, אך כל אחד מהם רשאי לרשום דעה חולקת וליתן את נימוקיו לכך; אם אין רוב לדעה אחת – תכריע דעת אב-בית-הדין.
(ג) תאריך השימוע ייחשב לתאריך ההחלטה.
(ד) בית-המשפט הדין בערכאה ראשונה יתן החלטתו לא יאוחר משלושים ימים לאחר תום הדיון; לא נתן החלטתו במועד האמור, יתן על כך הודעה מנומקת בכתב לנשיא בית המשפט.

פסק דין חלקי [214]

191. בית המשפט רשאי, בכל שלב משלבי הדיון, להוציא פסק דין באחת התביעות שבתובענה או בחלק מתביעה, וליתן את הסעד הנתבע, כולו או מקצתו, לאותה תביעה או לחלקה, או לסרב לתיתו, כל אימת שנראה לבית המשפט שאין בהמשך הדיון כדי לשנות את הממצאים לגבי העובדות המהותיות או לגבי השאלות העומדות להכרעה לענין התביעה או הסעד כאמור.

תוכן פסק הדין [215]

192. פסק דין בתובענה שהוגש בה כתב הגנה יכיל הרצאה תמציתית של הענין, ממצאי בית המשפט לגבי העובדות המהותיות, השאלות שעמדו להכרעה, ההחלטה ונימוקה.

שימוע החלטה [218]

193. בשימוע החלטת בית המשפט לא יושמע אלא אותו חלק המפרט את הסעד או את ההכרעה שניתנו בענין הנדון.

שימוע החלטה של אחר [216]

194. שופט או רשם רשאי להשמיע החלטה שנכתבה ונחתמה בידי שופט אחר או רשם אחר של אותו בית משפט אך לא הושמעה.

חתימה על החלטה של אחר [217]

195. שופט או רשם שחדל מכהונתו לאחר שהשמיע את ההחלטה ולפני שחתם עליה, או שנמנע ממנו לחתום עליה מסיבה אחרת, רשאי הבא אחריו לחתום במקומו.

רשות לערער [219]

196. (א) בית משפט הנותן פסק דין שיש עליו ערעור ברשות אותו בית משפט, יכריע בפסק הדין אם הוא מרשה לערער או לא; לא הכריע כאמור, ייראה הדבר כאילו סירב להרשות ערעור.

(ב) נתן בית המשפט רשות לערער בתכופף לשימוע פסק הדין, יראו כאילו ניתנה הרשות בגוף פסק הדין.

פסק דין לענין מסמך סחיר שמקורו קיים [273(ב)]

197. (א) בתובענה שעילתה מסמך סחיר שמקורו קיים או שמסמך סחיר כאמור משמש בה ראיה, לא יינתן פסק דין אלא לאחר שהוגש המסמך המקורי לבית המשפט.

(ב) בית המשפט או הרשם רשאי להחזיר לתובע את המסמך המקורי אחרי שצויין בו, בהטבעת חותמת, שם בית המשפט שבו הוגשה התובענה ומספר התיק של התובענה.

פסיקתה [220, 221, 226] תק' תשע"ד-2013

198. (א) בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין, לערוך פסיקתה, שתכיל את מספר התיק, מועד ההחלטה, שמות בעלי הדין ומענם, הסעד או ההכרעה האחרת שניתנו והוצאות המשפט שנפסקו; הפסיקתה יכול שתהיה ערוכה לפי טופס 16.

תק' תשע"ד-2013

(1א) בעל הדין ישלח העתק של הבקשה למתן פסיקתה כאמור בתקנת משנה (א), לבעל הדין שכנגד, זולת אם ההחלטה ניתנה במעמד צד אחד.

תק' תשע"ד-2013

(2א) בעל הדין שכנגד רשאי להשיב לבקשה בתוך עשרה ימים מיום שהומצאה לו או בתוך מועד אחר שקבע בית המשפט.

תק' תשע"ד-2013

(3א) השופט או הרשם החותם על הפסיקתה יהיה, ככל האפשר, זה שנתן את ההחלטה נושא הפסיקתה.

(ב) הומצאה פסיקתה לבעל דין, רואים כאילו הומצאה לו ההחלטה גופה.

פסק בנוגע למקרקעין [222, 223]

199. (א) בתובענה שנושאה מקרקעין יכולו ההחלטה והפסיקתה תיאור המקרקעין במידה מספקת לזיהויים; ואם ניתן לזהות את המקרקעין לפי גבולות או לפי מספרים שבפנקס מקרקעין או שבמפת מדידה ממשלתית, יפורטו הגבולות או המספרים.

(ב) הורה בית המשפט על רישום בפנקס מקרקעין, יפרש אם על פעולת הרישום חל סעיף 12 לפקודת המסים (גביה), ואם לאו; לא פירש כאמור, רואים את פעולת הרישום כאילו חל עליה סעיף 12 האמור, אם לא הוכח היפוכו של דבר.

פסיקת ריבית [224]

200. חייב בית משפט או הרשם בעל דין בתשלום ריבית, יקבע את שיעורה; לא קבע את שיעור הריבית, או פסק שיש לשלם את הריבית החוקית – ישולם השיעור המרבי המותר לפי הדין.

ביטול החלטה על פי צד אחד [227, 281] תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

201. ניתנה החלטה על פי צד אחד או שניתנה באין כתבי טענות מצד שני, והגיש בעל הדין שנגדו ניתנה החלטה בקשת ביטול תוך שלוש ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה, רשאי בית המשפט או הרשם שנתן את ההחלטה – לבטלה, בתנאים שייראו לו בדבר הוצאות או בענינים אחרים, ורשאי הוא, לפי הצורך, לעכב את ההוצאה לפועל או לבטלה; החלטה שמטבעה אינה יכולה להיות מבוטלת לגבי אותו בעל דין בלבד, מותר לבטלה גם לגבי שאר בעלי הדין, כולם או מקצתם.

חלק ג': ענינים מיוחדים

פרק ט"ז: סדר דין מקוצר

תק' (מס' 5) תשס"א-2001

סימן א': (נמחק)

תביעות לפי סדר דין מקוצר [269]

202. ואלה תביעות שהתובע יכול להגישן לפי סדר דין מקוצר:

(1) תביעות על סכום כסף קצוב, בריבית או בלי ריבית,

הבאות –

(א) מכוח חוזה או התחייבות מפורשים או מכללא, ובלבד שיש עליהן ראיות שבכתב;

(ב) מכוח חיוב לשלם סכום כסף קצוב שעילתו בהוראה מפורשת של חיקוק;

(2) תביעות של רשות מקומית לתשלום סכום כסף קצוב המגיע לה בחזקת רשות מקומית על פי כל דין כארנונה, כהיטל, כאגרה או כדמי השתתפות;

(3) תביעות לסילוק יד ממקרקעין, או לפינוי מושכר שאין חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], תשל"ב-1972, חל עליו, ובלבד שיש עליהן ראיות שבכתב.

דין ההגשה [270, 271]

203. כתב תביעה כאמור בתקנה 202 יוכתר במלים "סדר דין מקוצר", יצורף לו העתק של המסמכים או החשבונות המובאים לראיה ויומצא לנתבע יחד עם הזמנה ערוכה לפי טופס 17.

בקשת רשות להתגונן [271]

204. הוגש כתב תביעה כאמור בתקנה 203, לא יתגונן הנתבע אלא אם כן ביקש וקיבל רשות מאת בית המשפט או מאת הרשם.

הגשת בקשת רשות להתגונן והחלטה בה תק' (מס' 3) תשס"ה-2005

205. (א) בקשת רשות להתגונן תכלול את טיעוניו של המבקש ואת האסמכתאות לענינם, והיא תהא נתמכת בתצהיר המבקש, שיפורש בו אם מתכוון המבקש לטעון נגד תביעת התובע כולה או חלקה בלבד, ואם נגד חלקה – איזה חלק; תצהיר שלא צורף לבקשה בעת הגשתה, לא יצורף לה אלא ברשות בית המשפט או הרשם.

(ב) הוגשה בקשת רשות להתגונן, יומצא עותק מהבקשה לבעלי הדין הנוגעים בדבר.

(ג) בית המשפט או הרשם יחליט בבקשת הרשות להתגונן על יסוד הבקשה וחקירת המצהיר, ואולם רשאי הוא ליתן רשות להתגונן על יסוד הבקשה בלבד, ורשאי הוא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדחות בקשת רשות להתגונן על יסוד הבקשה בלבד.

באין התגוננות יינתן פסק דין לטובת התובע [273(א)] תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999

206. לא ביקש הנתבע או אחד הנתבעים רשות להתגונן תוך שלושים ימים מהיום שהומצאה לו ההזמנה או תוך זמן ארוך יותר שקבע בהזמנה בית המשפט או הרשם, או שביקש רשות להתגונן ובית המשפט או הרשם סירב לתיתה, זכאי התובע לקבל פסק דין נגד הנתבע כאמור בתקנה 97; היה המסמך המובא לראיה לפי תקנה 203 מסמך סחיר, יחולו הוראות תקנה 197.

צו עיקול [274] תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

207. (א) הוגשה בקשת רשות להתגונן, רשאי בית המשפט או הרשם, לפי בקשת התובע, להורות על פי צד אחד על עיקול נכסי הנתבע, כולם או מקצתם, ורשאי הוא לפטור את התובע ממתן ערובה; הבקשה יכול שתהיה בעל-פה. (ב) הוראות סימן א' בפרק כ"ח יחולו על עיקול לפי תקנה זו, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

פסק דין על חלק מהתביעה [275]

208. חלה הגנת הנתבע רק על חלק מתביעת התובע, או שהנתבע מודה בחלק מתביעת התובע, זכאי התובע לקבל מיד פסק דין בנוגע לחלק שאיננו שנוי במחלוקת, בכפוף לכל הוראה שבית המשפט או הרשם יראה ליתן בדבר השהיית ההוצאה לפועל, בדבר חובה לשלם לקופת בית המשפט סכום כסף שנגבה דרך עיקול, בדבר הוצאות או בענין אחר, ולנתבע יכול שתינתן רשות להתגונן בנוגע ליתרת תביעת התובע.

פסק דין נגד מקצת מהנתבעים [276]

209. מותר ליתן רשות להתגונן למקצת מן הנתבעים וליתן פסק דין לפי פרק זה נגד האחרים; פסק הדין יהא ניתן להוצאה לפועל בלי לפגוע בזכות התובע להמשיך בתובענה נגד כל נתבע שקיבל רשות להתגונן.

רשות להתגונן יכולה להיות מותנית [277]

210. רשות להתגונן אפשר ליתן ללא תנאי ואפשר להתנותה בתנאים בדבר תשלום כספים לקופת בית המשפט, בדבר מתן ערובה, בדבר זמנו ודרכו של הדיון או בכל תנאי אחר, ככל אשר יראה לבית המשפט או לרשם.

תצהיר – כתב הגנה [278]

211. ניתנה רשות להתגונן, יראו את התצהיר לפי תקנה 205 ככתב הגנה שהוגש, זולת אם הורה בית המשפט או הרשם הוראה אחרת.

דיון מקוצר לפי הסכמה [279]

212. בשעת בירור בקשת הרשות להתגונן רשאי בית המשפט, בהסכמת בעלי הדין, לקיים באותו מעמד את הדיון בתביעה גופה.

המשך התובענה [280]

213. ניתנה רשות להתגונן, אם בתנאי ואם ללא תנאי, היא בית המשפט או הרשם מוסמך ליתן כל הוראה בדבר כתבי-טענות, פלוגות והליכים נוספים שייראו סבירים או נחוצים, וכן מוסמך בית המשפט, או רשם שהוא שופט, להורות על קיום קדם-משפט לפניו, ואם עשה כן יהיו לו כל הסמכויות של שופט בקדם-משפט.

תחולת הוראות מפרק ט"ז תק' (מס' 3) תשס"ט-2008

213א. ניתנה רשות להתגונן בתביעה לפינוי מושכר שאין חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, חל עליו, לפי תקנה 202(3) יחולו הוראות תקנות 215ז(ב), 215יא ו-215ג.

ביטול פסק הדין תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999 תק' (מס' 5) תשס"א-2001

214. (א) ניתן פסק דין לפי פרק זה באין בקשת רשות להתגונן, או בשל החלטה לדחות בקשת רשות להתגונן שניתנה על פי צד אחד או שניתנה בשל אי התייצבות מצהיר, והגיש בעל הדין שנגדו ניתן פסק הדין בקשת ביטול בתוך שלושים ימים מיום שהומצא לו פסק הדין, רשאי בית המשפט או הרשם לבטל את פסק הדין לפי הוראות תקנה 201.

רשות להתגונן [282] תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999 תק' (מס' 5) תשס"א-2001

(ב) ביטל בית המשפט או הרשם פסק דין כאמור בתקנת משנה (א), רשאי הוא ליתן לנתבע רשות להתגונן, בתנאים שייראו לו.

תק' (מס' 5) תשס"א-2001

215. (בוטל).

תק' (מס' 5) תשס"א-2001

פרק ט"ז: תובענות בסדר דין מהיר

הגדרות תק' (מס' 5) תשס"א-2001 תק' (מס' 7) תשס"א-2001

214א. בפרק זה, "בית משפט" – שופט של בית משפט שלום וכן רשם של בית משפט שלום לענין סמכויות הנתונות לו לפי כל דין, כשאינן הענין מחייב אחרת.

תחולת הוראות תק' (מס' 5) תשס"א-2001 תק' (מס' 7) תשס"א-2001 תק' (מס' 4) תש"ע-2010

214ב^[8]. (א) הוראות פרק זה יחולו על כל תובענה בבית משפט השלום, שנפתחה בהגשת כתב תביעה לפי תקנה 8, לרבות תביעה שהועברה לבית משפט שלום מבית משפט לתביעות קטנות, ולמעט תובענה שהוגשה בקשה לאשרה כתובענה ייצוגית ותובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975, כשסכום התביעה או שווי הנושא אינו עולה על 75,000 שקלים חדשים (להלן – תובענה בסדר דין מהיר).

תק' תשס"ב-2002

(ב) בית המשפט רשאי, לבקשת כל בעלי הדין, לקבוע כי תובענה המוגשת לבית משפט השלום, שאינה תובענה בסדר דין מהיר, תידון כתובענה בסדר דין מהיר, אם סבר כי היא מתאימה לכך, בהתחשב, בין השאר, בענינים המפורטים בתקנה 214ב(ב). קבע בית המשפט כאמור, יורה לבעלי הדין, במידת הצורך, לפעול בהתאם להוראות תקנה 1ב214, בשינויים המחויבים.

(ג) הגדרות והוראות אחרות שבתקנות אלה, יחולו על תובענות בסדר דין מהיר ככל שאינן סותרות פרק זה, ובשינויים המחויבים לפי הענין.

תובענות בסדר דין מקוצר ותובענות ממוכנות תק' (מס' 7) תשס"א-2001 תק' (מס' 7) תשס"ב-2002 תק' (מס' 7) תש"ע-2009

214ב^[9]. תובענה שנדונה בסדר דין מקוצר, אשר ניתנה בה רשות להתגונן או שהוגש בה כתב הגנה ומתקיימות בה הוראות תקנה 214ב(א), תידון כתובענה בסדר דין מהיר לפי הוראות פרק זה; על תובענה כאמור יחולו הוראות כמפורט להלן:

(1) התובע ימציא לבית המשפט ולבעלי הדין את המסמכים שיש לצרף לכתב התביעה לפי תקנות 214א-214ח, בתוך שלושים ימים ממועד המצאת ההחלטה בדבר מתן הרשות להתגונן או ממועד המצאת כתב ההגנה, לפי הענין; המצאת מסמכים לפי פסקה זו יראו כהמצאת כתב תביעה, לצורך מנין המועדים הקבועים בפרק זה;

(2) הנתבע ימציא לבית המשפט ולבעלי הדין את המסמכים שיש לצרף לכתב ההגנה בהתאם לתקנות 214א-214ח או כתב הגנה מתוקן ערוך לפי התקנות האמורות, בתוך המועד הקבוע להגשת כתב הגנה לפי פרק זה.

עריכת כתבי טענות תק' (מס' 5) תשס"א-2001 תק' (מס' 5) תשס"ב-2002

214ג. בכתב טענות בתובענה בסדר דין מהיר פרט בעל דין את טיעונו, ויצרף לו תצהיר מטעמו ערוך לפי טופס 17א, לשם אימות העובדות שבכתב הטענות וכן חוות דעת מומחה, ואסמכתאות משפטיות, אם ישנן; תצהיר בעל דין שלא צורף לכתב הטענות בעת הגשתו, לא יוגש, אלא ברשות בית המשפט; בעל דין רשאי לצרף תצהיר של אדם אחר, מטעמים מיוחדים שיפורטו בתצהיר.

כתב תביעה, כתב הגנה וכתב תשובה תק' (מס' 5) תשס"א-2001

214ד. (א) כתב תביעה בתובענה בסדר דין מהיר, יומצא לנתבע יחד עם הזמנה לדין ערוכה לפי טופס 17ב. (ב) כתב הגנה בתובענה בסדר דין מהיר, יוגש בתוך ארבעים וחמישה ימים ממועד המצאת כתב התביעה. (ג) תובע בתובענה בסדר דין מהיר רשאי להגיש כתב תשובה, בתוך חמישה עשר ימים ממועד המצאת כתב ההגנה האחרון.

תביעה שכנגד תק' (מס' 5) תשס"א-2001 תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

214ה. (א) נתבע בתובענה בסדר דין מהיר רשאי, עם הגשת כתב ההגנה, להגיש תביעה-שכנגד, שאינה כוללת בעלי דין שאינם עדיין בעלי דין בתובענה המקורית, ואשר נתקיים בה אחד מאלה:

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

(1) היא מהווה תובענה בסדר דין מהיר;

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

(2) נושאה ונושא התובענה המקורית הוא אחד או שהן נובעות מאותן הנסיבות, יהיה סכום התביעה-שכנגד או שווי נושאה, אשר יהיה.

(ב) על תביעה שכנגד המוגשת לפי תקנה זו יחולו הוראות פרק זה, ותקנות 54 עד 56 ו-59 לא יחולו עליה. (ג) לא יהיה בהגשת תביעה שכנגד כדי לשנות את מועד הדיון בתובענה או מועדים אחרים הקבועים בפרק זה, אלא אם כן הדבר הכרחי בנסיבות הענין.

הודעה לצד שלישי תק' (מס' 5) תשס"א-2001

214ו. (א) נתבע בתובענה בסדר דין מהיר רשאי, עם הגשת כתב ההגנה, להגיש בקשת רשות ליתן הודעה לצד שלישי במקרים המנויים בתקנה 216; לבקשת הרשות תצורף ההודעה לצד שלישי, ערוכה בהתאם לתקנות אלה.

(ב) בית המשפט יכריע בבקשה בתוך שלושים ימים ממועד הגשתה או בישיבה המקדמית, לפי המאוחר; בהחלטתו, רשאי בית המשפט להורות, בין השאר, כי נושא ההודעה יידון לאחר סיום הדיון בתובענה או לאחר מתן פסק דין בה, או ליתן כל הוראה אחרת או נוספת ככל המתחייב ממהות הענין.

(ג) נעתר בית המשפט לבקשה יודיע על כך למבקש בהקדם האפשרי, והוא ימציא את ההודעה לצד השלישי, בצירוף הזמנה ערוכה לפי טופס 17ג והעתקים מכתבי הטענות שהוגשו בתובענה, אם לא הומצאו לו קודם לכן; המבקש ימציא את ההודעה לצד שלישי, גם לשאר בעלי הדין בתובענה.

(ד) לא הגיש הצד השלישי כתב הגנה, יראו אותו כאילו הודה בתוקפו של פסק הדין שיינתן לטובת התובע נגד הנתבע, אם יינתן, בין שנתקבל בהסכמה ובין באופן אחר, ושל פסק הדין שיינתן לטובת הנתבע נגדו.

(ה) דין הודעת צד שלישי המוגשת לפי תקנה זו, כדין תובענה בסדר דין מהיר ויחולו עליה הוראות פרק זה; תקנות 217 ו-219 עד 222 לא יחולו על הודעה כאמור.

(ו) לא יהיה בהגשת הודעת צד שלישי כדי לשנות את מועד הדיון בתובענה או מועדים אחרים הקבועים בפרק זה, אלא אם כן הדבר הכרחי בנסיבות הענין.

תיקון כתב תביעה תק' (מס' 5) תשס"א-2001

214ז. תובע בתובענה בסדר דין מהיר לא יהיה רשאי לבקש לתקן את כתב התביעה, באופן שסכום התביעה יעלה על הסכום האמור בתקנה 214ב(א), אלא אם כן התובענה אושרה כתובענה בסדר דין מהיר לפי תקנה 214ב(ב).

גילוי מסמכים מוקדם תק' (מס' 5) תשס"א-2001

214ח. (א) לכתב טענות בתובענה בסדר דין מהיר יצרף בעל דין רשימה של המסמכים הנוגעים לענין הנדון, המצויים או שהיו מצויים ברשותו או בשליטתו, ושאותרו על ידו לאחר חקירה ודרישה.

(ב) היה המסמך מצוי ברשות מגיש כתב הטענות, יצרף העתק או תצלום שלו לכתב הטענות; לא היה המסמך מצוי ברשותו, יציין בתצהיר בידי מי, למיטב ידיעתו, הוא מצוי.

(ג) הוראות פרק ט' לא יחולו על תובענות בסדר דין מהיר, למעט תקנות 102, 103 ו-119, בשינויים המחויבים; לא יצרף בעל דין מסמך כאמור בתקנת משנה (ב), תחול לגביו תקנה 114א, בשינויים המחויבים.

תצהיר עדות ראשית של העדים תק' (מס' 5) תשס"א-2001 תק' (מס' 5) תשס"ב-2002

214ט. (א) בתובענה בסדר דין מהיר יגישו בעלי הדין תצהירי עדות ראשית של העדים ארבעים וחמישה ימים לאחר שהוגש כתב ההגנה האחרון, אלא אם כן קבע בית המשפט מועד אחר להגשת התצהירים; הוגשה תביעה שכנגד, רשאי בית המשפט להורות כי תצהירי העדות הראשית בתובענה ובתביעה שכנגד יוגשו באותו מועד.

תק' תשע"ז-2017

(1א) על אף האמור בתקנת משנה (א), בעלי הדין לא יגישו תצהירי עדות ראשית של העדים בתובענה בסדר דין מהיר שעניינה תובענה לפיצויים בשל נזק שנגרם לרכוש עקב תאונת דרכים כהגדרתה בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

(ב) לתצהירי העדות יצורפו המסמכים שעליהם מסתמך העד בתצהירו; לא היה המסמך מצוי ברשות המצהיר, יציין בתצהיר בידי מי, למיטב ידיעתו, הוא מצוי.

(ג) תצהיר עדות שלא הוגש במועד, לא יוגש אלא ברשות בית המשפט; עד, אשר לא הוגש תצהיר עדות ראשית שלו, לא יוכל להעיד, אלא ברשות בית המשפט ומטעמים מיוחדים שיירשמו.

קביעת מועד דיון תק' (מס' 5) תשס"א-2001

214. הוגש כתב ההגנה האחרון, יקבע בית המשפט מועד לדיון בתובענה שלא יהיה מאוחר משישה חודשים ממועד הגשתו; נקבעה ישיבה מקדמית כאמור בתקנה 214א, רשאי בית המשפט לקבוע את מועד הדיון במהלך הישיבה המקדמית.

ישיבה מקדמית תק' (מס' 5) תשס"א-2001

214א. (א) בית המשפט רשאי לקיים ישיבה מקדמית אחת, אם ראה שיש צורך בכך כדי לייעל את הדיון, לפשטו ולהחישו וכדי לברר את הדרך המתאימה ביותר לביורור התובענה.

(ב) מועד הישיבה המקדמית יהיה, ככל הניתן, לא מאוחר משלושים ימים ממועד הגשת כתב ההגנה האחרון.

(ג) השופט או הרשם הדין בישיבה המקדמית לא יהיה, במידת האפשר, השופט או הרשם הדין בתובענה.

(ד) בישיבה מקדמית רשאי בית המשפט, בלי לגרוע מכלליות האמור בתקנת משנה (א) –

(1) לבדוק את התאמת התובענה לסדר דין מהיר, ולהעביר תובענה או תביעה שכנגד למסלול דיון רגיל;

(2) לבדוק אם כתבי הטענות ערוכים כדין ואם צורפו אליהם תצהירים מטעם בעלי הדין והמסמכים שיש לצרף כאמור בתקנה 214ח;

(3) לברר מהן השאלות שהן באמת שאלות השנויות במחלוקת בין בעלי הדין ולערוך רשימת הפלוגות;

(4) לדון בבקשות ביניים, ובבקשת רשות ליתן הודעת צד שלישי, וליתן בהן החלטה;

(5) למנות מומחה מוסכם או מומחה מטעם בית המשפט;

(6) לקבוע מועד להגשת תצהירי עדות ראשית על ידי העדים;

(7) לקבוע את רשימת העדים שיתייצבו לדיון;

(8) להציע לבעלי הדין הסדר פשרה, לפסוק בתובענה בדרך של פשרה כאמור בסעיף 79א לחוק בתי המשפט, או לתת, לבקשת בעלי הדין, תוקף של פסק דין להסדר פשרה שעשו ביניהם;

(9) להפנות תובענה לבוררות כאמור בסעיף 79ב לחוק בתי המשפט או לפישור כאמור בסעיף 79ג לחוק בתי המשפט, בהסכמת בעלי הדין;

(10) להטיל הוצאות על בעל דין, לטובת בעל דין שכנגד או לטובת אוצר המדינה, בשיעור שיראה לנכון בנסיבות הענין, אם ראה כי בשל אי קיום הוראה מהוראות תקנות 214ג, 214ד או 214ח, הדיון מתעכב שלא לצורך.

(ה) בעלי הדין יתייצבו לישיבה המקדמית, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת; היה בעל הדין המדינה או תאגיד, יהיה הוא פטור מהתייצבות לישיבה מקדמית, ובלבד שהגיש לבית המשפט, לא מאוחר משבעה ימים לפני הישיבה המקדמית, התחייבות בכתב, כי נציג מטעמו הבקיא בפרטי התובענה ומוסמך להחליט בענינה, יהיה זמין בטלפון בזמן הישיבה המקדמית (להלן – התחייבות בעל דין).

(ו) דין אי-התייצבות לישיבה מקדמית או הפרת התחייבות בעל דין – כדין אי-התייצבות למשפט על פי תקנה 157.

(ז) אין באמור בתקנה זו כדי לגרוע מסמכויות בית משפט הדין בקדם-משפט בתובענה שאינה בסדר דין מהיר לפי תקנה 143.

העברה למסלול דיון רגיל תק' (מס' 5) תשס"א-2001

214ב. (א) בית משפט רשאי בכל עת, להורות כי תובענה בסדר דין מהיר או תביעה שכנגד תועבר למסלול דיון רגיל, אם מצא כי אינה מתאימה להתנהל בסדר דין מהיר.

(ב) בעת מתן הוראה לפי תקנת משנה (א) יובאו בחשבון, בין השאר, ענינים אלה:

(1) מורכבות העובדות, הראיות והשאלות שבדין;

(2) מספר בעלי הדין;

(3) התועלת שבניהול תביעה שכנגד או הודעה לצד שלישי שהוגשו, במיוחד עם התובענה, אל מול החשש שבירורן יסבך או יאריך את הדיון שלא לצורך;

- (4) היקף העדויות בעל פה והחקירות שעשויות להידרש;
 (5) היקף חוות דעת מומחה שעשויות להידרש;
 (6) השפעת תוצאות התובענה על הציבור;
 (7) חשיבות ההכרעה המהירה בתובענה, בשל מהות התובענה ומיהות בעלי הדין.

בקשות ביניים תק' (מס' 5) תשס"א-2001

- 214 י.ג. (א) בקשת ביניים תוגש בהתאם לתקנה 241(א) בהקדם האפשרי לאחר שהתעוררה עילת הבקשה.
 (ב) הבקשה תועבר תחילה לבית המשפט, והוא רשאי –
 (1) לדחות את הבקשה על אתר, אם שוכנע כי אינה מחייבת תשובה, או שהיתה השהיה בלתי מוצדקת בהגשתה, או שהיא קנטרנית;
 (2) להורות למבקש להמציא את העתק הבקשה לבעלי הדין האחרים, אם מצא כי הבקשה מחייבת תשובה;
 (3) להורות כי הבקשה תידון בעל פה במועד הישיבה המקדמית, או במועד הדיון בתובענה, או במועד קרוב אחר שייקבע.
 (ג) הומצא העתק הבקשה למשיב, רשאי הוא להגיש תשובה מנומקת בכתב, בתוך שבעה ימים, או בתוך מועד אחר שקבע בית המשפט; לא יוגש לענין הבקשה כתב טענות נוסף, אלא ברשות בית המשפט ומטעמים מיוחדים שיירשמו.
 (ד) החלטה בבקשת ביניים תינתן בתוך שבעה ימים ממועד הדיון בה, או ממועד הגשת תשובת המשיב לבית המשפט, לפי הענין.
 (ה) בית המשפט רשאי להחליט על יסוד הבקשה והתשובה בלבד או, אם ראה צורך בכך, לאחר חקירת המצהירים על תצהיריהם.
 (ו) נדחתה בקשת ביניים ובעל דין הגיש מחדש אותה בקשה או בקשה דומה, יציין בבקשה את פרטי הבקשה הקודמת.

הדיון בתובענה תק' (מס' 5) תשס"א-2001

- 214 י.ד. (א) הדיון בתובענה בסדר דין מהיר יסתיים בתוך יום אחד; ראה בית המשפט כי יש צורך בכך, רשאי הוא לקבוע ימי דיונים נוספים, ככל הניתן ברציפות עד גמר חקירת העדים; לא יידחה המועד לדיון בתובענה ביותר מארבעה עשר ימים מיום הדיון האחרון בה, אלא באישור נשיא בית המשפט או סגנו.
 (ב) במועד שנקבע לדיון יתייצבו המצהירים, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת; עד אשר לא הוגש תצהיר עדות ראשית שלו, לא יוכל להעיד אלא ברשות בית המשפט ומטעמים מיוחדים שיירשמו.
 (ג) בית המשפט רשאי להגביל משך חקירת עד, אם נראה לו כי החקירה אינה נוגעת לענין, אינה הוגנת או שהיא מכבידה ומסרבלת את הדיון יותר משהיא מועילה לו.

הגשת עיקרי טיעון וסיכום טענות תק' (מס' 5) תשס"א-2001

- 214 טו. בעלי הדין רשאים להגיש לבית המשפט, עד שבעה ימים לפני המועד שנקבע לדיון, רשימת אסמכתאות משפטיות ועיקרי טיעון בכתב; סיכום טענות בעלי הדין יהיה בעל פה ביום הדיון בתובענה לאחר סיום הבאת הראיות.

מתן פסק דין תק' (מס' 5) תשס"א-2001

- 214 טז. (א) עם תום הדיון בתובענה ולכל המאוחר בתוך ארבעה עשר ימים, ייתן בית המשפט פסק דין.
 (ב) פסק הדין יהיה מנומק באופן תמציתי, זולת אם סבר בית המשפט כי יש צורך בהנמקה מפורטת משום שיש בפסק הדין חידוש או חשיבות מיוחדת לציבור או מטעמים מיוחדים שיירשמו.

תק' תש"ע-2009

[10] פרק ט"ז: תובענה ממוכנת
 (בוטל)

תק' תש"ע-2009

215 א. (בוטלה).

תק' תש"ע-2009

215 ב. (בוטלה).

תק' תש"ע-2009

215 ג. (בוטלה).

תק' תש"ע-2009

215ד. (בוטלה).

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

פרק ט"ז: כתב בי-דין אלקטרוני

כללים להגשת כתב בי-דין אלקטרוני תק' (מס' 2) תשס"ה-2004 תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

215ה. (א) כתב בי-דין אלקטרוני, שנדרשת לגביו חתימה, וכן תצהיר המשוגר באמצעי אלקטרוני (להלן – תצהיר אלקטרוני) ייחתמו, כל אחד, על צרופותיהם, בחתימה אלקטרונית. אין באמור בתקנה זו לפטור מחובת האזהרה והזיהוי לפי כל דין.

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

(ב) (בוטלה).

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), ניתן באמצעי אלקטרוני להגיש לבית המשפט –

(1) תצהיר שנחתם בחתימת יד של המצהיר ושל מקבל התצהיר, ובלבד שהוצמדה לו חתימה אלקטרונית של בעל הדין המגיש אותו;

(2) תצהיר שנחתם בחתימת יד של המצהיר וחתימה אלקטרונית של מקבל התצהיר.

(ד) כתב בי-דין אלקטרוני שלא מתקיימות בו הוראות תקנות אלה או הוראות מנהל בתי המשפט לפי פרק זה, או שמסיבה אחרת נתקבל בלתי שלם או פגום, לא יקובל לרישום במזכירות בית המשפט, והודעה על כך תישלח למגישו באופן שיוורה מנהל בתי המשפט.

(ה) הרואה עצמו נפגע מאי-קבלתו לרישום של כתב בי-דין אלקטרוני או תצהיר אלקטרוני, רשאי, בתוך עשרה ימים ממועד קבלת ההודעה על אי-הקבלה לרישום, כאמור בתקנת משנה (ד), לבקש כי העניין יועבר לעיונו ולהכרעתו של שופט או רשם; לא הגיש בקשה כאמור, יראוהו כמי שאינו מתנגד לאי-קבלת כתב בי-הדין האלקטרוני לרישום.

הוראות שונות תק' (מס' 2) תשס"ה-2004

215ו. (א) מנהל בתי המשפט יפרסם בהודעה ברשומות ^[11] את בתי המשפט שניתן להגיש להם או לקבל מהם כתבי-דין אלקטרוניים מסוג או סוגי ההליכים שיפורטו בהודעתו.

(ב) מנהל בתי המשפט רשאי לפרסם בהודעה ברשומות¹⁰ הוראות בדבר אופן הגשה וניהול של תובענות באמצעים אלקטרוניים ובין השאר בדבר מאפייני כתבי-דין אלקטרוניים ומצורפיהם, דרישות חומרה ותוכנה, דרישות צורניות, וכן בדבר אופן תשלום אגרת בית משפט או כל תשלום שיש לשלם לבית המשפט, והכל לצורכי פרק זה.

תק' (מס' 3) תשס"ט-2008

פרק ט"ז: תביעה לפינוי מושכר

תביעה לפינוי מושכר תק' (מס' 3) תשס"ט-2008

215ז. (א) תובע רשאי להגיש תביעה לפינוי מושכר שאין חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972, חל עליו לפי פרק זה (להלן – תביעה לפינוי מושכר), וסדרי הדין בעניינה יהיו לפי פרק זה.

(ב) תביעה לפינוי מושכר לפי פרק זה לא תכיל סעדים נוספים בשל אותה עילה והתובע יהא רשאי לתבוע סעדים נוספים, בשל אותה עילה, בהליך נפרד ובלא צורך בקבלת רשות מאת בית המשפט.

(ג) אין באמור בפרק זה כדי לגרוע מהזכות לתבוע פינוי מושכר בסדר דין מקוצר לפי הוראות פרק ט"ז.

דרך ההגשה תק' (מס' 3) תשס"ט-2008

215ח. כתב תביעה לפינוי מושכר יוכתר במילים "תביעה לפינוי מושכר".

עריכת כתבי טענות תק' (מס' 3) תשס"ט-2008

215ט. (א) בכתב תביעה לפינוי מושכר יפרט התובע את טיעוניו ויצרף לו תצהירי עדות ראשית של העדים, חוות דעת מומחה, אסמכתאות משפטיות, אם ישנן, ואת המסמכים הנוגעים לעניין הנדון, המצויים או שהיו מצויים ברשותו או בשליטתו של התובע ושאותרו על ידו לאחר חקירה ודרישה.

(ב) בכתב ההגנה יפרט הנתבע את טיעוניו ויצרף לו תצהירי עדות ראשית של העדים, חוות דעת מומחה, אסמכתאות משפטיות, אם ישנן, ואת המסמכים הנוגעים לעניין הנדון, המצויים או שהיו מצויים ברשותו או בשליטתו של הנתבע ושאותרו על ידו לאחר חקירה ודרישה.

המצאה תק' (מס' 3) תשס"ט-2008

215. (א) התובע ימציא לבית המשפט ולבעלי הדין את כתב התביעה והמסמכים שיש לצרף לכתב התביעה לפי תקנה 215ט(א).

(ב) הנתבע ימציא לבית המשפט ולבעלי הדין את כתב ההגנה והמסמכים שיש לצרף לכתב ההגנה לפי תקנה 215ט(ב), בתוך מועד שלא יאוחר משלושים ימים מהמועד שהומצא לו כתב התביעה.

קביעת מועד דיון תק' (מס' 3) תשס"ט-2008

215. בית המשפט יקבע מועד לדיון בתובענה שלא יהיה מאוחר משלושים ימים מהמועד האחרון להגשת כתב ההגנה האחרון בתיק.

תחולת הוראות פרק ט"ז ואחרות תק' (מס' 3) תשס"ט-2008

215.ב. (א) הוראות תקנות 214 יב עד 214ט יחולו בהתאמה על תובענה לפי פרק זה.
(ב) הוראות אחרות שבתקנות אלה יחולו על תובענה לפי פרק זה, ככל שאינן סותרות הוראות פרק זה ובשינויים המחויבים לפי העניין.

תביעה שכנגד והודעה לצד שלישי תק' (מס' 3) תשס"ט-2008

215.ג. נתבע בתביעה לפינוי מושכר לא יהא רשאי להגיש תביעה שכנגד, או הודעה לצד שלישי.

פרק י"ז: צד שלישי

הודעה לצד שלישי בתובענות מסוימות [283]

216. בתובענה שנפתחה במסירת כתב תביעה והוגש בה כתב הגנה, רשאי נתבע ליתן לכל אדם, לרבות אדם שהוא בעל דין בתובענה, הודעה לצד שלישי במקרים אלה:

- (1) כשהנתבע טוען נגד הצד השלישי שהוא זכאי להשתתפות או לשיפוי ממנו בשל כל סעד שייפסק נגדו בתובענה;
- (2) כשהנתבע טוען נגד הצד השלישי שהוא זכאי כלפיו לסעד הכרוך בנושא התובענה והוא בעיקרו כסעד שמבקש התובע;
- (3) כששאלה או פלוגתה בין הנתבע לצד השלישי הכרוכה בנושא התובענה היא בעיקרה כזו השנויה במחלוקת בין התובע לנתבע, ומן הראוי שתיפתר גם ביניהם לבין הצד השלישי.

הודעה לצד שלישי בתובענות אחרות [284]

217. (א) בתובענה שלא כאמור בתקנה 216 רשאי בעל דין, תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לו כתב התביעה, או תוך זמן ארוך יותר שקבע בית המשפט או הרשם, לבקש מבית המשפט או הרשם רשות ליתן הודעה לצד שלישי במקרים המנויים בתקנה האמורה, כאילו היה נתבע.

(ב) בית המשפט או הרשם רשאי להיעתר לבקשה, לאחר שנתן לשאר בעלי הדין לומר את דברם, או לדחותה, וכן הוא רשאי להורות על החלפת כתבי טענות או לתת כל הוראה אחרת או נוספת, ככל המתחייב ממהותו של הענין.

הודעה לצד שלישי כשהחייב סולק תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986

218. בתובענה לפי תקנות 216 ו-217 רשאי בעל דין להמשיך בהודעה לצד שלישי שניתנה קודם לכן, וכן רשאי הוא – בתובענה לפי תקנה 217 – לבקש מבית המשפט רשות ליתן הודעה כאמור, גם כאשר התובע קיבל פסק דין לטובתו נגד חלק מן הנתבעים או כשהחייב לגביו כבר סולק על ידם, אך טרם ניתן פסק דין לגבי שאר הנתבעים ולא הוכרעה שאלת ההשתתפות או השיפוי.

הודעה מאת צד שלישי [285]

219. הוראות תקנות 216 ו-217, לפי הענין, יחולו גם על מי שהומצאה לו הודעה לצד שלישי מאת בעלי דין או מאת צד שלישי, כאילו היה נתבע; הוא הדין לגבי מי שהומצאה לו הודעת צד שלישי לפי תקנה זו.

תוכן ההודעה והמצאתה [286]

220. (א) הודעה לצד שלישי תהא ערוכה לפי טופס 18, תפרש את מהות התובענה של בעל הדין נגד הצד השלישי ונימוקיה, ותמצא לצד השלישי; להודעה יצורפו העתקים מכתבי הטענות שהוגשו בתובענה אם לא הומצאו לו קודם לכן; עותק מההודעה יימסר לבית המשפט ויומצא לשאר בעלי הדין בתובענה.

(ב) ההודעה לצד השלישי תוגש בידי בעל הדין בתוך הזמן שנקבע להגשת כתב הגנתו, אם לא קבע בית המשפט או הרשם מועד אחר – במקרה האמור בתקנה 216, או תוך הזמן שקבע בית המשפט או הרשם בהחלטתו – במקרה האמור בתקנה 217.

הגנת צד שלישי [287]

221. רצה צד שלישי לחלוק על התובענה שהוגשה נגד בעל הדין שנתן את ההודעה, או על תוכן ההודעה כלפיו, יגיש כתב הגנה תוך שלושים ימים מהיום שההודעה הומצאה לו, או תוך זמן ארוך יותר שקבע בית המשפט או הרשם; לא הגיש כתב הגנה, רואים אותו כאילו הודה בתקפו של פסק הדין נגד בעל הדין, בין שנתקבל בהסכמה ובין באופן אחר, ושל פסק הדין לזכות בעל הדין נגדו.

הוראות בדבר הדיון בתובענה ובהודעה [289]

222. בית המשפט או הרשם, ביזמתו או לפי בקשת בעל דין, ימחק את ההודעה לצד שלישי, אם ראה שניתנה שלא באחד המקרים המנויים בתקנה 216, והוא רשאי להורות שנושא ההודעה יידון בשעת הדיון בתובענה או אם הוא סבור שהדיון בו עלול לסבך את הדיון בתובענה שלא לצורך – לאחר סיום הדיון בתובענה או לאחר מתן פסק דין בה, ולשם כך רשאי הוא לתת הוראות בדבר סדרי הדיון בתובענה ובהודעה, כפי שימצא לנכון.

פסק דין על תנאי בהודעה [288]

223. (א) בית המשפט או הרשם, לפי הענין, רשאי לתת פסק דין נגד הצד השלישי בשעת הדיון בתובענה, לאחר סיומו או לאחר מתן פסק דין בתובענה; אולם בעל הדין שנתן את ההודעה רשאי לבקש שיידחה מתן פסק דין נגד הצד השלישי עד לאחר שיקיים את פסק הדין נגדו באותה תובענה.

(ב) בכל מקרה לא יוצא פסק דין לפועל נגד הצד השלישי אלא ברשות בית המשפט או ראש ההוצאה לפועל, ולאחר שבעל הדין שנתן את ההודעה קיים את פסק הדין נגדו באותה תובענה.

(ג) לא הגיש הצד השלישי כתב הגנה וניתן פסק דין נגדו שלא בפניו, יחולו הוראות תקנה 201.

פרק י"ח: טען-ביניים

בקשת סעד בדרך טען-ביניים [293]

224. אדם שהוא נתבע, או צפוי להיות נתבע, בידי אנשים אחדים (להלן – טוענים) שתביעותיהם מכחישות זו את זו, זכאי לבקש מבית המשפט סעד בדרך של טען-ביניים.

בית המשפט המוסמך [294]

225. הבקשה תוגש לבית המשפט שלפניו נתבע המבקש, או לבית המשפט שלפניו הוא עלול להיתבע אם עדיין לא נתבע.

תצהיר [295]

226. (א) המבקש יגיש לבית המשפט תצהיר כי –

(1) אין הוא תובע שום טובת הנאה בנושא התביעות השנוי במחלוקת מלבד כיוסי תשלומי חובה ששילם או הוצאות שהוציא;

(2) אין הוא בקנוניה עם אחד הטוענים;

(3) הוא מוכן להעביר את נושא הבקשה לבית המשפט או לטפל בו כפי שיורה בית המשפט.

(ב) היה המבקש נתבע, יוגש התצהיר תוך עשרה ימים מיום שהומצאה לו ההזמנה למשפט.

הוצאת הזמנה כשהמבקש הוא נתבע [296]

227. הוגש תצהיר בידי מבקש נתבע, ינהג בית המשפט או הרשם כך:

(1) ידחה את הדיון בתובענה, אם יש צורך בכך;

(2) ימציא לטוען הזמנת טען-ביניים לפי טופס 19, ובה יוזמן להתייצב ביום שנקבע לדיון בתובענה; ההזמנה תומצא בצירוף העתק מכתב התביעה שבתובענה ומהתצהיר;

(3) ימציא לתובע הודעה לפי טופס 20, בצירוף העתק מן התצהיר, ואילו לנתבע ימציא הודעה לפי טופס 21.

הוצאת הזמנה כשהמבקש איננו נתבע [297]

228. הוגש התצהיר בידי מבקש שאיננו נתבע, ינהג בית המשפט או הרשם כך:

(1) יקבע תאריך לטען-הביניים וימציא לטוענים הזמנות לפי טופס 22 בצירוף העתקים מן התצהיר;

(2) ימציא למבקש הודעה לפי טופס 23.

הבאת נושא הבקשה לבית המשפט [298]

229. הרשם רשאי, בין לפני הוצאת ההזמנה לטען-הביניים ובין לאחר מכן, להורות למבקש להביא את נושא הבקשה לבית המשפט או לעשות בו בדרך שתיראה לרשם דרושה לקיום החלטת בית המשפט.

המצאת הזמנה [299]

230. הזמנה לטען-ביניים תומצא לא פחות מחמישה עשר ימים לפני התאריך שנקבע לבירור.

הודעת הסתלקות או הודעת פרטים [300]

231. (א) טוען יגיש לבית המשפט, תוך שבעה ימים מיום שהומצאה לו ההזמנה, אחת משתי אלה:

(1) הודעה במספר עתקים מספיק בשביל בית המשפט ולשם המצאה לכל בעלי הדין, ובה יציין שאין הוא תובע דבר לגבי נושא הבקשה;

(2) הודעת פרטים במספר עתקים כאמור המפרטת את נימוקי תביעתו לגבי נושא הבקשה.

(ב) בית המשפט רשאי, אם נראה לו הדבר, לדון בענין אף אם לא הוגשה הודעת פרטים.

הדיון [301]

232. בתאריך שנקבע לדיון ינהגו כך:

(1) היה המבקש נתבע, הרי אם –

(א) לא התייצב התובע, ידחה בית המשפט את התובענה, לרבות טען-הביניים, או יחליט החלטה אחרת שתיראה לו;

(ב) התייצב התובע ולא התייצב הטוען, ידון בית המשפט בתובענה שבין התובע ובין הנתבע ויפסוק בה, ורשאי הוא ליתן צו הגודר בעד תביעתו של הטוען;

(ג) התייצבו הן התובע והן הטוען, ידון בית המשפט בין אם התייצב הנתבע ובין אם לאו, ויתן פסק דין הקובע זכויותיהם ותביעותיהם של כל בעלי הדין;

(2) לא היה המבקש נתבע, הרי אם –

(א) לא התייצב אחד הטוענים, יפסוק בית המשפט בטענה שבין כל טוען שהתייצב ובין המבקש, ורשאי הוא ליתן צו הגודר בעד תביעתו של טוען נעדר;

(ב) התייצבו כל הטוענים, ידון בית המשפט בין אם התייצב המבקש ובין אם לאו, ויתן פסק דין הקובע זכויותיהם ותביעותיהם של כל בעלי הדין.

צו גודר [302]

233. (א) צו הגודר בעד תביעתו של טוען שלא הגיש הודעת הסתלקות, יצהיר שהטוען וכל הבא מכוחו לא יוכלו לעולם לתבוע מהנתבע או מהמבקש ולא מכל הטוען מכוחם; אך אין הצו פוגע בזכויותיהם של אותו טוען ושל התובע ושל כל טוען אחר בינם לבין עצמם.

(ב) צו הגודר בעד תביעתו של טוען שהגיש הודעת הסתלקות, יצהיר שהטוען וכל הבא מכוחו ולא יוכלו לעולם לתבוע לא רק מן הנתבע או מהמבקש אלא גם מן התובע ומכל טוען אחר או מכל הבא מכוחם.

פרק י"ט: אבעיות

אבעיה בשאלה משפטית [320]

234. מקום שנקבע בכל דין כי אדם חייב או רשאי להביא לחוות דעתו של בית המשפט שאלה משפטית המתעוררת במשפט או בהליך, יש להרצותה בצורת אבעיה.

צורת אבעיה [321]

235. אבעיה תהא ערוכה לפי טופס 24, תחולק לסעיפים מסומנים במספרים סידוריים, תכיל בצורה תמציתית את העובדות ותפרט את המסמכים שיהא צורך בהם, כדי לאפשר לבית המשפט להחליט בשאלות המתעוררות בה.

חתימה [322]

236. כל אבעיה תיחתם בידי בעלי הדין או עורכי דינם או נציגיהם המורשים האחרים, ותוגש לבית המשפט בשלושה עתקים.

השמעת טענות [323]

237. בשעת הדיון באבעיה רשאים בית המשפט ובעלי הדין להסתמך על תכנם של המסמכים שפורטו לפי תקנה 235, ובית המשפט רשאי להסיק מן העובדות והמסמכים כל מסקנה, עובדתית או משפטית, שאפשר היה להסיק מהם אילו הוכחו אגב דיון בתובענה.

כשבעל דין הוא פסול-דין [324] תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

238. אבעיה שפסול-דין הוא בעל דין בה לא תובא לדיון בלא רשות מאת בית המשפט; בקשת הרשות תוגש בכתב ותהא נתמכת בראיות מספיקות, המוכיחות את אמיתות האמור באבעיה בנוגע לענינו של הפסול-דין.

תאריך הדיון [325]

239. ראה בית המשפט צורך לשמוע טענות יודיע לבעלי הדין על התאריך שנקבע לדיון.

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

פרק כ': בקשות בכתב

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

סימן א' – בקשה בכתב

בקשה תהא בכתב [303] תק' תשנ"ה-1997

240. כל בקשה תוגש בכתב אם אין הוראה מפורשת אחרת בתקנות אלה או בכל דין אחר.

הגשת בקשה בכתב והדיון בה תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

241. (א) בבקשה בכתב יפרט בעל הדין את טיעונו כולל אסמכתאות, ויצרף לה תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה; תצהיר שלא צורף לבקשה בעת הגשתה, לא יצורף לה אלא ברשות בית המשפט.

תק' תשנ"ז-ה-1997

(ב) הוגשה בקשה בכתב, יומצא עותק מהבקשה לבעלי הדין הנוגעים בדבר, יחד עם הודעה ערוכה לפי טופס 25.

תק' (מס' 2) תשנ"ח-ה-1998 תק' תשע"ז-ז-2017

(ג) המשיב רשאי להשיב לבקשה תוך עשרים ימים מיום שהומצאה לו או בתוך מועד אחר שקבע בית המשפט או הרשם (להלן – התשובה); בתשובתו יפרט את טיעונו כולל אסמכתאות, ויצרף לה תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לתשובה; תצהיר שלא צורף לתשובה בעת הגשתה, לא יצורף לה אלא ברשות בית המשפט.

תק' תשע"ז-ז-2017

(ג) המבקש רשאי להגיב על תשובת המשיב בתוך עשרה ימים או בתוך מועד אחר שעליו הורה בית המשפט או הרשם (להלן – התגובה לתשובה) ויחולו על התגובה לתשובה, בשינויים המחויבים, הוראות תקנת משנה (ג).

תק' (מס' 2) תשנ"ח-ה-1998 תק' תשס"ג-ז-2003 תק' תשע"ז-ז-2017

(ד) בית המשפט או הרשם רשאי להחליט על יסוד הבקשה, התשובה והתגובה לתשובה לפי תקנות משנה (ג) ו-1(ג) בלבד או, אם ראה צורך בכך, לאחר חקירת המצהירים על תצהיריהם.

תק' (מס' 2) תשנ"ח-ה-1998 תק' תשע"ז-ז-2017

(ה) נדחתה או נמחקה בקשה בכתב ובעל דין הגיש מחדש אותה בקשה או בקשה דומה, יציין בבקשה את פרטי הבקשה הקודמת.

דחיית בקשה כשלא ניתנה הודעה מספקת [306] תק' (מס' 2) תשנ"ז-ז-1997

242. ראה בית המשפט או הרשם, בשעה שהוא דן בבקשה בכתב, כי לא ניתנה הודעה מספקת או לא ניתנה הודעה לאדם שצריך היה לקבלה, רשאי הוא לדחות את הבקשה או לדחות את הדיון בה על מנת שתיתן הודעה כאמור לפי הוראות שייראו לו.

דחיית הדיון [307] תק' (מס' 2) תשנ"ז-ז-1997 תק' תשנ"ח-ה-1997

243. בית המשפט או הרשם רשאי לדחות מזמן לזמן את הדיון בבקשה בכתב, מטעמים מיוחדים שיירשמו ולפי תנאים שייראו לו.

צו על פי צד אחד [304]

244. (א) נוכח בית המשפט או הרשם, שהשהייה הכרוכה בדיון בדרך הרגילה עלולה לגרום נזק שאין לו תקנה או נזק חמור, רשאי הוא, בלי שניתנה הודעה למשיב, ליתן צו על פי צד אחד, עם הוראות בענין הוצאות ובענינים אחרים לרבות ערובה לשיפוי המשיב, ככל שייראה לו.

(ב) בעל דין שנפגע על ידי הצו רשאי לבקש ביטולו תוך שלושים ימים מיום שהומצאו לו עותק הבקשה והצו.

סדר הדיון [308] תק' (מס' 2) תשנ"ז-ז-1997

245. בדיון בבקשה בכתב תהא למבקש הזכות להתחיל, ובכפוף לכך יהא סדר הדין כסדרי הדין הנוהגים בדיון בתובענה, ובשינויים המחויבים לפי הענין; אולם אין לשמוע עדים שתצהיריהם לא צורפו לפי תקנה 241 אלא אם כן בית המשפט או הרשם הורה על כך מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הסתמכות על ראיות שבהליך ביניים [308א]

246. (א) ראיה שהובאה בהליך ביניים רשאי בעל דין להסתמך עליה במהלך הבאת ראיותיו בכל הליך אחר שבתובענה.

(ב) בעל הדין שכנגד רשאי להתנגד להבאת הראיה מטעם שבדין, ואם הובאה הראיה בדרך של עדות, בעל-פה או בתצהיר, רשאי הוא גם לדרוש חקירת העד, והכל בין אם עשה כן בשעת הבאת הראיה בהליך הביניים ובין אם לאו.

(ג) בית המשפט רשאי שלא להרשות חקירה נוספת של עד בנושא שכבר נחקר עליו, אם ראה בכך משום הארכת הדיון שלא לצורך.

הודעה כהגשה [309] תק' (מס' 2) תשנ"ז-ז-1997

247. (בוטלה).

הזכאים לבקש בהמרצת פתיחה [310]

248. האנשים המנויים להלן זכאים לבקש מבית המשפט בהמרצת פתיחה החלטה באחת השאלות המנויות בתקנה 249:

- (1) מנהלי עזבונו של נפטר, כולם או מקצתם;
- (2) נאמנים על פי שטר קנין או מסמך, כולם או מקצתם;
- (3) אדם הטוען שהוא מעוניין בסעד המבוקש בחזקת נושה או יורש, או נהנה על פי תנאי שטר קנין או מסמך, או בחזקת תובע על פי העברה או בדרך אחרת מכוחו של נושה או של אדם אחר כאמור;
- (4) אפוטרופסים שנתמנו לפסולי-דין, ואם הפסול-דין הוא קטין – גם הוריו.

שאלות שניתן לבקש בהן בהמרצת פתיחה [311]

249. ואלה השאלות שבהן ניתן לבקש בהמרצת פתיחה:

- (1) שאלה הנוגעת בזכות או בטובת הנאה של הטוען שהוא נושה, יורש או נהנה;
- (2) קביעת סוגם של נושים, של יורשים או של אנשים אחרים;
- (3) חיובם של מנהלי עזבון או נאמנים להגיש חשבונות מסויימים ואימות חשבונות אלה בשעת הצורך;
- (4) חיובם של מנהלי עזבון או נאמנים לשלם לקופת בית המשפט כספים שבידיהם;
- (5) מתן הוראות למנהלי עזבון או לנאמנים לעשות או להימנע מעשות מעשה מסויים בתפקידם כאחד מאלה;
- (6) הכרעה בכל שאלה הנובעת במישרין מתוך הנהלת העזבון או הנאמנות;
- (7) הכרעה בכל שאלה הנוגעת לענייני פסול-דין;
- (8) אישור מכירה, קניה, פשרה או עיסקה אחרת.

המרצת פתיחה מטעם מוכר או קונה של מקרקעין [312]

250. מוכר או קונה של מקרקעין זכאי בכל עת לבקש, בהמרצת פתיחה, החלטה בכל שאלה המתעוררת עקב דרישה או התנגדות או תביעת פיצויים, או בכל שאלה אחרת הנובעת מתוך חוזה המכר או הכרוכה בו ואינה נוגעת לקיומו או לתקפו של החוזה.

המרצת פתיחה מטעם שותף בשותפות [313]

251. מקום שקיומה של שותפות, או הזכות לשותפות, או העובדה שהשותפות מתפרקת, אינם שנויים במחלוקת, זכאי כל שותף בה או יורשו לבקש בהמרצת פתיחה את פירוק השותפות, עריכת חשבונותיה וחיסולה.

המרצת פתיחה מטעם מעוניין [314]

252. כל הטוען שהוא מעוניין על פי שטר קנין, צוואה או מסמך אחר, זכאי לבקש מבית המשפט, בהמרצת פתיחה, החלטה בשאלה של פירוש הנובעת מתוך המסמך והצהרה על זכויות המעוניינים.

תובענה לסעד הצהרתי [317]

253. תובענה לסעד הצהרתי גרידא מותר להגיש בדרך המרצת פתיחה.

סייג [315]

254. אין להביא בדרך המרצת פתיחה בקשה בדבר מינוי מנהל עזבון, נאמן או אפוטרופוס.

הגשת המרצת פתיחה תק' תשנ"ה-1997 תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999

255. המרצת פתיחה תוגש כדרך שמגישים בקשה בכתב, ויחולו עליה הוראות תקנה 241(א); הבקשה תוכתר במילים "המרצת פתיחה" ותומצא למשיב יחד עם הזמנה ערוכה לפי טופס 26.

הגשת תשובה תק' תשנ"ה-1997 תק' (ס' 3) תשס"א-2001

256. משיב בהמרצת פתיחה הרוצה להגיש תשובה להמרצת הפתיחה, יגישה לבית המשפט וימסור עותק ממנה למבקש בתוך ארבעים וחמישה ימים ממועד המצאת המרצת הפתיחה או עד ארבעה עשר ימים לפני מועד הדיון בה, לפי המוקדם, זולת אם הורה בית המשפט הוראה אחרת; בתשובתו יפרט את טיעונו כולל אסמכתאות, ויצרף לה תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לתשובה; תצהיר שלא צורף לתשובה בעת הגשתה, לא יצורף לה אלא ברשות בית המשפט.

החלטה בהעדר תשובה ובקשה לקיום דיון תק' תשע"ג-2013

256א. לא הגיש משיב תשובה כאמור בתקנה 256 ולא ביקש לקיים דיון עד תום המועד להגשת תשובה, רשאי בית המשפט ליתן החלטה על יסוד המרצת הפתיחה בלבד אם שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

ראיות [318] תק' תשנ"ה-1997

257. בית המשפט בדונו בהמרצת פתיחה רשאי להורות על הבאת ראיות נוספות בתמיכה להמרצת פתיחה, ככל שיראה צורך בכך, לרבות השמעת עדים, ורשאי הוא להורות בדבר בירור הפלוגתות המתעוררות בה ככל שיראה לו.

ביטול ההמרצה [319] תק' תשנ"ה-1997

258. בכל שלב של הדיון רשאי בית המשפט, אם נראה לו כי אין זה מן הראוי לטפל בבקשה בדרך המרצת פתיחה, לבטל את המרצת הפתיחה ולהפנות את בעלי הדין לתובענה בדרך הרגילה או לדון בה כאילו היתה תובענה בדרך הרגילה, ולשם כך רשאי הוא להורות על הגשת כתבי טענות.

תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

חלק ג' 1: תובענות בעניני משפחה

תק' תשנ"ז-1996

פרק כ' 1: בית המשפט לענייני משפחה

פרשנות תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995 תק' תשנ"ז-1996

258א. למונחים בפרק זה תהיה אותה משמעות שיש להם בחוק בית המשפט לענייני משפחה (בפרק זה – החוק).

תחולת הוראות תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

258ב. (א) הוראות פרק זה יחולו על תובענות שנדונות בבית המשפט לענייני משפחה ועל תובענות בענייני משפחה שעל פי החוק נדונות בבית משפט שלום שאינו בית משפט לענייני משפחה (להלן שניהם כאחד – בית המשפט); וזאת על אף האמור בתקנות 260(ב), 268(ב) ו-297(ב).

תק' תשנ"ו-1995

(ב) הגדרות והוראות אחרות שבתקנות אלה למעט פרק כ"ב יחולו על תובענות בענייני משפחה ככל שאינן סותרות חלק זה, ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

(ג) בית המשפט רשאי לסטות מהוראות שבפרקים אחרים שבתקנות אלה, ולנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק; ואולם הוראה זו לא תחול על תובענה לפי חוק הירושה, תשכ"ה-1965, שעילתה אינה סכסוך בתוך המשפחה.

מקום השיפוט תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995 תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

258ג. (א) תובענה בענייני משפחה שהצדדים לה הם בני-זוג או הורים וילדיהם תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגוריהם המשותף, ואם אין להם מקום מגורים משותף – מקום מגוריהם המשותף האחרון; ואולם היתה התובענה בענין מזונות של קטין, רשאי בית המשפט להורות על העברת הדיון בתיק העיקרי, כמשמעותו בתקנה 258ד, לבית משפט אחר.

(ב) תובענה אחרת בענייני משפחה, לרבות תובענה שלא נקבע לה מקום שיפוט כאמור בתקנת משנה (א), תוגש לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום מגורי התובע.

תק' תשס"א-2000

(1ב) היה מקום מגורים כאמור בתקנת משנה (א) או (ב) באזור כמשמעותו בתוספת לחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), תשל"ח-1977, יראו כבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי מקום המגורים, את בית המשפט שתחום שיפוטו הוא הקרוב לאותו מקום מגורים.

(ג) תובענה שאין לה מקום שיפוט מתאים לפי פרק זה, תוגש לבית המשפט המוסמך בתל-אביב.

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

(ד) תובענה חדשה נוספת בענייני משפחה תוגש כאמור בסעיף 6(ד) לחוק; ראה בית המשפט כי בית משפט אחר דן בתובענה קודמת בענינם, בין שנסתיים בה הדיון ובין שהיא עדיין תלויה ועומדת, יעביר את התובענה לאותו בית משפט אשר ימשיך לדון בה מהשלב שאליו הגיע בית המשפט שהעבירה, אלא אם כן מצא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי לשם בירור התובענה עליו לדון בה כאילו לכתחילה הובאה לפניו.

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

(ה) על אף האמור בתקנות משנה (א) עד (ד) רשאי בית המשפט להורות על העברת הדיון בתיק העיקרי, כמשמעותו בתקנה 258ד לבית משפט אחר, אם כל הצדדים מתגוררים מחוץ לאזור השיפוט.

(ו) בכתב התביעה יפרט בעל הדין את העובדות המראות כי לבית המשפט יש סמכות מקומית לדון בתביעה.

(ז) הוראות פרק ב' לא יחולו על תובענות בענייני משפחה.

(ח) הוראות תקנה זו לא יחולו על תובענה בענייני אימוץ ילדים, ירושה, קביעת גיל או לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א-1991.

פתיחת תיק תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

258ד. (א) תובענות שונות שהוגשו בין בני זוג או הורים וילדיהם יצורפו לתיק משפחה אחד שיכלול תיק עיקרי ותיקי משנה.

(ב) הוגשו מספר תובענות בין אותם בעלי דין, שאינם בני המשפחה הנזכרים בתקנת משנה (א), יצורפו אף התובענות הללו לתיק משפחה אחד כאמור.

(ג) בתובענה חדשה נוספת בין בעלי דין האמורים בתקנות משנה (א) או (ב), יראה לציין מביא ההליך את מספרו של התיק העיקרי בבית המשפט שבו נדונה תובענה קודמת.

(ד) תביעה ראשונה, למעט בעניני אימוץ, תקבל מספר של תיק עיקרי, וכל תביעה נוספת תקבל מספר של תיק משנה לתיק העיקרי; בקשות לסעד ביניים יצורפו לתיק העיקרי או לתיק המשנה שבמסגרתו הוגשו, לפי הענין.

תק' (מס' 3) תשנ"ו-1996 תק' תשנ"ז-1996 (מס' 2) תשס"א-2000

(ה) לתיק עיקרי שהוגשה בו תובענה באחד מן העניינים המפורטים בתקנה 258ז, בפסקאות (1) עד (3), לרבות אישור הסכם בין בני זוג, באחד מן העניינים המפורטים בתקנה 258ז, בפסקה (1) או תובענה באחד מן העניינים המפורטים בפסקאות (2) ו-3 לרבות אישור הסכם באחד מן העניינים המפורטים בהן, או בפסקה (9), תצורף הרצאת פרטים לפי טופס א26; לא תקובל תובענה בבית המשפט אלא אם כן צורף לתיק העיקרי טופס כאמור שכל הפרטים הנדרשים בו מולאו כהלכה.

תק' תשנ"ז-1996

(1) תביעה שכנגד או הודעת צד ג' תוגש בתיק משנה נפרד.

כתב תביעה תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995 תק' (מס' 3) תשע"ד-2014

258ה. (א) תובענה, למעט בקשת ביניים, תיפתח במסירת כתב תביעה לבית המשפט; היתה התובענה בין בני זוג באחד מן העניינים המפורטים בפסקה (2) או (3) שבתקנה 258ז, בעניין ילדם הקטין, תוגש התובענה לפי טופס 1א26.

(ב) הוראות פרק ט"ז וסימן ב' בפרק כ' לא יחולו על תובענות בעניני משפחה.

(ג) קטין רשאי להגיש תביעה בעצמו כאמור בסעיף 3(ד) לחוק.

בקשת ביניים תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995 תק' תשנ"ה-1997

258ו. (א) כל בקשת ביניים, למעט בקשה להזמנת עדים או לשינוי מועד דיון, תוגש בכתב ותאומת בתצהיר כאמור בתקנה 258ח, ויצויין בה סוג התובענה, כמפורט בתקנה 258ז, שבמסגרתו הוגשה.

תק' תשנ"ה-1997

(ב) משיב הרוצה להגיש תצהיר תשובה לבקשה בכתב יגישו לבית המשפט וימסור עותק ממנו למבקש, תוך חמישה עשר ימים מיום שהומצאה לו הבקשה; נקבע מועד מוקדם יותר לדיון בבקשה יוגש התצהיר, לכל המאוחר, יומיים לפני הדיון בבקשה אלא אם כן הורה בית המשפט על מועד אחר.

סעדים בשל תביעות שונות תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

258ז. תובענה בשל כל אחד מהעניינים המפורטים להלן, תוגש בתביעה נפרדת, יהיה מספר הסעדים באותו ענין אשר יהיה:

(1) תובענה כספית או רכושית, לרבות סעד הצהרתי, פירוק שיתוף בנכס וסעד על פי חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973;

(2) תובענה למזונות ולמדור;

(3) תובענה בענין קטין שנושאה זכויות משמורת, חינוך, ביקור, הבטחת קשר בין קטין להורהו ויציאת קטין מהארץ;

(4) תובענה אחרת לפי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962;

(5) תובענה לאבהות או אמהות;

(6) תובענה להחזרת קטין חטוף;

(7) תובענה לפי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991;

(8) תובענה בענין הכרזה על ילד ככר-אימוץ או למתן צו אימוץ;

(9) תובענה בענין התרת נישואין;

תק' (מס' 2) תשע"א-2010

(9א) תובענה לפי סעיפים 2(7) ו-11 לחוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התש"ע-2010;

(10) תובענה בענין גיל הנישואין;

(11) תובענה בענין קביעת גיל;

(12) תובענה לשינוי שם;

תק' תשנ"ז-1996

(א12) תובענה בענייני משפחה לפי חוק הבוררות, התשכ"ח-1968;

תק' תשנ"ז-1996

(ב12) תובענה לפי סעיף 19ה(ב) לחוק מרשם אוכלוסין, התשכ"ה-1965;

תק' תשנ"ז-1996

(ג12) תובענה לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד הילוד), התשנ"ו-1996;

(13) תובענה לאכיפת פסק חוץ בענייני משפחה;

(14) ערעור על החלטת רשם;

(15) ערעור על החלטת ראש ההוצאה לפועל;

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

(16) (נמחקה);

(17) תובענה אחרת בענייני משפחה.

אימות כתב טענות בתצהיר תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

258ח. (א) לכתב תביעה, לכתב הגנה, לכתב תשובה לתביעה שכנגד, להודעה לצד שלישי ולכתב הגנה לה, יצורף תצהיר של בעל הדין שבו יאמת את העובדות שבכתב הטענות אשר ידועות לו מידיעתו האישית; תקנה 521 לא תחול על תצהיר זה.

(ב) היה בעל דין פסול דין, יתן את התצהיר אפוטרופסו או ידידו הקרוב.

(ג) ראה בית המשפט שנבצר מבעל דין לתת תצהיר או להיחקר על תצהירו, רשאי הוא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להרשות לאדם אחר לתת תצהיר במקומו, ובלבד שאותו אדם יודע מתוך ידיעתו-שלו את הפרטים הנוגעים לתובענה.

(ד) תצהיר שהוגש כאמור בתקנת משנה (א), תחול עליו הוראת תקנה 169(ב).

גילוי מסמכים מוקדם תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

258ט. (א) לכתב טענות יצרף בעל דין רשימת מסמכים שעליה נסמך כתב הטענות, בין שהם ברשותו ובין שאינם ברשותו.

(ב) מסמך כאמור בתקנת משנה (א) המצוי ברשותו של מגיש כתב הטענות, יצורף העתק או תצלום שלו לכתב הטענות, ואם אין הוא מצוי ברשותו, יציין בתצהיר המאמת את כתב הטענות בידי מי, למיטב ידיעתו, הוא מצוי.

(ג) לא צירף בעל דין מסמך כאמור בתקנת משנה (ב), תחול תקנה 114א.

(ד) הוראות פרק ט' בענין גילוי מסמכים לא יחולו על תובענות בענייני משפחה.

כתבי טענות נוספים תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

258י. לאחר הגשת כתב הגנה לא יוגש כתב טענות נוסף אלא ברשות בית המשפט.

התייצבות בעלי הדין תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

258יא. בתובענה יתייצבו בעלי הדין בקדם-המשפט, למעט בעל דין שהוא פסול דין זולת אם בית המשפט קבע אחרת; דין אי-התייצבות של בעל דין כדין אי-התייצבות על פי תקנה 157.

חוות דעת של מומחה בענייני משפחה תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995 תק' משס"ה-2004

258יב. (א) בית המשפט רשאי, אף שלא בהסכמת בעלי הדין, למנות מומחה מטעמו, שיגיש לו חוות דעת בכתב בכל ענין הנוגע לענייני המשפחה; המומחה ייבחר מתוך רשימת המומחים, כמשמעותה בסעיף 4 לצו בית המשפט לענייני משפחה (הקמת יחידות סיוע, דרכי פעולתן וסדרי עבודתן), התשנ"ו-1996 (להלן – צו ההקמה); בבחירת המומחה ייוועץ בית המשפט עם בעלי הדין; לא הגיעו בעלי הדין לידי הסכמה בדבר מינוי מומחה מסוים, יבחר בית המשפט את המומחה.

(ב) הורה בית המשפט על מינוי מומחה מטעמו, רשאי בעל דין להביא בפניו מסמכים הנוגעים לענין, תוך שבעה ימים מיום מינויו.

תק' תשס"ה-2004

(ג) המומחה יגיש לבית המשפט, בתוך ארבעים וחמישה ימים מיום מינויו, את חוות דעתו, לפי הטופס שבתוספת הראשונה לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971, ובו יציין את פרטיו של המומחה שעמו הוא התייעץ, כאמור בסעיף 4(ה) לצו ההקמה.

(ד) בעל דין רשאי להגיש למומחה שאלות הבהרה בכתב על חוות דעתו בתוך שבעה ימים מיום שקיבל את חוות הדעת, והמומחה ישיב על השאלות בכתב בתוך שבעה ימים מיום שקיבל את השאלות.

(ה) מומחה שמינה בית המשפט לא יוזמן להיחקר על חוות דעתו אלא ברשות בית המשפט, ובלבד שהוגשה בקשה מנומקת לחוקרו בתוך שבעה ימים מיום קבלת התשובות לשאלות ההבהרה.

תק' תשס"ה-2004

(ו) בית המשפט יקבע מי מבעלי הדין יישא בתשלום שכרו של המומחה שנבחר, כאמור בתקנת משנה (א), ורשאי הוא לקבוע כי אחדים מבעלי הדין או כולם יישאו בתשלום שכרו.

תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996 תק' תשנ"ז-1996

(ז) בעל דין לא יגיש חוות דעת של מומחה מטעמו אלא לאחר שבית המשפט בחן אם ליתן צו על פי סעיף 8(ג) לחוק.

תק' (מס' 3) תשס"ח-2008

(ח) תקנה זו תחול גם על בית משפט הדין בערעור על החלטה של בית משפט לענייני משפחה או על החלטה בערעור או הדין בבקשת ערעור על החלטה בערעור.

שכר טרחה של מומחה תק' תשס"ה-2004

258 יב. (א) שכרו לשעה של מומחה שמינה בית המשפט יהיה השכר המצוין ברישמת המומחים לצד שמו.
(ב) השכר שיפסוק בית המשפט למומחה לא יעלה על שכרו לשעה, כאמור בתקנת משנה (א) כפול במספר השעות המרבי שנקבע בצו ההקמה, ולענין פסיכיאטר ורופא אחר – השכר הכולל בעד חוות דעת המצוין ברישמת המומחים לצד שמו.

(ג) בית המשפט רשאי, בנסיבות מיוחדות ועל פי בקשה בכתב ומראש של המומחה, לקבוע לו שכר העולה על האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), ובלבד שלא יעלה על 150% של השכר האמור בתקנת משנה (ב), אלא בהסכמת הצדדים.

(ד) שכר בעד חוות דעת מיוחדת של מומחה, שאיננה מצוינת בצו ההקמה, ייקבע בידי בית המשפט בהסכמת המומחה מראש.

הזמנת עד מטעם בית המשפט תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

258 יג. (א) בית המשפט רשאי להזמין עד מטעמו אם הוא סבור שעדותו דרושה לצורך בירור המשפט.
(ב) בית המשפט רשאי לחייב את בעלי הדין או מי מהם לשאת בתשלום הוצאותיו של עד שהוזמן כאמור בתקנת משנה (א).

קבלת עדות תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

258 יד. (א) בית המשפט רשאי לקבל כראיה כל עדות שהובאה בפניו, אף אם אינה קבילה בבית משפט אחר.
(ב) בית המשפט יקבע את ממצאיו לפי הראיות המסתברות יותר.
(ג) הוראות תקנה זו לא יחולו על תובענה לפי חוק הירושה, התשכ"ה-1965, שעילתה אינה סכסוך בתוך המשפחה.

מינוי כונס נכסים תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

258 טו. (א) מונה כונס נכסים בתביעה בעניני משפחה, לא תחול עליו תקנה 390.
(ב) כונס הנכסים ירשום הערת אזהרה בדבר מינויו על כל נכס שלגביו מתנהל פנקס על פי דין.

שכרו של כונס נכסים תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995 תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

258 טז. בית המשפט יקבע את שכרו של כונס נכסים; השכר שיקבע לא יעלה על 4 אחוזים מתקבולי מימוש בדרך של מכירה, ולגבי ניהול נכס אחר, שאינו כרוך במכירה, לא יעלה על 2 אחוזים מתקבולי הכנסה.

צו עיקול בתביעת מזונות תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995 תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997 תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999

258 זי. (א) צו עיקול בתביעת מזונות לא יעלה על סכום מזונות הנתבע לתקופה של שנתיים, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) ניתן צו עיקול בתביעת מזונות וזכה התובע בתביעתו, יפקע הצו בתום חמש שנים מיום מתן פסק הדין.
(ג) צו עיקול שאושר בפסק דין למזונות לפני שבית משפט לעניני משפחה הוסמך לדרון בתביעה באותו מקום, יפקע כאמור בתקנת משנה (ב) או תוך ששה חודשים מיום שהוסמך כאמור בית משפט באותו מקום, לפי המאוחר.

צו עיכוב יציאה מהארץ תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

258 יח. (א) עם מתן החלטה על צו עיכוב יציאה מן הארץ יקבע בית המשפט, בצו, את תאריך פקיעתו.
(ב) ניתן צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד קטין, יעמוד הצו בתוקפו עד מלאת לקטין שמונה עשרה שנים, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.

הפניה ליחידת סיוע תק' (מס' 3) תשנ"ו-1996 (הוראת שעה) תשע"ו-2016

258ט. (א) בית המשפט רשאי להפנות את בעלי הדין ליחידת הסיוע, כדי שתתן להם, בעצמה או באמצעות אחרים, שירותי אבחון, ייעוץ או טיפול בענייני משפחה (להלן – ייעוץ).

תק' (מס' 2) תשס"א-2000

(ב) (נמחקה).

(ג) הפנה בית המשפט את בעלי הדין ליחידת הסיוע, יעכב את ההליכים לתקופה של שלושים ימים.

חיסיון ביחידות הסיוע תק' (מס' 2) תשס"א-2000

258ט. (א) בית המשפט יסביר לבעלי הדין כי דברים שיימסרו ליחידת הסיוע יראו אותם כדברים שנאמרו בבית משפט שדן בדלתיים סגורות ויחולו עליהם כללי חיסיון עדויות וכללי ראיות חסויות, וכי הדין ביחידת הסיוע או הפסקתו לא ישפיעו על הדין בבית המשפט.

(ב) הפנה בית המשפט ליחידת הסיוע לשם מתן חוות דעת על בעלי הדין או מי מהם, יסביר להם כי לא יחול חיסיון כלפי בית המשפט, על דברים שיימסרו ליחידת הסיוע, לצורך מתן חוות הדעת.

בקשה ליישוב סכסוך תק' (מס' 3) תשנ"ו-1996

258כ. [12] (א) בן זוג רשאי להגיש לבית המשפט בקשה ליישוב סכסוך עם בן זוגו ולהפניה ליחידת הסיוע (להלן – בקשה ליישוב סכסוך).

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

(ב) בקשה ליישוב סכסוך תוגש לפי טופס 26ב, ויצורף לה טופס 26א מאומת בתצהיר.

תק' תשנ"ז-1996 תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

(ב) הוגשה בקשה ליישוב סכסוך, רשאי בית המשפט להפנות את בני הזוג ליחידת הסיוע כאמור בתקנה 258ט או להפנותם, בהסכמתם, לייעוץ או לפישור.

(ג) הגשת בקשה ליישוב סכסוך תיחשב כהגשת תובענה נגד בן הזוג האחר בכל העניינים המפורטים בתקנה 258ז(1) עד (3), ובלבד שהענין נובע מהקשר שביניהם כבני זוג.

(ד) בן זוג שהגיש בקשה ליישוב סכסוך לא יגיש נגד בן זוגו בקשה נוספת ליישוב סכסוך בתוך שנה מיום הגשת הבקשה הקודמת.

התנגדות להפניה תק' (מס' 3) תשנ"ו-1996 תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

258כא. [13] (א) סירב בן הזוג האחר להופיע בפני יחידת הסיוע ונמסרה על כך הודעה בכתב לפי סעיף 5(ג) לחוק או פגה תקופת עיכוב ההליכים, לפי תקנה 258ט(ג), יורה בית המשפט על חידוש ההליכים בפניו; היתה ההפניה ליחידת הסיוע על פי בקשה ליישוב סכסוך, יורה בית המשפט לבן הזוג שהגיש את הבקשה להגיש כתב תביעה כאמור בתקנה 258ז, בתוך שלושים ימים.

(ב) הוגש לבית המשפט כתב תביעה כאמור יראו אותו כאילו הוגש במועד הגשת הבקשה ליישוב הסכסוך; לא הוגש כתב תביעה – תימחק הבקשה.

בקשה ליישוב סכסוך בין הורי לבין הורה תק' תשס"ה-2007

258כא. (א) הורה הורהו של קטין רשאי להגיש בקשה ליישוב סכסוך בינו לבין הורה של קטין, בעניין קביעת דרכי קשר בינו לבין הקטין להבטחת טובתו של הקטין, לפי סעיף 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ה-1965; הבקשה תוגש לפי טופס 26ג ותחול עליה תקנה 258כ(ב) ו-(ד), בשינויים המחוייבים.

(ב) הודיעה יחידת הסיוע שאליה הופנתה בקשה לפי תקנת משנה (א), לבית המשפט כי הצדדים לא הגיעו ליישוב הסכסוך בהסכמה, רשאי מגיש הבקשה להגיש תובענה בעניין.

העברת ענין לייעוץ או לפישור תק' (מס' 3) תשנ"ו-1996

258כב. ¹² הסכימו בעלי הדין, על פי הצעת יחידת הסיוע, לפנות לייעוץ או לפישור כמשמעותו בסעיף 79ג לחוק בתי המשפט, תודיע על כך יחידת הסיוע לבית המשפט, והוא יורה על עיכוב ההליכים שבפניו לתקופה שיקבע.

הפסקת הייעוץ או הפישור תק' (מס' 3) תשנ"ו-1996 תק' תשנ"ז-1996

258כג. ¹² הפסיק בעל דין את הייעוץ או הפישור כאמור בתקנה 258כ(ב) או 258כב, ונמסרה על כך הודעה בכתב לבית המשפט או לרשם, יחולו הוראות תקנה 258כא בשינויים המחוייבים.

הסדר הסכסוך תק' (מס' 3) תשנ"ו-1996

258כד. ¹² (א) הגיעו בעלי הדין להסכם בדבר הסדר הסכסוך, רשאי בית המשפט לאשר את ההסכם ולתת לו תוקף של פסק דין.

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

(ב) הגיעו בעלי הדין להסדר הסכסוך בפישור, ונקבעו בהסכם תניות בענינו של קטין או פסול דין, יודיע המפשר ליחידת הסיוע אם תניות אלה אינן מנוגדות לטובת הקטין או פסול הדין.

בקשה לסעד זמני בעת עיכוב ההליכים תק' (מס' 3) תשנ"ו-1996

258כח. [14] בן זוג שהגיש בקשה ליישוב סכסוך לא יגיש בקשה לסעד זמני נגד בן זוגו בקשר לענינים המפורטים בתקנה 258כז עד תום התקופה שההליכים מעוכבים, למעט צו מניעה לשמירת המצב הקיים או צו עיכוב יציאה מן הארץ.

אישור הסכם בענייני משפחה תק' תשנ"ז-1996 (מס' 3) תש"ע-2010 תק' (מס' 5) תש"ע-2010

258כז. הוגשה תובענה לאישור הסכם או לשינוי הסכם בענייני משפחה לפי סעיף 3(ג) לחוק, יסביר בית המשפט לבעלי הדין, לפני אישור ההסכם, את משמעות הוראות ההסכם, ויברר שהם ערכו אותו בהסכמה חופשית, ואולם ראה בית המשפט כי נבצר מבעל דין להתייצב לפניו, רשאי הוא לערוך את הבירור האמור באמצעות בא כוחו או בדרך אחרת, זולת לגבי ברור לפי סעיף 2(ב) לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973, שעריכתו באמצעות בא כוח או בדרך אחרת תיעשה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

פשרה בבית המשפט תק' תשנ"ז-1996

258כז. (א) בית המשפט רשאי, במסגרת קדם המשפט, לקיים ישיבה להצעת הסדר פשרה, לפי סעיף 79א(ב) לחוק בתי המשפט.

(ב) ישיבה כאמור בתקנת משנה (א) יכול שתתקיים אף לפני קדם המשפט, במסגרת דיון בבקשה ליישוב סכסוך או בבקשת ביניים.

המועד להגשת ערעור תק' תשנ"ז-1996

258כח. ערעור כאמור בתקנה 258ז(14) ו-15) יוגש לבית המשפט תוך חמישה עשר ימים מיום שהחלטה נושא הערעור הומצאה למערער.

ערעור שכנגד תק' תשנ"ז-1996

258כט. הוראות סימן ה' בפרק ל' לא יחולו על ערעורים בבית המשפט לענייני משפחה.

מצורפי כתב הערעור תק' תשנ"ז-1996

258ל. לכתב הערעור יצורפו עיקרי טיעון ותיק מוצגים.

הגשת עיקרי טיעון ומוצגים על ידי המשיב תק' תשנ"ז-1996

258לא. המשיב בערעור יגיש את עיקרי טיעונו ותיק מוצגים תוך חמישה עשר ימים מיום קבלת כתב הערעור.

ערובה לערעור תק' תשנ"ז-1996

258לב. (א) לא יישלח כתב ערעור למשיב אלא לאחר שהמערער הפקיד במזכירות בית המשפט ערובה, להנחת דעתו של בית המשפט ובמועד שקבע להפקדה, לשם הבטחת הוצאות המשיב, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת. (ב) לא הפקיד המערער ערובה במועד שנקבע, יירשם הערעור לדחיה לפני בית המשפט; הודעה על כך תומצא לבעלי הדין.

הדיון בערעור תק' תשנ"ז-1996

258לג. בעת הדיון בערעור רשאי כל צד להשלים את טיעונו בעל פה.

תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

[15] פרק כ"ז: השתתפות ילדים

הגדרות ופרשנות תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

258לג. (א) בפרק זה, "עובד יחידת הסיוע" – עובד סוציאלי או פסיכולוג מיחידת הסיוע של בית המשפט לענייני משפחה, אשר עבר הכשרה לשמיעת ילדים בבית המשפט.

(ב) הוראות תקנה 258א יחולו גם על פרק זה.

זכות הילד להישמע תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

258לג. בית משפט הדין בתובענה כאמור בתקנה 258(3), (6), (10) או (12) הנוגעת לילד, ייתן לילד הזדמנות להביע את רגשותיו, דעותיו ורצונותיו בעניין הנדון לפניו (להלן – שמיעת הילד) וייתן להם משקל ראוי בהחלטתו, בהתאם לגילו ולמידת בגרותו של הילד, אלא אם כן החליט בית המשפט, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, שהילד לא יישמע, לאחר ששוכנע כי מימוש זכותו של הילד להישמע יגרום לילד פגיעה העולה על הפגיעה שתיגרם לו משלילתה.

החלטה על שמיעת הילד תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

258לג. (א) בית המשפט יורה בקדם המשפט על שמיעת הילד ויפנה את הוריו ליחידת הסיוע בטופס 26 שבתוספת הראשונה, אלא אם כן החליט כאמור בתקנה 258לג2 כי הילד לא יישמע; לטופס יצורפו דברי הסבר המיועדים לילד ולהוריו על הליך שמיעת הילד ומטרתו.

(ב) בלי לגרוע מהוראת תקנת משנה (א), רשאי בית המשפט להחליט על שמיעת הילד בכל שלב של הדין.

אופן שמיעת הילד וגילו תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

258לג. (א) הילד ישמע את דבריו לפני השופט הדין בעניין או עובד יחידת הסיוע בהתאם להוראות תקנות אלה.

(ב) בית המשפט ישמע ילד שגילו שש שנים לפחות, וכן ילד שטרם מלאו לו שש שנים אם ראה בית המשפט לנכון לעשות כן, במקרה שבו אחיו הגדולים של הילד הוזמנו להשמיע את דברם או מטעם אחר.

(ג) ילד יישמע בלא נוכחות הוריו או באי כוחם.

(ד) ילד יישמע ככל הניתן בנפרד מאחיו, ורשאי בית המשפט או עובד יחידת הסיוע, לפי העניין, להחליט על שמיעת כמה אחים יחדיו.

פגישת הילד ביחידת הסיוע תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

258לג. בפגישה עם עובד יחידת הסיוע יסביר העובד לילד, באופן המותאם לגילו ולמידת בגרותו, על זכותו להישמע לפני השופט הדין בתיק או לפני עובד יחידת הסיוע לפי בחירתו של הילד, על מטרת השמיעה, אופן התנהלותה ועל כללי החיסיון והגילוי שיחולו על הפגישה ועל השמיעה, לרבות לפי תקנה 258לג9; כן יסביר העובד לילד כי הוא רשאי לוותר על זכותו להישמע או לבחור להעביר את דבריו לשופט בכתב או באופן אחר באמצעות עובד יחידת הסיוע.

שמיעת הילד על ידי שופט תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

258לג. בחר הילד להשמיע את דבריו לפני שופט, רשאי השופט להחליט לשמוע את הילד בנוכחות עובד יחידת הסיוע או עובד אחר של בית המשפט; בית המשפט יערוך תרשומת של עיקרי דבריו של הילד.

שמיעת הילד על ידי עובד יחידת הסיוע תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

258לג. בחר הילד להשמיע את דבריו לפני עובד יחידת הסיוע, יעביר העובד לבית המשפט תרשומת של הדברים שהילד ביקש למסור לבית המשפט, בצירוף התרשומותו המקצועית של העובד לגבי התנהגותו ומצבו של הילד בעת השמעת הדברים.

חיסיון דברי הילד תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

258לג. התרשומת של בית המשפט או של עובד יחידת הסיוע וכן דברים שהילד מסר יישמרו בכספת בית המשפט ויהיו חסויים בפני כל אדם, למעט בית המשפט שלעצור; בית המשפט ישמע את הילד לא יפרט בהחלטתו את דברי הילד, אלא אם כן הסכים הילד לגילוי הדברים, כולם או חלקם, ובית המשפט מצא כי יהיה בגילוי כדי לקדם את טובת הילד.

מתן ההחלטה בנוגע לילד תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

258לג. השופט ימסור את עיקרי ההחלטה הנוגעים לילד ליחידת הסיוע והיא תמסור אותם לילד, באופן המותאם לגילו ולמידת בגרותו, לרבות על ידי זימון הילד והוריו ליחידת הסיוע.

בחינת טובת הילד ושמיעתו באישור הסכם תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

258לג. (א) הוגשה לבית המשפט תובענה לאישור הסכם בעניינים האמורים בתקנה 258(3) ו-6), תשלח מזכירות בית המשפט להורי הילד דברי הסבר על חשיבות שמיעת הילד בעניינים שבהסכם הנוגעים אליו, לפני הבאת ההסכם לאישורו של בית המשפט; היו ההורים מיוצגים על ידי עורך דין, יישלחו דברי הסבר לעורך הדין וזה יעבירם להורי הילד.

(ב) במעמד אישור ההסכם, יברר בית המשפט אם נשמע הילד, ואם ראה בית המשפט כי יש צורך בשמיעת הילד, רשאי בית המשפט להפנות את הורי הילד ליחידת הסיוע כדי שתיתן להורים מידע והדרכה לגבי שמיעת הילד והדרכים לממשה, לרבות על ידי הזמנת הילד ליחידת הסיוע.

שמיעת הילד בבקשה ליישוב סכסוך או בהפניה ליחידת סיוע תק' (מס' 2) תשע"ב-2011 (הוראת שעה) תשע"ו-2016

258לג. הפנה בית המשפט את בעלי הדין ליחידת הסיוע מיוזמתו לפי תקנה 258יט או תקנה 2 לתקנות להסדר התדיינות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), התשע"ו-2016, רשאית יחידת הסיוע בהסכמת שני הוריו של הילד להזמין אותו להישמע לפניו; על דברי הילד יחולו הוראות החיסיון החלות על דברים הנאמרים ביחידת הסיוע, בכפוף לאמור בתקנה 258יט(ב) ובסעיף 3א לצו בית המשפט לענייני משפחה (הקמת יחידות סיוע, דרכי פעולתן וסדרי עבודתן), התשנ"ו-1996.

שמיעת ילדים בהליכים אחרים תק' (מס' 2) תשע"ב-2011

258לג12. אין באמור בתקנות אלה כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשמוע ילדים בכל הליך אחר המתנהל לפנייהם, לפי כל דין.

פרק כ"א: מזונות

הגדרה [363ט]

259. בפרק זה, "תביעה למזונות" – תביעה לפי חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959, לרבות תביעה לפי סעיפים 2(א) או 3(א) שבו.

חלותן של התקנות [363י]

260. (א) תביעה למזונות תוגש, והדין בה יתנהל, לפי הוראות פרק זה.
(ב) ההוראות האחרות שבתקנות אלה יחולו בתביעה למזונות במידה שאינן סותרות הוראות פרק זה ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

כתב התביעה [363יא]

261. (א) לכתב התביעה תצורף הרצאת פרטים לפי טופס 27, ככל שהדבר מתאים לענין (להלן בפרק זה – הרצאת פרטים).

תק' תשנ"ז-1996

(ב) הגיש הורה תביעה למזונות קטין, יצרף ההורה להרצאת הפרטים פירוט של הכנסותיו בשנים עשר החודשים שקדמו להגשת התביעה.

תק' תשנ"ז-1996

(ג) היתה תביעה למזונות בעד מספר תובעים, יפורטו בכתב התביעה צרכיו של כל תובע בנפרד.

הזמנה וכתב הגנה [363יב]

262. (א) הוגש כתב תביעה, תומצא לנתבע הזמנה ערוכה לפי טופס 28 או טופס 29, לפי הענין, ובה יוזמן להגיש כתב הגנה לתביעה תוך חמישה עשר ימים לאחר המצאת ההזמנה, או תוך זמן ארוך יותר שקבע בית המשפט או הרשם.

(ב) לכתב ההגנה תצורף הרצאת פרטים.

אישור כתב טענות בתצהיר [363יג]

263. (א) כתב טענות, על צירופיו, יאומת ביד בעל הדין עצמו בתצהיר; התצהיר יצורף לכתב הטענות או יירשם בסופו ותקנה 521 לא תחול.

(ב) היה בעל הדין פסול-דין, יתן את התצהיר אפוטרופסו או ידידו הקרוב, לפי הענין.

תק' תשנ"ה-1997

(ג) ראה בית המשפט שנבצר מבעל דין לתת תצהיר באופן אישי או להיחקר על תצהירו, רשאי הוא, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להרשות לאדם אחר לתת תצהיר במקומו, ובלבד שאותו אדם יודע ידיעה אישית את הפרטים העיקריים הנוגעים לתביעה.

הרצאת הפרטים [363יד]

264. (א) בעל דין שלא מסר פרט בהרצאת הפרטים והפרט הוא בתחום ידיעתו האישית, יראוהו כמי שמודה בפרט שמסר בעל הדין שכנגד בענין הנדון, ולענין זה לא די בהכחשה סתמית.

(ב) בעל דין שלא צירף להרצאת הפרטים מסמך שהיה עליו לצרפו, יראוהו כמי שלא מסר פרטים הנוגעים לתוכן המסמך, ולא יורשה להביא ראיות לפרטים אלה אלא אם כן בית המשפט התיר לו, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לצרף את המסמך לאחר הגשת כתבי טענותיו.

(ג) פרטים שאינם בתחום ידיעתו האישית של בעל דין, יצהיר עליהם שהם נכונים לפי מיטב אמונתו, בציון היסוד לאמונתו, ואם אין בידו לעשות כן – יציין את הסיבה לכך.

(ד) על אף האמור בתקנה זו, רשאי בית המשפט, אם ראה שבעל דין אינו מקיים הוראה מהוראות פרק זה, למחוק את כתב הטענות שלו או לצוות עליו לקיים את ההוראה בתוך זמן שקבע.

פסיקת מזונות תק' (מס' 9) תשע"ב-2012

265. (א) בעל דין שהגיש תביעה למזונות ומבקש שיפסקו לו מזונות זמניים יגיש בקשה לפסיקת מזונות זמניים (להלן – הבקשה); בבקשה יפרט המבקש את טיעוניו, ויצרף תצהיר שבו יאמת את העובדות שביסוד הבקשה וכן אסמכתאות.

(ב) בקשה למזונות זמניים תוגש כבקשה לסעד ביניים כאמור בתקנה 258ד(ד).

(הוראת שעה) תשע"ו-2016

(ג) המשיב יגיש את תשובתו לבקשה בצירוף הרצאת פרטים (להלן – התשובה) בתוך עשרה ימים מיום שהבקשה הומצאה לו; בתשובה יפרט המשיב את טיעונו ויצרף תצהיר שבו יאמת את העובדות שביסוד הבקשה וכן אסמכתאות.

2016-ו-תשע"ו (הוראת שעה)

(ד) (נמחקה).

2016-ו-תשע"ו (הוראת שעה)

(ה) (נמחקה).

2016-ו-תשע"ו (הוראת שעה)

(ו) לא הגיש המשיב תשובה במועד כאמור בתקנות משנה (ג), רשאי בית המשפט לפסוק מזונות זמניים על יסוד הבקשה ובלבד שנוכח בית המשפט שהיתה המצאה כדין של הבקשה למשיב.

2012-ב-תשע"ב (מס' 9) תק' תשנ"ז-1996

266. (א) בית המשפט רשאי לפסוק מזונות זמניים על יסוד הבקשה והתשובה בלבד, או, אם ראה צורך בכך, לאחר חקירת המצהירים על תצהיריהם.

(ב) ראה בית המשפט צורך לקיים דיון בבקשה כאמור בתקנות משנה (א), יקבע מועד לדיון שיהיה לא יאוחר מ-30 ימים מיום קבלת תשובת המשיב לבקשה.

2012-ב-תשע"ב (מס' 9) תק'

(ג) החלטת בית המשפט בבקשה תינתן מוקדם ככל האפשר.

פרק כ"ב: אימוץ ילדים

סימן א': הוראות כלליות

הגדרות [338]

267. בפרק זה –

"חוק האימוץ" – חוק אימוץ ילדים, תשמ"א-1981;

"ילד", "מאומץ" – מאומץ או מועמד להיות מאומץ, לפי הענין;

"מאמץ" – מאמץ או מועמד להיות מאמץ, לפי הענין;

2012-ב-תשע"ב (מס' 2) תק' תשנ"ח-1998

"עמותה מוכרת" – כמשמעותה בסעיף 28 לחוק האימוץ;

"פקיד סעד" – מי ששרר העבודה והרווחה הסמיכו להיות פקיד סעד ראשי או פקיד סעד לענין חוק האימוץ;

2012-ב-תשע"ב (מס' 2) תק' תשנ"ח-1998

"רשות מוסמכת של מדינת חוץ" – כהגדרתה בסעיף 28יא לחוק האימוץ;

2012-ב-תשע"ב (מס' 2) תק' תשנ"ח-1998

"רשות מרכזית" – כמשמעותה בסעיף 28ב לחוק האימוץ.

חלותן של התקנות [339]

268. (א) בקשה להכרזת ילד ככר-אימוץ ובקשה למתן צו אימוץ יוגשו, והדיון בהן יתנהל, לפי הוראות פרק זה.
(ב) ההוראות האחרות שבתקנות אלה יחולו בעניני אימוץ במידה שאינן סותרות הוראות פרק זה ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

תיקים [340]

269. (א) כתבי-דין ומסמכים לענין הסכמת הורה לאימוץ או הכרזת ילד ככר-אימוץ יתויקו בתיק אחד, ולענין הבקשה למתן צו אימוץ – בתיק שני; שני התיקים יהיו נפרדים וכל אחד מהם ישא מספר רישום נפרד, כאשר היחס ביניהם יסומן בפנקס האימוצים בידי הרשם האמור בסעיף 29 לחוק האימוץ; לא יענין צד באחד התיקים האמורים אלא אם כן קיבל רשות על כך מבית המשפט.

2012-ב-תשע"ב (מס' 2) תק' תשנ"ז-1997

(ב) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות שהדיון בשני התיקים יאוחד.

חקירה ותסקיר [341]

270. (א) בית המשפט רשאי להורות לפקיד סעד לערוך חקירה בכל נושא הנוגע לאימוץ ילדים שייראה לבית המשפט ולהגיש לו תסקיר בדבר ממצאי החקירה.

2000-א-תשס"ב (מס' 2) תק'

(ב) לא יתן בית משפט צו לפי חוק האימוץ או החלטה בערעור על צו כאמור, אלא לאחר שקיבל תסקיר בכתב מאת פקיד סעד.

שמיעת המאומץ [341א]

271. החליט בית המשפט לשמוע את המאומץ, רשאי הוא שלא להרשות נוכחותו של בעל דין בעת השמיעה.

תקופת פגרה תובא במנין תק' (מס' 2) תשס"א-2000

271א. בהליכים המתנהלים לפי פרק זה, תובא גם תקופת פגרה של בית המשפט במנין הימים שנקבעו בתקנות אלה, או שנקבעו בידי בית המשפט או הרשם, אלא אם כן הורה בית המשפט או הרשם, לפי הענין, הוראה אחרת.

מינוי מומחה תק' (מס' 3) תשס"ח-2008

271ב. (א) מינוי מומחה לפי תקנה 258ב(א) ייעשה בתוך חמישה עשר ימים מיום מתן ההחלטה על מינוי המומחה, בין אם הגיעו בעלי הדין לידי הסכמה בדבר מינוי המומחה ובין אם לאו.

(ב) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את המועד להגשת חוות דעת מומחה כאמור בסעיף 258ב(ג) לתקופה שלא תעלה על חמישה עשר ימים.

סימן ב': הסכמת הורה

תק' תשע"ב-2011

272. (בוטלה).

תק' תשע"ב-2011

273. (בוטלה).

תק' תשע"ב-2011

274. (בוטלה).

סימן ג': הכרזת בר-אימוץ

מקום השיפוט [345] תק' (מס' 2) תשס"א-2000

275. (א) בקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ תוגש לבית המשפט לענייני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי הילד או מקום מגוריהם של הוריו, אולם אם קיים חשש שבנסיבות הענין עלולה הגשה כאמור להביא לגילוי פרט שאסור לגלותו לפי סעיף 34 לחוק האימוץ, יכול שהבקשה תוגש לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים.

(ב) הוראות תקנת משנה (א) יחולו גם על כל בקשה אחרת לפי חוק האימוץ עד להגשת בקשה למתן צו אימוץ.

הגשת בקשה ותסקיר [346]

276. (א) בקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ תוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, במספר עתקים מספיק בשביל בית המשפט ולשם המצאה למשיבים.

תק' (מס' 2) תשס"א-2000

(ב) בבקשה יפורשו שמו של הילד, שמם ומענם של הוריו – במידת האפשר, הנימוקים להכרזת הקטין כבר אימוץ וכן נימוקים בדבר צמצום או אי צמצום תוצאי האימוץ.

(ג) לבקשה יצורף תסקיר מאת פקיד סעד הכולל ידיעות מלאות ככל האפשר לענין הפרטים הנקובים בטופס 31 והמראות כי נתמלאו התנאים הדרושים להכרזה; כמו כן יצורפו לבקשה המסמכים הדרושים לשם הוכחת העובדות המצויינות בתסקיר; אין צורך לצרף לבקשה תצהיר לשם אימות העובדות האמורות.

המשיבים [347]

277. (א) כל הורה שלא הסכים לאימוץ יהיה משיב לבקשה.

(ב) הורה שנפטר או שאין אפשרות סבירה לזהותו או למצאו, אין צורך לציינו בכתב הבקשה כמשיב, ורשאי בית המשפט לקבוע, לפי בקשת המבקש, אם יהיה משיב במקום ההורה האמור ומי יהיה משיב זה.

המצאה אל מחוץ לתחום המדינה תק' (מס' 3) תשס"ח-2008

277א. (א) התיר בית המשפט להמציא אל מחוץ לתחום המדינה בקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ או החלטה בבקשה כאמור, תומצא למשיב הודעה, בצירוף תרגומה לשפת המשיב, על דבר הגשת הבקשה או ההחלטה, לפי הענין, ויצוין בהודעה מען שבו יכול המשיב לקבל העתק של הבקשה או ההחלטה לפי העניין עם תרגומה לשפת המשיב, והכל אלא אם כן הורה בית המשפט על תחליף המצאה.

(ב) התיר בית המשפט להמציא החלטה על הכרזת ילד כבר-אימוץ רשאי בית המשפט לקבוע כי אין בכך כדי לעכב את ביצועה.

סייג לפרסום הודעה ברבים [348]

278. לא תפורסם הודעה ברבים הנוגעת לבקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ אלא אם כן הורה על כך בית המשפט, ולא יורה בית המשפט על פרסום כאמור אלא אם כן ראה שיש צורך בכך כדי לגלות עקבותיו של הורה או כדי לתת הזדמנות להורה להביע דעתו בדבר האימוץ; בהודעה כאמור לא יפורש שמו של הילד אלא אם כן הורה על כך בית המשפט.

קביעת מועדי דיון ומתן החלטות תק' (מס' 3) תשס"ח-2008

279. (א) עם הגשת בקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ ייקבע מועד לשמיעתה שיהיה בתוך שלושים ימים מיום הגשתה.

(ב) עם הגשת ערעור על החלטה בבקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ או על החלטה בערעור, ייקבע מועד לשמיעתה שיהיה בתוך שלושים ימים מיום הגשתו; והוגשה בקשת רשות לערער על החלטה בערעור, תינתן החלטה או ייקבע מועד לשמיעתה בתוך שלושים ימים מיום הגשתה.

(ג) בתום הדיון בערעור על החלטה בבקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ או על ההחלטה בערעור ייתן בית המשפט את החלטתו; לא החליט בית המשפט בתום הדיון כאמור תינתן החלטתו בהקדם ככל האפשר ולא יאוחר מתום שלושה חודשים מיום הגשת הערעור.

(ד) בית המשפט רשאי לדחות מועדים לפי תקנה זו ולחזור ולדחותם ובלבד שתקופת הדחייה לא תעלה על שבעה ימים, אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

שמיעת אפוטרופסים והורי הורים [350]

280. (א) היה לילד או להורהו אפוטרופוס – לא יכריז בית המשפט על הילד כבר-אימוץ אלא לאחר שנתן לאפוטרופוס הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו ולהביא ראיותיו.

(ב) נפטר אחד מהורי הילד או שניהם, יזמין בית המשפט את הורי הנפטר כדי לשמוע את דעתם לענין האימוץ.

(ג) היה הורה הילד פסול-דין או נעדר – רשאי בית המשפט להזמין לדיון את האפוטרופוס הכללי.

דיון בצמצום תוצאי האימוץ תק' (מס' 2) תשס"א-2000

280א. (א) לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, או המשיב ידון בית המשפט בשאלה אם טובת הקטין, בנסיבות המקרה, מצדיקה צמצום של תוצאי האימוץ, ויקבע בצו להכרזתו של הקטין כבר אימוץ אם טובת הקטין מצדיקה צמצום של תוצאי האימוץ אם לאו, ואם כן – באילו דרכים.

(ב) לא ייתן בית המשפט צו כאמור בתקנת משנה (א) אלא לאחר שנתן ליועץ המשפטי לממשלה ולאפוטרופוס לדין אם נתמנה, הזדמנות להביע את דעתם על הצמצום ולא יורה על המשך קיומה של חובה, זכות או סמכות בין הקטין לבין הורו או קרובו, אלא לאחר שנתן להורה או לקרוב הזדמנות להביע את דעתו על כך.

שכר עורך דין ממונה ועדים [350א]

281. לענין שכר והוצאות של עורך דין שמונה לפי סעיף 24(ב) לחוק האימוץ ושל עדים, יחולו הוראות התוספות הראשונה והשניה לתקנות הסיוע המשפטי תשל"ג-1973.

סימן ד': מסירת ילד

בקשה לאישור פעולה דחופה [351]

282. (א) בקשה למתן צו המאשר פעולת פקיד סעד לפי סעיף 12(ג) לחוק האימוץ יכול שתוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו או בידי פקיד סעד.

(ב) בבקשה יפורשו שמו של הילד ופרטי הנסיבות שחייבו את הפעולה, ויצורף לה תצהיר מאת פקיד סעד לאימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה.

סימן ה': צו אימוץ

מקום השיפוט [352] תק' (מס' 2) תשס"א-2000

283. בקשה למתן צו אימוץ תוגש לבית המשפט לעניני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו של המאמץ.

בקשה למתן צו אימוץ [353]

284. (א) בקשה למתן צו אימוץ תוגש בידי המאמץ לפי טופס 32 או בדומה לו, כשהיא חתומה ביד המאמץ ומאושרת בתצהיר.

(ב) הבקשה תוגש בשלושה עתקים ורשאי בית המשפט לצוות על המאמץ להגיש עתקים נוספים.

(ג) לבקשה תצורף תעודה מאת פקיד סעד המעידה כי ניתנה הסכמתם של הורי המאמץ או כי בית המשפט הכריז על הילד בר-אימוץ.

המשיב [354]

285. היועץ המשפטי לממשלה יהיה המשיב לבקשת צו אימוץ.

למי יומצאו עתקי הבקשה [355]

286. בית המשפט ימציא עתקי הבקשה –

(1) ליועץ המשפטי לממשלה;

(2) לפקיד סעד שמונה לפקיד סעד מחוזי באזור שיפוטו של בית המשפט.

תסקיר פקיד סעד כתשובה לבקשה [356]

287. הומצאה לפקיד סעד בקשה לפי תקנה 286, ימסור פקיד הסעד לבית המשפט תסקיר הכולל ידיעות מלאות ככל האפשר לענין הפרטים הנקובים בטופס 33, ורשאי פקיד הסעד לכלול בו גם פרטים נוספים אם נראה לו שיש בהם ענין לאימוץ.

תסקיר נוסף [357]

288. בית המשפט רשאי להורות לפקיד סעד לחקור חקירה נוספת, בין ביחס לפרטים הנקובים בטופס 33 ובין בנוסף להם, ולהגיש תסקיר נוסף תוך המועד שיקבע.

מסירת העתק תסקיר [358]

289. העתק תסקיר שהוגש לפי תקנות 287 ו-288 יימסר ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו ולפקיד סעד ראשי.

סייג לגילוי זהותו של מאמץ [359] תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

290. לא יורה בית המשפט על גילוי זהותו של המאמץ להורו, לאפוטרופוסו או לקרובו של המאומץ ולא יורה על הפגשתם, אלא בהסכמת המאמץ או מטעמים מיוחדים שיירשמו.

חזרה מבקשת אימוץ [360]

291. בית המשפט רשאי להרשות למאמץ לחזור בו מבקשתו לצו אימוץ, כל עוד לא ניתן הצו, בתנאים שיקבע בית המשפט.

הוראה בדבר משמורתו של המאומץ [361] תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

292. חזר בו המאמץ מבקשתו או נדחתה הבקשה או בוטל צו האימוץ, צו המסירה או צו הביניים, יורה בית המשפט שהמבקש ימסור את המאומץ למשמורתם של רשות, מוסד או אדם הנקובים בהחלטתו.

חקירת המאומץ [362]

293. מלאו למאומץ תשע שנים או שטרם מלאו לו תשע שנים אך נראה לבית המשפט שהמאומץ מסוגל לכאורה להבין בדבר האימוץ, לא יתן בית המשפט צו אימוץ אלא אם כן נתמלאו הוראות סעיף 7 לחוק האימוץ.

צמצום תוצאי האימוץ תק' (מס' 2) תשס"א-2000

294. (א) לא יצמצם בית המשפט את תוצאי האימוץ אלא אם כן קבע בית המשפט בצו להכרזת הקטין כבר אימוץ, כאמור בתקנה 280א, כי לטובת הקטין יש לצמצם את תוצאי האימוץ בדרכים שקבע בצו.

(ב) קבע בית המשפט בצו להכרזתו של הקטין כבר אימוץ כי לטובת הקטין יש לצמצם את תוצאי האימוץ, רשאי בית המשפט הדין בצו האימוץ לדון מחדש בצמצום תוצאי האימוץ ובדרכים לביצועו, אם ראה, בעצמו או לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, כי בשל נסיבות חריגות שיירשמו, טובת הקטין מחייבת לעשות זאת.

(ג) לא ייתן בית המשפט החלטה בדיון מחדש לפי תקנת משנה (ב) ולא יורה על המשך קיומה או על ביטולה של חובה, זכות או סמכות, בין הקטין לבין הורו או קרובו, אלא לאחר שנתן ליועץ המשפטי לממשלה, למאמץ, לאפוטרופוס לדין, אם נתמנה, להורה או לקרוב, הזדמנות להביע את דעתם על כך.

נוסח צו האימוץ [363א]

294א. צו האימוץ יערך לפי טופס 34 או בדומה לו ככל האפשר; אולם אם ראה בית המשפט לצמצם את תוצאי האימוץ או להורות על המשך קיומה של חובה, זכות או סמכות בין המאומץ לבין הורו או קרובו, יוספו לנוסח שבטופס הוראות בית המשפט לענינים האמורים.

תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

סימן ו': אימוץ בין-ארצי

בקשה למתן צו אימוץ תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

294ב. (א) בקשה למתן צו לאימוץ של ילד ממדינת חוץ (להלן בסימן זה – צו אימוץ), תוגש בידי מאמץ לבית המשפט לעניני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו של המאמץ, כשהיא ערוכה לפי טופס 34א, חתומה בידי המאמץ ונתמכת בתצהיר.

(ב) הבקשה תוגש בארבעה עותקים, ורשאי בית המשפט לצוות על המאמץ להגיש עותקים נוספים.

המשיב תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

294ג. העמותה המוכרת שטיפלה באימוץ הבין-ארצי (להלן – העמותה המוכרת) והיועץ המשפטי לממשלה יהיו המשיבים לבקשה.

למי יומצאו עותקי הבקשה תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

294ד. עותקי הבקשה יומצאו –

- (1) ליועץ המשפטי לממשלה;
- (2) לעמותה המוכרת;
- (3) לפקיד סעד ארצי.

תסקיר וחוות דעת כתשובה לבקשה תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

294ה. (א) הומצאה לעמותה מוכרת בקשה לפי תקנה 294ד(2), תמסור העמותה לבית המשפט:

- (1) חוות הדעת שהוכנו מטעמה לפי סעיפים 28א ו-28ב לחוק האימוץ, בצירוף אישורה כי נתמלאו כל הדרישות לפי סעיף 28ב(א) לחוק האמור וכן המסמכים המנויים באתו סעיף, כשהם מאומתים בידי נציג דיפלומטי או קונסולרי של מדינת החוץ בישראל ומתורגמים לעברית, כשהתרגום מאושר בידי נוטריון;
- (2) חוות דעת על קליטת הילד בבית המאמץ, שבה ייקבע אם אימוצו בידי המאמץ אינו נוגד את טובת הילד.

ת"ט תשנ"ח-1998

(ב) הומצאה לפקיד סעד בקשה לפי תקנה 294ד(3), ימסור פקיד הסעד לבית המשפט תסקיר שבו חוות דעת על קליטת הילד בבית המאמץ, ויקבע אם אימוצו של הילד בידי המאמץ, אינו נוגד את טובת הילד.

תסקיר נוסף תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

294ו. בית המשפט רשאי להורות לפקיד סעד לחקור חקירה נוספת, ביחס לפרטים המנויים בתקנה 294ה ולהגיש תסקיר נוסף תוך מועד שיקבע.

מסירת העתק תסקיר וחוות דעת תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

294ז. (א) העתק תסקיר לפי תקנה 294ה(ב) ולפי תקנה 294ו והעתקים של חוות הדעת לפי תקנה 294ה(א), יימסרו ליועץ המשפטי לממשלה או לבא-כוחו.

(ב) העתק תסקיר לפי תקנה 294ה(ב) ולפי תקנה 294ו, יימסר לפקיד סעד ראשי.

סייג למתן צו אימוץ תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

294ח. לא יתן בית המשפט צו אימוץ אלא לאחר שראה כי הילד סמוך על שולחן המאמץ, שישה חודשים לפחות לפני מתן הצו; מנין תקופה זו יחל ביום שהמאמץ קיבל את הילד לביתו.

פקיעת אפוטרופסות תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

294ט. נתן בית המשפט צו אימוץ, יורה על פקיעת האפוטרופסות של העמותה המוכרת על הילד, אלא אם כן החליט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

נוסח צו האימוץ תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

294י. צו האימוץ ייערך לפי טופס 34 או בדומה לו ככל האפשר.

אמצעים להגנה על שלום הילד תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

294יא. (א) בקשה למתן צו המאשר לרשות המרכזית לפעול לפי סעיף 28כא(א) לחוק האימוץ, יכול שתוגש בידי היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו או בידי פקיד סעד.

(ב) בבקשה יפורטו שמו של הילד ופרטי הנסיבות שחייבו את הפעולה, ויצורף לה תצהיר של פקיד סעד לאימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה.

(ג) לא תוגש בקשה לפי תקנת משנה (א), אלא לאחר התייעצות עם העמותה המוכרת.

אימוץ בין-ארצי קודם תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

295. (א) בקשה לאימוץ ילד ממדינת חוץ לפי סעיף 28לט לחוק האימוץ, תוגש לבית המשפט האמור בתקנה 294ב(א) בצירוף מסמכים אלה:

- (1) אישור של מדינת החוץ על מסירת הילד למגיש הבקשה, למטרת אימוץ על ידו;
- (2) אישור של פקיד סעד כי הילד סמוך על שולחן מגיש הבקשה בישראל חצי שנה לפחות, וחוות דעת כי האימוץ אינו נוגד את טובת הילד;

(3) אישור של משרד הפנים כי הילד נכנס לישראל לשיבת קבע שישה חודשים לפחות לפני הגשת הבקשה, ולענין סעיף 28לט(3) – חמש שנים לפחות לפני תחילתו של חוק אימוץ ילדים (תיקון מס' 2), תשנ"ו-1996;

(4) הוגשה בקשה לפי פסקאות (1) ו-(2) בסעיף 28לט לחוק האימוץ, יוגשו גם המסמכים המנויים בפסקאות האמורות כשהם מאומתים בידי נציג דיפלומטי או קונסולרי של מדינת החוץ בישראל ומתורגמים לעברית, כשהתרגום מאושר בידי נוטריון.

(ב) הורה בית המשפט על הגשת תסקיר פקיד סעד, יחולו הוראות תקנות 287 עד 289.

תק' תשנ"ו-1995

פרק כ"ב: החזרת ילדים חטופים לחוץ לארץ

פרשנות תק' תשנ"ו-1995

295א. (א) ההגדרות וההוראות שבפרק כ"ב יחולו על פרק זה במידה שאינן סותרות את הוראותיו, ובשינויים המחוייבים.

(ב) לשאר המונחים בפרק זה, תהא המשמעות שנודעת להם בחוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), התשנ"א-1991 (להלן – החוק).

בית המשפט שאליו תוגש התובענה תק' תשנ"ו-1995

295ב. תובענה להחזרת ילד לחוץ לארץ לפי האמנה, תוגש במסירת כתב תביעה (להלן – התביעה), לבית המשפט שבתחום שיפוטו מצוי הילד; לא היה המקום ידוע לתובע יחולו הוראות תקנה 258ג.

המצאה למדינה תק' תשס"ט-2008

295ב.1. המען להמצאת כתבי בי-דין לפי פרק זה לרשות המרכזית יהיה משרד פרקליטות המדינה.

כתב התביעה תק' תשנ"ו-1995 (מס' 2) תק' תשנ"ח-1998

295ג. (א) התביעה תוגש בתצהיר לפי טופס 34 שבתוספת הראשונה.

(ב) לתביעה יצורפו:

(1) החלטה או הסכם מאומתים, בדבר זכותו של התובע שהילד יהיה במשמורתו או העתק מאומת שלהם;

(2) כל מסמך אחר לביסוס התביעה, לרבות תעודה בדבר הדין הנוהג במקום מגוריו הרגיל של הילד;

(3) תצהיר מאת כל אדם שהוא עד נדרש לדעת התובע.

(ג) הוראות תקנה 258ח יחולו על תצהיר שיוגש לפי תקנה זו.

(ד) לא הגיש התובע איזה מן המסמכים האמורים בתקנת משנה (ב), לרבות העדר אימות כאמור, ידון בית המשפט בתביעה ואולם רשאי הוא ליתן לכך משקל בהחלטתו.

המשיב לתביעה תק' תשנ"ו-1995

295ד. בכתב התביעה יצוין כמשיב לתביעה, מי שלדעתו של התובע מחזיק בילד ומי שהוא צד מעוניין (להלן כולם - המשיב).

בקשה לסעד ביניים תק' תשנ"ו-1995

295ה. (א) עם הגשת התביעה, יכול התובע להגיש כל בקשה לסעד ביניים.

(ב) בית המשפט יחליט בבקשה לסעד ביניים עם הגשתה על פי צד אחד, בענינים המפורטים להלן:

(1) צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד הילד או נגד מי שמחזיק בו;

(2) צו האוסר על יציאתו של הילד ממקום המפורט בצו;

תק' תשס"ט-2008

(3) צו להפקדת כל דרכון ותעודת מעבר על שם הילד או שהילד רשום בו;

(4) צו המורה למשטרת ישראל לחקור את נסיבות החטיפה, לאתר את מקום הימצאו של הילד ולסייע לפקיד סעד, להביא את הילד לפני בית המשפט;

(5) צו המופנה לרשויות שיפוטיות או מינהליות אחרות, שלא לדון בענינו של הילד לפי סעיף 16 בתוספת לחוק;

(6) כל צו שלדעתו ימנע פגיעה נוספת בילד או בזכויות של צדדים מעוניינים או אשר יבטיח החזרתו מרצון של הילד או למען יישוב מחלוקת בדרכי שלום.

תק' תשס"ט-2008

(ג) העתק צו לפי סעיף (ב) (4) יומצא על ידי המבקש ליועץ המשפטי לממשלה.

המצאת כתב התביעה תק' תשנ"ו-1995

295. הודעה על מועד הדיון בתביעה, והעתק מן התביעה ומצורפיה, וכן כל צו שבית המשפט נתן, יומצאו למשיב בסמוך, ככל האפשר, לקביעת מועד הדיון בתביעה, על ידי פקיד בית המשפט, על ידי מי שהוסמך בכתב בידי בית המשפט באופן אחר, הכל כפי שיקבע בית המשפט.

תשובת המשיב תק' תשנ"ו-1995 תק' תשס"ט-2008

295. (א) תשובת המשיב תוגש בתוך שלושה עשר ימים מיום שהומצאה למשיב הודעה על מועד הדיון בתביעה ולא יאוחר מיומיים לפני מועד הדיון בתביעה, לפי המוקדם; המשיב יצרף לתשובה תצהיר לפי תקנה 258ח וכל מסמך אשר בא לבסס את תשובתו, וכן תצהיר מאת כל אדם שהוא עד נדרש לדעת המשיב; הוראות תקנה 258ח יחולו על תצהיר שיוגש לפי תקנה זו.

(ב) תשובת המשיב תוגש לבית המשפט והעתק ממנה ומצורפיה יומצאו, בו ביום, במישרין לבעלי הדין האחרים.

מועד הדיון בתביעה תק' תשנ"ו-1995

295. הדיון בתביעה יתקיים לא יאוחר מחמישה עשר ימים ממועד הגשת התביעה.

הזמנת עדים וחקירתם תק' תשנ"ו-1995

295. ט. (א) ביקש בעל דין לחקור את מי שהצהיר מטעם בעל הדין שכנגד, או לזמן עדים מטעמו שלטענתו לא ניתן היה להגיש את עדותם בתצהירים, רשאי בית המשפט שלא להתיר את החקירה או את מתן העדות אם לא ראה צורך בכך לשם בירור העובדות והזמנתם אינה ניתנת להיעשות באופן מיידי.

(ב) בית המשפט רשאי לדרוש, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שבעל דין יתייצב לחקירה או לקבוע דרך אחרת לחקירה.

(ג) חקירת העדים ומתן העדות לפי תקנות משנה (א) ו-(ב) יתקיימו לא יאוחר מחמישה ימים לאחר הדיון הראשון.

(ד) לא התייצב לחקירה מצהיר, לרבות בעל דין שהצהיר, לא ידחה בית המשפט את התביעה וידון בה לגופה, ורשאי הוא ליתן לכך משקל בפסק הדין.

(ה) היה הילד בגיל וברמת בגרות שמן הראוי להביא בחשבון את השקפותיו, לא יחליט בית המשפט בתביעה לפני שישמע אותו, אלא אם כן לא ראה בית המשפט צורך בכך מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הדיון בתביעה תק' תשנ"ו-1995

295. (א) במועד הדיון רשאי בית המשפט לתת צו להחזרת הילד לאלתר למקום מגוריו הרגיל, ואף לפי צד אחד, ובלבד שההזמנה לדיון הומצאה למשיב או לבא כוחו; לא התייצב התובע לדיון והמשיב התייצב, לא ידחה בית המשפט את התביעה וידון בה לגופה.

(ב) עם מתן הצו לפי תקנת משנה (א) יתן בית המשפט הוראות לאופן ביצוע החזרת הילד, לרבות מתן הוראות לפקיד סעד ולמשטרת ישראל.

(ג) הדיון בתביעה לא יעוכב אף אם מתנהל דיון בענין הנוגע לילד בפני רשות שיפוטית אחרת, והוראות תקנה 295 יחולו על תקנה זו.

ראיות נוספות תק' תשנ"ו-1995

295.א. (א) לפני מתן פסק הדין, רשאי בית המשפט לדרוש מהתובע להמציא לו החלטה או קביעה מרשויות המדינה שבה נמצא מקום מגוריו הרגיל של הילד, כי הרחקתו או אי החזרתו נעשתה שלא כדין כאמור בסעיף 3 בתוספת לחוק.

תק' תשנ"ז-1996

(ב) טען המשיב כי החזרת הילד תחשוף אותו לנזק כאמור בסעיף 13(ב) בתוספת לחוק, או כי החזרת הילד פוגעת בעקרונות המפורטים בסעיף 20 בתוספת לחוק, יביא ראיות ברורות ומשכנעות לביסוס טענתו, ורשאי בית המשפט לדרוש ממנו להביא ראיות נוספות לשם כך.

צו שנתנה רשות שיפוטית אחרת תק' תשנ"ו-1995

295.ב. ניתנו צו או החלטה בנוגע לילד בידי רשות שיפוטית אחרת כאמור בסעיף 17 בתוספת לחוק, לא יביא בית המשפט בחשבון את עצם עובדת מתן הצו או ההחלטה, אולם רשאי הוא להתחשב בנימוקים להחלטה או לצו בשיקוליו בענין החזרת הילד.

החלטת בית המשפט בתביעה תק' תשנ"ו-1995

295.ג. (א) בית המשפט יתן פסק דין מנומק בתביעה לא יאוחר מששה שבועות מהיום שבו הוגשה התביעה; בית המשפט רשאי ליתן את פסק הדין שלא בנוכחות מי מבעלי הדין, אם ראה כי הצד שלא הופיע הוזמן כדין לשמיעת פסק הדין.

תק' תשס"ט-2008

(א) חלפו שישה שבועות מיום הגשת התביעה וטרם נתן בית המשפט פסק דין כאמור בתקנת משנה (א), ייתן על כך הודעה מנומקת לסגן נשיא בית המשפט והוא יודיע לנשיא בית המשפט העליון; מנהל בתי המשפט יעביר לרשות המרכזית, לפי בקשתה, מידע על סיבות העיכובים במתן פסקי דין לפי החוק.

(ב) החליט בית המשפט להחזיר את הילד למקום מגוריו הרגיל, והתקיימו או עשויים להתקיים הליכים בענינו של הילד בפני רשות שיפוטית אחרת, יורה בית המשפט בהחלטתו בענין אותם הליכים כאמור בסעיף 16 לתוספת לחוק.

ערעור תק' תשנ"ו-1995 תק' תשס"ט-2008

295 ד. (א) ערעור על פסק דין בתביעה או בערעור (להלן – ערעור על פסק דין) ועל החלטה אחרת יוגש לא יאוחר משבעה ימים מיום המצאת פסק הדין או ההחלטה לידי המערער; כתב הערעור יימסר בידי המערער במישרין לבעלי הדין האחרים ביום הגשתו לבית המשפט.

(ב) המועד שייקבע לדיון בערעור על פסק הדין יהא לא יאוחר מעשרה ימים מהיום שבו הוגש הערעור, ועל החלטה אחרת – לא יאוחר משבעה ימים; עיקרי טיעון מטעם בעלי הדין יוגשו לבית המשפט לא יאוחר מיומיים לפני הדיון בערעור והעתק מהם יימסר במישרין לבעלי הדין האחרים ביום הגשתם לבית המשפט.

(ג) בית המשפט שלערעור יתן החלטה בערעור על פסק דין לא יאוחר משלושים ימים מיום הגשת הערעור, ובערעור על החלטה אחרת – תוך עשרה ימים.

(ד) ערעור על החלטה אחרת לא יעכב את הדיון בתביעה.

(ה) תקנה 201 לענין ביטול פסק הדין שניתן על פי צד אחד לא תחול על פסק דין לפי פרק זה.

פטור מערובה תק' תשנ"ו-1995 תק' תשנ"ז-1996

295 טו. רשות שיפוטית לא תדרוש ערובה, התחייבות עצמית או ערבות של צד ג' לתשלום הוצאות הכרוכות בהליכים על פי האמנה, לרבות בקשות ביניים במסגרת התביעה והליכים לפי תקנה 295 ד.

הוצאות התובע תק' תשנ"ו-1995

295 טז. נתן בית המשפט פסק דין להחזרת הילד, רשאי הוא להטיל על המשיב את הוצאותיו של התובע, לרבות הוצאות נסיעה, הוצאות הכרוכות באיתור הילד, שכר טרחת עורך דין והוצאות הכרוכות בהחזרת הילד.

שפת המסמכים תק' תשנ"ו-1995 תק' תשס"ט-2008

295 ז. מסמכים שהוגשו לבית המשפט שאינם בעברית ילוו בתרגום מאושר לעברית, ואולם רשאי בית המשפט לפטור בעל דין מתרגום מסמך משפה אחרת לעברית; אין באמור כדי לפגוע בזכותו של בעל דין אחר לקבל, לפי בקשתו, תרגום של המסמך לעברית.

אין צורך באימות מסמכים תק' תשנ"ו-1995

295 יח. מבלי לגרוע מהאמור בתקנות 295 ג ו-295 ז, כל מסמך אחר שיוגש לבית המשפט, אין לדרוש לגביו אימות נוטריוני, דיפלומטי או קונסולרי.

הכרה בהחלטות חוץ תק' תשנ"ו-1995

295 יט. בית המשפט רשאי בפסק הדין להביא בחשבון בשיקוליו, החלטה שיפוטית או מינהלית שניתנה במדינה שבה נמצא מקום מגוריו הקבוע של הילד, גם אם לא נתמלאו התנאים לכך לפי סעיף 11 לחוק אכיפת פסקי חוץ, התשי"ח-1958.

הארכת מועדים תק' תשנ"ו-1995

295 כ. על אף האמור בתקנה 528 לא יאריך בית המשפט מועד שנקבע בפרק זה מטעמים מיוחדים שיירשמו, אלא באישור נשיא בית המשפט שדן בתביעה או בערעור.

בקשה לאכיפת זכות ביקור בישראל תק' תשנ"ו-1995

295 כא. על תביעה לאכיפת זכות ביקור לגבי ילד הנמצא בישראל יחולו ההוראות החלות על תביעה להחזרת ילד, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

בקשה לקבלת החלטה בדבר הרחקה שלא כדין תק' תשס"ט-2008

295 כב. בקשה לקבלת החלטה בדבר הרחקה או אי-החזרה שלא כדין, לפי סעיף 15 לתוספת לחוק, תוגש על ידי הטוען כי ילד הורחק ממנו או לא הוחזר אליו שלא כדין, בין אם היתה דרישה של הרשות המרכזית במדינת החוץ אליה הורחק הילד ובין אם לאו.

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

פרק כ"ג: ירושה

(בוטל)

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
296. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
297. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

סימן ב': (בוטל)

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
298. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
299. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
300. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
301. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
302. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
303. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
304. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
305. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
306. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
307. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
308. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
309. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
310. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
311. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
312. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998
313. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

314. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

315. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

316. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

סימן ג': (בוטל)

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

317. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

318. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

319. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

320. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

סימן ד': (בוטל)

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

321. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

322. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

323. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

324. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

325. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

326. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

327. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

328. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

329. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

330. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

331. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.332. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.332א. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.333. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.333א. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

סימן ה': (בוטל)

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.334. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.335. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.336. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.337. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.338. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

סימן ו': (בוטל)

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.339. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.340. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.341. (בוטל).

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

.342. (בוטל).

פרק כ"ד: היתר נישואין

בקשה להיתר נישואין

343. בבקשה להיתר נישואין לפי סעיף 5א לחוק גיל הנישואין, תש"י-1950, יהיה המשיב היועץ המשפטי לממשלה.

הגדרות תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995 תק' תשס"ו-2005

.343א. בפרק זה –

”החוק” – חוק שיפוט בעניני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין-לאומית), תשכ”ט-1969;

”התרת נישואין” – כהגדרתה בסעיף 6 לחוק.

תחולת הוראות תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995 תק' תשס"ו-2005

343ב. (א) הוראות פרק זה יחולו על הגשת תובענה להתרת נישואין (בפרק זה – תובענה) לבית משפט ועל הדיון בה.

(ב) הוראות אחרות שבתקנות אלה יחולו בתובענה ככל שאינן סותרות פרק זה ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

צורת התובענה ותוכנה תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995 תק' תשס"ו-2005

343ג. (א) הוגשה לבית המשפט תובענה בידי בן זוג, יהיה בן הזוג האחר הנתבע בה; הוגשה התובענה בידי שני בני הזוג – לא יצויין בה נתבע.

(ב) התובענה תוגש בשלושה עותקים ותכיל פרטים אלה:

- (1) שמו של כל אחד מבני הזוג, דתו, ואם הוא נוצרי – העדה הדתית שאליה הוא משתייך, אזרחותו או אזרחויותו, מספר הזהות או מספר הדרכון שלו, מקום מושבו ומענו; היו לבני הזוג ילדים קטינים משותפים – יכללו בתובענה פרטים כאמור גם לגביהם;
- (2) מקום מושבם המשותף האחרון של בני הזוג;
- (3) תאריך טקס או טקסי הנישואין של בני הזוג, מקום עריכתם והדין שלפיהם נערכו;
- (4) הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבססת התובענה;
- (5) היתה התובענה נסמכת על דין חוץ, תצורף לה חוות דעת של מומחה לדין החוץ, המבססת את העילה להתרת הנישואין.

צירוף מסמכים תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995 תק' תשס"ו-2005

343ד. לתובענה יצורפו מסמכים אלה:

- (1) טופס 43 א שבתוספת הראשונה, כשהוא ממלא בידי התובע, בצירוף מסמכים המעידים על דתו של כל אחד מבני הזוג;
- (2) תצהיר לאימות העובדות הכלולות בתובענה, ואם הוגשה בידי שני בני הזוג – תצהיר של שניהם; היתה התובענה להכריז על ביטול הנישואין מעיקרם, יצורף לה תצהיר של אדם אחר לאימות העובדות שעליהן היא מתבססת;
- (3) תעודות הנישואין של בני הזוג, אם הן מצויות בידי התובע או העתק צילומי מאומת שלהן, או תמצית רישום מאושרת של הנישואין ממדינת החוץ שבה נערכו;
- (4) העתק או תמצית מאושרת מן הרישום לפי חוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965, לגבי התובע, לרבות תיקונים שנעשו ברישום ושאינם שינויי מען;

תק' תשס"ו-2005

(5) (נמחקה);

(6) תרגום לעברית של כל מסמך מצורף הכתוב בשפה אחרת, כשהוא מאושר.

המצאה תק' תשס"ו-2005

343ה. הוגשה התובענה בידי אחד מבני הזוג בלבד, רשאי בית המשפט להתיר את המצאת כתב התביעה, על מצורפיו, לנתבע אל מחוץ לתחום השיפוט לפי תקנה 500(9), בהתקיים אחת הזיקות המנויות בסעיף 2 לחוק; התיר בית המשפט את המצאת כתב התביעה כאמור, יצרף התובע לכתב התביעה, על מצורפיו, תרגום מאושר שלהם לשפת הארץ שאליה יומצאו.

כתב הגנה תק' תשס"ו-2005

343ו. (א) כתב הגנה יוגש בשלושה עותקים, ואם הנתבע מתנגד לתובענה יפרט בו את נימוקיו.

(ב) הנתבע יצרף לכתב ההגנה –

- (1) טופס 43ב שמילא ומסמכים המעידים על דתו, ככל שלא צורפו בידי התובע;
- (2) תצהיר לאימות העובדות הכלולות בו;
- (3) העתק או תמצית מאושרת מן הרישום לפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965, לגבי הנתבע, לרבות תיקונים שנעשו ברישום, שאינם שינויי מען;
- (4) חוות דעת של מומחה אחר לדין החוץ, אם רצה הנתבע לחלוק על פרטים הכלולים בחוות הדעת של המומחה לדין החוץ שהגיש התובע כאמור בתקנה 343ג(ב)(5);
- (5) כל מסמך אחר שבידו לביסוס טענותיו, ככל שלא צורף בידי התובע;
- (6) תרגום לעברית של כל מסמך מצורף הכתוב בשפה אחרת, כשהוא מאושר.

(ג) עותק מכתב ההגנה ומצורפיו יומצא לתובע.

פניה לבית דין דתי תק' תשס"ו-2005

343. (א) בית המשפט יפנה לראש בית הדין הדתי הנוגע בדבר כאמור בסעיף 3(א) לחוק (להלן – בית הדין הדתי), על יסוד כתבי הטענות, או אם ראה צורך בכך, לאחר חקירת המצהירים על תצהיריהם.

(ב) פניה כאמור בתקנת משנה (א) תישלח לפי טופס 43 שבתוספת הראשונה, בצירוף המסמכים האמורים בו; הודעה על הפניה תישלח לצדדים.

(ג) מצא בית המשפט כי לא התקיימו התנאים האמורים בסעיף 3(א) לחוק לצורך פניה לבית הדין הדתי, או כי נתקיימו התנאים לדין בבית המשפט לפי סעיף 3(ד) לחוק, ישלח הודעה על כך לצדדים, בצירוף קביעת בית הדין הדתי לפי סעיף 3(ד) לחוק, אם היתה, ויקבע מועד לדין.

הודעה על העברת תובענה לבית דין דתי תק' תשס"ו-2005

343.1. הועברה התובענה לבית דין דתי בהתאם לסעיף 3(ג) לחוק, ישלח בית המשפט הודעה על כך לצדדים וליועץ המשפטי לממשלה, בצירוף הקביעה של בית הדין הדתי לפי הסעיף האמור.

הדיון בתובענה תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995 תק' תשס"ו-2005

343.ה. (א) הוגש לבית המשפט הסכם גירושין, יברר בית המשפט אם הוא נעשה מרצון חופשי, יבדוק את ההסכם על פי הדין החל עליו, ורשאי הוא לאשר את ההסכם.

(ב) לא הוגש לבית המשפט הסכם גירושין יחליט בית המשפט בענייני התרת הנישואין על פי הדין החל לפי החוק.

תק' תשס"ו-2005

(ג) (נמחקה).

פסק דין להתרת נישואין תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995

343.ט. בתיתו פסק דין לענין התרת נישואין רשאי בית המשפט לקבוע מהו המועד שבו רואים את בני הזוג כפנויים לענין עבירת ריבוי נישואין; לא עשה כן – רואים את בני הזוג כפנויים רק משעה שפסק הדין הוא חלוט.

בקשה לנשיא בית המשפט העליון תק' תשס"ו-2005

343. (א) בקשת בן זוג או שני בני הזוג מנשיא בית המשפט העליון לקבוע סמכות שיפוט לפי סעיף 3(ה) לחוק (בפרק זה – הבקשה), תהא בכתב ותוגש לפי הוראות תקנה 241(א); הבקשה תוגש בתוך ארבעה עשר ימים מיום המצאת ההודעה לפי תקנה 1343, ויצורפו לה העתקים מכתבי הטענות בתובענה ומהודעות בית המשפט, על מצורפיהם.

(ב) החליט נשיא בית המשפט העליון, לאחר שעיין בבקשה, שאין היא מצריכה תשובה, ידחנה מיד.

(ג) החליט נשיא בית המשפט העליון שהבקשה מצריכה תשובה –

(1) ימציא המבקש עותק מן הבקשה לבן זוגו וליועץ המשפטי לממשלה, ויחולו הוראות סימן א' בפרק כ', בשינויים המחויבים;

(2) תומצא הודעה על הגשת הבקשה לבית הדין הדתי שאליו הועברה התובענה לפי סעיף 3(ג) לחוק, ורשאי הנשיא להורות לבית הדין לעכב את המשך הדיון בה עד להחלטתו בענין סמכות השיפוט; החלטה כאמור תומצא גם לבני הזוג.

(ד) בקשת היועץ המשפטי לממשלה לקבוע את סמכות השיפוט לפי סעיף 3(ה) לחוק תהא בכתב, ויחולו עליה הוראות פרק זה, בשינויים המחויבים.

תק' (מס' 2) תשע"א-2010

פרק כ"ד: ברית זוגיות

תחולה תק' (מס' 2) תשע"א-2010

343.יא. על בקשות המוגשות לבית המשפט לפי חוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התש"ע-2010 (בפרק זה – חוק ברית הזוגיות) ועל הדין בהן, יחולו תקנות אלה, ככל שאין בהן סתירה לאמור בחוק ברית הזוגיות ובכפוף להוראות פרק זה.

בקשה ליישוב סכסוך להתרת ברית זוגיות תק' (מס' 2) תשע"א-2010

343.יב. בקשה ליישוב סכסוך לפי סעיף 11(א) לחוק ברית הזוגיות תוגש לפי טופס 43 שבתוספת הראשונה, ותצורף לה הרצאת פרטים לפי טופס 26 בתוספת האמורה מאומת בתצהיר, אלא שבכל מקום בטופס 26א שבו נאמר "נישואין" יבוא "נישואין/רישומי ברית זוגיות".

בקשה בעניינו של פסול דין או מי שמונה לו אפוטרופוס תק' (מס' 2) תשע"א-2010

343.יג. בקשה בעניינו של פסול דין או מי שמונה לו אפוטרופוס לאישור כי הוא מסוגל לתת הסכמה מדעת לבוא בברית הזוגיות לפי סעיף 2(7) לחוק ברית הזוגיות ובקשה בעניינו של אדם כאמור להתיר את ברית הזוגיות לפי סעיף 10(א) לחוק ברית הזוגיות, יומצאו –

(1) לפסול הדין או למי שמונה לו אפוטרופוס;

- (2) לאפטרופוס שמונה לו;
 (3) ליועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו;
 (4) למי שבית המשפט הורה על כך.

פרק כ"ה: שינוי שם

בקשה לשינוי שמו של קטין או פסול-דין [363ת]

344. (א) בבקשה לשינוי שמו של קטין או של פסול-דין לפי סעיפים 13 או 14 לחוק השמות, תשט"ז-1955, יהיה המשיב היועץ המשפטי לממשלה; הורה של קטין שאיננו מבקש בבקשה יצורף אליה כמשיב אם הוא בחיים.
 (ב) בית המשפט הבא לאשר שינוי שם של קטין לפי תקנת משנה (א), כשאחד מהוריו או שניהם נפטרו, יזמין, אם אפשר, את הורי הנפטר ויתן להם הזדמנות להשמיע טענותיהם לענין שינוי השם; אולם רשאי בית המשפט שלא להזמין אם נראה הדבר מוצדק בנסיבות הענין.
 פרק כ"ו: קביעת גיל

הגדרה [363ב]

345. בפרק זה, "הבקשה" – בקשה לקביעת גילו של אדם, לרבות גיל מזערי, גיל מרבי ומתח גילים – או לשינויה.

מקום השיפוט והגשת הבקשה [363ג] תק' תשנ"ז-1996 תק' (מס' 2) תשס"א-2000

346. (א) הבקשה תוגש לבית המשפט לעניני משפחה שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו של מי שמבקשים את קביעת גילו; באין לו מקום מגורים בישראל, תוגש הבקשה לבית המשפט לעניני משפחה בתל-אביב-יפו.
 (ב) הבקשה תוגש במספר עתקים מספיק בשביל בית המשפט ולשם המצאה לכל המשיבים, ובלבד שיהיו שני עתקים בשביל היועץ המשפטי לממשלה.

המשיבים [363ד(א)-(ד)]

347. (א) בבקשת אדם המבקש קביעת גילו יהיה המשיב היועץ המשפטי לממשלה.
 (ב) בבקשת אדם המבקש קביעת גילו של אדם אחר יהיו המשיבים האדם שמבקשים קביעת גילו והיועץ המשפטי לממשלה.
 (ג) בבקשת היועץ המשפטי לממשלה יהיה המשיב האדם שמבקשים קביעת גילו.
 (ד) אדם העלול להיפגע על ידי החלטת בית המשפט יצויין בבקשה כמשיב.

המשיבים בבקשת יוצא צבא [363ד(ה)-(ז)]

348. הוראת סעיף 7 לחוק קביעת גיל, תשכ"ד-1963, תחול על הבקשה לכלול אדם באחת מקבוצות הגילים 17 עד 39 שנים ועד בכלל בגבר ו-17 עד 26 שנים ועד בכלל באשה, להוציא מקבוצת גיל כאמור או לשנות מקומו בה, וינהגו כך:

- (1) היה המבקש יוצא צבא כמשמעותו בחוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב], המשרת בשירות סדיר או נמנה עם כוחות המילואים, תומצא הבקשה לשליש הראשי של צבא-הגנה לישראל;
 (2) היה המבקש מיועד לשירות בטחון כמשמעותו בחוק האמור, תומצא הבקשה לראש מרכז גיוס באגף כוח אדם של צבא-הגנה לישראל.

צירוף משיבים אחרים [363ה]

349. בית המשפט רשאי לצוות על צירוף משיבים נוספים.

בקשות קודמות לקביעת גיל [363ו]

350. בבקשה יצויין המבקש את מטרת הבקשה, ואם הוגשו לבית משפט בקשות לקביעת גילו לפני שהוגשה הבקשה הנדונה יפרט אותן ואת ההחלטות שניתנו בהן.

צירוף תצהיר ומסמכים [363ז]

351. (א) המבקש קביעת גילו יצרף לבקשתו תצהיר לפי טופס 44 וכן תעודות אלה או תצלומים מהן:
 (1) תעודת לידה של המבקש או העתק מתוך ספרי הנפוס של הרישום המתייחס אליו, לפי הענין, וכן דרכון, תעודה או פנקס שרשום בהם תאריך לידתו;
 (2) תעודת נישואין או תעודת גירושין שלו, לפי הענין;
 (3) תעודות לידה של ילדיו;
 (4) כל מסמך אחר שברשותו אשר ניתן ללמוד ממנו מהו גילו;
 (5) לגבי מבקש שנולד בארץ – אישור מלשכת מרשם התושבים שבה מוחזק תיק המרשם שלו, שאין בפנקס הלידות רישום לידה שלו בשנה הרשומה בתיק המרשם כשנת לידתו.
 (ב) אם אין בידי המבקש להמציא את התעודות המתאימות המפורטות בתקנת משנה (א) (1) עד (3) – יתן הסבר לכך.

- (ג) בקשה שלא צורף אליה תצהיר כאמור בתקנה זו, לא תקובל במשרד הרישום של בית המשפט.
 (ד) בית המשפט או הרשם רשאי בכל עת לדרוש מהמבקש שיתן בתצהיר פרטים נוספים ומפורטים יותר.

תק' תשס"ה-2004

פרק כ"ו: אבהות או אימהות

המצאה ליועץ המשפטי לממשלה תק' תשס"ה-2004

351א. העתק של כתב תביעה לאבהות או לאימהות ושל כל כתב הגנה בתובענה כאמור, יומצא ליועץ המשפטי לממשלה.

תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995

חלק ג'2: ענינים מיוחדים נוספים

פרק כ"ז: אכיפת פסקי-חוק

הגדרה [330]

352. בפרק זה, "החוק" – חוק אכיפת פסקי-חוק, תשי"ח-1958.

צורת הבקשה [331, 332] תק' תשנ"ה-1997

353. בקשה להכריז על פסק-חוק – לרבות פסק-חוק זמני וצו ביניים בעניני מזונות – כפסק אכיף, תוגש בכתב ויפורשו בה שמו ומענו של בית המשפט שנתן את פסק-החוק ותאריך הפסק.

צירוף העתק פסק-החוק ותצהיר [333]

354. לבקשה יצורפו –

- (1) העתק מפסק-החוק שאישרה רשות מוסמכת של המדינה שבה ניתן;
- (2) תצהיר לאישור העובדות המוכיחות את קיומם של כל אחד מהתנאים הנקובים בסעיף 3 לחוק.

תרגום פסק-החוק [334]

355. המבקש יגיש לבית המשפט, לפי דרישתו, תרגום פסק-החוק לשפה העברית שאישרו נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל המשמש בתפקידו במדינת הפסק, או של מדינת הפסק המשמש בתפקידו בישראל, או שאושר בדרך אחרת להנחת דעתו של בית המשפט או הרשם.

התנגדות המשיב [335]

356. (א) רצה המשיב להתנגד לבקשה, יגיש לבית המשפט תשובה לבקשה תוך שלושים ימים מהיום שבו הומצא לו העתק הבקשה או תוך זמן ארוך מזה שקבע בית המשפט או הרשם.
 (ב) משיב הכופר בקיומו של אחד התנאים הנקובים בסעיף 3 לחוק, יצרף לתשובתו תצהיר על כך.
 (ג) לא הגיש המשיב תשובה כאמור לא יורשה להתנגד לבקשה.

הגבלה לנימוקים [336]

357. בית המשפט בדונו בבקשה לא יזקק לנימוק שלא הוזכר בבקשה או בתשובת המשיב, אלא אם כן ראה ששמיעת הנימוק הנוסף דרושה למען הצדק.

חזרת המבקש מבקשתו [337]

358. עד להכרזת פסק-החוק כפסק אכיף רשאי המבקש לחזור בו מבקשתו על ידי הגשת הודעה בכתב לבית המשפט ומסירת העתק ממנה למשיב; משעשה כן – בטלה הבקשה.

שער החליפין [337א]

359. לענין סעיף 10(ב) לחוק, יהא שער החליפין ביום התשלום – השער היציג שפרסם בנק ישראל לאחרונה לפני יום התשלום לאותו מטבע חוץ שבתשלום חוייב החייב.

אישור החלטה לצורך אכיפתה במדינה זרה תק' (מס' 3) תשס"א-2001

359א. (א) החלטה של בית משפט בישראל שהזוכה מבקש לאכפה במדינה זרה (בתקנה זו – ההחלטה), רשאי רשם בית המשפט שבו ניתנה ההחלטה, ליתן אישור כי אינה ניתנת עוד לערעור, כי היא סופית וכי ניתן לאכפה בישראל על פי בקשת הזוכה; האישור יכול שיתייחס לענינים האמורים, כולם או מקצתם.

(ב) בקשה לקבלת אישור כאמור בתקנת משנה (א) תוגש בכתב, ויצורפו אליה כל אלה:

- (1) העתק מאומת של ההחלטה;
- (2) הוגש ערעור על ההחלטה – העתק מאומת של כל החלטה שניתנה בערעור;

(3) לא הוגש ערעור על ההחלטה – אישור מזכירות בית המשפט, כי לא הוגש ערעור על ההחלטה עד תום המועד שבו ניתן היה לערער עליה.

פרק כ"ח: סעד זמני

תק' (מס' 6) תשס"א-2001

סימן א': כללי

הגדרות תק' (מס' 6) תשס"א-2001

360. בפרק זה –

"בית משפט" – לרבות רשם שהוא שופט;

"הפסקת תובענה" – לרבות דחיה ומחיקה של תובענה;

"מחזיק" – אדם, זולת המשיב בבקשה לסעד זמני, אשר ברשותו מצויים נכסים שלגביהם נתבקש או ניתן סעד זמני.

תחולת הוראות תק' (מס' 6) תשס"א-2001

361. הוראות פרקים אחרים בתקנות אלה יחולו ככל שאינן סותרות פרק זה, ובשינויים המחויבים לפי הענין.

בקשה לסעד זמני תק' (מס' 6) תשס"א-2001

362. (א) הוגשה בקשה למתן סעד זמני במסגרת תובענה, רשאי בית המשפט ליתן את הסעד המבוקש, אם שוכנע, על בסיס ראיות מהימנות לכאורה בקיומה של עילת התובענה ובקיום התנאים המפורטים בהוראות המיוחדות בפרק זה, הנוגעים לסעד הזמני המבוקש.

(ב) בהחלטתו בדבר מתן הסעד הזמני, סוג הסעד, היקפו ותנאיו, לרבות לענין הערובה שעל המבקש להמציא, יביא בית המשפט בחשבון, בין השאר, שיקולים אלה:

(1) הנזק שייגרם למבקש אם לא יינתן הסעד הזמני לעומת הנזק שייגרם למשיב אם יינתן הסעד הזמני, וכן נזק שעלול להיגרם למחזיק או לאדם אחר;

(2) אם הבקשה הוגשה בתום לב ומתן הסעד צודק וראוי בנסיבות הענין, ואינו פוגע במידה העולה על הנדרש.

סעד זמני לפני הגשת תובענה ולאחר מתן פסק דין תק' (מס' 6) תשס"א-2001

363. (א) בית המשפט רשאי ליתן סעד זמני בטרם הוגשה תובענה, אם שוכנע כי הדבר מוצדק בנסיבות הענין, ובלבד שתוקפו של הצו יהיה מותנה בהגשת התובענה בתוך שבעה ימים ממועד מתן הצו או בתוך מועד אחר, שקבע בית המשפט מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) בית המשפט רשאי ליתן סעד זמני להבטחת ביצוע פסק הדין בעת מתן פסק הדין או בתוך לאחריו, ואין צורך, לשם כך, בהמצאת התחייבות או במתן ערובה לפי תקנות 364 ו-365(ב); הבקשה לסעד הזמני יכול שתהיה בעל פה.

ערבות ועירבון תק' (מס' 6) תשס"א-2001

364. (א) בית המשפט לא ייתן סעד זמני אלא בכפוף להמצאת התחייבות עצמית כאמור בתקנה 365(ב), וכן ערבות מספקת, להנחת דעתו, לשם פיצוי בגין כל נזק שייגרם למי שאליו מופנה הצו כתוצאה ממתן הצו, אם תיפסק התובענה או אם יפקע הצו מסיבה אחרת; בית המשפט רשאי לפטור מהמצאת ערבות, אם ראה שהדבר צודק וראוי, ומטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) בית המשפט רשאי לצוות על הפקדת עירבון בנוסף לאמור בתקנת משנה (א), אם שוכנע כי הדבר צודק וראוי בנסיבות הענין; בית המשפט לא ייתן סעד זמני במעמד צד אחד אלא בכפוף להפקדת עירבון בנוסף לאמור בתקנת משנה (א), זולת אם שוכנע כי בנסיבות הענין צודק וראוי לפטור מהפקדת העירבון.

(ג) סכום העירבון לא יעלה על 50,000 שקלים חדשים; בית המשפט רשאי, אם ראה שהדבר מוצדק מטעמים מיוחדים שיירשמו, להגדיל את סכום העירבון מעבר לסכום האמור או להתנות את מתן הצו במתן עירבון אחר.

(ד) הסכום הנקוב בתקנת משנה (ג) יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה (להלן – יום העדכון) לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – המדד) שפורסם בחודש נובמבר שלפני יום העדכון, לעומת המדד שפורסם בחודש נובמבר שקדם לו; סכום שעודכן כאמור יעוגל לשקל החדש השלם הקרוב, וסכום של חצי שקל חדש יעוגל כלפי מעלה.

הגשת בקשה לסעד זמני תק' (מס' 6) תשס"א-2001 תק' תשס"ב-2002

365. (א) בקשה לסעד זמני תוגש והדיון בה יתנהל כאמור בסימן א' של פרק כ', ובכפוף להוראות פרק זה.

תק' תשע"ז-2017

(1א) בלי לגרוע מתקנה 241(ה), בעל דין יציין בפתח הבקשה אם הגיש אותה בקשה או בקשה דומה באופן העניין; אם הגיש בקשה כאמור – יציין את פרטי הבקשה הקודמת.

(ב) לבקשה תצורף התחייבות של המבקש לפיצוי מי שאליו מופנה הצו, בגין כל נזק שייגרם לו על ידי הצו הזמני, אם תיפסק התובענה או יפקע הצו מסיבה אחרת.

(ג) בתצהיר המצורף לבקשה יפרט המבקש את כל העובדות הנוגעות לבקשה.

(ד) בבקשה למתן צו הנוגע לנכסים שברשות מחזיק, יפורשו גם שמו ומענו של המחזיק.

תק' תשס"ב-2002

(ה) בבקשה לצו עיכוב יציאה מהארץ יפרש המבקש בבקשתו את שמו ושם משפחתו של המשיב, גם באותיות לטיניות, וכן מענו, מספר הזהות שלו, ואם אינו ידוע למבקש – פרטים אחרים שיש בהם, לדעת בית המשפט או הרשם, כדי לזהותו; בית המשפט רשאי לבקש פרטים נוספים כדי למנוע טעות בזיהוי.

(ו) בבקשה לסעד זמני לפי סימן ב'1 יציין המבקש גם את תיאורו ומקום הימצאו של הנכסים, וכן יציע מועמד לשמש תופס נכסים או כונס נכסים זמני, לפי הענין, בכפוף לאמור בתקנה 387ג, ויצורף את הסכמת המועמד בכתב למינוי.

הדיון בבקשה תק' (מס' 6) תשס"א-2001

366. (א) בקשה למתן סעד זמני תידון במעמד הצדדים, ואולם רשאי בית המשפט ליתן צו על פי צד אחד, אם שוכנע, על בסיס ראיות מהימנות לכאורה, כי קיים חשש סביר שההשהיה שבקיום הדיון במעמד הצדדים תסכל את מתן הצו או תגרום למבקש נזק חמור.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), יידונו בקשות לצו עיכול זמני, צו הגבלת שימוש בנכס וצו תפיסת נכסים במעמד צד אחד, אלא אם כן שוכנע בית המשפט כי אין בקיום דיון במעמד הצדדים כדי לסכל את מתן הצו.

(ג) הוגשה הבקשה לסעד זמני לאחר שהוחל בשמיעת ראיות בתובענה, תידון הבקשה, במידת האפשר, לפני השופט הדן בתובענה.

צו במעמד צד אחד תק' (מס' 6) תשס"א-2001

367. (א) ניתן צו, למעט צו עיכול זמני, במעמד צד אחד, יקיים בית המשפט דיון במעמד הצדדים בהקדם האפשרי ולא יאוחר מארבעה עשר ימים מיום מתן הצו; לבקשת בעל דין, ובמידת האפשר, יקבע בית המשפט את הדיון במועד מוקדם יותר; בית המשפט רשאי לקבוע מועד מאוחר יותר לדיון, מטעמים מיוחדים שיירשמו; הודעה על מועד הדיון תומצא למשיב ולמחזיק, אם ישנו, עם המצאת הצו.

(ב) העתק הצו, העתק הבקשה והמסמכים המצורפים אליה והעתק כתב הערבות יומצאו במסירה אישית למשיב בתוך שלושה ימים, אלא אם כן קבע בית המשפט מועד מאוחר יותר מטעמים מיוחדים שיירשמו; לבקשת המחזיק יורה בית המשפט למבקש להמציא למחזיק בהקדם האפשרי העתק הבקשה והמסמכים המצורפים אליה.

(ג) ניתן צו עיכול זמני במעמד צד אחד, רשאי המשיב לבקש את ביטול הצו בתוך שלושים ימים ממועד המצאתו; מחזיק, אם ישנו, רשאי לבקש את ביטול הצו בהתאם לתקנה 376; הוגשה בקשה לביטול הצו יקיים בית המשפט דיון במעמד הצדדים, בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבעה ימים ממועד הגשתה; בית המשפט רשאי לקבוע מועד מאוחר יותר לדיון מטעמים מיוחדים שיירשמו; הודעה על מועד הדיון תומצא לצדדים במסירה אישית בהקדם האפשרי, ולא יאוחר משלושה ימים ממועד הגשת בקשת הביטול, אלא אם כן קבע בית המשפט מועד אחר, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

תק' תשע"ז-2017

(ד) נקבע דיון על פי תקנה זו, רשאי המשיב לבקשה למתן הסעד הזמני להגיש תמצית מתשובתו לבקשה עד יומיים לפני מועד הדיון.

(ה) דיון על פי תקנה זו יסתיים בתוך יום שיפוט אחד; ראה בית המשפט כי יש צורך בכך, רשאי הוא לקבוע ימי דיון נוספים, ככל הניתן ברציפות; סיכום טענות בעלי הדין יהיה בעל פה לאחר סיום הבאת הראיות, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ו) ההוראות הנוגעות לדיון בבקשה לסעד זמני יחולו על דיון שנקבע לפי תקנה זו, ככל שאינן סותרות את האמור בתקנה זו.

עיון מחדש תק' (מס' 6) תשס"א-2001

368. (א) לבקשת בעל דין רשאי בית המשפט לעיין מחדש בצו זמני שניתן, אם ראה כי הדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שנתגלו מאז מתן הצו, או אם ראה כי מלכתחילה לא היתה הצדקה למתן הצו.

(ב) בעיון מחדש רשאי בית המשפט לקיים, לשנות או לבטל, את ההחלטה נושא העיון, או לתת החלטה אחרת במקומה; בין השאר, רשאי בית המשפט להורות כי אם יפקיד המשיב סכום מסוים כעירבון או ימציא ערובה מספקת אחרת להבטחת ביצוע פסק הדין, יפקע הצו הזמני.

(ג) בקשה לעיון מחדש תוגש ותתנהל כאמור בסימן א' של פרק כ'.

שמיעת התובענה במקום דיון בסעד הזמני תק' (מס' 6) תשס"א-2001

369. נשיא בית המשפט או שופט שנשיא בית המשפט מינה לכך, רשאי להורות על הקדמת מועד הדיון בתובענה, במקום קיום הדיון במעמד הצדדים בבקשה לסעד הזמני, אם ראה כי יהיה בכך כדי לייעל את הדיון ולחסוך מזמנו

של בית המשפט ומזמנם של הצדדים; ניתן בתובענה צד אחד, ייתן בית המשפט הוראות בענין הצו, ככל שימצא לנכון בנסיבות הענין.

פקיעת הסעד הזמני תק' (מס' 6) תשס"א-2001

370. סעד זמני יפקע –

- (1) עם הפסקת התובענה, עם ביצוע פסק הדין או בתום המועד שנקבע בו, לפי המוקדם;
- (2) אם הצו הזמני ניתן לפני הגשת התובענה והמבקש לא הגיש לבית המשפט את התובענה במועד, כאמור בתקנה 363(א);
- (3) אם הצו הזמני ניתן במעמד צד אחד, למעט צו מניעה זמני, ולא הומצא למשיב במסירה אישית כאמור בתקנה 367(ב), זולת אם בית המשפט קבע אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו;
- (4) עם ביטולו על ידי בית המשפט.

חילוט עירבון; החזרת ערבות ועירבון תק' (מס' 6) תשס"א-2001

371. (א) פקע הצו הזמני, יהיה בית המשפט הדין בתובענה רשאי, לאחר שנתן לצדדים הנוגעים בדבר הזדמנות להשמיע את טענותיהם, להורות על חילוט העירבון, כולו או מקצתו, בין לפני מתן פסק הדין ובין לאחריו, לטובת מי שאליו מופנה הצו, אם ראה כי נגרמו לו נזק או הוצאות עקב מתן הצו, וכי הבקשה לא היתה סבירה בנסיבות הענין; חילוט העירבון אינו מותנה בהוכחת גובה הנזק שנגרם.
- (ב) חילוט העירבון אינו גורע מזכותו של מי שהעירבון חולט לטובתו להיפרע בשל נזקיו, באמצעות הערובה במסגרת ההליך או בדרך של הגשת תובענה חדשה לפי כל דין, ובלבד שלא ישולם פיצוי יתר.
- (ג) לא הוגשה לבית המשפט תובענה או בקשה לפיצויים בגין נזק עקב מתן הצו הזמני, בתוך שישה חודשים מהמועד שפקע הצו הזמני, יוחזר למבקש כתב הערבות; בית המשפט רשאי לקבוע מועד אחר אם ראה שהדבר מוצדק, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

תק' תשע"ז-2017

- (ד) הופקד עירבון ולא חולט או חולט מקצתו – תוחזר יתרת העירבון למבקש בתוך שישים ימים מהמועד שפקע הצו הזמני או בתוך 60 ימים ממועד המצאת החלטה לנתבע ולמחזיק – אם ישנו; הוגשה בתוך שישים הימים בקשה לחילוט העירבון, רשאי בית המשפט לעכב את החזרת העירבון עד למתן החלטה בבקשה.

סמכות רשם תק' (מס' 6) תשס"א-2001

372. הוראות סימן זה יחולו גם על רשם במסגרת סמכויותיו ליתן סעד זמני על פי דין.

החלטה בבקשה תק' (מס' 6) תשס"א-2001

373. בית המשפט הדין בבקשה לסעד זמני ייתן את החלטתו עם תום הדיון בבקשה, ולכל המאוחר חמישה עשר ימים לאחר תום הדיון; לא נתן את החלטתו במועד האמור, ייתן על כך הודעה מנומקת בכתב לנשיא בית המשפט או לסגנו.

סימן א'1: עיקול זמני

צו עיקול זמני תק' (מס' 6) תשס"א-2001

374. (א) לא יינתן צו עיקול זמני אלא בתובענה לסכום כסף; ואולם בתובענה לדבר שבעין רשאי בית המשפט או הרשם לצוות על עיקול הנכס הנתבע.
- (ב) בית המשפט או הרשם רשאי לתת צו עיקול זמני על נכסים של המשיב שברשותו, ברשות המבקש או ברשות מחזיק, בכפוף להוראות סימן א', ואם שוכנע על בסיס ראיות מהימנות לכאורה כי קיים חשש סביר שאי מתן הצו יכביד על ביצוע פסק הדין.
- (ג) אין לעקל נכס הפטור מעיקול אותה שעה.
- (ד) הומר נכס שעוקל בערובה של המשיב, יחולו על הערובה הוראות סימן זה.

רישום בפנקסי מקרקעין תק' (מס' 6) תשס"א-2001 תק' תשס"ב-2002

375. ניתן צו עיקול על מקרקעין, יורה בית המשפט או הרשם על רישום הערה בפנקס המקרקעין, והמבקש יודיע על כך לרשם המקרקעין.

הודעה למחזיק תק' (מס' 6) תשס"א-2001

376. (א) ניתן צו עיקול על נכסי המשיב שבידי מחזיק, יודיע בית המשפט או הרשם למחזיק, עם הטלת העיקול, כי עליו להשיב בכתב, בתוך המועד שנקבע בהודעה, אם נכסי המשיב מצויים בידו וכן אם בדעתו להגיש בקשה לביטול צו העיקול כאמור בתקנה 367; בהודעה למחזיק יצוינו פרטי המבקש ובא כוחו; תשובתו של המחזיק תוגש לבית המשפט והעתק ממנה ימציא המחזיק, במישרין, למבקש.
- (ב) הודיע המחזיק כי בדעתו להגיש בקשה לביטול צו העיקול, ימציא לו המבקש, בתוך שבעה ימים מיום שהומצאה לו התשובה כאמור בתקנת משנה (א), העתק מבקשת העיקול והתצהיר.

(ג) המחזיק רשאי, בתוך שלושים ימים מיום שהומצא לו העתק מבקשת העיקול והתצהיר, להגיש בקשה לביטול צו העיקול.

מחזיק שהודה תק' (מס' 6) תשס"א-2001 תק' תשס"ב-2002

377. הודה מחזיק בתשובתו כי מצויים בידו נכסי המשיב, לא יחזור בו מהודאתו אלא אם כן נתן לו בית המשפט או הרשם רשות לכך, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

מחזיק שלא הודה תק' (מס' 6) תשס"א-2001

378. (א) לא הודה המחזיק כי נכסי המשיב מצויים בידו, או התנגד מכל טעם אחר לאישור העיקול או לא השיב כלל בתוך המועד שנקבע לו, יהא המבקש רשאי בתוך חמישה עשר ימים מיום שהומצאה לו תשובת המחזיק או בתוך חמישה עשר ימים מתום המועד האמור, הכל לפי נסיבות הענין, להגיש לבית המשפט בקשה מנומקת בכתב לאישור העיקול.

(ב) דינה של בקשה כאמור כדין כתב תביעה ויחולו עליה הוראות תקנה 19; דינו של מחזיק לענין אישור העיקול כדינו של נתבע, בשינויים המחויבים לפי הענין.

הדיון בבקשה תק' (מס' 6) תשס"א-2001 תק' תשס"ב-2002

379. הדיון בבקשה לפי תקנה 378 יכול שיהיה בכל שלב של הדיון בתובענה, ואף לאחר שניתן פסק דין בה, כפי שבית המשפט או הרשם יורה, והוא הדין בדיון בסדר דין מקוצר בין אם ניתנה רשות להתגונן ובין אם לאו.

מבקש שלא דרש את אישור העיקול תק' (מס' 6) תשס"א-2001

380. לא ביקש המבקש אישור העיקול כאמור בתקנה 378 יהא העיקול בטל לגבי כל נכס שהמחזיק לא הודה שהוא מצוי בידו.

עיקול זמני לטובת תובע שזכה בתביעתו תק' (מס' 6) תשס"א-2001

381. זכה התובע בתביעתו, ימשיך העיקול הזמני לעמוד בתוקפו עד שפסק הדין יבוצע; בפסק הדין רשאי בית המשפט או הרשם לחייב את הנתבע בהוצאות העיקול הזמני.

החלת חוק ההוצאה לפועל תק' (מס' 6) תשס"א-2001

382. הוראות חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967, יחולו על ביצוע עיקול זמני לפי סימן זה, ואם זכה התובע בתביעתו, ימשיכו בפעולות לפי אותו חוק.

הגבלת שימוש בנכס תק' (מס' 6) תשס"א-2001

383. (א) בית המשפט או הרשם רשאי, בכפוף להוראות סימן א', להורות למשיב להימנע, בעצמו או באמצעות אדם מטעמו, מלהוציא נכסים מרשותו או מרשות מחזיק, למכרם, לשעבדם או לשנות את מצבם או את זכויותיו בהם, אם שוכנע על בסיס ראיות מהימנות לכאורה, כי קיים חשש סביר שאי מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין.

(ב) בתקנה זו, "נכסים" – לרבות נכסים המצויים מחוץ לתחום המדינה.

המצאה למדינה תק' (מס' 6) תשס"א-2001

383א. המצאה למדינה של צו לפי סימן זה תהא בהמצאתו לחשב המשרד שבידיו נמצא הנכס אשר אליו הצו מתייחס.

תק' (מס' 6) תשס"א-2001

סימן ב': עיכוב יציאה מן הארץ

צו עיכוב יציאה מן הארץ תק' (מס' 6) תשס"א-2001

384. (א) בית המשפט או הרשם רשאי, בכפוף להוראות סימן א', ליתן צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד המשיב, אם שוכנע, על בסיס ראיות מהימנות לכאורה, כי קיים חשש סביר שהוא עומד לצאת מן הארץ לצמיתות או לתקופה ממושכת, וכי הדבר יכביד באופן ממשי על קיום ההליך או על ביצוע פסק הדין; היה המשיב תושב חוץ, לא יינתן נגדו צו עיכוב יציאה מן הארץ אלא בנסיבות חריגות ומטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) ניתן צו על פי סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט או הרשם להורות על הפקדת הדרכון או תעודת המעבר של המשיב או להתנות תנאים ליציאתו.

(ג) לא יינתן צו עיכוב יציאה מן הארץ אלא אם כן עלה שווי התובענה על חמישים אלף שקלים חדשים, זולת אם התובענה היא למזונות; בית המשפט או הרשם רשאי ליתן צו עיכוב יציאה מן הארץ בתובענה ששוויה פחות מן הסכום האמור, אם שוכנע שקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת.

(ד) בלי לגרוע מן האמור בתקנה 370, צו עיכוב יציאה מן הארץ יפקע בתום שנה מיום נתינתו; ואולם, בית המשפט או הרשם רשאי להאריך את עיכוב היציאה מן הארץ על ידי מתן צו חדש.

ערבות ועירבון של המבקש תק' (מס' 6) תשס"א-2001

385. (א) ערבות כאמור בתקנה 364, שימציא המבקש צו עיכוב יציאה מן הארץ, תהא לפיצוי כל נזק שייגרם גם לאדם שאיננו המשיב בעיכוב יציאתו על סמך הצו, משום שהמבקש מסר פרטים לא נכונים או לא מספיקים לזיהוי המשיב.

תק' תשס"ב-2002

(ב) על אף האמור בתקנה 364(ב), יהיה המבקש צו עיכוב יציאה מן הארץ במעמד צד אחד בתביעה למזונות, פטור מהפקדת עירבון.

עירבון של המשיב תק' (מס' 6) תשס"א-2001

386. בית המשפט או הרשם יורה, בצו, שאם יופקד בקופת בית המשפט או בקופת המשטרה סכום מסוים כעירבון לתביעה – יפקע צו עיכוב היציאה מן הארץ; חזר המשיב לפני מתן פסק הדין, או לאחר שפקע הצו, יוחזר לו העירבון לפי דרישתו; לא חזר עד שניתן פסק דין לזכות המבקש ישמש העירבון לסיפוק התביעה, והעודף על הסכום שבפסק הדין ועל הוצאות הוצאה לפועל יוחזר למשיב לפי דרישתו.

צו עיכוב וצו גירוש או צו הסגרה תק' (מס' 6) תשס"א-2001

387. (א) ניתן על אדם צו עיכוב יציאה, וכן צו גירוש לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, או צו הסגרה לפי חוק ההסגרה, התשי"ד-1954, יבטל בית המשפט או הרשם את צו העיכוב, אם ביקש זאת היועץ המשפטי לממשלה. (ב) הגיש היועץ המשפטי לממשלה בקשה כאמור בתקנת משנה (א), ימציא הודעה מספקת על כך לצד אשר לפי בקשתו ניתן צו עיכוב היציאה.

תק' (מס' 6) תשס"א-2001

סימן ב' 1: תפיסת נכסים וכינוס נכסים זמני

תפיסת נכסים תק' (מס' 6) תשס"א-2001

387א. (א) בית המשפט רשאי בצו, בכפוף להוראות סימן א', למנות אדם לשם ביצוע חיפוש, צילום, העתקה או תפיסה של נכסים המצויים בחצרים (להלן – תופס נכסים) אם שוכנע על בסיס ראיות מהימנות לכאורה כי קיים חשש ממשי שהמשיב או אדם אחר מטעמו עומד להעלים את הנכסים או להשמידם, וכי הדבר יכביד באופן ממשי על קיום ההליך.

(ב) בית המשפט רשאי להורות בצו לאדם לאפשר לתופס נכסים כניסה לחצרים שהוא מחזיק בהם, לשם ביצוע הפעולות המפורטות בצו שניתן על פי תקנת משנה (א) (להלן – צו כניסה לחצרים).

(ג) מונה תופס נכסים לפי תקנה זו, יחולו הוראות תקנות 389, 391 ו-392, בשינויים המחויבים.

(ד) בתקנה זו, "נכסים" – נכסים המהווים ראיות או הדרושים לשם בירור התובענה.

כינוס נכסים זמני תק' (מס' 6) תשס"א-2001

387ב. (א) בית המשפט רשאי בצו, בכפוף להוראות סימן א', למנות כונס נכסים זמני (להלן – כונס) על נכסים מסוימים של המשיב שברשותו או ברשות מחזיק, אם שוכנע על בסיס ראיות מהימנות לכאורה, כי קיים חשש ממשי לפגיעה ניכרת בערכם של הנכסים או לכך שהמשיב או אדם אחר מטעמו עומד להעלים את הנכסים או להשמידם או כי הנכסים הופקו תוך ביצוע המעשה או המחלל נושא התובענה או שימשו לביצועו, וכי אי מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין.

(ב) בית המשפט רשאי להורות בצו לאדם לאפשר לכונס כניסה לחצרים שהוא מחזיק בהם לשם ביצוע הפעולות המפורטות בצו שניתן על פי תקנת משנה (א) (להלן – צו כניסה לחצרים).

(ג) בית המשפט רשאי להסמיך כונס לעשות, בין השאר, את הפעולות האלה, כולן או מקצתן:

(1) להיכנס לחצרים לשם חיפוש או תפיסה של הנכסים;

(2) לחפש את הנכסים;

(3) לצלם או להעתיק את הנכסים;

(4) לתפוס את הנכסים;

(5) להחזיק בנכסים;

(6) לשמור או לבטח את הנכסים;

(7) לנהל את הנכסים;

(8) להפעיל את סמכויות בעל הנכסים, כולן או מקצתן.

(ד) מונה כונס לפי תקנה זו, יחולו הוראות תקנות 389, 390, 391 ו-392.

סייגים למינוי תופס נכסים או כונס תק' (מס' 6) תשס"א-2001

387ג. בית המשפט לא ימנה אדם כתופס נכסים או ככונס אם יש בינו לבין מי מבעלי הדין קשר אישי או מקצועי, זולת אם הסכימו בעלי הדין למינוי, או אם סבר שיש בכך צורך ולא יהיה בדבר כדי לפגוע בביצוע יעיל והוגן של הצו, ומטעמים מיוחדים שיירשמו.

כניסה לחצרים חיפוש ותפיסה תק' (מס' 6) תשס"א-2001

387ד. (א) בטרם כניסתו לחצרים ימסור תופס הנכסים או הכונס את צו הכניסה לחצרים והודעה המסבירה את משמעות הצו לפי טופס 44 שבתוספת הראשונה, לאדם שנגדו ניתן הצו או לאדם בגיר אחר האחראי על החצרים מטעמו (להלן - האחראי על החצרים), וידע אותו בדבר זכותו להתייעצות טלפונית עם עורך דין, במידת האפשר, וזכותו להגיש הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים; לבקשת האחראי על החצרים, יסביר לו תופס הנכסים או הכונס בשפה ברורה את משמעות הצו, וכי סירוב לאפשר את ביצועו מהווה ביזיון בית משפט ועשוי לשמש ראיה במסגרת ההליך המשפטי.

(ב) כניסה לחצרים, חיפוש, צילום, העתקה או תפיסה של נכסים על פי סימן זה ייעשו בידי תופס הנכסים או הכונס בנוכחות האחראי על החצרים, ובנוכחות שני עדים, אלא אם כן אישר האחראי על החצרים בכתב, כי אינו מעוניין בנוכחות עדים או אם הורה בית המשפט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו; לא ישמש עד, לצורך תקנה זו, מי שיש בינו לבין מי מבעלי הדין קשר אישי או מקצועי – זולת אם הסכים לכך בעל הדין שכנגד.

חיפוש בחומר מחשב תק' (מס' 6) תשס"א-2001

387ה. חיפוש ותפיסה של מחשב, חומר מחשב או פלט כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995, לא ייערכו אלא בהתקיים תנאים אלה:

- (1) בית המשפט כלל בצו היתר מפורש לחיפוש ותפיסה כאמור;
- (2) בית המשפט מינה בעל תפקיד מיומן לביצוע החיפוש, זולת אם האחראי על החצרים הסכים לבצע את החיפוש בעצמו;
- (3) מבצע החיפוש יודא תחילה כי במהלך החיפוש לא תתאפשר קבלת מידע מתקשורת בין מחשבים, זולת אם מבצע את החיפוש האחראי על החצרים.

מתן דין וחשבון תק' (מס' 6) תשס"א-2001

387ו. (א) תופס הנכסים או הכונס יגיש לבית המשפט דין וחשבון על ביצוע הפעולות, חתום בידי הנוכחים בביצוע, בתוך שבעה ימים ממועד הביצוע, וימציא העתק ממנו למי שאליו מופנה צו הכניסה לחצרים ולבעלי הדין.

(ב) הדין וחשבון יכלול, בין השאר, רשימה של הנכסים שנתפסו בעת החיפוש, והערות של האחראי על החצרים שנכח בעת ביצוע הצו.

שמירת סודיות תק' (מס' 6) תשס"א-2001

387ז. (א) תופס הנכסים או הכונס לא יעשה שימוש בנכסים, במידע או במסמכים שהגיעו אליו עקב תפקידו, ולא יגלה מידע או מסמכים כאמור לאחר, עד לקיום דיון במעמד הצדדים שבו יכריע בית המשפט מה ייעשה בנכסים או במסמכים, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) תופס הנכסים או הכונס ינקוט אמצעים, ככל הדרוש, כדי להבטיח שהעובדים בשירותו והנוכחים בעת ביצוע הפעולות, ישמרו על סודיות כאמור בתקנת משנה (א).

(ג) נטענה טענת חיסיון לגבי נכסים או מסמכים מסוימים, יכניס תופס הנכסים או הכונס את הנכסים או המסמכים, לפי הענין, לחבילה בלי שיעיין בהם, יסגור את החבילה, יסמן אותה באופן הניתן לזיהוי, וימסור אותה לבית המשפט, בהקדם האפשרי; בתוך שבעה ימים ממועד מסירת החבילה רשאי הטוען להגיש לבית המשפט בקשה להחליט בטענת החיסיון, ולפרט בה את טענותיו; בית המשפט יחליט בבקשה בתוך שבעה ימים מיום שהוגשה הבקשה, ולצורך כך הוא רשאי לעיין בנכס או במסמך; הדיון בבקשה לפי תקנת משנה זו יהיה בדלתיים סגורות; בתקנה זו, "חבילה" – מעטפה או כלי קיבול אחר.

הוראות בדבר הנכסים התפוסים תק' (מס' 6) תשס"א-2001

387ח. (א) בית המשפט רשאי, בכל עת, לפי בקשת תופס הנכסים, הכונס, בעל הנכסים או בעל דין, להורות מה ייעשה בנכסים התפוסים, לרבות החזרתם לחצרים שמהם נלקחו או לבעליהם, לתת צו למכירתם של נכסים העלולים להתקלקל, להשמדה או להעברה של נכסים או להורות כל הוראה אחרת המוצדקת וראויה בנסיבות הענין.

(ב) הסתיים הדיון בתובענה, יורה בית המשפט מה ייעשה בנכסים תפוסים, שהוראה כאמור טרם ניתנה לגביהם.

(ג) פקע צו תפיסת נכסים או צו כינוס נכסים זמני שניתן לפי סימן זה, ולא הורה בית המשפט מה ייעשה בנכסים התפוסים, יוחזרו הנכסים אל החצרים שמהם נלקחו בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום שבעה ימים ממועד פקיעת הצו.

זכויות מחזיק וצד שלישי תק' (מס' 6) תשס"א-2001

387ט. (א) ניתן צו על פי סימן זה המתייחס לנכסים שבידי מחזיק, רשאי המחזיק להגיש הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים ממועד ההמצאה; הודעה על כך תימסר למחזיק עם מסירת הצו או המצאתו.

(ב) טוען צד שלישי לזכויות בנכסים שנתפסו לפי סימן זה, רשאי הוא להגיש הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים מיום שנודע לו על תפיסתם.

(ג) התברר לבית המשפט במהלך דיון כי לצד שלישי עשויות להיות זכויות בנכסים שנתפסו לפי פרק זה, יודיע לו בית המשפט על זכותו להגיש הודעת הצטרפות להליך בתוך עשרים ימים ממועד המצאת ההודעה.

(ד) הוגשה הודעת הצטרפות על ידי מחזיק או צד שלישי, יקיים בית המשפט דיון במעמד המצטרף בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבעה ימים מיום קבלת הודעת ההצטרפות.

הודעת הצטרפות תק' (מס' 6) תשס"א-2001

387. (א) הודעת הצטרפות תוגש לבית המשפט בכתב, במספר עותקים מספיק לשם המצאה לכל בעלי הדין.

(ב) דין המצטרף כדין משיב בבקשה לסעד הזמני, ודין הודעת ההצטרפות כדין תשובה לבקשה בכתב, בשינויים המחויבים.

(ג) הודעת ההצטרפות והודעה בדבר מועד הדיון יומצאו לכל בעלי הדין בהקדם האפשרי ולא יאוחר משלושה ימים מיום החלטת בית המשפט בדבר מועד הדיון.

סימן ג': מינוי כונס נכסים

מינוי כונס נכסים [264]

388. (א) הוגשה בקשה למינוי כונס נכסים, רשאי בית המשפט, או רשם שהוא שופט, אם הדבר נראה לו צודק ונוח, לעשות, לפי טופס 45, את הדברים האלה:

- (1) למנות כונס נכסים לכל רכוש, בין לפני מתן פסק הדין ובין לאחריו;
- (2) לסלק כל אדם מהחזקת הרכוש או ממשמורתו;
- (3) להעמיד את הרכוש להחזקתו, למשמורתו או לניהולו של כונס הנכסים;
- (4) להעניק לכונס הנכסים את הסמכויות שבידי בעל הרכוש, כולן או מקצתן, כפי שייראה לבית המשפט או לרשם כאמור, בכל הנוגע להגשת תובענות והתגוננות בהן, מימוש הרכוש, ניהולו, שמירתו, שימורו והשבחתו, גביית דמי שכירות ורווחים מן הרכוש ואופן השימוש בהם וחתימה על כל המסמכים.

(ב) בית המשפט או הרשם הדין בבקשה יביא בחשבון את סכום החוב שהמבקש תובע, את הסכום שכונס הנכסים יכול להשיג לפי המשוער ואת ההוצאות המשוערות הכרוכות במינוי, ורשאי הוא, אם נראה לו הדבר, להורות על עריכת חקירה בענינים אלה או בענינים אחרים לפני המינוי.

שכר [265]

389. (א) בית המשפט או רשם שהוא שופט רשאי לקבוע, בצו כללי או מיוחד, את שכר שירותיו של כונס הנכסים וכיצד ועל מי לשלמו.

(ב) מינה בית המשפט או הרשם עובד המדינה לשמש כונס נכסים, ישולם שכרו לאוצר המדינה, אך באישור נציב שירות המדינה רשאי הוא לקבל שכר מיוחד בעד טרחתו.

חובת פרסום [266] תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

390. ניתן צו למינוי כונס נכסים, יורה בית המשפט או הרשם לפרסם ברשומות או בעתון יומי את שם האדם שנגדו ניתן הצו, מקום עסקו או מענו הרשום, שמו ומענו של כונס הנכסים שנתמנה וכן מקום מושבו של בית המשפט ומספר התיק; בית המשפט או הרשם רשאי שלא להורות על הפרסום מטעמים מיוחדים שיירשמו.

חובותיו של כונס נכסים [267]

391. כונס נכסים שנתמנה כאמור –

- (1) יתן כל ערובה שתיראה לבית המשפט או לרשם להבטחת אחריותו לנכסים שהוא ממונה עליהם ולכל אשר יגיע לידו בקשר לנכסים; הערובה תהא בכתב ערבות ערוך לפי טופס 46;
- (2) יגיש את חשבונותיו בפרקי זמן ובצורה שיורה עליהם בית המשפט או הרשם;
- (3) ישלם את הסכום המגיע ממנו ככל שיורה בית המשפט או הרשם;
- (4) יהא אחראי לכל הפסד שגרם לרכוש מתוך זדון או רשלנות.

אכיפת תשלום [268]

392. כונס נכסים שלא הגיש חשבונותיו או לא שילם את הסכום המגיע ממנו, או שגרם הפסד לרכוש מתוך זדון או רשלנות, רשאי בית המשפט להורות על עיקול נכסיו, למכרם ולהשתמש בדמי המכר לסילוק כל סכום המגיע מכונס הנכסים או לכיסוי כל הפסד שגרם ואת היתרה ישלם לכונס הנכסים.

פרק כ"ט: סדר הדין בבית הדין המיוחד

מה יובא לפני בית הדין המיוחד [364]

393. היה ספק בענין פלוני אם אין הוא ענין של מעמד אישי שבתחום שיפוטו הייחודי של בית דין דתי, יביאו בעלי הדין הנוגעים בדבר, או בית המשפט שבו נתעורר הספק, את השאלה לפני בית הדין המיוחד כאמור בסעיף 9 לפקודת בתי המשפט, 1940, על ידי תזכיר שיישלח לרשם בית המשפט העליון.

צורת התזכיר [365]

394. התזכיר יחולק לסעיפים מסומנים במספרים סידוריים ויציין בצורה תמציתית:
 (1) העובדות החשובות שבעלי הדין הסכימו עליהן;
 (2) העובדות המהותיות השנויות במחלוקת;
 (3) טענותיהם החולקות של בעלי הדין.

הדין [366]

395. משנתקבל התזכיר, יזמין הרשם את בעלי הדין להתייצב לפני בית הדין המיוחד בתאריך שיקבע; לבית הדין יהיו לענין זה כל הסמכויות הנתונות לפי תקנות אלה לבית משפט מחוזי בערכאה ראשונה, והוא ינהג, במידה שהדבר רצוי באותן נסיבות, לפי סדרי הדין והנהוג המקובלים בבתי המשפט כאמור בתקנה 2.

פסק הדין [367]

396. הכריע בית הדין בשאלה שהובאה לפניו, ינסח את ממצאו בצורת פסק דין כדרך שמנסח בית משפט, וכיוצא בזה יערך פסק דין בצורת פסיקתה.

חלק ד': הערעור
 פרק ל': סדר הדין בערעור

סימן א': המועדים

המועד להגשת ערעור בזכות [368]

397. מועד להגשת ערעור בזכות על החלטה של בית משפט הוא ארבעים וחמישה ימים מיום מתן ההחלטה, והוא כשאין הוראת חיקוק אחרת הקובעת מועד להגשת ערעור.

המועד להגשת ערעור ברשות [369, 370] תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999

398. המועד להגשת ערעור ברשות על החלטה, הוא שלושים ימים מהיום שבו ניתנה הרשות לערער.

המועד להגשת ערעור על החלטה במעמד צד אחד תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995 ת"ט תשנ"ה-1995 תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

398א. (א) המועד להגשת ערעור או בקשת רשות ערעור על החלטה במעמד צד אחד או בהעדר כתבי טענות מהצד השני (בתקנה זו – ההחלטה הראשונה), שהוגשה לגביה בקשת ביטול לפי תקנה 201 או תקנה 214, יימנה מיום מתן ההחלטה בבקשת הביטול (בתקנה זו – ההחלטה השנייה).

(ב) מנין המועדים להגשת הערעור או בקשת רשות הערעור, לפי הענין, על ההחלטה הראשונה או ההחלטה השנייה יהיה לפי הוראות סימן זה.

המועד לבקשת רשות לערער [371] תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999

399. נקבעה בחיקוק הוראה בדבר בקשת רשות לערער על החלטה ולא נקבע במפורש המועד להגשת הבקשה, תוגש הבקשה בתוך שלושים ימים מיום שניתנה ההחלטה.

ערעור על החלטת רשם תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992 תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996 תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999

400. ערעור על החלטת רשם לפי סעיף 96 לחוק בתי המשפט, לרבות החלטה לגבי בקשה לבטל החלטה על פי צד אחד או בהעדר כתבי טענות של הצד השני, יהיה עשרים ימים מהיום שבו ניתנה ההחלטה, והוראות פרק זה, למעט סימן ד', יחולו על הערעור האמור בשינויים המחוייבים.

ערעור על פסק-דין בתביעה אזרחית [372ב]

401. הוראות פרק זה יחולו אף לגבי ערעור על פסק דין בתביעה אזרחית כאמור בתקנה 17.

מנין הימים [372ג]

402. מנין הימים שנקבעו בסימן זה יתחיל בין אם ניתנה ההחלטה בפני המערער או המבקש ובין אם ניתנה שלא בפניו, ובלבד שהוזמן כדין לשמוע את ההחלטה; ניתנה ההחלטה שלא בפני המערער או המבקש בלי שהוזמן כאמור, יראו כיום מתן ההחלטה את היום שבו הומצא לו העתק ממנה.

סימן ב': רשות לערער

הגשת בקשת רשות לערער לבית המשפט שלעורר [370, 377א(א), 389ב(ב)]

403. (א) בקשת רשות לערער לבית משפט שלערוור תוגש בכתב, תפרט בצורה תמציתית את הנימוקים שעליהם סומך המבקש את בקשתו ותציין את האסמכתאות הנוגעות לענין; הבקשה תוגש במסירת ארבעה עתקים של כתב הבקשה לבית המשפט שלערוור, בצירוף מספר עתקים מספיק לשם המצאה למשיבים.

תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992

(ב) רשות לערער על פסק דין של בית משפט מחוזי בשבתו כבית משפט לערעורים על החלטה של בית משפט שלום יכול שתינתן בגוף פסק הדין או על פי בקשה לבית המשפט שלערוור.

(ג) כל העתקים של הבקשה ושל המסמכים המצורפים אליה יהיו מודפסים במכונת כתיבה, או מצולמים, בצורה נוחה לקריאה.

ערובה ומסמכים שיש לצרפם לבקשה לרשות ערעור תק' תש"ן-1990

404. (א) עם הגשת בקשה לרשות ערעור, יפקיד המבקש ערבון או יתן ערובה להבטחת הוצאותיו של המשיב בבקשה ובערעור, ויצרף את המסמכים המפורטים בתקנה 419, אך רשאי בית המשפט לדון בבקשה אף אם לא צורפו העתקים מהחלטות הערכאות הקודמות הנוגעות לאותו ענין.

(ב) על הפקדת ערבון או מתן ערובה בבקשה לרשות ערעור יחולו הוראות תקנות 427 עד 433, בשינויים המחוייבים.

ערובה להוצאות בערעור ברשות תק' תש"ן-1990

405. הפקדת ערבון או מתן ערובה כנדרש בתקנה 404, פוטרת את המבקש שקיבל רשות ערעור ממתן ערובה עם הגשת הערעור.

תשובת המשיב בעל פה או בכתב [377א(ב), 377ב(א)(3)] תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992

406. (א) החליט בית המשפט, לאחר שעיין בבקשה לפי תקנה 403, שאין היא מצריכה תשובה, ידחנה מיד. (ב) החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה תשובה, רשאי הוא להורות על טענות לפניו בעל פה או על תשובה בכתב; עשה כן, תומצא הבקשה למשיב, ובלבד שהמבקש קיים את ההוראות בדבר מתן ערובה להוצאות המשיב; הורה בית המשפט על תשובה בכתב, על המשיב להגישה תוך חמישה עשר ימים מיום ההמצאה או במועד אחר שקבע בית המשפט; התשובה תיכתב בצורה תמציתית, ויצוינו בה האסמכתאות שהמשיב מסתמך עליהן.

תק' תש"ן-1990

(ג) נתקבלה תשובת המשיב בכתב, רשאי בית המשפט להורות על טענות נוספות לפניו בעל פה או בכתב.

רשות ערעור על החלטה בענין סעד זמני תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996 תק' תשנ"ז-1996

406. בקשת רשות ערעור או ערעור על החלטה הדוחה בקשה למתן סעד זמני, שניתנה על פי צד אחד ושלא נדחתה לפי תקנה 406(א), תידון במעמד צד אחד, אלא אם כן הורה בית המשפט על הזמנת בעל הדין האחר.

החלטת בית המשפט והמצאתה [377ב]

407. (א) בתום ההליכים שנתקיימו לפי תקנה 406(ב) ו-1(ג) או בתום התקופה שנקבעה לקיומם, יחליט בית המשפט אחת מאלה:

(1) לדחות את הבקשה;

(2) ליתן רשות לערער, אם דרך כלל ואם לגבי בעיה מסויימת כאמור בתקנה 408.

(ב) דן בבקשה שופט יחיד יכול הוא להעביר את הבקשה לדיון לפני הרכב רחב יותר.

(ג) החלטת בית המשפט תומצא לבעלי הדין ואין צורך להשמיעה, אלא אם כן הורה על כך בית המשפט.

הרשות לערער מסוייגת [373]

408. בית משפט הנותן רשות לערער רשאי לפרש את הבעיה שעליה ניתנת הרשות לערער, ומשעשה כן לא יטען המערער בבעיה שלא פורשה, אולם אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט שלערוור לפי התקנות 415 ו-462.

אין ערעור על רשות לערער [374]

409. החלטה המרשה לערער אינה ניתנת לערעור.

הגשת בקשת רשות לערער כהגשת ערעור [375] תק' תש"ן-1990

410. הוגשה בקשת רשות לערער לבית משפט שלערוור, רשאי בית המשפט לדון בה כאילו ניתנה הרשות והוגש ערעור על פי הרשות שניתנה, אם הסכימו לכך בעלי הדין לערוור, ואף ללא הסכמת בעל דין לאחר שניתנה לו ההזדמנות להביע התנגדותו ונראה לבית המשפט שלא תיפגע זכותו כבעל דין; החליט בית המשפט כאמור, תחול תקנה 407(ג) ולא יחולו תקנות 412, 419 עד 421 ו-427 עד 433.

הפיכת בקשה לכתב ערעור תק' תש"ן-1990

410. הוגשה בקשה לרשות ערעור לבית משפט שלערעור וראה בית המשפט כי הבקשה הוגשה בטעות משום שלמעורר היתה זכות ערעור, רשאי בית המשפט להחליט לדון בבקשה כבכתב ערעור, בתנאים שיקבע; ההחלטה לא תינתן אלא לאחר שניתנה למשיב הזדמנות להביע התנגדותו לכך; החליט בית המשפט כאמור, לא יחולו תקנות 412, 419 עד 421 ו-427 עד 433.

השגה על החלטות שאינן פסק דין [376] תק' תש"ן-1990

411. לא ערער בעל דין על החלטה שאינה פסק דין והיא ניתנת לערעור ברשות בלבד, אין בכך כדי לפגוע בזכותו להשיג על אותה החלטה בבואו לערער על פסק הדין במשפט. האמור בתקנה זו לא יחול על החלטה לפי סעיף 5 לחוק הבוררות, תשכ"ח-1968.

סימן ג': ערעור

הגשת ערעור [378(א), 389(ב), 392]

412. (א) ערעור יוגש במסירת שלושה עתקים של כתב ערעור לבית המשפט שלערעור בצירוף מספר עתקים מספיק לשם המצאה למשיבים.

(ב) לפי דרישת המערער רשאי שופט בית המשפט שלערעור או הרשם, על פי צד אחד, לוותר על המצאת כתב הערעור למשיב שאינו נוגע בדבר במישרין.

(ג) כל העתקים של כתב הערעור ושל המסמכים המצורפים אליו יהיו מודפסים במכונת כתיבה או מצולמים, בצורה נוחה לקריאה.

תוכן כתב הערעור [384]

413. ואלה הדברים שיכיל כתב הערעור:

תק' (מס' 3) תשמ"ט-1989

(1) שמו, מספר זהותו ומקום מגוריו של המערער;

תק' (מס' 3) תשמ"ט-1989

(2) שמו של כל משיב וכן מספר זהותו ומקום מגוריו, במידה שניתן לבררם;

(3) שם הערכאה הקודמת, תאריך ההחלטה שעליה מערערים ומספר התיק של התובענה שבה ניתנה;

(4) מען להמצאה בתחומה של המדינה;

(5) אם ניתנה ההחלטה שלא בפני המערער – התאריך שבו הומצאה לו, אם הומצאה, או ציון שההחלטה לא הומצאה;

(6) נימוקי הערעור;

תק' (מס' 2) תשס"ט-2008

(7) אם הערעור הוא על פסק דין של בית משפט שלום – סכום התביעה או שווי נושאה, ביום הגשת התובענה לבית משפט השלום;

תק' (מס' 2) תשס"ט-2008

(8) אם הערעור הוא על פסק דין של בית משפט שלום בתביעה לפי סעיף 37(ב)(9)(א), (ב) או (ג), לחוק בתי המשפט – סוג התביעה בהתאם לאחת מפסקאות המשנה האמורות, לפי העניין;

תק' (מס' 2) תשס"ט-2008

(9) אם הערעור מוגש לבית משפט מחוזי – אם ידון בו דן יחיד או הרכב כאמור בסעיף 37 לחוק בתי המשפט.

נימוקי הערעור [385]

414. כתב הערעור יפרט בצורה תמציתית את נימוקי ההתנגדות להחלטה שעליה מערערים, שלא על דרך הוויכוח או הסיפור, ויציין כל נימוק במספר סידורי.

נימוקים שלא פורשו [386]

415. המערער לא יטען ולא יקבלו מפיו נימוק התנגדות שלא פורש בכתב הערעור אלא ברשות בית המשפט, והיא לא תינתן אלא אם כן הראה טעם מספיק לכך; אולם בית המשפט בבואו להחליט בערעור לא יהיה מוגבל לנימוקי ההתנגדות שפורשו בכתב הערעור או שנטענו בבית המשפט לפי תקנה זו.

פטור מגימוקי ערעור [378(ב) רישה, 378(ג)]

416. (א) נתן בית המשפט רשות לערער כאמור בתקנה 407, יהיה המערער פטור מלכלול בכתב הערעור את נימוקי הערעור והאמור בתקנה 446 לא יחול על הערעור, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.

(ב) בכפוף לאמור בתקנה 408 יראו את נימוקי הבקשה לרשות לערער כנימוקי הערעור.

מחיקת נימוקים ותיקונם [387]

417. כתב ערעור ניתן לתיקון בכל עת שתיראה לבית המשפט, ורשאי הוא בכל עת להורות על מחיקתו או תיקונו של כל נימוק שבערעור שאינו דרוש לענין, או שהוא מביש או עלול להפריע לדיון הוגן או לסבכו או להשהותו.

פרטים נוספים [388]

418. בית המשפט רשאי בכל עת להורות למערער להמציא לו פרטים נוספים ומפורטים יותר לכל נימוק שבערעור, בתנאים שייראו לבית המשפט, לרבות תשלום הוצאות.

מסמכים שיש לצרפם לכתב ערעור [389(א)]

419. אלה המסמכים שיש לצרף לכתב ערעור:

תק' (מס' 2) תשס"ה-2004 תק' תש"ע-2009

(1) העתקים או תצלומי העתקים של החלטות הערכאות הקודמות הנוגעות לאותו ענין, כשהם מאושרים בידי הרשם או המזכיר הראשי של אחת מאותן הערכאות או בידי עורך דין או היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו;

(2) הצעת ערובה במקום ערבון, אם רצה בכך המערער;

(3) טופס של הודעה על הפקדת הערבון או על מתן הערובה; תורפה של ההודעה, המפרשת את סכום הערבון או הערובה, ימולא בידי מזכירות בית המשפט.

מסמכים שיש להמציאם למשיבים [390]

420. ואלה המסמכים שיש להמציא למשיבים:

(1) עותק של כתב הערעור;

(2) העתק ההחלטה שעליה מערערים;

(3) הודעה על הפקדת ערבון או ערובה או הודעת הרשם על החלטתו לפטור ממתן ערבון, אם ניתנה שלא בפני המשיב, בהתאם לתקנה 432(ב).

ערעור שאינו בהתאם להוראות [393]

421. ערעור שאינו ממלא אחרי הוראות פרק זה לא יקובל לרישום, אלא שהמערער יכול לדרוש ששופט משופטי בית המשפט שלערעור יחליט בשאלה אם הערעור ממלא או אינו ממלא אחרי הוראות פרק זה, והחלטתו תהא סופית ומכרעת.

איחוד בעלי דין [380]

422. בעלי דין אחדים בתובענה אחת רשאים להצטרף יחד בערעור אחד.

ערעור של תובענות שאוחדו [379]

423. תובענות שאוחדו וניתנה בתובענה המאוחדת החלטה אחת, רשאי כל בעל דין לערער על ההחלטה, ואין צורך להגיש ערעור נפרד לכל אחת מן התובענות שאוחדו.

מיהו המשיב [381]

424. כל מי שהיה בעל דין בתובענה לפני הערכאה הקודמת ואיננו מערער, יהיה משיב בערעור.

צירוף משיב בידי בית המשפט [382]

425. בית המשפט שלערעור או הרשם רשאי להורות על צירוף משיב שלא היה בעל דין ולהמציא לו כתב ערעור מתוקן, ורשאי הוא לדחות בינתיים את הדיון בערעור, בתנאים שייראו לו צודקים, ורשאי בית המשפט ליתן פסק דין כאילו היה המשיב שצורף בעל דין מלכתחילה.

תחולת התקנות 36 עד 43 [383]

426. הוראות תקנות 36 עד 43 יחולו על ערעורים, ולענין זה כל מקום שנאמר באותן הוראות "תובע" – לרבות מערער, "נתבע" – לרבות משיב ו"תובענה" – לרבות ערעור.

סימן ד': ערובה להוצאות

הוצאות הערעור [394]

427. המערער חייב לערוך את הוצאות המשיב בדרך האמורה בסימן זה.

ערבון [395]

428. משהוגש כתב הערעור, יקבע הרשם של בית המשפט שלערעור את סכום הערבון שעל המערער להפקיד בבית המשפט להבטחת הוצאותיו של כל משיב ואת המועד להפקדתו וימציא למערער הודעה על כך; לענין סימן זה דין כתב ערבות בנקאית כדין ערבון.

ערובה במקום ערבון [396]

429. רצה המערער ליתן ערובה אחרת במקום הערבון, יצרף הודעה מתאימה לכתב הערעור והרשם רשאי, על פי צד אחד, להרשות לו מתן ערובה סבירה אחרת להנחת דעתו במקום הערבון במועד שקבע לכך, וימציא לו הודעה על כך; לא הרשה מתן ערובה אחרת, יקבע את סכום הערבון שעל המערער להפקיד ואת המועד.

קביעת ערובה [396א] תק' תשנ"א-1991

430. הפעולות לפי תקנות 428 ו-429 יכול שיעשה המזכיר הראשי של בית המשפט, אך לפי בקשת אחד הצדדים יובא הדבר שנית לפני הרשם לעיון ולהכרעה.

דחיית ערעור מהעדר ערובה [397]

431. לא קיים המערער הוראה בדבר הערבון או הערובה, יירשם הערעור לדחיה לפני בית המשפט או הרשם ותומצא על כך הודעה לכל בעלי הדין.

פטור מחובת ערבון [398, 399]

432. (א) החליט הרשם, לפי בקשת המערער, לדחות את תשלומה של אגרת הערעור, כולה או מקצתה, ישקול אם אין זה מן הצדק לפטור את המערער מחובת ערבון לכל הוצאות הערעור או למקצתן, לאחר שניתנה למשיב הזדמנות להשמיע דברו בענין זה, ולא יינתן הפטור אם הראה המשיב טעם מספיק לכך.

(ב) הודיע הרשם שלא בפני המשיב על החלטתו לפטור את המערער מחובת ערבון, תומצא הודעה על כך למשיב; החליט שלא לפטור, יקבע את סכום הערבון והמועד לתשלומו או ירשה לו מתן ערובה במקום הערבון.

שינוי החלטה בענין ערבון [400]

433. בכל שלב משלבי הדיון רשאי הרשם להגדיל את סכום הערבון של המערער, וכן לחזור ולחייב מערער שנפטר מערובה להגישה, אם נוכח שהמערער נעשה בינתיים בעל יכולת לשלם.

סימן ה': ערעור שכנגד

ערעור שכנגד טעון הודעה [401]

434. היה בדעת המשיב לטעון בשעת הדיון בערעור שהחלטת בית המשפט בערכאה הקודמת טעונה שינוי, יגיש על כך הודעה לבית המשפט בפירוט נימוקים, תוך שלוש ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור לפי תקנה 420 או ניתנה החלטת הפטור לפי תקנה 432(א) אם ניתנה במעמד המשיב, או נמסרה ההודעה לפי תקנה 432(ב) אם ניתנה שלא במעמד המשיב, אולם לא יאוחר משבעה ימים לפני התחלת הדיון בערעור, והעתק מההודעה יומצא לכל בעל דין העלול להיפגע מטענה זו.

הודעה כשהמערער פטור מערובה [403]

435. היה המערער פטור על פי חוק ממתן ערובה, יתחיל המועד של שלוש ימים שבו חייב המשיב להגיש את ההודעה לבית המשפט, כאמור בתקנה 434, מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור.

אי הגשת הודעה [402]

436. אי הגשת הודעה אין בה כדי לגרוע מהסמכויות הנתונות לבית המשפט שלערעור לפי תקנות אלה או לפי כל דין אחר, אך יכולה היא לשמש סיבה, לפי שיקול דעתו של בית המשפט, לדחיית הדיון בערעור או לצו מיוחד להוצאות.

סימן ו': תיק מוצגים

הגשת העתקי מוצגים בידי המערער [393א]

437. (א) מערער המבקש להסתמך בשעת הדיון בערעור על מסמכים שהוצגו לפני בית המשפט בערכאות הקודמות (להלן – המוצגים), יגיש לבית המשפט שלערעור העתקים מהם מודפסים במכונת כתיבה בצורה נוחה לקריאה, או בצילום.

(ב) נוכח הרשם שצילום של מסמך אינו נוח לקריאה, רשאי הוא לצוות על בעל הדין שהגישו להגיש לבית המשפט, תוך מועד שיקבע, העתק אחר של אותו מסמך, בצורה נוחה לקריאה.

הזמן להגשה [393ב]

438. העתקי המוצגים יוגשו –

(1) אם הורה בית המשפט על שמיעת טענות שבעל-פה – תוך חמישה עשר ימים מהיום שנמסרה למערער הודעה על השמיעה;

(2) אם לא הורה בית המשפט כאמור – יחד עם הגשת הסיכומים שבכתב.

תיק המוצגים [393ג]

439. (א) העתקי המוצגים יהיו מסומנים במספר הסידורי שניתן למוצגים בבית המשפט שבו הוגשו, ויתוייקו בתיק מיוחד (להלן – תיק המוצגים) לפי מספר סידורי, מוצגי התובע תחילה ומוצגי הנתבע לאחריהם.

(ב) על גבי תיק המוצגים יירשמו שמות בעלי הדין כאמור בתקנה 413(1) ו-2), מספר הערעור והערה "מוצגי המערער"; בעטיפה הפנימית, או בגליון שיתוייק לפני ההעתיקים, ירשום המערער את ההעתיקים שנכללו בתיק לפי מספרם הסידורי.

המצאת תיק המוצגים [393ד]

440. תיק המוצגים, יחד עם רשימה של המוצגים הכלולים בו, יוגש לבית המשפט במספר עתקים מספיק לשם המצאה למשיבים ובעוד עותק נוסף עבור בית המשפט, ואם הורה בית המשפט על שמיעת טענות שבעל-פה – בעוד שלושה עתקים נוספים עבור בית המשפט.

הגשת מוצגים בידי המשיב [393ה]

441. (א) רצה המשיב, לרבות משיב שהגיש ערעור שכנגד, להסתמך על מוצגים שלא נכללו בתיק המוצגים של המערער, יגיש לבית המשפט העתקים של המוצגים שלא נכללו תוך חמישה עשר ימים מהיום שהומצא לו תיק המוצגים של המערער – אם הורה בית המשפט על שמיעת טענות שבעל פה, או יחד עם הגשת סיכומיו שבכתב – אם לא הורה בית המשפט כאמור.

(ב) תקנות 437 עד 440 יחולו על תיק המוצגים של המשיב, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

הגשת תיק מוצגים נוסף בידי המערער [393ו]

442. הגיש המשיב ערעור שכנגד, רשאי המערער, תוך שבעה ימים מיום שהומצא לו תיק המוצגים של המשיב, להגיש תיק מוצגים נוסף; תקנות 437 עד 440 יחולו על תיק המוצגים הנוסף.

הגשת תיק מוצגים לאחר שעבר המועד [393ז]

443. הרשם רשאי על פי צד אחד להתיר לבעל דין לפי בקשתו הגשת תיק מוצגים לאחר שעבר המועד לכך, ולהתיר לו הגשת תיק מוצגים נוסף, ובלבד שהמבקש הראה סיבה מספקת לכך, והדבר לא יגרום לדחיית מועד הדין.

הסתמכות על מוצגים [393ח] תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

444. בשעת הדין בערעור לא יהיה בעל דין רשאי להסתמך על מוצג שלא נכלל בתיק המוצגים של בעל דין, אלא ברשות בית המשפט שניתן מטעמים מיוחדים שיירשמו.

סימן ז': הדין בערעור

דיון מקדמי בערעור [404]

445. (א) נשיא בית המשפט העליון, או נשיא בית משפט מחוזי, לפי הענין, רשאי למנות שופט של אותו בית משפט שינהל דיון מקדמי לצורך הכנת הערעור, במגמה לייעל את הדין בערעור, לפשטו, לקצרו ולהחישו וכן כדי לברר אם יש מקום לפשרה בין בעלי הדין; עשה כן, תומצא לבעלי הדין הודעה על קיום הדיון המקדמי ועל תאריך הדיון בו לפחות שבעה ימים מראש.

תק' (מס' 10) תשמ"ט-1989

(ב) מבלי לפגוע בכלליות האמור בתקנת משנה (א), מוסמך שופט בדיון מקדמי –

- (1) לבדוק אם כתב ערעור ערוך כדין ומפורט כראוי, ולהורות על הבהרתו, פירוטו או תיקונו;
- (2) לברר מה הן השאלות שהן באמת שנויות במחלוקת בערעור, לתחום אותן ולערוך את רשימת הפלוגתות;
- (3) להורות כי יימחק או יתוקן כל נימוק בכתב הערעור שאין בו צורך או שהוא מביש או עלול להפריע לדיון הוגן, לסבכו או להשהותו;
- (4) לתת סעד זמני;
- (5) להגדיר בעל דין כצד פורמלי או להגביל, בהסכמתו של בעל דין, את היקף השתתפותו בטיעונים שיושמעו בערעור;
- (6) להורות לבעלי הדין לסכם את טענותיהם בכתב, כאמור בתקנה 448, ולהגביל את היקף הסיכומים;
- (7) לקבוע את אופן הדין בערעור ואת הסדר שבו יתברר, ולקצוב זמן לטיעוני הצדדים;

תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

(8) לתת תוקף של פסק דין להסדר פשרה.

(ג) שופט בדיון מקדמי רשאי להורות שבעלי הדין וכאי כוחם יתייצבו בעצמם לדיון המקדמי, והוראות תקנה 147 יחולו בשינויים המחוייבים; לא התייצב בעל דין או בא כוחו כאמור, רשאי השופט, בנוסף לכל צו אחר שהוא מוסמך לתת לפי תקנות אלה, להורות בדבר תשלום הוצאות.

תק' (מס' 10) תשמ"ט-1989

(ד) לא מינה נשיא בית המשפט שופט כאמור בתקנת משנה (א), או אם נסתיים הדיון המקדמי, יקבע בית המשפט או הרשם תאריך לדיון בערעור, יודיע עליו לבעלי הדין ורשאי הוא לקצוב זמן לטיעוניהם.

עיקרי טיעון [404א] תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

446. (א) נקבע מועד לדיון בערעור, יגיש המערער לבית המשפט את עיקרי טיעונו, וימציא עותק למשיבים, ארבעה עשר ימים לפחות לפני מועד הדיון; המשיב יגיש לבית המשפט את עיקרי טיעונו, וימציא עותק לבעלי הדין האחרים, שבעה ימים לפחות לפני מועד הדיון, והכל אם לא הורה בית המשפט אחרת.

תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986 תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

(ב) עיקרי טיעון יכללו בצורה תמציתית את טענותיו של כל צד בנקודות שהוא רשאי לטעון על פי תקנות אלה, ואת האסמכתאות שבדעתו להסתמך עליהן, ליד כל טענה בנפרד. היתה האסמכתא פסק דין שלא פורסם בדפוס בפרסום רשמי, יצרף הצד לעיקרי הטיעון צילום מפסק הדין.

תק' (מס' 3) תשס"א-2001

(ג) ביום הקבוע לדיון יהיה כל צד רשאי לטעון בפני בית המשפט על סמך עיקרי הטיעון, ואם רצה להוסיף טענה נוספת או להביא אסמכתא נוספת יוכל לעשות זאת רק ברשות בית המשפט, זולת אם היתה זו תשובת המערער לעיקרי הטיעון של המשיב.

(ד) בעל דין שלא הגיש עיקרי טיעונו במועד הקבוע, דינו כדין בעל דין שלא התייצב במועד שנקבע לדיון, זולת אם הורה בית המשפט הוראה אחרת.

הדיון בערעור [405]

447. (א) בתאריך שנקבע לדיון או בתאריך נדחה ישמיע המערער את טענותיו לביסוס הערעור; לא דחה בית המשפט את הערעור מיד, ישמע את טענות המשיב נגד הערעור ובמקרה זה זכאי המערער להשיב.

(ב) היו כמה משיבים, יחליט בית המשפט על סדר הטענות ביניהם.

תק' (מס' 10) תשמ"ט-1989

(ג) הוגבל היקפם של סיכומים או נקצב זמן לטיעונים לפי תקנה 445, רשאי בית המשפט, לפי בקשת בעל דין, לשנות הגבלה או קציבה כאמור.

(ד) ראה בית המשפט כי בעל דין מאריך בטיעונו ללא צורך, רשאי הוא להורות לבעל הדין לסיים את טיעונו בתוך הזמן שיקבע.

סיכום טענות בכתב [406] תק' (מס' 10) תשמ"ט-1989

448. (א) נשיא בית המשפט שלערעור או שופט שהוא מינה לכך, רשאי להורות לבעלי הדין, לפני תחילת הדיון בערעור, לסכם את טענותיהם בכתב על הפרשה כולה או על שאלה מסויימת שקבע, בין בנוסף על טענות שבעל פה, כולן או מקצתן, ובין במקומן, ורשאי הוא להגביל את היקפם של סיכומים אלה; בית המשפט היושב לדיון בערעור רשאי להורות לבעלי הדין כאמור גם אם התחילו כבר בטענות שבעל פה.

תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

(1א) רשם של בית המשפט העליון אשר נשיא בית המשפט העליון מינה לכך, רשאי לתת לבעלי הדין הוראות כאמור בתקנת משנה (א), לפני תחילת הדיון בערעור בבית המשפט העליון.

(ב) צו כאמור יקבע את סדרי הטענות הן שבעל פה והן שבכתב וכל יתר הדברים הטעונים, לדעת בית המשפט, הסדר בשל צו כזה.

(ג) בעל דין שלא הגיש סיכום טענותיו במועד, כהוראת בית המשפט, דינו כדין בעל דין שלא התייצב במועד שנקבע לדיון, זולת אם הורה בית המשפט הוראה אחרת.

טענת פגם או אי קיום תנאי [407]

449. (א) אין שומעים בערעור טענה שקיים פגם בצורת כתב הערעור, או שלא נתמלא תנאי קודם לדיון בערעור, אלא אם כן הומצאה הודעה בכתב על כך למערער לפחות שבעה ימים לפני הדיון בערעור והמערער לא תיקן את הפגם או לא מילא אחר התנאי.

(ב) הומצאה הודעה לפי תקנת משנה (א) והמערער לא תיקן את הפגם או לא מילא אחר התנאי, רשאי בית המשפט, אם ראה טעם מספיק לכך, להתיר את תיקון הפגם או מילוי התנאי לפני הדיון בערעור, ולקבוע תנאים שייראו לו צודקים בדבר תשלום הוצאות או בענינים אחרים.

אי התייצבות בערעור [408]

450. לענין ההתייצבות בתאריך שנקבע לדיון בערעור או לדיון נדחה ינהגו כך:

(1) נמסרה על הדיון הודעה כראוי ואיש מבעלי הדין לא התייצב, רשאי בית המשפט לדחות את הדיון למועד אחר או למחוק את הערעור;

(2) התייצב המערער, ואילו המשיב לא התייצב לאחר שנמסרה לו הודעה כראוי, יתברר הערעור או יידחה למועד אחר, כפי שיחליט בית המשפט;

(3) התייצב המשיב, ואילו המערער לא התייצב לאחר שנמסרה לו הודעה כראוי, יתברר הערעור או יימחק או יידחה למועד אחר, הכל כפי שיחליט בית המשפט.

ביטול החלטה על פי צד אחד תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999

451. ניתנה החלטה על פי צד אחד לפי תקנה 450, והגיש בעל הדין שנגדו ניתנה החלטה בקשת ביטול בתוך שלושים ימים מיום שהומצאה לו החלטה, רשאי בית המשפט, ואם היתה החלטה על מחיקת ערעור – גם הרשם, לבטל את החלטה לפי הוראות תקנה 201.

תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999

452. (בוטלה).

היסוד להכרעה בערעור [411]

453. בכפוף להוראות פרק זה בדבר קבלת ראיות נוספות, יפסוק בית המשפט בערעור על יסוד כתבי הטענות של בעלי הדין, ההודיות שהודו, והראיות שהביאו לפני בית המשפט בערכאה הקודמת כפי שאלה מתגלים מפרוטוקול המשפט.

הכרעה על יסוד נימוק שונה [412]

454. היה בראיות שבתיק המשפט כדי לאפשר לבית המשפט שלערעור ליתן פסק דין, רשאי הוא לפסוק סופית בתובענה אף אם בית המשפט בערכאה הקודמת הסתמך בפסק דינו על נימוק שונה מהנימוק שעליו מסתמך בית המשפט שלערעור.

החזרת הדיון לבית המשפט בערכאה הקודמת [413]

455. לא הכריע בית המשפט בערכאה הקודמת בפלוגתה פלונית או בשאלה של עובדה, והיא נראית לבית המשפט שלערעור כמהותית למתן החלטה נכונה במשפט לגופו של ענין, רשאי בית המשפט שלערעור לנסח פלוגתות או שאלות ולהעבירן לדיון לבית המשפט בערכאה הקודמת, ובמקרה זה יורה לאותו בית משפט לקבל את הראיות הנוספות הדרושות; בית המשפט בערכאה הקודמת ידון בפלוגתות או בשאלות ויחזיר את חומר הראיות, בצירוף ממצאיו ונימוקיהם, לבית המשפט שלערעור.

התנגדות לממצאי בית המשפט בערכאה הקודמת [414]

456. הראיות הנוספות והממצאים של בית המשפט בערכאה הקודמת יהיו חלק מתיק התובענה; תוך מועד שיקבע בית המשפט שלערעור רשאי כל בעל דין להגיש התנגדות לכל ממצא; לאחר תום המועד שנקבע יפסוק בית המשפט בערעור.

ראיות נוספות בערעור [415, 417]

457. (א) בעלי הדין בערעור אינם זכאים להביא ראיות נוספות, בין בכתב ובין בעל פה, לפני בית המשפט שלערעור, ואולם אם בית המשפט שבערכאה קודמת סירב לקבל ראיות שצריך היה לקבלן, או אם בית המשפט שלערעור סבור שכדי לאפשר לו מתן פסק דין, או מכל סיבה חשובה אחרת, דרושה הצגת מסמך או חקירת עד, רשאי בית המשפט שלערעור להתיר הבאת הראיות הנוספות.

(ב) התיר בית המשפט שלערעור הבאת ראיות נוספות, ירשום את הטעמים לכך ויפרש את הענינים שבהם יש לצמצם את הראיות.

כיצד גובים עדות נוספת [416]

458. התיר בית המשפט שלערעור הבאת עדויות נוספות, יכול הוא עצמו לגבותן, אם בעל פה, אם בתצהיר ואם בדרך אחרת, או להורות לבית משפט אחר לגבותן ולשלחן אליו.

סימן ח': פסק הדין בערעור

מתן פסק דין בערעור [418, 419 רישה 420, 424]

459. (א) בית המשפט שלערעור יתן פסק דין או החלטה אחרת כתום הדיון או בתאריך אחר שעליו יודיע לבעלי הדין; ההחלטה תהיה בכתב, תחתם בידי בית המשפט בשעת נתינתה ויירשם בה תאריך נתינתה.

(ב) פסק דינו של בית המשפט שלערעור יהיה על פי החלטת רוב השופטים שישבו לדין, אך כל אחד מהם רשאי לרשום דעה חולקת וליתן את נימוקיו לכך; אם אין רוב לדעה אחת - תכריע דעת אב-בית-הדין.

תוכן פסק הדין [419]

460. (א) פסק דינו של בית המשפט שלערעור יכיל את אלה:

(1) השאלות הטעונות הכרעה;

(2) ההכרעה;

(3) נימוקי ההכרעה;

(4) הסעד שהמערער זכאי לו, אם ההחלטה שעליה ערער בוטלה או שונתה.

תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א)(1) עד (3), בית המשפט שהחליט לדחות ערעור רשאי לכלול בפסק דינו רק את קביעתו בדבר דחיית הערעור, ובלבד שלדעתו מתקיימים כל אלה לגבי ההחלטה שעליה מערערים:

- (1) אין מקום לדחות את הממצאים העובדתיים שנקבעו בה;
- (2) הממצאים שנקבעו בה תומכים במסקנה המשפטית;
- (3) אין לגלות בה טעות שבחוק.

תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986

(ג) ניתן פסק דין כאמור בתקנת משנה (ב), יראו לענין הליכים נוספים בבית משפט את תוכן ההחלטה שעליה ערערו כחלק מפסק הדין של בית המשפט שלערעור.

פסק דין מוסכם [421, 422]

461. (א) פסק הדין יכול לאשר, לשנות או לבטל את ההחלטה שעליה מערערים, אך אם הגיעו בעלי הדין שבערעור לידי הסכם על צורת פסק הדין בערעור, רשאי בית המשפט שלערעור ליתן פסק דין לפי ההסכם.

(ב) הסכימו בעלי הדין בערעור למתן פסק דין לפי נוסח מוסכם, רשאי בית המשפט שלערעור או הרשם, על פי בקשת בעל דין בכתב או בעל פה, ליתן פסק דין כאמור, אף אם הסכימו בעלי הדין לגופו של הענין בלבד ולא על סכום הוצאות המשפט, ובית המשפט שלערעור או הרשם ישום ויקבע בפסק הדין את ההוצאות האמורות.

סמכותו של בית המשפט בערעור [423]

462. בית המשפט שלערעור מוסמך ליתן כל החלטה שצריך היה לתיתה, או לאשר או לבטל את ההחלטה שניתנה ולהורות על דיון חדש, או ליתן החלטה נוספת או אחרת ככל שיחייב הענין; בית המשפט רשאי להשתמש בסמכותו זו אף אם הערעור מתייחס רק לחלק מן ההחלטה, ורשאי להשתמש בה לטובת המשיבים או בעלי הדין האחרים, כולם או מקצתם, אף אם לא הגישו ערעור או ערעור שכנגד.

שימוע החלטה [426]

463. בשימוע החלטה לא ייקרא אלא אותו חלק המפרט את הסעד או את ההכרעה שניתנו בערעור.

החלטה תיערך בצורת פסיקתה [425]

464. על סמך החלטה של בית המשפט שלערעור מותר לערוך פסיקתה כדרך שעורכים אותה בערכאה ראשונה, ויציין בה התאריך שבו ניתנה ההחלטה.

סימן ט': בקשות ביניים בערעור

בקשה להחלטת ביניים

465. (א) בקשה להחלטת ביניים שבערעור תוגש בכתב במספר עתקים מספיק לבית המשפט ולשם המצאה למשיבים, תפרט בצורה תמציתית את הנימוקים שעליהם סומך המבקש את בקשתו, תציין את האסמכתאות הנוגעות לענין ויצורף אליה העתק של כל מסמך הנוגע לענין; אין לצרף לבקשה תצהיר אלא לשם אימות עובדות המשמשות יסוד לבקשה.

(ב) החליט בית המשפט, לאחר שעיין בבקשה, שאין היא מצריכה תשובה, ידחנה מיד.

(ג) החליט בית המשפט שהבקשה מצריכה תשובה, רשאי הוא להורות על טענות לפניו בעל פה או על תשובה בכתב; עשה כן, תומצא הבקשה למשיב; הורה בית המשפט על תשובה בכתב, על המשיב להגישה תוך חמישה עשר ימים מיום ההמצאה או במועד אחר שקבע בית המשפט, בצורה תמציתית, ויציין את האסמכתאות שהוא מסתמך עליהן.

(ד) נתקבלה תשובת המשיב בכתב, רשאי בית המשפט להורות על טענות נוספות לפניו בעל פה.

(ה) בתום ההליכים שנתקיימו לפי תקנות משנה (ג) ו-(ד), או בתום התקופה שנקבעה לקיומם, יחליט בית המשפט אם לקבל את הבקשה או לדחותה; החלטת בית המשפט תומצא לבעלי הדין ואין צורך להשמיעה, אלא אם כן הורה על כך בית המשפט.

(ו) הוראות תקנה 244 יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על בקשה לפי תקנה זו.

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

(ז) (נמחקה).

סימן י': עיכוב ביצוע וסעד זמני

הביצוע לא יעוכב [427]

466. הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע ההחלטה שעליה מערערים.

עיכוב ביצוע וסעד זמני תק' תשע"ג-2013 תק' (מס' 2) תשע"ו-2016

467. (א) בית המשפט רשאי להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שנתן, וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, למועד שיקבע ובתנאים שייראו לו, והוא כל עוד לא הוגשו ערעור או בקשת רשות לערער במועד הגשת הבקשה לסעד זמני או לעיכוב ביצוע; בקשה למתן סעד לפי תקנה זו אפשר שתידון בלא מתן הודעה עליה, אם הוגשה מיד לאחר שימוע ההחלטה.

(ב) הוגש ערעור או בקשת רשות לערער, רשאי בית המשפט שלערעור להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שהיא נושא ערעור או נושא בקשת רשות לערער, וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, למועד שיקבע ובתנאים שיראו לו.

תק' תשע"ד-ד-2013

(ג) הוראות תקנה 364(א) עד (ד) יחולו על בקשה למתן סעד או עיכוב ביצוע שיוגשו לפי תקנה זו, בשינויים המחויבים לפי העניין.

תק' תשע"ג-ג-2013

468. (בוטלה).

תק' תשע"ג-ג-2013

469. (בוטלה).

עיכוב ביצוע מהו? [431]

470. עיכוב ביצוע, לענין סימן זה הוא:

(1) עיכוב הוצאה לפועל לפי חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967;

(2) עיכוב ביצוע בכל דרך אחרת;

(3) התליית פעולתה של החלטה.

תק' תשע"ג-ג-2013

471. (בוטלה).

חלק ה': הוראות כלליות

תק' תשנ"ב-ב-1992

פרק ל"א: טענת פסלות לישיב בדין

סייג לתחולתן של התקנות תק' תשנ"ב-ב-1992 תק' (מס' 2) תשנ"ו-ו-1996 תק' תשס"ד-ד-2004 תק' (מס' 2) תשע"ו-ו-2016

471א. (א) בקשה ששופט יפסול עצמו מלישב בדין לפי סעיף 77א לחוק בתי המשפט (להלן – טענת פסלות), וערעור על החלטה בבקשה כאמור, או בבקשה להיתר ייצוג לפי אותו סעיף, לא יוגשו אלא בהתאם להוראות פרק זה, על אף כל הוראה אחרת בענין הגשת בקשות או ערעורים בתקנות אלה.

(ב) הוראות אחרות בתקנות אלה יחולו לענין טענת פסלות במידה שאינן סותרות הוראות סימן זה ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

מועד לטענת פסלות תק' תשנ"ב-ב-1992

471ב. בתחילת הדיון בתובענה או בערעור, ולפני כל טענה אחרת, רשאי בעל דין לטעון טענת פסלות; לא היה באפשרותו לטעון טענת פסלות בשלב האמור, רשאי הוא לטענה לאחר מכן, ובלבד שיעשה זאת מיד לאחר שנודעה לו עילת הפסלות.

ערעור על החלטה תק' תשנ"ב-ב-1992 תק' (מס' 3) תשע"א-א-2011

471ג. (א) בעל דין שבדעתו לערער על החלטת שופט בענין טענת פסלות או בענין היתר ייצוג יודיע על כך לבית המשפט ומשהודיע כך, יימשך המשפט, זולת אם החליט השופט או המותב, לפי העניין, מנימוקים שיירשמו, שיש להפסיקו.

תק' (מס' 2) תשנ"ט-ט-1999 תק' תשס"ד-ד-2004 תק' תשע"ז-ז-2017

(ב) הערעור יוגש בכתב בשלושה עותקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הודעה לבעל הדין החלטת השופט; בערעור יפורטו כל נימוקי ההתנגדות להחלטה ויצורפו לו תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לבקשה, ההחלטה נושא הערעור, הבקשה לפי תקנה 471ב, התשובה לבקשה, ופרוטוקול הדיון בבקשה; בו ביום ימציא המערער עותק מהערעור על מצורפיו, במישרין, לכל אחד מבעלי הדין; היו בעלי דין אחדים מיוצגים בידי עורך דין אחד, די בהמצאת עותק אחד בשביל כל בעלי הדין המיוצגים כאמור.

תק' (מס' 3) תשע"א-א-2011

(ג) נשיא בית המשפט העליון או מי שדן בערעור רשאי להורות, לבקשת המערער בכתב הערעור, על הפסקת המשפט עד להחלטה בערעור.

(ד) כל בעל דין אחר רשאי להשיב לערעור; תשובת בעל דין תוגש בכתב בשלושה עותקים, תוך עשרה ימים מהיום שבו הומצא לו כתב הערעור, יפורטו בה כל נימוקיו ויצורף לה תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד לתשובה; לא הוגשה תשובה בתוך עשרה ימים כאמור, רשאי בית המשפט להחליט בערעור לאלתר על יסוד הטענות בכתב שבפניו.

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

(ה) מי שדן בערעור רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ליתן, לבקשת בעלי דין בכתב הערעור או בכתב התשובה, הזדמנות לטעון טענות נוספות בכתב או בעל פה, וכן לבקש מהשופט אשר על החלטתו הוגש הערעור, להעיר את הערותיו.

(ו) הוחלט בערעור להעביר את הדין בתובענה לשופט אחר, רשאי הוא לדון בה מן השלב שאליו הגיע השופט הקודם או מכל שלב אחר שייראה לו נכון וצודק בנסיבות הענין.

תק' תשנ"ב-1992

פרק ל"א: עורכי דין

ייפוי כוח לעורך דין תק' (מס' 2) תשס"ה-2004 תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

472. כל פעולה בבית משפט הנדרשת מאת בעל דין או המותרת לו על פי דין, רשאי בעל דין לעשותה בין בעצמו ובין על ידי עורך דין שהודיע בכתב הטענות הראשון שהוא מגיש, שיש בידיו ובידי עורכי הדין הכלולים ברשימה כאמור בתקנה 472א ייפוי כוח מטעם בעל הדין, והוא כשאינן הוראה מפורשת אחרת בכל דין; אין בהוראת תקנה זו כדי למנוע מבית המשפט לחייב, ביזמתו או לפי בקשה, את המצאת ייפוי הכוח לכל בעל דין או לבית המשפט.

רשימת עורכי דין תק' (מס' 2) תשס"ה-2004 תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

472א. (א) משרד עורכי דין שבו עורכי דין המייצגים בבית המשפט, ימציא לבית המשפט את רשימת עורכי הדין שבמשרד המייצגים בבית המשפט ואת מספר הרישיון של כל אחד מהם; המצאה כאמור, כמוה כהודעה של משרד עורכי הדין, כי בעל הדין ייפה את כוחו של עורך הדין כאמור בתקנה 472.

(ב) במועד מסירת רשימה לפי תקנת משנה (א), ימסור המשרד גם את שם עורך הדין במשרד אשר יורשה להוסיף לרשימה או לגרוע ממנה.

תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

(ג) (בוטלה).

(ד) הוראות תקנה זו יחולו בהתאמה על פרקליטות המדינה, על פרקליטויות המחוז ועל לשכות משפטיות.

(ה) מנהל בתי המשפט רשאי לפרסם הנחיות למילוי תקנה זו.

הודעה על הרשאה לעיין בתיק בית המשפט תק' (מס' 2) תשס"ה-2004

472ב. בעל דין, בעצמו או באמצעות עורך דינו, יודיע לבית המשפט מי מטעמו רשאי לעיין בתיק בית המשפט; מנהל בתי המשפט רשאי לפרסם הנחיות למילוי תקנה זו.

בעל דין רשאי להחליף עורך דינו [434]

473. (א) בעל דין שמייצגו עורך דין רשאי להחליף את עורך דינו בכל תובענה או ענין, או לסלקו, ובלבד שנמסרה הודעה על כך לבית המשפט הדין בהם והומצא העתק ממנה לכל שאר בעלי הדין; כל עוד לא נעשה כן, ייחשב עורך הדין הקודם כעורך דינו של בעל הדין עד לסיומה הסופי של התובענה בערכאה שבה היא נדונה ובכל הערכאות שפורשו ביפוי הכוח שניתן לו.

(ב) בלא חילופין בדרך האמורה, אין עורך הדין רשאי להסתלק מן התובענה אלא ברשות בית המשפט או הרשם שלפניו היא תלויה ועומדת.

התייצבות בעל דין [435]

474. על אף האמור בתקנה 472 חייב בעל דין להתייצב בעצמו אם בית המשפט הורה כך.

פרק ל"ב: המצאת כתבי בי-דין

סימן א': הוראות כלליות

דרכי המצאת כתב בי-דין [436] תק' תש"ן-1990 תק' תשנ"ז-1996

475. כתב בי-דין יומצא באחת הדרכים האלה:

- (1) במסירה אישית על ידי פקיד בית המשפט, על ידי עורך דין, פקידו או שליח מטעמו, או על ידי אדם אחר שבית המשפט או מנהל בתי המשפט הסמיכו לכך בכתב, או על ידי שליח מטעמו של אדם שהוסמך כאמור (לכל אחד מאלה ייקרא שליח בי-דין);
- (2) על ידי מוסד כאמור בסימן ב';
- (3) בדואר כאמור בסימן ג';

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997 תק' (מס' 2) תשס"ה-2004

(4) בפקסימילה כאמור בסימן ג'1;

תק' (מס' 2) תשס"ה-2004

(5) באמצעי אלקטרוני כאמור בסימן ג'2.

המצאה על ידי בעל דין תק' תשנ"ז-1996

475א. (א) היה בעל דין מיוצג על ידי עורך-דין, יומצא כתב בי-הדין באחת מן הדרכים המפורטות להלן:

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

(1) הורה בית המשפט להמציא את כתב בי-הדין במסירה אישית, ימציא בעל הדין את כתב בי-הדין באמצעות עורך דינו, פקידו או שליח מטעמו בהקדם האפשרי, זולת אם קבע בית המשפט מועד מסירה;

תק' תשע"ז-2017

(2) לא הורה בית המשפט על מסירה אישית, ישלח בעל הדין את כתב בי-הדין בדואר רשום עם אישור מסירה, לא יאוחר מחמישה ימים מיום שהוגש הכתב לבית המשפט או מיום שניתנה ההחלטה שלפיה על בעל דין להמציא כתב בי דין.

(ב) בעל הדין ישמור ברשותו את אישור המסירה והעתק ממנו יוגש לבית המשפט כאשר בעל הדין מגיש בקשה לסעד כלשהו נגד בעל דין אחר.

המצאה כיצד? [437]

476. המצאתו של כתב בי-דין היא במסירתו או בהושטתו של עותק או העתק הימנו, לפי הענין, חתומים כדין, והוא כשאין הוראה אחרת בתקנות אלה.

המצאה היא לנמען גופו או למורשהו [439]

477. ההמצאה תהא ככל האפשר מבחינה מעשית לנמען גופו, אולם אם יש לו מורשה לקבלת כתבי בי-דין לשם המצאה לפי תקנות אלה – דיה ההמצאה למורשה, ואם יש לו עורך דין, דיה ההמצאה לעורך הדין או למתמחה שלו, או בהנחה במשרדו, והכל אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת.

מורשה לקבלת כתבי בי-דין [440]

478. (א) כל הגר בתחומה של המדינה יכול שיתמנה מורשה לקבלת כתבי בי-דין.

(ב) מינוי כאמור יכול שיהיה מיוחד או כללי וצריך שיהא בכתב חתום ביד המרשה; הכתב, או העתק מאושר ממנו אם היה המינוי כללי, יוגש לבית המשפט.

המצאה לבעלי דין אחדים [391, 438]

479. (א) כתב בי-דין שיש להמציאו לבעלי דין אחדים יומצא לכל אחד מהם, אם אין הוראה אחרת.

(ב) היו בעלי דין אחדים מיוצגים על ידי עורך דין אחד, די בהמצאת כתב בי-דין אחד לעורך הדין בשביל כל בעלי הדין האמורים.

מקום שניתן מען [442]

480. בהליך שניתן בו מען להמצאת כתבי בי-דין, יכול שתהא ההמצאה במסירת הכתב לפי אותו מען, וכל עוד לא הודיע בעל דין, בהודעה בכתב לבית המשפט, על שינוי במענו, יראו כל כתב שהומצא לפי המען האמור כאילו הומצא כראוי.

המצאה לבן משפחה או למזכיר ישוב [445]

481. באין אפשרות למצוא את הנמען, די בהמצאת הכתב לאחד מבני משפחתו הגרים עמו ושלפי מראית עין מלאו לו שמונה עשרה שנים, ואם היה הנמען תושב קיבוץ, קבוצה, מושב עובדים או מושב שיתופי (להלן בפרק זה – ישוב), די בהמצאת הכתב לידי חבר הועד או המזכיר של הישוב.

המצאה למורשה בהנהלת עסקים [443] תק' תשע"ד-2013

482. (א) היתה התובענה בענין עסק או עבודה נגד אדם שאינו גר באזור השיפוט של בית המשפט המוציא כתב בי-דין, די בהמצאת הכתב למנהל או למורשה, העוסק אותה שעה בעצמו מטעם האדם בהנהלת אותו עסק או אותה עבודה באותו אזור שיפוט.

(ב) לענין תקנה זו, רואים קברניט של אניה כמורשהו של בעל האניה או של שוכרה.

המצאה בענין מקרקעין [444, 451]

483. (א) היתה התובענה בענין מקרקעין, כל כתב בי-דין שאי אפשר להמציאו לנמען גופו, די בהמצאתו למורשהו הממונה על המקרקעין.

(ב) היתה התובענה להחזרת מקרקעין פנויים, כל כתב בי-דין שאי אפשר להמציאו בדרך אחרת, די בהדבקת העתק ממנו על דלת בית המגורים או על מקום אחר נראה לעין שבמקרקעין.

המצאה לתאגיד תק' (מס' 2) תשנ"א-1991

484. המצאת כתב בי-דין לתאגיד תהא בהנחת הכתב במשרד או במען הרשום של התאגיד, ולתאגיד שהוקם בחוק – בהנחת הכתב במשרדו של מנהל התאגיד; היה התאגיד שותפות שאין לה מען רשום – תהא ההמצאה בהנחת הכתב במקום עסקה הראשי של השותפות או במסירתו לאחד השותפים.

המצאה למדינה [441] תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

485. המען להמצאת כתב בי-דין למדינה יהיה משרד פרקליט המחוז שבו נמצא מקום מושבו של בית המשפט הדין בתובענה; היה בית המשפט הדין בתובענה בית המשפט העליון – משרד פרקליטות המדינה.

המצאה לרשות מקומית [448]

486. המצאת כתב בי-דין לרשות מקומית יכול שתהא בהמצאת הכתב לראש הרשות, לסגן ראש הרשות, למזכיר או לפקיד ראשי אחר של הרשות, או בהנחתו במשרד הראשי של הרשות.

המצאה לפסול-דין [450]

487. המצאת כתב בי-דין לפסול-דין תהא בהמצאתו לאחד מהוריו או לאפוטרופסו, ובאין לו הורים או אפוטרופוס – בהמצאה למי שהפסול-דין גר עמו או נתון להשגחתו, והכל אם לא הורה בית המשפט אחרת; בית המשפט רשאי להורות כי מסירת הכתב לפסול-דין עצמו תהא המצאה כדין.

אישור קבלה [446] רישה]

488. מי שהומצא לו כתב בי-דין לפי תקנות אלה יידרש לאשר את הקבלה בכתב.

הנמען לא נמצא או מסרב לקבל המצאה [447]

489. שליח בי-דין שלא מצא שום אדם שאפשר לפי תקנות אלה להמציא לו כדין את הכתב, אף על פי שפעל בשקידה ראויה וסבירה, או שהאדם כאמור סירב לקבל את הכתב, ידביק את הכתב על הדלת החיצונית או במקום אחר נראה לעין בבית שבו רגיל האדם לגור או לעסוק.

רישום זמן ההמצאה ודרכה [452]

490. שליח בי-דין שהמציא כתב לפי תקנות אלה ירשום על גבי עותק של הכתב או יצרף אליו, סמוך ככל האפשר לאחר ההמצאה, הודעה המציינת את זמן ההמצאה ודרכה, ואם היה שם מי שזיהה את האדם שהכתב הומצא לו או את הבית שבו הודבק הכתב, וראה שהכתב נמסר, הושם או הודבק – יציין גם שמו ומענו של המזהה ויבקשו לחתום.

חקירת שליח בי-דין [453, 446 סיפה, 447 סיפה, 201]

491. הוחזר כתב בי-דין לפי תקנה מתקנות אלה ודבר ההמצאה לא אומת בהודעה מאת השליח, חייב בית המשפט או הרשם, ואם אומת כאמור – רשאי הוא, לחקור את השליח בדבר פעולותיו, או להביא לידי חקירתו כאמור בידי בית משפט אחר, ורשאי הוא להצהיר שהכתב הומצא כראוי או להורות על דרך המצאה הנראית לו.

סימן ב': המצאה על ידי מוסד

המצאה על ידי מוסד [454 עד 460]

492. בית המשפט רשאי לשלוח שני עתקים של כתב בי-דין לאנשים במוסדות המנויים להלן לשם המצאת אחד מהם לנמען:

- (1) לנמען שהוא עובד הציבור – לראש המשרד שבו הוא עובד;
- (2) לנמען שהוא עובד של תאגיד – למנהל התאגיד או לאדם אחר הממונה על המען הרשום של התאגיד;
- (3) לנמען שהוא תושב ישוב – לחבר הועד או למזכיר של הישוב;
- (4) לנמען שהוא כהן דת או חבר מסדר דתי – לראש המסדר הדתי שלו בישראל;

תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986 תק' תשס"ב-2002

(5) לנמען שהוא חייל המשרת שירות פעיל בצבא-הגנה לישראל – לקצין המבצעים של מוקד מפקדת המשטרה הצבאית הראשית;

תק' (מס' 2) תשס"ו-2006

(6) לנמען הכלוא בבית סוהר – למחלקת האסיר בשירות בתי הסוהר.

חובת מי שנשלח לו כתב בי-דין [461]

493. (א) נשלח כתב בי-דין לאדם במוסד כאמור בתקנה 492 לשם המצאה לנמען, ימציאו, ככל האפשר, ויחזיר עותק אחד בחתימתו ובחתימת הנמען ובציון מועד ההמצאה; חתימת האדם כאמור תהיה ראייה להמצאה ולזמנה ויראו את הכתב כאילו הומצא כדין.

(ב) לא היתה ההמצאה אפשרית מכל סיבה שהיא, יוחזר הכתב לבית המשפט עם הודעה מפורשת על אותה סיבה ועל הצעדים שנקטו לביצוע ההמצאה.

המצאה לאנשי הסגל הדיפלומטי [462]

494. היה הנמען מדינת חוץ או מחלקה, נציגות או סוכנות של מדינת חוץ, או עובד בהן שהוא בעל חסינות דיפלומטית או קונסולרית, ישלח בית המשפט או הרשם שני עתקים של הכתב למשרד החוץ לשם המצאת אחד מהם לנמען; תעודת משרד החוץ בדבר ההמצאה וזמנה תהא ראייה לכך ויראו את הכתב כאילו הומצא כדין.

סימן ג': המצאה בדואר

המצאה בדואר על ידי בית-משפט [463] תק' תשנ"ז-1996

495. (א) המצאת כתבי-דין בדואר תהיה בדואר רשום עם אישור מסירה.
(ב) פקיד בית המשפט ישלח את הכתב חתום בחותם בית המשפט וירשום בתיק התובענה, או בתעודה שתצורף לתיק, מהו כתב-הדין, אופן המשלוח ותאריכו.
(ג) אישור המסירה יצורף לתיק התובענה.

המצאה בדואר בידי עורך דין למשנהו [א463] תק' תשנ"ז-1996

496. (א) עורך דין הממציא כתב-דין לעורך דין אחר יכול להמציאו בדואר רשום עם אישור מסירה; הכתב יישלח במעטפה סגורה, חתום בחותם עורך הדין.

תק' תשנ"ז-1996

(ב) עורך הדין יאשר על גבי עותק הכתב שימציא לבית המשפט, או בהודעה שיצורף לו, את מסירת הכתב לדואר ואת תאריך המסירה, ויגישו לבית המשפט כאמור בתקנה 475א(ב).
(ג) בית המשפט רשאי לדרוש מעורך הדין לאשר בתצהיר את משלוח הכתב בדואר.

תקנות שלא יחולו [464]

497. הוראות תקנות 490 ו-491 לא יחולו על כתב-דין שהומצא בדואר רשום עם אישור מסירה, ורשאי בית המשפט לראות את הכתב כאילו הומצא כדין ואת התאריך המסומן באישור המסירה כתאריך ההמצאה.

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

סימן ג': המצאה בפקסמילה

המצאה לעורך דין תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

497א. (א) בית משפט או עורך-דין (להלן – השולח) רשאי להמציא כתב-דין בפקסמילה לעורך דין המייצג בעל דין (להלן – הנמען), ויראו אותו ככתב-דין שהומצא במסירה אישית לנמען ביום המשלוח, ובלבד שנתקיימו בו כל אלה:

תק' (מס' 2) תשס"ה-2004

- (1) כתב-בי-הדין נשלח בין השעות 08.30 ו-13.30 בימים א' עד ה' בשבוע, שאינם ימי מנוחה כמשמעותם בסעיף 18 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, או ימי מנוחה שנקבעו בחיקוק; כתב-בי-דין שנשלח ביום ו', ביום מנוחה או לאחר השעה 13.30, יראו אותו כאילו נשלח ביום החול שלאחריו;
- (2) מספר הפקסמילה של הנמען מופיע בכתב-בי-הדין שהוגש לבית המשפט באותה תובענה או בנייר המכתבים המשרדי של עורך הדין;
- (3) מספר העמודים של כתב-בי-הדין אינו עולה על עשרה, ובסיום הכתוב בכל עמוד מופיעה חתימת השולח;
- (4) לכתב-בי-הדין צורף "דף משלוח בפקסמילה", שבו צוינו פרטי התיק, פרטי השולח כולל כתובתו, מספר הטלפון ומספר הפקסמילה שלו, ומספר העמודים שנשלחו;

תק' (מס' 2) תשס"ה-2007

- (5) עורך הדין השולח כתב-בי-דין בפקסמילה יודיע לנמען בטלפון, בתוך 24 שעות משעת המשלוח, כי שלח לו בפקסמילה את כתב-בי-הדין וכי העתק ממנו מצוי במזכירות בית המשפט, ויערוך תרשומת על ההודעה הטלפונית, שתכלול את פרטי כתב-בי-הדין, זמן השיחה ושמו של האדם שלו נמסרה ההודעה;

תק' (מס' 2) תשס"ה-2007

- (6) היה השולח בית משפט – ישמור בית המשפט אישור משלוח של כתב-בי-הדין בפקסמילה.

תק' תש"ע-2009

(1א) על אף האמור בתקנת משנה (א), היה השולח בית משפט והוא לא ערך תרשומת על הודעה טלפונית כאמור בתקנת משנה (א)5, לא יראו את כתב בי-הדין ששלח ככתב בי-דין שהומצא במסירה אישית לנמען ביום המשלוח, אם הגיש עורך הדין הנמען תצהיר בדבר אי-קבלת כתב בי-הדין בפקסימילה.

תק' (מס' 2) תשס"ה-2007

(ב) (בוטלה).

(ג) הוראות תקנה זו לא יחולו על כתב בי-הדין הראשון בתיק בין אותם בעלי דין, לרבות על בקשה בכתב שהוגשה לפני הגשת כתב תביעה או ערעור.

המצאה לבית המשפט תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998

497ב. עורך דין המייצג בעל דין רשאי להמציא לבית המשפט באמצעות פקסימילה, כתב בי דין שהיקפו אינו עולה על חמישה עמודים ולמעט כתב הגנה, כתב תביעה, כתב תשובה, סיכומים בכתב, תצהירים והמרצות פתיחה; על המצאת כתבי בי דין כאמור יחולו הוראות תקנה 497א, בשינויים המחויבים.

תק' (מס' 2) תשס"ה-2004

סימן ג'2: המצאת כתב בי-דין אלקטרוני באמצעי אלקטרוני

הגדרות תק' (מס' 3) תשס"ו-2006 תק' תשע"ו-2016 תק' תשע"ה-2017

497ב1. בסימן זה –

”כתובת דואר אלקטרוני” – כתובת במערכת דואר אלקטרוני שאינה מערכת מאובטחת של דואר אלקטרוני ושהנמען מפעיל בה אמצעים סבירים לצורך הגנה על תיבת הדואר שלו מפני שיבוש בעבודתה העלול לפגום במהימנות המידע שבה;

”כתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני” – כתובת במערכת מאובטחת של דואר אלקטרוני;

”מנגנון הזדהות מאובטח” – מנגנון המשלב אמצעי חומרה ותוכנה, הניתן לשליטתו הבלעדית של בעליו, והמאפשר את זיהוי בעליו באופן ייחודי;

”מערכת מאובטחת של דואר אלקטרוני” – מערכת המשמשת להעברת מסרים אלקטרוניים, שמתקיימים בה כל אלה:

(1) (נמחקה);

(2) היא מאפשרת גישה לכתובת הדואר האלקטרוני רק באמצעות מנגנון הזדהות מאובטח, ומתעדת גישה כאמור;

(3) המערכת נוקטת, באורח סדיר, אמצעי הגנה סבירים מפני חדירה אליה ומפני שיבוש בעבודתה, העלולים לפגום במהימנות המידע שבה.

המצאת כתב בי-דין אלקטרוני תק' (מס' 3) תשס"ו-2006 תק' תשע"ה-2017

497ג. (א) ניתן להמציא כתב בי-דין אלקטרוני לנמען שאינו בית המשפט, אל תיבת הדואר שבכתובת המאובטחת של הדואר האלקטרוני של הנמען, ובלבד שהנמען מסר את כתובת הדואר האלקטרוני שלו כאמור לבית המשפט לצורך ביצוע הוראות סימן זה וצייין בסמוך לה כי מדובר בכתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני; ואולם הוראה זו לא תחול על כתב בי-הדין הראשון בתיק.

תק' תשע"ה-2017

(ב) כתב בי-דין אלקטרוני שנשלח אל כתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני כאמור בתקנת משנה (א), יראוהו ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום ובשעה שצוינו באישור המסירה האלקטרוני, אם לא הוכח היפוכו של דבר.

(ג) להמצאה כאמור בתקנת משנה (א) תצורף הזמנה לדין, אם נדרשת לפי תקנות אלה, ערוכה לפי הטופס המתאים בתוספת, והוראות תקנה 20 לא יחולו.

תק' תשע"ה-2017

(1ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי בית המשפט לשלוח לתיבת הדואר שבכתובת דואר אלקטרוני או בכתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני שנמסרה לבית המשפט לפי תקנות משנה (א) או (ד), הודעה בדבר קיומו של כתב בי-דין במערכת הממוכנת הכוללת קישור לכתב בי-הדין, שפתיחתו תתאפשר באמצעות מנגנון הזדהות מאובטח (להלן – ההודעה); שלח בית המשפט הודעה כאמור, יראו את כתב בי-הדין ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום ובשעת השליחה כפי שמופיעים בשעון פנימי שבמערכת המחשוב של בתי המשפט המכויל על פי כללים מקובלים.

תק' תשע"ה-2017

(2ג) על אף האמור בתקנת משנה (1ג), לא יראו את כתב בי-הדין ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום המשלוח, אם הגיש הנמען תצהיר בדבר אי-הגעת ההודעה אל כתובת הדואר האלקטרוני שמסר.

תק' תשע"ה-2017

(ד) המבקש להמציא לבית המשפט כתב בי-דין אלקטרוני, ימסור לבית המשפט כתובת דואר אלקטרוני או כתובת מאובטחת של דואר אלקטרוני לצורך קבלת כתבי בי-דין אלקטרוניים מאת בית המשפט כאמור בתקנת משנה (1ג); כתב בי-דין אלקטרוני המיועד לבית המשפט, יומצא אל יעד ההגשה האלקטרוני.

(ה) כתב בי-דין אלקטרוני שנשלח אל יעד ההגשה האלקטרוני כאמור בתקנת משנה (ד), יראוהו ככתב שהומצא במסירה אישית לבית המשפט ביום ובשעה שצוינו באישור אלקטרוני של מערכת בתי המשפט.

תק' תשע"ג-2013

(ו) כתב בי-דין שנשלח לפי תקנה זאת אחרי השעה 17:00 בימים א' עד ה' בשבוע או ביום ו' או ביום מנוחה כמשמעותו בסעיף 18א לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, או שנקבע בחיקוק, יראו אותו כאילו נשלח ביום החול שלאחריו.

הוראות לביצוע תק' (מס' 3) תשס"ו-2006

1.497. מנהל בתי המשפט רשאי לפרסם הנחיות לאופן ביצוע סימן זה, לרבות בדבר מסירת כתובות דואר

אלקטרוניות, עדכון או ביטולן ובדבר דרישות נוספות לגבי מערכת דואר אלקטרוני או השימוש בה ^[16].

החלת הוראות הסימן תק' (מס' 2) תשס"ה-2004

497ד. הוראות סימן זה יחולו על כתב בי-דין אלקטרוני שניתנה לגביו הודעה כאמור בתקנה 1215(א), בבתי המשפט ובסוגי הליכים שנקבעו בהודעה כאמור.

(הוראת שעה) תשע"א-2011

497ה. (פקעה).

סימן ד': תחליף המצאה

הגדרה לסימן ד' תק' (מס' 7) תשע"ב-2012

497ו. בסימן זה, "מען חלקי" – מען שמציין רחוב או שכונה או עיר או אזור או חבר בני אדם שאיננו תאגיד, בלא פירוט מדויק יותר או סימן מזהה אחר.

תחליף המצאה [465] תק' (מס' 7) תשע"ב-2012

498. (א) נוכח בית המשפט או הרשם שאי אפשר להמציא כתב בי-דין למענו של נמען בדרך שנקבעה או שלנמען אין מען או שמענו חלקי, רשאי הוא להורות על המצאת הכתב בדרכים אלה, כולן או מקצתן:

תק' (מס' 7) תשע"ב-2012

(1) בהדבקת עותק שלו במקום שלפי הידוע גר בו או עסק בו הנמען לאחרונה או מקום נראה לעין הסמוך לאותו מקום;

(2) בפרסום מודעה ברשומות או בעתון יומי;

(3) בכל דרך אחרת שתיראה לו.

(ב) תחליף המצאה לפי תקנה זו כוחה יפה כהמצאה לנמען גופו.

(ג) בית המשפט או הרשם המורה על תחליף המצאה יקבע מועד להגשת כתב טענות, בהתאם לנסיבות.

בקשה לתחליף המצאה תק' (מס' 7) תשע"ב-2012

499. (א) בקשה להוראה על תחליף המצאה תוגש בכתב ויצורף לה תצהיר לאימות הסיבה המונעת את ביצוע ההמצאה בדרך שנקבעה וכן יחולו על המבקש ההוראות שלהלן:

(1) אם מדובר בנמען תושב ישראל שאין לו מען או שיש לו מען חלקי, יציין המבקש בתצהיר כי למיטב ידיעתו הנמען נמצא בישראל ולא ידוע לו היכן בדיוק הוא מתגורר, ויצרף תדפיס של הנמען ממרשם האוכלוסין;

(2) אם הנמען איננו תושב ישראל, יציין המבקש בתצהיר כי למיטב ידיעתו הנמען נמצא בישראל ויצרף ראיה על כך, וכן יציין את הפעולות שנקט כדי להמציא לו את כתב בי הדין;

(3) אם לנמען יש מען אך לא היה אפשר להמציא לו את כתב בי הדין, יציין המבקש בתצהיר כי למיטב ידיעתו הוא נמצא בישראל ויצרף תדפיס ממרשם האוכלוסין, וכן יציין בתצהיר את הפעולות שנקט כדי להמציא לו את כתב בי הדין.

(ב) המבקש לא יהיה חייב להתייצב לדיון בבקשה אלא אם כן בית המשפט או הרשם הזמין אותו להתייצב.

סימן ה': המצאה אל מחוץ לתחום המדינה

המצאה מחוץ לתחום השיפוט [467]

500. רשאי בית המשפט או רשם שהוא שופט, להתיר המצאת כתב בי-דין אל מחוץ לתחום המדינה באחת מאלה:

(1) מבקשים סעד נגד אדם שמקום מושבו או מקום מגוריו הרגיל בתחום המדינה;

- (2) נושא התובענה הוא כולו מקרקעין המצויים בתחום המדינה;
- (3) מבקשים לפרש, לתקן, לבטל או לאכוף פעולה, שטר, צוואה, חוזה, התחייבות או חבות בנוגע למקרקעין המצויים בתחום המדינה;
- (4) התובענה היא לאכוף חוזה, לבטלו, להפקיעו או לפסלו או לעשות בו על דרך אחרת, או לקבל דמי נזק או סעד אחר בשל הפרתו, באחד המקרים האלה:
- (א) החוזה נעשה בתחום המדינה;
- (ב) החוזה נעשה בידי מורשה העוסק או המתגורר בתחום המדינה, או באמצעותו, מטעם מרשה העוסק או המתגורר מחוץ לתחום המדינה;
- (ג) על החוזה חלים דיני מדינת ישראל לפי כתבו או מכללא;
- (5) תובעים על הפרת חוזה בתחום המדינה - ואין נפקא מינה היכן נעשה החוזה - אפילו קדמה לאותה הפרה, או נלוותה אליה, הפרה מחוץ לתחום המדינה אשר שללה את האפשרות לקיים אותו חלק מן החוזה שצריך היה לקיימו בתחום המדינה;
- (6) מבקשים צו מניעה לגבי דבר הנעשה או עומד להיעשות בתחום המדינה, או מבקשים למנוע או להסיר מטרד בתחום המדינה, בין אם מבקשים גם דמי נזק בקשר לכך ובין אם לאו;
- (7) התובענה מבוססת על מעשה או על מחדל בתחום המדינה;
- (8) מבקשים לאכוף פסק-חוץ, כמשמעותו בחוק אכיפת פסקי-חוץ תשי"ח-1958, או פסק-בוררות-חוץ כמשמעותו בחוק הבוררות, תשכ"ח-1968;

תק' תשנ"ט-1999

- (א) מבקשים לבטל פסק בוררות חוץ כמשמעותו בחוק הבוררות, תשכ"ח-1968, שניתן נגד תושב ישראל, אם שוכנע בית המשפט כי אין למבקש אפשרות לזכות בדין צדק בבית המשפט של המדינה שבה, או לפי דיניה, ניתן הפסק;

תק' תשס"ו-2005

- (9) מגישים תובענה על פי חוק שיפוט בעניני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין-לאומית), התשכ"ט-1969;
- (10) האדם שמחוץ לתחום המדינה הוא בעל דין דרוש, או בעל דין נכון, בתובענה שהוגשה כהלכה נגד אדם אחר, שהומצאה לו הזמנה כדין בתחום המדינה.

הבקשה להמצאה מחוץ לתחום השיפוט [468]

501. (א) לבקשת רשות להמציא כתב בי-דין לנתבע מחוץ לתחום המדינה יצורף תצהיר המציין כי המצהיר מאמין שיש למבקש עילת תביעה טובה והמפרש באיזה מקום או באיזו ארץ נמצא, או ייתכן שנמצא, הנתבע, וכן נימוקי הבקשה.
- (ב) בית המשפט או הרשם רשאי שלא להיעתר לבקשה לפי תקנת משנה (א) אם ראה מנסיבות הענין שהבקשה הוגשה באיחור בלתי סביר; לא נעתר בית המשפט לבקשה, רשאי הוא למחוק את התביעה נגד בעל הדין שלא הומצא לידו כתב בי-דין.

בקשה לבטל צו המצאה מחוץ לתחום השיפוט [469]

502. (א) בית משפט או רשם המתיר המצאת כתב בי-דין אל מחוץ לתחום המדינה יקבע את המועד להגשת כתבי הטענות, בהתאם לנסיבות, וימסור העתק ההיתר לנמען.
- (ב) הומצא לבעל דין כתב בי-דין אל מחוץ לתחום המדינה, רשאי הוא לבקש את ביטול הצו המתיר את ההמצאה או לכפור בכתב הטענות בסמכות בית המשפט לדון בתובענה, והכל לא יאוחר מהיום שבו הוא טוען לראשונה לגופה של התובענה.

המצאת שאר מסמכים מחוץ לתחום השיפוט [470]

503. (א) התיר בית המשפט או הרשם להמציא אל מחוץ לתחום המדינה כתב בי-דין שבו נפתח הדיון, יחול היתר זה גם על המצאת שאר המסמכים של אותו משפט, לרבות המסמכים בערעור בו, זולת אם הורה בית המשפט או הרשם הוראה אחרת.
- (ב) רשאי בית המשפט שלערעור או הרשם להתיר את ההמצאה מחוץ לתחום המדינה של כתבי בי-דין בקשר לערעור, כאמור בתקנה 500.

המצאה לנתבע שכפר בסמכות תק' תשע"ד-2013

- 503א. כפר הנתבע בסמכותו הבין-לאומית של בית המשפט או ביקש לבטל המצאה שנעשתה על פי סימן זה או מינה עורך דין בישראל לשם כך, לא יהיה ניתן לבצע את ההמצאה לנתבע במסירה אישית, אם הגיע לישראל והוא שוהה בה לצורך התובענה, ולא יהיה ניתן לבצע את ההמצאה לעורך הדין המייצג אותו, ולא יראו בכל פעולה שלו או של עורך דינו ויתור על הכפירה בסמכותו הבין-לאומית של בית המשפט, זאת עד למתן החלטה בטענות הנתבע בעניין זה.

פרק ל"ג: תשלום לקופת בית המשפט וממנה

תשלום כסף לקופת בית המשפט מאת הנתבע [228, 229]

504. (א) הוגשה תובענה על סכום כסף רשאי כל נתבע, בכל עת, עם מסירת הודעה על כך לשם המצאתה לתובע לפי טופס 47, לשלם לקופת בית המשפט סכום כסף לסילוק התביעה או לסיפוק חלק מעילות התובענה, אם היו עילות אחדות מצורפות בתובענה אחת.

(ב) שולם הכסף לקופת בית המשפט לסיפוק חלק מעילות התובענה, תפרט ההודעה את העילות שהתשלום מתייחס אליהן ואת הסכום ששולם ביחס לכל אחת מהן, זולת אם הורה בית-המשפט או הרשם הוראה אחרת.

תשלום לתובע [230, 231]

505. (א) שולם כסף לקופת בית המשפט לפי תקנה 504, רשאי התובע תוך שלושים ימים מיום שהומצאה לו ההודעה על התשלום, להסכים לקבלת הסכום לסילוק התביעה או לסיפוק חלק מעילות התובענה או לקבלת חלק מהסכום לסיפוק העילות שלגביהן מתייחס אותו חלק; הסכים התובע כאמור, ימסור לנתבע הודעה לפי טופס 48 והעתק ממנה לבית המשפט, ומשעשה כן זכאי הוא לקבל את הסכום שהסכים לו כאמור; עם קבלת הסכום יופסקו כל ההליכים בתובענה או ביחס לעילות המפורטות בהודעה, הכל לפי הענין.

(ב) קיבל התובע את הכסף כאמור בתקנת משנה (א) והודיע שהוא מסתלק מהתביעה או משאר עילות התובענה, לפי הענין, רשאי הוא, באין הוראה אחרת של בית המשפט, לבקש מבית המשפט שיפסוק בענין ההוצאות שעד לזמן התשלום לקופת בית המשפט.

כסף שנשאר בקופת בית המשפט [232]

506. לא לקח התובע את כל סכום הכסף שבקופת בית המשפט לפי תקנה 505(א), יוחזר הסכום שנשאר בקופת בית המשפט לנתבע על פי בקשתו.

נתבעים אחדים [233]

507. נתבעים אחדים שנתבעו ביחד או לחלופין, רשאים, כולם או מקצתם, לשלם כסף לקופת בית המשפט לפי תקנה 504, אגב הודעה על כך לשאר בעלי הדין, ויחולו הוראות תקנות 505 ו-506, בשינויים המחוייבים.

התשלום בתביעה שכנגד [234]

508. מי שנעשה נתבע על ידי תביעה שכנגד, יכול לשלם כסף לקופת בית המשפט לפי תקנות 504 עד 507, בשינויים המחוייבים על פי הענין.

השפעת התשלום [235]

509. בית המשפט או הרשם כשהוא בא להשתמש בשיקול דעתו בדבר הוצאות, יביא בחשבון הן את העובדה ששולם כסף לקופת בית המשפט והן את הסכום ששולם.

כסף ששולם לפי צו [236]

510. כסף ששולם לקופת בית המשפט על פי צו בית המשפט, לא ישולם ממנה אלא על פי צו מאתו, ובלבד שנתבע ששילם כאמור לפני הגשת כתב הגנה רשאי, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת, ליחד בכתב טענותיו את הכסף, כולו או מקצתו, וכן כל סכום נוסף במידת הצורך, לתביעת התובע כולה או לחלק מסויים שבה, ואם הוא טוען שהציע את הכסף בהילך, רשאי הוא ליחד את הכסף, כולו או מקצתו, כתשלום לסכום שהוצע לפי דבריו בהילך; כסף שנתייחד כאמור רואים אותו ככסף ששולם לקופת בית המשפט בהתאם להוראות פרק זה ובכפוף להן.

פרק ל"ד: הוצאות המשפט וערובה לתשלומן

הטלת הוצאות [475(א), 476(א) רישה, 476(ד), 478, 479] תק' תש"ן-1990

511. (א) בתום הדיון בכל הליך, יחליט בית המשפט או הרשם, לענין שלפניו, אם לחייב בעל דין בתשלום שכר טרחת עורך דין והוצאות המשפט (להלן – הוצאות) לטובת בעל דין אחר, אם לאו.

(ב) החליט בית המשפט או הרשם לחייב בעל דין בהוצאות, רשאי הוא לקבוע את סכום ההוצאות לפי שיקול דעתו, בכפוף לאמור בתקנה 512.

(ג) בדיון המתקיים בערכאה ראשונה, תינתן לבעלי הדין הזדמנות להשמיע את טענותיהם בדבר סכום ההוצאות או שיעורן לפני מתן הצו להוצאות.

(ד) ניתן צו להוצאות בהליך פלוני, לא ייפגע הצו על ידי כל צו אחר להוצאות שיינתן לאחר מכן שלא בדרך של ערעור על הצו הראשון.

קביעת סכום ההוצאות [476(א) סיפה, 476(ג), 475(ב)] תק' תש"ן-1990 תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996 תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

512. (א) קבע בית המשפט או הרשם את סכום ההוצאות, רשאי הוא לפסוק אותו, הן לענין שכר טרחת עורך דין והן לענין הוצאות המשפט, כל אחד מהם בנפרד בסכום כולל, ובלבד שבכפוף לאמור בתקנת משנה (ב), לא יפחת סכום שכר הטרחה מן התעריף המינימלי שנקבע לענין שכר טרחת עורך דין בכללי לשכת עורכי הדין (התעריף

המינימלי), תשל"ז-1977 (להלן – התעריף המינימלי), זולת אם הורה בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, על תשלום סכום קטן מהסכום האמור.

(ב) בתינו צו להוצאות ובקביעת שיעורן יתחשב בית המשפט או הרשם, בין השאר, בשווי הסעד השנוי במחלוקת בין בעלי הדין ובשווי הסעד שנפסק בתום הדיון, ויהא רשאי להתחשב גם בדרך שבה ניהלו בעלי הדין את הדיון.

תק' (מס' 8) תשע"ב-2012

(ג) בית המשפט או הרשם יכלול בתוך הסכום האמור בתקנת משנה (א) לעניין שכר טרחת עורך דין, סכום השווה למס ערך מוסף מקום שבו הזוכה שילם או מחויב לשלם מס ערך מוסף לעורך דינו, זולת אם ראה בית המשפט או הרשם כי הזוכה רשאי לנכות את מס התשומות בשכר טרחת עורך דינו, ובלבד שלא יפסוק סכום כאמור כרכיב נפרד.

תק' (מס' 3) תשע"ו-2016

(ד) סכום הוצאות המשפט ייקבע בידי השופט או הרשם שנתן את ההחלטה בדבר הטלת הוצאות (להלן – ההחלטה); לא התאפשר הדבר, ייקבע סכום הוצאות המשפט בידי רשם ויהיה צירופם של אלה, זולת אם קבע אחרת בית המשפט או הרשם שנתן את ההחלטה:

(1) אגרות בית המשפט, הוצאות רישום של פרוטוקול בית המשפט, העתקתו או צילומו, דמי המצאת כתב בי-דין לפי תקנה 475א, שכר בטלה של עדים, שכר רופאים ומומחים אחרים, דמי לינה ודמי נסיעה של אלה בישראל וכל הוצאה אחרת הרשומה כדין בתיק התובענה לפי החומר שבתיק, בלי צורך בבקשה ושלא בפני בעלי הדין;

(2) הוצאות משפט אחרות, אם היו, ייקבעו לפי בקשה בכתב או בעל פה ולאחר שמי שדן בבקשה נתן לבעלי הדין הזדמנות להשמיע את טענותיהם וראה כי ההוצאות האמורות היו סבירות ודרושות לניהול המשפט.

תק' (מס' 3) תשע"ו-2016

513. (בוטלה).

514. ראה בית המשפט או הרשם כי בעל דין האריך את הדיון בכל הליך שלא לצורך, על ידי טענות סרק או בכל דרך אחרת, רשאי הוא, באותו הליך או בפסק הדין, וללא קשר עם תוצאות המשפט, להטיל עליו את הוצאות ההליך או המשפט בשיעור שימצא לנכון בנסיבות הענין, לטובת בעל הדין שכנגד או לטובת אוצר המדינה, או לטובת שניהם.

אכיפת צו הוצאות [477] תק' (מס' 3) תשע"ו-2016

515. צו לתשלום הוצאות שסכומן נקבע בידי בית המשפט או הרשם, ניתן להוצאה לפועל בדרך שמוציאים לפועל פסק דין של בית המשפט.

בעל דין הטוען לעצמו [480] תק' תש"ן-1990

516. (א) בעל דין שטוען לעצמו, יראו אותו, לענין הוצאות המשפט, כעד שהוזמן מטעמו בכל יום שהופיע למשפטו.

(ב) היה בעל הדין עורך דין והוא טוען לעצמו, הוא גופו או באמצעות משרדו, זכאי הוא לשכר טרחת עורך דין ולשאר הוצאות המשפט שהיה מקבל אילו העסיק עורך דין.

תיאום ההוצאות בין בעלי הדין [481]

517. כשבעל דין הזכאי לקבל הוצאות חייב גם לשלם הוצאות, רשאי הרשם לשום את ההוצאות שאותו בעל דין חייב בתשלומן ולהורות על תשלום היתרה.

תק' (מס' 3) תשע"ו-2016

518. (בוטלה).

ערובה לתשלום הוצאות [483]

519. (א) בית המשפט או הרשם רשאי, אם נראה לו הדבר, לצוות על תובע ליתן ערובה לתשלום כל הוצאותיו של נתבע.

(ב) לא ניתנה ערובה תוך המועד שנקבע, תידחה התובענה, אלא אם כן הורשה התובע להפסיקה; נדחתה תובענה לפי תקנה זו, רשאי התובע לבקש ביטול הדחייה, ואם נוכח בית המשפט או הרשם שסיבה מספקת מנעה את התובע מליתן את הערובה תוך המועד שנקבע, יבטל את הדחייה בתנאים שייראו לו, לרבות לענין ערובה והוצאות.

פרק ל"ה: שונות

איחוד ענינים מטעם בית המשפט [484] תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986

520. ענינים אחדים התלויים ועומדים בבית משפט אחד וכרוכות בהם שאלות דומות של משפט או של עובדה, רשאי בית המשפט או הרשם, לפי שיקול דעתו, להורות על איחודם, בין לפי בקשת אחד מבעלי הדין ובין מיזמת

עצמו, ובתנאים שייראו לו.

מידע על אודות קטין תק' (מס' 5) תשע"ב-2012

520א. היה בעל דין או עד קטין שטרם מלאו לו 18 שנה, יציין מגיש כתב בי-הדין את עובדת היותו קטין בראש כתב בי-הדין בסמוך לשם הקטין; כלל כתב בי-דין שהוגש לבית המשפט מידע על אודות מצבו הבריאותי, הגופני או הנפשי של הקטין או שיש חשש שפרסומו אסור לפי דין, לרבות מידע לפי סעיף 24 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, יגיש בעל הדין הודעה על כך לבית המשפט.

עריכת תצהיר [474]

521. תצהיר יהא ערוך בגוף ראשון, מחולק לסעיפים ומכיל רק עובדות שהמצהיר יכול להוכיחן מתוך ידיעתו הוא, אלא שבבקשות ביניים רשאי הוא להצהיר גם לפי מיטב אמונתו ובלבד שיציין את הנימוקים לכך.

חקירת מצהיר תק' (מס' 2) תשנ"ב-1991 ת"ט תשנ"ב-1991 תק' תשס"ב-2002

522. (א) מצהיר בהליך עיקרי או בעל דין שמסר תצהיר בהליך ביניים, יתייצב לחקירה ביום הדיון, אלא אם כן הודיע בעל הדין שכנגד בהודעה בכתב לבית המשפט ולכל בעלי הדין, שהוא מוותר על חקירתו של המצהיר.

תק' תשס"ב-2002

(ב) רצה בעל דין לחקור חקירה שכנגד מצהיר שאיננו בעל דין בהליך ביניים, יודיע על כך לבעל הדין שהגיש את התצהיר וידרוש את התייצבותו של המצהיר לשם חקירה שכנגד בשעת הדיון; ההודעה תומצא בעוד מועד כדי ליתן למצהיר שהות מספקת להתכונן ולנסוע למקום המשפט.

(ג) לא התייצב המצהיר בהתאם להודעה, לא ישמש תצהירו ראייה אלא ברשות מיוחדת מאת בית המשפט או הרשם.

(ד) בית המשפט או הרשם רשאי בכל עת לדרוש, מיזמתו הוא, התייצבותו של מצהיר לשם חקירה.

כתב בי-דין שהופק במערכת ממוכנת תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992

522א. כתב בי-דין שהופק במערכת ממוכנת והוא טעון לפי תקנות אלה חתימת יד פקיד בית משפט, יראוהו ככתב בי-דין חתום כנדרש, אם הודפסו בו שמו ותפקידו של הפקיד, והדבר ישמש ראייה לכאורה לנכונות האמור בו.

עריכת טופס [485] תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986

523. מסמך שיש לערכו לפי אחד הטפסים שבתוספת הראשונה יהא ערוך בשינויים המחוייבים לפי הנסיבות ואין חובה שיהא העתק מילולי ממנו; היתה בטופס דרישה להמצאת פרטים, רשאי בית המשפט או הרשם, לצורך הדיון שלפניו, לצוות על מתן פרטים נוספים כפי שיצויין בצו.

סמכות כללית לתקן פגם בהליך [487]

524. בית המשפט רשאי בכל עת לתקן כל פגם או טעות בכל הליך, וליתן הוראות בדבר הוצאות או בענינים אחרים ככל שייראה לו צורך, וחובה לעשות כל התיקונים הדרושים כדי לברר מה הן באמת השאלות השנויות במחלוקת בין בעלי הדין; והוא הדין לגבי הרשם לענין פגם או טעות בהליך שלפניו.

תיקון טעויות [486] תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996

525. בענין תיקון טעות בפסיקתה או בהחלטה ינהג בית המשפט כאמור בסעיף 81 לחוק בתי המשפט; והוא הדין לגבי הרשם לענין פסיקתה או החלטה שנחתמו בידו.

אי קיום התקנות [491]

526. אי קיום תקנות אלה או כל נוהג הקיים אותה שעה אינו פוסל הליך, אלא אם כן הורה כך בית המשפט; אך מותר לבטל הליך, כולו או מקצתו, כהליך שאינו ראוי, או לתקנו, או לנהוג בו בדרך אחרת, כפי שיראה בית המשפט; והוא הדין לגבי הרשם בהליכים שלפניו.

מחיקה אינה מעשה בית דין [490]

527. מחיקת תובענה אינה מעשה בית דין ואין בה, כשהיא לעצמה, כדי למנוע את התובע מהגיש תובענה חדשה בשל אותה עילה.

הארכת מועדים [488]

528. מועד או זמן שקבע בית המשפט או הרשם לעשיית דבר שבסדר הדין או שבנוהג, רשאי הוא, לפי שיקול דעתו, ובאין הוראה אחרת בתקנות אלה, להאריכו מזמן לזמן, אף שנסתיים המועד או הזמן שנקבע מלכתחילה; נקבע המועד או הזמן בחיקוק, רשאי הוא להאריכם מטעמים מיוחדים שיירשמו.

תקופת פגרה לא תובא במנין [488א]

529. תקופת פגרה של בית המשפט לא תובא במנין הימים שנקבעו בתקנות אלה או שנקבעו בידי בית המשפט או הרשם, אלא אם כן הורה בית המשפט או הרשם, לפי הענין, הוראה אחרת.

ביטול

530. בטלות –

(1) תקנות סדר הדין האזרחי, תשכ"ג-1963;

(2) תקנות סדר הדין בעניני ירושה, תשכ"ו-1965.

הוראת מעבר

531. תקנות אלה יחולו על ענינים התלויים ועומדים ביום תחילתן לפני בית המשפט או הרשם.

תחילה תק' תשמ"ד-1984

532. תחילתן של תקנות אלה ביום ה' בתשרי תשמ"ה (1 באוקטובר 1984).

תוספת ראשונה

תק' (מס' 4) תשע"ו-2016

טופס 1

(תקנה 7א(ב))

[[פתיחת הליך אזרחי](#)]

תק' תש"ן-1990

טופס 2

(תקנה 18)

ת"ט תשנ"א-1990

[[הזמנה לדין](#)]

טופס 3

(תקנה 40)

[[הודעה לאדם שצורף כבעל דין](#)]

(הוראת שעה) תשס"ה-2007

[17]

טופס 3א

(תקנה 99ג)

[[הזמנה לפגישת מהו"ת לבחינת האפשרות ליישוב התובענה בגישור](#)]

טופס 4

(תקנה 103א)

[[דרישה להודות בעובדות](#)]

טופס 5

(תקנה 103א)

[[דרישה להודות במסמכים](#)]

טופס 6

(תקנה 103ב)

[[הודיה בעובדות](#)]

טופס 7

(תקנה 105)

[[צו למסירת שאלון](#)]

טופס 8

(תקנה 105)

[[שאלון](#)]

טופס 9

(תקנה 109)

[[תשובה לשאלון](#)]

טופס 10

(תקנה 112)

[[צו לגילוי מסמכים](#)]

תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995

טופס 11

(תקנה 112)

[\[תשובה לצו לגילוי מסמכים\]](#)

טופס 12

(תקנה 113)

[\[צו לגילוי מסמך פלוני\]](#)

טופס 13

(תקנה 114)

[\[דרישה לעיון במסמך ולהעתקתו\]](#)

טופס 14

(תקנה 115)

[\[תשובה לדרישת עיון במסמך ולהעתקתו\]](#)

טופס 15

(תקנה 170)

[\[דרישה להציג מסמכים\]](#)

טופס 16

(תקנה 198)

[\[פסיקתה\]](#)

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997

טופס 17

(תקנה 203)

[\[הזמנה בסדר דין מקוצר\]](#)

תק' (מס' 5) תשס"א-2001

טופס 17א

(תקנה 214ג)

[\[תצהיר בסדר דין מהיר\]](#)

תק' (מס' 5) תשס"א-2001

טופס 17ב

(תקנה 214ד)

[\[הזמנה לדין \(תובענה בסדר דין מהיר\)\]](#)

תק' (מס' 5) תשס"א-2001

טופס 17ג

(תקנה 214ו)

[\[הזמנה לדין \(הודעה לצד שלישי בתובענה בסדר דין מהיר\)\]](#)

טופס 18

(תקנה 220)

[\[הודעה לצד שלישי\]](#)

טופס 19

(תקנה 227(2))

[\[הזמנת טען-ביניים לטוען\]](#)

טופס 20

(תקנה 227(3))

[\[הודעת טען-ביניים לתובע\]](#)

טופס 21

(תקנה 227(3))

[\[הודעת טען-ביניים לנתבע\]](#)

טופס 22

(תקנה 228(1))

[\[הזמנת טען-ביניים לטוענים\]](#)

טופס 23

(תקנה 228(2))

[\[הודעת טען-ביניים למבקש\]](#)

טופס 24

(תקנה 235)

[\[אבעיה\]](#)**תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997**

טופס 25

(תקנה 241(ב))

[\[הודעה על בקשה בכתב\]](#)**תק' תשע"ג-2013**

טופס 26

(תקנה 255)

[\[הזמנה בהמרצת פתיחה\]](#)**תק' (מס' 2) תשס"א-2000**

טופס 26א

(תקנה 258ד(ה))

[\[הרצאת פרטים בתיק עיקרי בבית המשפט לענייני משפחה\]](#)**תק' (מס' 3) תשע"ד-2014**

טופס 1א26

(תקנה 258ה(א))

בבית המשפט לענייני משפחה

ב

תיק עיקרי

תיק מס'

לפני כב' השופט

בן הזוג התובע/המבקש

נגד

בן הזוג הנתבע/המשיב

מהות התובענה

בעניין הילד

מעמדו של התובע בעניין הילד

תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997[\[18\]](#)

טופס 26ב

(תקנה 258כ(ב))

[\[בקשה ליישוב סכסוך\]](#)**תק' תשס"ה-2007**

טופס 26ג

(תקנה 258כ(ב))

[\[בקשה ליישוב סכסוך בעניין קביעת דרכי קשר עם קטין\]](#)**תק' (מס' 2) תשע"ב-2011**

טופס 26ד

(תקנה 258לג3)

[\[הפניית הורים ליחידת הסיוע לשם שמיעת הילד\]](#)

טופס 27

(תקנה 261)

[\[הרצאת פרטים בתביעה למזונות\]](#)

טופס 28

(תקנה 262)

[\[הזמנה בתביעה למזונות\]](#)

טופס 29

(תקנה 262)

[\[הזמנה בתביעה למזונות ולסעדים נוספים\]](#)

טופס 30

(בוטל)

טופס 31

(תקנה 276(ג))

[\[פרטים לתסקיר בבקשה להכרזת ילד כבר-אימוץ\]](#)

טופס 32

(תקנה 284)

[\[בקשה למתן צו אימוץ\]](#)

טופס 33

(תקנה 287)

[\[פרטים לתסקיר פקיד הסעד כתשובה לבקשה למתן צו אימוץ\]](#)

תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

טופס 34

(תקנות 294 א ו-294 י)

[\[צו אימוץ\]](#)

תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

טופס 34א

(תקנה 294ב(א))

[\[בקשה למתן צו לאימוץ ילד ממדינת חוץ\]](#)

תק' תשנ"ו-1995 תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998

טופס 34ב

(תקנה 295ג)

[\[תביעה להחזרת ילד חטוף או לאכיפת זכויות ביקור לפי חוק אמנת האג \(החזרת ילדים חטופים\), תשנ"א-1991\]](#)

תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986

טופס 35

(תקנה 298)

[\[בקשת צו ירושה\]](#)

תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986

טופס 36

(תקנה 298)

[\[בקשת צו קיום צוואה 1\]](#)

טופס 37

(תקנה 301(ג))

תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986

טופס 38

(תקנה 308(א))

תק' (מס' 4) תשמ"ו-1986

טופס 39

(תקנה 308(א))

טופס 40

(תקנה 308(ב))

טופס 41

(תקנה 321)

תק' (מס' 8) תשמ"ט-1988

טופס 41א

(תקנה 327(א))

תק' (מס' 8) תשמ"ט-1988

טופס 41ב

(תקנה 332(א))

טופס 42

(תקנה 325)

טופס 43

(תקנה 328)

תק' תשס"ו-2005

טופס 44

(תקנה 343ד(1))

[\[תצהיר\]](#)**תק' תשס"ו-2005**

טופס 43

(תקנה 343ו(ב)(1))

[\[תצהיר\]](#)**תק' תשס"ו-2005**

טופס 43

(תקנה 343ז(ב))

[\[פנייה לבית דין דתי\]](#)

טופס 43

(תקנה 343יב)

[\[בקשה ליישוב סכסוך להתרת ברית הזוגיות\]](#)

טופס 44

(תקנה 351)

[\[בקשה לקביעת גיל\]](#)**תק' (מס' 6) תשס"א-2001**

טופס 44

(תקנה 387ד)

[\[הודעה בדבר צו כניסה לחצרים\]](#)

טופס 45

(תקנה 388)

[\[מינוי כונס נכסים\]](#)

טופס 46

(תקנה 391)

[\[ערובה של כונס נכסים\]](#)

טופס 47

(תקנה 504)

[\[הודעת נתבע על תשלום לבית המשפט\]](#)

טופס 48

(תקנה 505)

[\[הסכמת תובע לקבלת סכום ששולם לבית המשפט\]](#)**הודעה תשע"ח-2018**

תוספת שניה

(תקנה 187(ב))

הסכומים בשקלים חדשיםשיעור התשלומים לעדים

(1) שכר בטלה -

(א) להתייצבות של עד 4 שעות

(ב) ליום התייצבות (מעל 4 שעות)

(2) המי לינה לכל לילה שעל העד ללון מחוץ לביתו -

(א) אם המציא קבלה

תק' (מס' 2) תש"ע-2010

(ב) (בטל)

(3) שכרו של מומחה מאוצר המדינה -

(א) כשהעדות לא הצריכה עשיית עבודת מומחה לצורך המשפט עד 43 ואולם אם מקום עבודתו הקבוע של המומחה מרוחק יותר משלושים ק"מ מבית המשפט והיה עליו לבוא לבית המשפט לצורך מתן העדות בלבד, ייוספו לשכר האמור עד 12

(ב) כשהעדות הצריכה עשיית עבודת מומחה לצורך המשפט עד 100 (א) שכרו של רופא כשהעדות הצריכה - (4)

(1) בדיקה או ניתוח של גוויה עד 79

(2) בדיקה או ניתוח של גוויה שהוצאה מקברה עד 130

(3) תעודה רפואית שאינה מצריכה בדיקה עד 31

(4) חוות דעת רפואית בכתב עד 100

(5) בדיקת גופו של אדם עד 84

(ב) בית המשפט רשאי להוסיף על הסכום הנקוב בפסקת משנה (א)(3) או (4), סכום שלא יעלה על עשרים וחמישה אחוזים למאה ממנו, בשים לב למידת הטורח, להיקף או להעמקה שהיו כרוכים במתן השירות.

(ג) רופא שהעיד בבית המשפט על חוות דעת רפואית שנתן בכתב, יהא זכאי גם לשכר כמומחה לפי הרישה של פסקה (א)(3) ובית המשפט רשאי לפסוק לו שכר נוסף בשל נסיעות, לפי הסיפה של אותה פסקה וכן דמי לינה לפי פסקה (2).

(5) שכר של מומחה רפואי בעד חוות דעת בכתב, כולל מתן עדות לענין חוות הדעת בישיבה אחרת של בית המשפט עד 158 עד 658

ג' בתמוז תשמ"ד (3 ביולי 1984) משה נסים שר המשפטים

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)

* פורסמו ק"ת תשמ"ד מס' 4685 מיום 12.8.1984 עמ' 2220.

תוקנו ק"ת תשמ"ד מס' 4690 מיום 21.8.1984 עמ' 2388 – תק' תשמ"ד-1984.

ק"ת תשמ"ה מס' 4730 מיום 15.11.1984 עמ' 342 – תק' תשמ"ה-1984 (החלפת התוספת השניה).

ק"ת תשמ"ה מס' 4798 מיום 29.4.1985 עמ' 1181 – תק' (מס' 2) תשמ"ה-1985 (החלפת התוספת השניה).

ק"ת תשמ"ו מס' 4892 מיום 13.1.1986 עמ' 403 – תק' תשמ"ו-1986 (החלפת תוספת שניה).

ק"ת תשמ"ו מס' 4892 מיום 13.1.1986 עמ' 404 – צו תשמ"ו-1986 בצו יציבות מחירים, תשמ"ו-1986.

ק"ת תשמ"ו מס' 4939 מיום 10.6.1986 עמ' 994 – תק' (מס' 2) תשמ"ו-1986; ר' תקנה 15 לענין תחילה.

ק"ת תשמ"ז מס' 4991 מיום 25.12.1986 עמ' 230 – תק' תשמ"ז-1986; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן ור' תקנה 4 (ב) לענין תחולה.

ק"ת תשמ"ז מס' 5034 מיום 28.5.1987 עמ' 962 – תק' (מס' 2) תשמ"ז-1987 (החלפת התוספת השניה); תחילתן ביום 1.5.1987.

ק"ת תשמ"ז מס' 5034 מיום 28.5.1987 עמ' 963 – תק' (מס' 3) תשמ"ז-1987; ר' תקנה 3 לענין הוראת מעבר.

ק"ת תשמ"ז מס' 5034 מיום 28.5.1987 עמ' 972 – צו תשמ"ז-1987 בצו יציבות מחירים, תשמ"ז-1987.

ק"ת תשמ"ח מס' 5070 מיום 17.12.1987 עמ' 238 – תק' תשמ"ח-1987.

ק"ת תשמ"ח מס' 5071 מיום 17.12.1987 עמ' 275 – צו תשמ"ח-1987 בצו יציבות מחירים, תשמ"ח-1987.

ק"ת תשמ"ט מס' 5136 מיום 25.9.1988 עמ' 34 – תק' תשמ"ט-1988.

ק"ת תשמ"ט מס' 5168 מיום 28.2.1989 עמ' 522 – תק' (מס' 2) תשמ"ט-1989.

ק"ת תשמ"ט מס' 5168 מיום 28.2.1989 עמ' 523 – צו תשמ"ט-1989 בצו יציבות מחירים, תשמ"ט-1989.

ק"ת תשמ"ט מס' 5173 מיום 26.3.1989 עמ' 586 – תק' (מס' 3) תשמ"ט-1989.

ק"ת תשמ"ט מס' 5186 מיום 1.6.1989 עמ' 798 – תק' (מס' 4) תשמ"ט-1989; תחילתן ביום 1.9.1989.

ק"ת תש"ן מס' 5266 מיום 10.5.1990 עמ' 598 – תק' תש"ן-1990; ר' תקנה 22 לענין תחילה. ת"ט ק"ת תשנ"א מס' 5318 מיום 31.12.1990 עמ' 386.

ק"ת תשנ"א מס' 5336 מיום 22.2.1991 עמ' 624 – תק' תשנ"א-1991.

ק"ת תשנ"א מס' 5380 מיום 29.8.1991 עמ' 1228 – תק' (מס' 2) תשנ"א-1991; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן. ת"ט ק"ת תשנ"ב מס' 5389 מיום 8.10.1991 עמ' 238.

ק"ת תשנ"ב מס' 5437 מיום 30.4.1992 עמ' 991 – תק' תשנ"ב-1992.

ק"ת תשנ"ב מס' 5448 מיום 4.6.1992 עמ' 1147 – תק' (מס' 2) תשנ"ב-1992. ת"ט ק"ת תשנ"ב מס' 5452 מיום 24.6.1992 עמ' 1180.

ק"ת תשנ"ה מס' 5676 מיום 12.4.1995 עמ' 1369 – תק' תשנ"ה-1995.

ק"ת תשנ"ה מס' 5683 מיום 1.6.1995 עמ' 1495 – תק' (מס' 2) תשנ"ה-1995. ת"ט ק"ת תשנ"ה מס' 5686 מיום 22.6.1995 עמ' 1560.

ק"ת תשנ"ה מס' 5693 מיום 20.7.1995 עמ' 1688 – ת"ט (מס' 2) תשנ"ה-1995.

ק"ת תשנ"ה מס' 5706 מיום 21.9.1995 עמ' 1946 – תק' (מס' 3) תשנ"ה-1995; תחילתן ביום 1.10.1995.

ק"ת תשנ"ו מס' 5707 מיום 29.9.1995 עמ' 2 – תק' תשנ"ו-1995; תחילתן ביום 1.10.1995.

- ק"ת תשנ"ו מס' 5756 מיום 30.5.1996 עמ' 932 – תק' (מס' 2) תשנ"ו-1996. ת"ט ק"ת תשנ"ו מס' 5772 מיום 11.7.1997 עמ' 1442.
 ק"ת תשנ"ו מס' 5760 מיום 11.6.1996 עמ' 989 – תק' (מס' 3) תשנ"ו-1996; ר' תקנה 4 לענין תחילה.
 ק"ת תשנ"ו מס' 5795 מיום 26.11.1996 עמ' 136 – תק' תשנ"ז-1996. ת"ט ק"ת תשנ"ז מס' 5801 מיום 24.12.1996 עמ' 286.
 ק"ת תשנ"ו מס' 5855 מיום 1.10.1997 עמ' 1262 – תק' (מס' 2) תשנ"ז-1997; תחילתן ביום 26.10.1997.
 ק"ת תשנ"ח מס' 5858 מיום 28.10.1997 עמ' 34 – תק' תשנ"ח-1997; תחילתן ביום 26.10.1997.
 ק"ת תשנ"ח מס' 5911 מיום 16.7.1998 עמ' 1024 – תק' (מס' 2) תשנ"ח-1998; תחילתן ביום 1.9.1998. ת"ט ק"ת תשנ"ח מס' 5917
 מיום 13.8.1998 עמ' 1130.
 ק"ת תשנ"ח מס' 5923 מיום 1.9.1998 עמ' 1290 – תק' (מס' 3) תשנ"ח-1998; תחילתן ביום 1.9.1998.
 ק"ת תשנ"ט מס' 5963 מיום 30.3.1999 עמ' 568 – תק' תשנ"ט-1999.
 ק"ת תשנ"ט מס' 5985 מיום 25.6.1999 עמ' 1000 – תק' (מס' 2) תשנ"ט-1999; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
 ק"ת תשס"א מס' 6067 מיום 20.11.2000 עמ' 130 – תק' תשס"א-2000; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
 ק"ת תשס"א מס' 6071 מיום 17.12.2000 עמ' 189 – תק' (מס' 2) תשס"א-2000; תחילתן 45 ימים מיום פרסומן.
 ק"ת תשס"א מס' 6075 מיום 8.1.2001 עמ' 242 – תק' (מס' 3) תשס"א-2001; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
 ק"ת תשס"א מס' 6089 מיום 22.2.2001 עמ' 475 – תק' (מס' 4) תשס"א-2001; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
 ק"ת תשס"א מס' 6107 מיום 5.6.2001 עמ' 820 – תק' (מס' 5) תשס"א-2001; תחילתן ביום 1.9.2001.
 ק"ת תשס"א מס' 6119 מיום 8.8.2001 עמ' 976 – תק' (מס' 6) תשס"א-2001; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
 ק"ת תשס"א מס' 6119 מיום 8.8.2001 עמ' 987 – תק' (מס' 7) תשס"א-2001; תחילתן ביום 1.9.2001.
 ק"ת תשס"ב מס' 6154 מיום 21.2.2002 עמ' 464 – הודעה תשס"ב-2002; תחילתה ביום 1.1.2002.
 ק"ת תשס"ב מס' 6172 מיום 5.6.2002 עמ' 780 – תק' תשס"ב-2002; תחילתן שלושים ימים מיום פרסומן.
 ק"ת תשס"ג מס' 6219 מיום 8.1.2003 עמ' 403 – הודעה תשס"ג-2003; תחילתה ביום 1.1.2003.
 ק"ת תשס"ג מס' 6252 מיום 31.7.2003 עמ' 868 – תק' תשס"ג-2003.
 ק"ת תשס"ד מס' 6336 מיום 24.8.2004 עמ' 936 – תק' תשס"ד-2004.
 ק"ת תשס"ה מס' 6340 מיום 19.9.2004 עמ' 3 – תק' תשס"ה-2004; ר' תקנה 4 לענין תחילה.
 ק"ת תשס"ה מס' 6352 מיום 14.12.2004 עמ' 202 – תק' (מס' 2) תשס"ה-2004; תחילתן ביום 15.6.2005.
 ק"ת תשס"ה מס' 6388 מיום 31.5.2005 עמ' 658 – תק' (מס' 3) תשס"ה-2005; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
 ק"ת תשס"ו מס' 6435 מיום 10.11.2005 עמ' 80 – תק' תשס"ו-2005; תחילתן ביום 10.11.2005 ור' תקנה 13 לענין הוראות מעבר.
 ק"ת תשס"ו מס' 6447 מיום 28.12.2005 עמ' 244 – הודעה תשס"ו-2005; תחילתה ביום 1.1.2006. ת"ט מס' 6465 מיום 28.2.2006 עמ'
 524.
 ק"ת תשס"ו מס' 6459 מיום 5.2.2006 עמ' 448 – תק' (מס' 2) תשס"ו-2006.
 ק"ת תשס"ו מס' 6490 מיום 14.6.2006 עמ' 834 – תק' (מס' 3) תשס"ו-2006; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן. ת"ט מס' 6502 מיום
 26.7.2006 עמ' 1020.
 ק"ת תשס"ח מס' 6620 מיום 1.11.2007 עמ' 86 – הוראת שעה; תוקפה מיום 30.4.2008 עד יום 28.2.2019. תוקנה מס' 6666 מיום
 14.4.2008 עמ' 850 – הוראת שעה (תיקון) תשס"ח-2008; ר' תקנה 4 לענין תחילה. ק"ת תש"ע מס' 6870 מיום 22.2.2010 עמ' 876 –
 הוראת שעה (תיקון מס' 2) תש"ע-2010. ק"ת תשע"א מס' 6996 מיום 28.4.2011 עמ' 934 – הוראת שעה (תיקון מס' 3) תשע"א-2011. ק"ת
 תשע"ב מס' 7111 מיום 23.4.2012 עמ' 1040 – הוראת שעה (תיקון מס' 4) תשע"ב-2012; ר' תקנה 3 לענין תחילה. ק"ת תשע"ד מס' 7371
 מיום 24.4.2014 עמ' 1084 – הוראת שעה (תיקון מס' 5) תשע"ד-2014; תחילתה ביום 1.5.2014. ק"ת תשע"ד מס' 7412 מיום 21.8.2014
 עמ' 1668 – הוראת שעה (תיקון מס' 6) תשע"ד-2014; תחילתה ביום 1.9.2014. ק"ת תשע"ה מס' 7527 מיום 30.6.2015 עמ' 1330 – הוראת
 שעה (תיקון מס' 7) תשע"ה-2015. ק"ת תשע"ו מס' 7650 מיום 20.4.2016 עמ' 1072 – הוראת שעה (תיקון מס' 8) תשע"ו-2016. ק"ת
 תשע"ז מס' 7785 מיום 1.3.2017 עמ' 780 – הוראת שעה (תיקון מס' 9) תשע"ז-2017. ק"ת תשע"ח מס' 7889 מיום 30.11.2017 עמ' 250 –
 הוראת שעה (תיקון מס' 10) תשע"ח-2017.
 ק"ת תשס"ח מס' 6622 מיום 12.11.2007 עמ' 103 – תק' תשס"ח-2007; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
 ק"ת תשס"ח מס' 6622 מיום 12.11.2007 עמ' 104 – תק' (מס' 2) תשס"ח-2007.
 ק"ת תשס"ח מס' 6630 מיום 20.12.2007 עמ' 234 – הודעה תשס"ח-2007; תחילתה ביום 1.1.2008.
 ק"ת תשס"ח מס' 6631 מיום 24.12.2007 עמ' 238 – הוראת שעה (מס' 2); תוקפה מיום 24.12.2007 עד יום 23.12.2009 (ר' י"פ תשס"ח מס'
 5769 מיום 23.1.2008 עמ' 1638 לענין בתי משפט שבהם התקיים שמיעת ילדים).
 ק"ת תשס"ח מס' 6706 מיום 31.8.2008 עמ' 1302 – תק' (מס' 3) תשס"ח-2008; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן. ת"ט מס' 6714 מיום
 25.9.2008 עמ' 1616. [דברי הסבר לתיקון ניתן למצוא בדו"ח רונן ובאתר תחת "ממשל"]
 ק"ת תשס"ט מס' 6722 מיום 12.11.2008 עמ' 86 – תק' תשס"ט-2008; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
 ק"ת תשס"ט מס' 6728 מיום 4.12.2008 עמ' 179 – תק' (מס' 2) תשס"ט-2008; ר' תקנה 4 לענין תחילה.
 ק"ת תשס"ט מס' 6733 מיום 28.12.2008 עמ' 242 – תק' (מס' 3) תשס"ט-2008.
 ק"ת תשס"ט מס' 6741 מיום 7.1.2009 עמ' 363 – הודעה תשס"ט-2009; תחילתה ביום 1.1.2009.
 ק"ת תש"ע מס' 6817 מיום 24.9.2009 עמ' 42 – תק' תש"ע-2009; ר' תקנה 8 לענין תחילה והוראת מעבר.
 ק"ת תש"ע מס' 6853 מיום 5.1.2010 עמ' 598 – תק' (מס' 2) תש"ע-2010; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
 ק"ת תש"ע מס' 6853 מיום 5.1.2010 עמ' 599 – הודעה תש"ע-2010; תחילתה ביום 1.1.2010.
 ק"ת תש"ע מס' 6870 מיום 22.2.2010 עמ' 874 – הוראת שעה; תוקפה עד יום 31.12.2010. תוקנה מס' 6916 מיום 1.8.2010 עמ' 1458 –
 הוראת שעה (תיקון) תש"ע-2010. ק"ת תשע"א מס' 6978 מיום 17.2.2011 עמ' 704 – הוראת שעה (תיקון מס' 2) תשע"א-2011; תחילתה
 ביום 1.1.2011. (ר' י"פ תש"ע מס' 6094 מיום 6.6.2010 עמ' 3234 לענין בתי משפט שבהם התקיים שמיעת ילדים).
 ק"ת תש"ע מס' 6880 מיום 25.3.2010 עמ' 964 – תק' (מס' 3) תש"ע-2010.
 ק"ת תש"ע מס' 6902 מיום 30.6.2010 עמ' 1290 – תק' (מס' 4) תש"ע-2010; תחילתן ביום 1.11.2010.

- ק"ת תשע"א מס' 6916 מיום 1.8.2010 עמ' 1458 – תק' (מס' 5) תש"ע-2010.
- ק"ת תשע"א מס' 6933 מיום 18.10.2010 עמ' 62 – תק' תשע"א-2010; תחילתן שלושים ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"א מס' 6937 מיום 31.10.2010 עמ' 109 – תק' (מס' 2) תשע"א-2010. ת"ט מס' 6967 מיום 19.1.2011 עמ' 538.
- ק"ת תשע"א מס' 6952 מיום 16.12.2010 עמ' 277 – הודעה תשע"א-2010; תחילתה ביום 1.1.2011.
- ק"ת תשע"א מס' 6962 מיום 6.1.2011 עמ' 467 – הוראת שעה; תוקפה עד יום 31.10.2015. תוקנה ק"ת תשע"ג מס' 7243 מיום 5.5.2013 עמ' 1120 – הוראת שעה (תיקון) תשע"ג-2013. ק"ת תשע"ד מס' 7325 מיום 6.1.2014 עמ' 454 – הוראת שעה (תיקון מס' 2) תשע"ד-2014. בוטלה ק"ת תשע"ה מס' 7542 מיום 13.8.2015 עמ' 1810 בתקנה 2 לתקנות סדר הדין האזרחי (הוראת שעה), תשע"ה-2015; תחילתה ביום 1.11.2015.
- ק"ת תשע"א מס' 6996 מיום 28.4.2011 עמ' 934 – תק' (מס' 3) תשע"א-2011; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ב מס' 7039 מיום 5.10.2011 עמ' 21 – תק' תשע"ב-2011; תחילתן שלושים ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ב מס' 7050 מיום 20.11.2011 עמ' 160 – תק' (מס' 2) תשע"ב-2011; ר' תקנה 3 לענין תחולה. ת"ט מס' 7139 מיום 9.7.2012 עמ' 1398 (ר' י"פ תשע"ד מס' 6829 מיום 2.7.2014 עמ' 6496 לענין בתי משפט שבהם תתקיים שמיעת ילדים).
- ק"ת תשע"ב מס' 7073 מיום 3.1.2012 עמ' 533 – הודעה תשע"ב-2012; תחילתה ביום 1.1.2012.
- ק"ת תשע"ב מס' 7133 מיום 25.6.2012 עמ' 1318 – תק' (מס' 3) תשע"ב-2012; תחילתן שלושים ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ב מס' 7150 מיום 1.8.2012 עמ' 1560 – תק' (מס' 4) תשע"ב-2012; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ב מס' 7159 מיום 27.8.2012 עמ' 1648 – תק' (מס' 5) תשע"ב-2012; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ב מס' 7162 מיום 30.8.2012 עמ' 1672 – תק' (מס' 6) תשע"ב-2012; תחילתן ביום 1.9.2012.
- ק"ת תשע"ב מס' 7163 מיום 13.9.2012 עמ' 1692 – תק' (מס' 7) תשע"ב-2012; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ב מס' 7163 מיום 13.9.2012 עמ' 1693 – תק' (מס' 8) תשע"ב-2012.
- ק"ת תשע"ב מס' 7164 מיום 13.9.2012 עמ' 1704 – תק' (מס' 9) תשע"ב-2012; תחילתן שלושים ימים מיום פרסומן והן יחולו על בקשה למזונות זמניים שהוגשה מיום התחילה.
- ק"ת תשע"ג מס' 7208 מיום 8.1.2013 עמ' 582 – הודעה תשע"ג-2013; תחילתה ביום 1.1.2013.
- ק"ת תשע"ג מס' 7231 מיום 12.3.2013 עמ' 868 – תק' תשע"ג-2013; תחילתן שלושים ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ד מס' 7307 מיום 21.11.2013 עמ' 250 – תק' תשע"ד-2013; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן. ת"ט ק"ת תשע"ד מס' 7381 מיום 2.6.2014 עמ' 1178.
- ק"ת תשע"ד מס' 7328 מיום 8.1.2014 עמ' 515 – הודעה תשע"ד-2014; תחילתה ביום 1.1.2014.
- ק"ת תשע"ד מס' 7382 מיום 11.6.2014 עמ' 1188 – תק' (מס' 2) תשע"ד-2014; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ד מס' 7412 מיום 21.8.2014 עמ' 1668 – תק' (מס' 3) תשע"ד-2014; תחילתן שלושים ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ה מס' 7523 מיום 28.6.2015 עמ' 1290 – תק' תשע"ה-2015.
- ק"ת תשע"ה מס' 7542 מיום 13.8.2015 עמ' 1810 – הוראת שעה; תוקפה מיום 1.11.2015 עד יום 31.10.2017.
- ק"ת תשע"ה מס' 7542 מיום 13.8.2015 עמ' 1811 – תק' (מס' 2) תשע"ה-2015; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ו מס' 7615 מיום 8.2.2016 עמ' 718 – תק' תשע"ו-2016.
- ק"ת תשע"ו מס' 7661 מיום 24.5.2016 עמ' 1154 – תק' (מס' 2) תשע"ו-2016; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ו מס' 7661 מיום 24.5.2016 עמ' 1154 – תק' (מס' 3) תשע"ו-2016; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ו מס' 7689 מיום 17.7.2016 עמ' 1632 – הוראת שעה; תוקפה מיום 17.7.2016 עד יום 16.7.2019.
- ק"ת תשע"ו מס' 7715 מיום 22.9.2016 עמ' 2262 – תק' (מס' 4) תשע"ו-2016.
- ק"ת תשע"ז מס' 7757 מיום 3.1.2017 עמ' 487 – הודעה תשע"ז-2017; תחילתה ביום 1.1.2017.
- ק"ת תשע"ז מס' 7778 מיום 16.2.2017 עמ' 717 – תק' תשע"ז-2017; תחילתן 30 ימים מיום פרסומן.
- ק"ת תשע"ח מס' 7879 מיום 31.10.2017 עמ' 170 – תק' תשע"ח-2017; תחילתן ביום 1.11.2017.
- ק"ת תשע"ח מס' 7923 מיום 7.1.2018 עמ' 777 – הודעה תשע"ח-2018; תחילתה ביום 1.1.2018.
- ק"ת תשע"ט מס' 8085 מיום 11.10.2018 עמ' 470 – תק' תשע"ט-2018; ר' תקנה 3 לענין תחילה והוראת מעבר. [ר' הערת שוליים 1 לעניין משמעות התיקון]

3. תחילתן של תקנות אלה ביום תחילתן של תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן – התקנות החדשות); [5.9.2019] ואולם על הליכים שנפתחו לפני יום תחילתן של התקנות החדשות, ימשיכו לחול התקנות כנוסחן ערב יום התחילה של התקנות החדשות אם לא חלות לגביהם התקנות החדשות לפי תקנה 180(ג) לתקנות החדשות.

[1] החל ביום 5.9.2019 יבוטלו תקנות 1 עד 131(ב), 132 עד 258 ו-360 עד 532 (והטפסים הנוגעים להן).

[2] ר' י"פ תשע"ח מס' 7860 מיום 1.7.2018 עמ' 9213; תחילתה ביום 14.7.2018 (י"פ תשע"ז מס' 7556 מיום 30.7.2017 עמ' 8092; ההודעה בוטלה מיום 14.7.2018 בהודעה ב"פ 7860).

[3] התקנה בטלה 30 ימים מיום פרסום הודעת מנהל בתי המשפט לפי תקנה 1215(א) בבתי המשפט המצוינים בהודעתו.

[4] ר' י"פ תשס"ט מס' 5910 מיום 1.2.2009 עמ' 2116. י"פ תש"ע מס' 6051 מיום 19.1.2010 עמ' 1570. י"פ תשע"א מס' 6229 מיום 28.4.2011 עמ' 3886. [י"פ תשע"ב מס' 6414 מיום 14.5.2012 עמ' 3926 מיום 13.6.2012 עד יום 12.6.2017. תוקן י"פ תשע"ג מס' 6575 מיום 14.4.2013 עמ' 4024. י"פ תשע"ד מס' 6812 מיום 2.6.2014 עמ' 5892. י"פ תשע"ה מס' 7057 מיום 11.6.2015 עמ' 6420 (תוקנה י"פ תשע"ו מס' 7512 מיום 28.5.2017 עמ' 6196)].

[5] תוקפו של הפרק מיום 30.4.2008 עד יום 28.2.2019. ר' י"פ תשס"ח מס' 5745 מיום 29.11.2007 עמ' 778, י"פ תש"ע מס' 6044 מיום 7.1.2010 עמ' 1243, מס' 6098 מיום 21.6.2010 עמ' 3409 לענין בתי משפט שבהם תתקיים פגישת מהור"ת.

- [6] ר' ["פ תשס"ח מס' 5745](#) מיום 29.11.2007 עמ' 778. ["פ תש"ע מס' 6044](#) מיום 7.1.2010 עמ' 1243. [מס' 6098](#) מיום 21.6.2010 עמ' 3409.
- [7] ר' ["פ תשע"ג מס' 6481](#) מיום 15.10.2012 עמ' 240.
- [8] תחילת תוקף תק' תש"ע-2009 30 ימים מיום פרסום הודעת מנהל בתי המשפט לפי תקנה 215(א) בבתי המשפט המצוינים בהודעתו.
- [9] תחילת תוקף תק' תש"ע-2009 30 ימים מיום פרסום הודעת מנהל בתי המשפט לפי תקנה 215(א) בבתי המשפט המצוינים בהודעתו.
- [10] הפרק בטל 30 ימים מיום פרסום הודעת מנהל בתי המשפט לפי תקנה 215(א) בבתי המשפט המצוינים בהודעתו.
- [11] ר' ["פ תשס"ז: מס' 5620](#) מיום 25.1.2007 עמ' 1303. [מס' 5632](#) מיום 22.2.2007 עמ' 1750. [מס' 5664](#) מיום 13.5.2007 עמ' 2769, [מס' 5673](#) מיום 29.5.2007 עמ' 2988. [מס' 5698](#) מיום 5.8.2007 עמ' 3770, 3771. [מס' 5703](#) מיום 15.8.2007 עמ' 3912. ["פ תשס"ח: מס' 5721](#) מיום 24.9.2007 עמ' 50. [מס' 5808](#) מיום 18.5.2008 עמ' 3172. [מס' 5819](#) מיום 17.6.2008 עמ' 3486. ["פ תשס"ט: מס' 5865](#) מיום 11.11.2008 עמ' 318. [מס' 5910](#) מיום 1.2.2009 עמ' 2116. [מס' 5999](#) מיום 17.9.2009 עמ' 5812. ["פ תש"ע: מס' 6017](#) מיום 4.11.2009 עמ' 415. [מס' 6047](#) מיום 13.1.2010 עמ' 1393. [מס' 6051](#) מיום 19.1.2010 עמ' 1570. [מס' 6074](#) מיום 25.3.2010 עמ' 2436. ["פ תשע"א מס' 6229](#) מיום 28.4.2011 עמ' 3886. ["פ תשע"ב מס' 6414](#) מיום 14.5.2012 עמ' 3926 מיום 13.6.2012 עד יום 12.6.2017. תוקן ["פ תשע"ג מס' 6575](#) מיום 14.4.2013 עמ' 4024. ["פ תשע"ד מס' 6812](#) מיום 2.6.2014 עמ' 5892. ["פ תשע"ה מס' 7057](#) מיום 11.6.2015 עמ' 6420 (תוקנה ["פ תשע"ז מס' 7512](#) מיום 28.5.2017 עמ' 6196). ["פ תשע"ג מס' 6563](#) מיום 12.3.2013 עמ' 3460. ["פ תשע"ז מס' 7579](#) מיום 31.8.2017 עמ' 9122 (תוקנה ["פ תשע"ח מס' 7718](#) מיום 4.3.2018 עמ' 5898). ["פ תשע"ח מס' 7912](#) מיום 13.8.2018 עמ' 10779.
- [12] התקנה בטלה מיום 17.7.2016 עד יום 16.7.2019 בתקופת תוקפו של חוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), תשע"ו-2016, למעט לעניין בקשה ליישוב סכסוך בין הורי הורה לבין הורה לפי תקנה 1א:1 כא: ר' הוראת שעה תשע"ו-2016.
- [13] התקנה בטלה מיום 17.7.2016 עד יום 16.7.2019 בתקופת תוקפו של חוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), תשע"ו-2016, למעט לעניין בקשה ליישוב סכסוך בין הורי הורה לבין הורה לפי תקנה 1א:1 כא: ר' הוראת שעה תשע"ו-2016.
- [14] התקנה בטלה מיום 17.7.2016 עד יום 16.7.2019 בתקופת תוקפו של חוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), תשע"ו-2016, למעט לעניין בקשה ליישוב סכסוך בין הורי הורה לבין הורה לפי תקנה 1א:1 כא: ר' הוראת שעה תשע"ו-2016.
- [15] לענין בתי המשפט לענייני משפחה שבהם יחול הפרק ר' [ק"ת תשע"ב מס' 7050](#) מיום 20.11.2011 עמ' 163; ["פ תשע"ד מס' 6829](#) מיום 2.7.2014 עמ' 6494.
- [16] ר' ["פ תשע"ז מס' 7579](#) מיום 31.8.2017 עמ' 9122 (תוקנה ["פ תשע"ח מס' 7718](#) מיום 4.3.2018 עמ' 5898). ["פ תשע"ח מס' 7844](#) מיום 19.6.2018 עמ' 8908. ["פ תשע"ח מס' 7912](#) מיום 13.8.2018 עמ' 10779.
- [17] תוקפו מיום 30.4.2008 עד יום 28.2.2019.
- [18] הטופס נמחק מיום 17.7.2016 עד יום 16.7.2019 בתקופת תוקפו של חוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), תשע"ו-2016: ר' הוראת שעה תשע"ו-2016.